

Инфо ДАР

ВЕЩЕРЪТ

НЕЩО ПРИКЛЮЧВА,
НЕЩО ЗАПОЧВА

Анджей Сандовски

АНДЖЕЙ САПКОВСКИ
НЕЩО ПРИКЛЮЧВА, НЕЩО
ЗАПОЧВА

Превод: Васил Велчев

chitanka.info

ВЕЩЕРЪТ

Друидката Висена, тръгнала да изпълни поредната трудна мисия, намира на един кръстопът ранен мъж. Това е Корин, който — в тайнствения сумрак между две книги — ще стане баща на вещера Гералт. Няколко разказа по-нататък вече сме свидетели на сватбата на Гералт и Йенефер, която така и не се е състояла в края на сагата за вещера. И на една болезнена раздяла...

„Нешо приключва, нещо започва“ събира осем разказа, писани по различно време и по различен повод, в които Анджей Сапковски смело експериментира с жанровете, героите, обстановката и литературната класика. От страниците на тази забележителна книга струят спиращи дъха приключения, неизчерпаемо въображение и умело поднесена ерудиция. Всеки от разказите е придружен с увлекательно представена история на създаването си, а повечето от тях вече са получили признанието на феновете, критиците и съставителите на антологии.

ПЪТЯТ, ОТ КОЙТО НЯМА ВРЪЩАНЕ

„Пътят от който няма връщане“, вторият написан от мен разказ, се появи на бял свят през 1988 г., в августовския брой на месечника „Фантастика“, тоест година и девет месеца след дебюта ми, „Вещер“, публикуван в същото това списание „Фантастика“ през декември 1986 г. Но почитаемият читател трябва да знае, че по онова време поне от няколко години се опитвах да създам фентъзи роман, че трудолюбиво събирах различните му фрагменти, конструирах света, героите, декорите и така нататък. И изведнъж се случиха две важни неща.

Първото беше добрият прием на „Вещер“ сред читателите и феновете.

Второто беше осъзнаването ми, че разказите ми може и да се публикуват във „Фантастика“, но никой издател няма да приеме роман от дебютиращ в този жанр полски автор. Така че се налагаше да мисля трезво и реалистично. И когато „Фантастика“ оказа на младия, но обещаващ дебютант лек натиск, настойчиво молейки го за втори разказ, младият, но обещаващ дебютант разсъди трезво и реалистично, след което, без много-много да се помайва и без никаква жал преправи фрагменти от подготвения роман в разказ. И така се появи „Пътят...“.

Разказът първоначално не беше и не трябваше да бъде по никакъв начин свързан с цикъла за вещера Гералт — по простата причина, че тогава все още изобщо не бях планирал такъв цикъл. И в най-смелите си мечти! По-късно, когато цикълът започна да се оформя, не избегнах ономастичните^[1] и топономастичните^[2] съвпадения, внушаващи, че мястото на действието е онази същата Never Never Land^[3]. Но все така избягвах напълно еднозначни връзки — най-доброто доказателство за това е, че боболаците и врановете, хуманоидите, които се появяват в „Пътят...“ изобщо не присъстват във вещерския цикъл, в него почти не се споменава за тях.

Мисълта, че друидката Висена от „Пътят...“ е майката на вещера Гералт, ми хрумна сравнително късно. Това трябваше да бъде детайл, който да „заплита“ фабулата и действието в разказа „Нешо повече“, завършващ сборника „Меч на съдбата“ и свързващ съществуващите до момента дванайсет разказа, посветени на вещера. Фабулата се нуждаеше от тази изясняваща някои неща подробност от биографията на вещера, а на мен — признавам си искрено и без бой — ми беше жал за красивото име на Висена. Име, което, признавам си, изкопах, както и много други, от „Старополска енциклопедия“ на Зигмунт Глогер.

Така че Висена се присъедини към цикъла, като стана майка на Гералт — една малко безсърдечна, но симпатична майка, появяваща се в живота на вешера точно тогава, когато трябва. Давайки му — в преносен и буквален смисъл — живот за втори път.

Другият главен герой на „Пътят...“, Корин, не беше удостоен с поврат на съдбата. Той имаше доста обикновено име, което, заклевам се, си измислих сам, а изобщо не съм го откраднал от К. С. Луис; за Корин от цикъла „Нарния“ („Брий и неговото момче“) си спомних едва впоследствие — признавам си, че за мен „Нарния“ беше твърде детска, за да се връщам често към нея и да помня по всяко време героите ѝ.

А за фабулата, която решително се нуждаеше от майката на вешера, бащата беше пословичната втора гъба в борша^[4]. Pedigree^[5] на вешера по бащина линия не придаваше нищо на историята и не водеше доникъде. Затова и мисълта, че точно Корин от „Пътят...“ е бил бащата на вешера, хрумна съвсем не на мен, а на Мачей Паровски от списание „Фантастика“, на когото тази идея отлично му пасна за стартиращата поредица комикси за вешера. Мачей Паровски, автор на концепцията и сценария на тези комикси, обичаше „Пътят...“, говореше за това многократно, а и включи разказа в антологията „*So wikkse muchy*“ през 1992 г. Така че Корин, героят на „Пътят...“, в комикса стана бащата на вешера. Но сценаристът Мачей Паровски не позволи на Корин да се порадва на потомъка си. Заимствайки малко лукавство от автора, когото адаптираше, Паровски ликвидира Корин на следващия ден след опияняваща и страстна любовна нощ с Висена. Впрочем, който е любопитен относно това кой, какво, защо и как беше там, в комикса, нека да види сам, като вземе назаем архивните вече списания от някой колекционер.

Тези, които наистина направят това, ще си изяснят още нещо. А именно, че идеята за врана, хуманоида с големите червени очи, ми хрумна от обложката на видяна в берлинска книжарница фантастична книга, на която фигурираше точно такъв едроок и червеноок пришълец. Не си спомням заглавието на книгата, но несъмнено беше на издателство „*Heyne Verlag*“, известно с майсторските си и изящни изображения на кориците на прочутата си поредица от фантастични книги. В споменатия комикс художникът, Богуслав Полх, прибави към моите червени очи на врана още и физиономията на влечуго, че даже и

зелени люспи. Но това си е негова собствена художническа *licentia poetica*^[6].

И накрая, още нещо: когато „Пътят...“ се публикуваше във „Фантастика“, многократно споменатият вече Мачей Паровски си позволи някои редакторски корекции, без да ги консултира с автора — в края на краищата, кой се церемони с дебютантите? Жертви на редакторската гума станаха преди всичко думи и изрази, които не могат да се използват във фентъзито, защото „едно време не се е говорело така“. Така че забелязах с известно изумление, че в отпечатания във „Фантастика“ разказ „арогантността“ е заменена с „високомерие“, „интелигентният“ е станал „умен“ и така нататък. Тъй като твърдо отстоявам теорията, че фентъзито не се случва в някакво „едно време“ и е безсмислено както архаизирането на езика, така и каквото и да било стилизиране, от версията, която след малко ще прочетете, съм премахнал поправките на Паровски, връщайки се към девствения си ръкопис. Така че имате пред себе си версията, която англоезичните биха определили като *unabridged*^[7]. Оставям на вас да прецените дали текстът е спечелил или е загубил от това.

[1] Ономастика — дял от езикознанието, който изучава значението, произхода и разпространението на имената, главно личните. — Б.пр. ↑

[2] Топономастика — дял от езикознанието, който изучава произхода, значението и употребата на географските имена. — Б.пр. ↑

[3] Never Never Land или Neverland — „Небивала земя“ от романа на Джеймс Матю Бари „Питър Пан“. В случая Сапковски има предвид света, в който се развива действието на цикъла произведения за вешера Гералт. — Б.пр. ↑

[4] В борша, национално ястие в Русия, Украина и Полша, не се слагат гъби. — Б.пр. ↑

[5] Pedigree (англ.) — родословие, произход. — Б.пр. ↑

[6] *Licentia poetica* (лат.) — поетическа свобода. — Б.пр. ↑

[7] *Unabridged* (англ.) — пълен, несъкратен. — Б.пр. ↑

I

Птицата с пъстри пера, каца на рамото на Висена, зазвърча, размаха криле, шумно излетя и се снижи в храсталака. Висена задържа коня, за момент се заслуша, после предпазливо продължи по горската пътека.

Мъжът изглеждаше заспал. Седеше, облегнал гръб на стълба на сред кръстопътя. Когато се приближи, Висена видя, че очите му са отворени. Освен това беше ранен. Временната превръзка на лявото рамо и бицепса му беше пропита с още неуспяла да почернее кръв.

— Здравей, млади момко — обади се раненият, като изплю дълъг стрък трева. — Накъде си тръгнал, ако мога да попитам?

На Висена не ѝ хареса това „млади момко“. Тя свали качулката от главата си.

— Можеш да попиташ — отвърна тя, — но трябва да обосновеш любопитството си.

— Простете ми, госпожо — отвърна мъжът, присвивайки очи. — Носите мъжки дрехи. Що се отнася до любопитството ми, то е основателно, и още как. Това не е обикновен кръстопът. Тук ми се случи едно интересно приключение...

— Виждам — прекъсна го Висена, гледайки неподвижното, неестествено извито тяло, полускрито в папратовия храсталак на не повече от десетина крачки от стълба.

Мъжът проследи погледа ѝ. После очите им се срещнаха. Висена уж неволно отметна косите си от челото и докосна диадемата, скрита под превръзката от змийска кожа.

— А, да — изрече спокойно раненият. — Там лежи мъртвец. Имате остьр поглед. Сигурно ме смятате за разбойник? Прав ли съм?

— Не — отговори Висена, без да маха ръка от диадемата.

— А... — запъна се мъжът. — Да. Ами...

— Раната ти кърви.

— Повечето рани имат тази странна особеност — усмихна се раненият. Имаше хубави зъби.

— При превръзка, направена с едната ръка, ще има да кърви дълго.

— Нима искате да ми окажете честта да ми помогнете?

Висена скочи от коня и прекара ток по меката почва.

— Казвам се Висена — рече тя. — Не съм свикнала да оказвам чест на никого. Освен това не мога да понасям някой да ми говори на „вие“. Заемам се с раната ти. Можеш ли да се изправиш?

— Мога. А трябва ли?

— Не.

— Висена — каза мъжът, като леко се надигна, за да я улесни при свалянето на превръзката. — Хубаво име. Казвал ли ти е някой, че имаш прекрасни коси, Висена? Този цвет се казва меден, нали?

— Не. Червеникав.

— Аха. Когато приключиш, ще ти поднеса букет от лупини, от онези, които растат в рова. А докато ме превързваш, за да убием времето, ще ти разкажа какво ми се случи. Дойдох, представи си, по същия път, по който дойде и ти. Гледам, на кръстопътя стои стълб. Да, точно този. А на стълба — дъска. Оу, боли.

— Повечето рани имат тази странна особеност. — Висена разви последния слой от превръзката, без да се опитва да е деликатна.

— Наистина, забравих. Та докъде бях... А, да. Приближавам се, и гледам — на дъската някакъв надпис. Страшно разкривен — познавах един стрелец, който с пикаене върху снега можеше да изписва по-хубави букви. Прочитам го аз... А какво е това, госпожо? Какъв е този камък? О, по дяволите. Никога не съм виждал такъв.

Висена бавно прокара хематита по дължината на раната. Кръвоточението моментално спря. Тя затвори очи, хвана рамото на мъжа с двете си ръце и силно притисна краищата на раната. Дръпна ръцете си — тъканта се срасна, остана само подутина и яркочервен белег.

Мъжът мълчеше, изучавайки я внимателно. После предпазливо повдигна ръката си, раздвижи я, потърка белега, развъртя глава. Намъкна окървавената разкъсана риза и салтамарката си, изправи се и вдигна от земята меча, закрепен за колана с катарама във формата на драконова глава.

— Да, това се вика да извадиш късмет — каза той, без да откъсва поглед от Висена. — Попаднах на лечителка на сред пущинака, при

вливането на Ина в Яруга, където е по-обичайно да срещнеш върколак или, което е още по-лошо — пиян дървесекач. А какво ще правим със заплащането за изцеляването? В момента страдам от недостиг на пари в брой. Един букет от лупини ще бъде ли достатъчен?

Висена не обърна внимание на забележката. Приближи се към стълба и вдигна глава — дъската беше закована на височината на очите на мъж.

— „Ти, който идваш от запад“ — прочете тя на глас, — „Ако тръгнеш наляво — ще се върнеш. Ако тръгнеш надясно — ще се върнеш. Ако тръгнеш направо — няма да се върнеш.“ Дрън-дрън.

— Точно същото си помислих и аз — съгласи се мъжът, докато изступваше игличките от коленете си. — Познавам този район. Направо, тоест на изток, е проходът Кламат, търговски път. Защо да няма връщане оттам? Толкова красиви девойки, желаещи да се омъжат, ли има? Или домашната водка е много хубава? Или има вакантно кметско място?

— Не сменяй темата, Корин.

Мъжът зяпна, безкрайно смяян.

— Откъде знаеш, че се казвам Корин?

— Самият ти ми го каза преди малко. Развказвай нататък.

— Така ли? — Мъжът я изгледа недоверчиво. — Наистина? Е, възможно е... Докъде бях стигнал? А, да. Чета значи, и се чудя що за идиот е измислил такъв надпис. Изведнъж чувам, че някой мърмори и сумти зад гърба ми. Обръщам се назад — бабка, белокоса, прегърбена, с бастунче. Питам учтиво какво става. Тя мърмори: „Гладувам, благородни рицарю, от изгрев слънце не съм сдъвкала и троха.“ Виж ти, викам си, бабката още има зъби. Не знам защо, но се разчувствах. Та значи вадя от торбата си къшай хляб и половинка пушена платика, дадена ми от рибарите при Яруга, и ги предлагам на бабката. Тя сяда, започва да дъвче рибата и да мляска, да плюе костите. А аз продължавам да разглеждам странния пътепоказател. Изведнъж бабката се обажда: „Добър си ты, рицарче, помогна ми, полага ты се награда.“ Исках да й кажа къде да си навре своята награда, а бабата продължава: „Приближи се да ти прошепна нещо на ухото; ще ти разкрия важна тайна — как да избавиш от беда много добри хора и да добиеш слава и богатство.“

Висена въздъхна, приседна до ранения. Той ѝ харесваше — висок, светлокос, с продълговато лице и издадена напред брадичка. Не смърдеше като останалите мъже, които тя срещаше. Жената отхвърли натрапчивата мисъл, че вече твърде дълго се скита самотна из пътищата и горите. Корин продължи разказа си:

— Ха, помислих си, класически случай! Ако бабката няма склероза и е с всички си, то може да има някаква полза за клетия войник. Навеждам се и подавам ухо като някой глупак. И ако не беше рефлексът ми, щеше да ме нацели направо в адамовата ябълка. Отскочих, кръвта шурти като фонтан от рамото ми, а бабката се носи към мен с нож в ръка, вие, пъшка и плюе. Все още не бях осъзнал, че работата е сериозна. Приближих се плътно към нея, за да я лиша от преимуществото ѝ, и изведнъж осъзная, че това не е никаква старица. Гърдите ѝ — твърди като гранит...

Корин погледна към Висена, за да провери дали не се е изчервила. Висена слушаше с изражение на учтива заинтересованост.

— Докъде бях... А, да. Мислех си, ще я поваля и ще ѝ отнема ножа, но къде ти. Силна като рис. Усещам, че всеки момент ръката ѝ с ножа ще се изпълзне. Какво можех да направя? Отблъснах я, извадих меча... Тя сама се надяна.

Висена седеше безмълвно, сложила ръка на челото си, и замислено потъркваше превръзката от змийска кожа.

— Висена? Разказвам ти го както си беше. Знам, че това е жена и се чувствам неловко, но да пукна, ако тя беше нормална жена. Веднага щом падна, се промени. Подмлади се.

— Илюзия — обади се замислено Висена.

— Какво?

— Нищо. — Висена се изправи и се приближи до трупа, лежащ в папратите.

— Виж само. — Корин застана до нея. — Жена като статуите в дворцовите фонтани. А беше прегърбена и сбръчкана като задника на стогодишна крава. Проклет да съм...

— Корин — прекъсна го Висена, — здрави ли са ти нервите?

— А? Какво общо имат тук нервите? Съвсем наред са си, щом се интересуваш, не се оплаквам.

Висена свали превръзката от челото си. Скъпоценният камък в диадемата ѝ пламна с млечнобял блесък. Жената застана над трупа,

протегна ръце, затвори очи. Корин я гледаше с отворени уста. Висена наведе глава и прошепна нещо, което той не разбра.

— Grealghane! — изкрешя тя изведнъж.

Папратите зашумоляха. Корин отскочи, вадейки меча си, и застина в отбранителна поза. Трупът се размърда.

— Grealghane! Говори!

— Ааааааааа! — разнесе се от папратите хриплив крясък с нарастваща сила.

Трупът се изви в дъга, почти се издигна, докосвайки земята само с гърба и темето си. Крясъкът утихна, започна да се накъсва, премина в гърлено мучене, пресекливи викове и стонове, постепенно набиращи мощ, но абсолютно неразбираеми. Корин почувства как по гърба му потича струя студена пот, дразнеща като пълзяща гъсеница. Той стисна юмруци, за да овладее треперенето на ръцете си, като с цялата си воля се бореше с непреодолимото желание да избяга в дълбините на гората.

— Огг... нннн... ннгаммм — изстена трупът, дерейки земята с нокти и изпускайки кървави мехури, които се пукаха върху устните му.

— Нам... еееггг.

— Говори!

От протегнатите напред длани на Висена се процеди мътен поток светлина, в която се вихреха облачета прах. От папратите се изстреляха нагоре сухи листа и клонки. Трупът се задави, измляска и изведнъж заговори. Напълно разбирамо.

— ... Кръстопът на шест мили южно от село Ключ. Пр... Пратен. От Кръга. Младеж. По... ггг... вика. Нареди.

— Кой?! — изкрешя Висена. — Кой нареди? Говори!

— Фффф... ггг... генал. Всички записи, писма, амулети.

Пр... стени.

— Говори!

— ... роход. Кашчей. Ге... нал. Да се вземат писмата. Пер... гаментите. Ще дойде от мааааа! Еееееее! Нaaaaaaa!

Гласът завибрира, неразбирамото бърборене премина в ужасяващи крясъци. Корин не издържа, хвърли меча, зажумя и притисна длани към ушите си. Стоя така, докато не усети докосване по рамото си. Потрепна с цялото си тяло, сякаш някой го бе сграбчил за гениталиите.

— Това беше всичко — каза Висена, бършайки потта от челото си. — Попитах те какси с нервите.

— Какъв ден! — изстена Корин. Вдигна меча си и го мушна в ножницата, стараейки се да не гледа вече неподвижното тяло. — Висена?

— Да?

— Да се махаме оттук. По-надалеч от това място.

II

Двамата яздеха коня на Висена по неравен горски път, обрасъл с храсти. Тя седеше отпред, на седлото, а Корин отзад, извън него, прегърнал я през талията. Висена отдавна беше свикнала да се радва без смущение на дребните радости, с които я даряваше съдбата от време на време, така че със задоволство облягаше рамене в гърдите на мъжа. И двамата мълчаха.

— Висена? — Корин се реши да заговори пръв, почти след час.

— Да?

— Ти не си само лечителка. От Кръга си, нали?

— Да.

— Съдейки по тази... демонстрация, си магистър?

— Да.

Корин пусна талията ѝ и се хвана за задната дъга на седлото. Висена гневно присви очи. Разбира се, той не видя това.

— Висена?

— Да?

— Ти разбра ли нещо от това, което тя... то... говореше?

— Малко.

Помълчаха отново. Пъстрокрилата птица, която се носеше в листака над тях, изврещя.

— Висена?

— Корин, направи ми една услуга.

— Да?

— Престани да дрънкаш. Искам да помисля.

Пътят водеше право надолу, към руслото на плитък ручей, лениво течащ между камъните и черните стъбла, сред пронизващия аромат на джоджен и коприва. Конят се подхълзваше върху камъните, покрити със слой глина и тиня. Корин отново се хвана за талията на Висена, за да не падне. Прогони натрапчивата мисъл, че вече твърде дълго се скита самoten из пътищата и горите.

III

Селището беше типично, с една улица, пресичаща склона на хълма успоредно с главния път; сламено, дървено и мръсно, сгущено зад криви огради. Когато навлязоха в него, кучетата се разлаяха. Конят на Висена вървеше спокойно насред улицата, без да обръща внимание на ожесточените мелези, протягащи покрити с пяна муцуни към краката му.

Отначало не се виждаше никой. После иззад оградите, от пътеките, водещи към хармана, се появиха селяните — приближаваха се бавно, боси и навъсени. Носеха вили, прътове и сърпове. Някои се навеждаха и вдигаха камъни.

Висена спря коня и вдигна ръка. Корин видя, че тя стиска в дланта си малко златно ножче с формата на сърп.

— Аз съм лечителка — каза жената ясно и звучно, макар и съвсем тихо.

Селяните свалиха оръжията, загълчаха, спогледаха се. Ставаха все повече и повече. Неколцина от най-близките свалиха шапките си.

— Как се казва селото ви?

— Ключ — долетя от тълпата след кратка тишина.

— Кой ви е старейшината?

— Топин, благородна госпожо. Ето в тази колиба.

Преди да се помръднат, през тълпата си проби път жена с бебе в ръцете.

— Госпожо... — простена тя, докосвайки плахо коляното на Висена. — Дъщеричката ми... Цялата я тресе...

Висена скочи от седлото, докосна главицата на детето, затвори очи.

— Утре ще бъде здрава. Не я омотавай в толкова топли дрехи.

— Благодаря ти, благородна... Стократно...

Топин, старейшината, вече беше излязъл в двора си и в момента се чудеше какво да прави с вилата, която държеше в готовност. Найнакрая изгреба с нея кокошите изпражнения от стълбите.

— Извинявайте — каза той, като облегна вилата на стената на колибата. — Госпожо. И вие, благородни господине. Времената са толкова несигурни... Моля, заповядайте. Каня ви да похапнем заедно.

Влязоха.

Жената на Топин, влечейки със себе си вкопчените в полата ѝ две сламеноруси момиченца, поднесе пържени яйца, хляб и кисело мляко, след което се скри в другата стая. Висена, за разлика от Корин, ядеше малко и седеше тиха и замислена. Топин въртеше очи, чешеше се на различни места и бърбореше:

— Времената са несигурни. Несигурни са. Живеем в бедност, уважаеми. Развъждаме овце за вълна, за продажба на вълна, а понастоящем няма търговци, налага се да колим животните, за да има какво да сложим в гърнетата си. По-рано търговците ходеха за яшма и зелен камък до Амел, отвъд прохода — там има рудници. Оттам добиваха яшма. А когато минаваха търговци, купуваха и вълна, плащаха, оставяха и разни стоки. Но сега вече няма търговци. Дори сол няма, каквото убием, трябва да го изядем за три дни.

— Заобикалят ли ви керваните? Защо? — Висена постоянно докосваше замислено превръзката на челото си.

— Заобикалят ни — промърмори Топин. — В прохода се мотае някакъв проклет кашчей, не пропуска жива душа да премине. Защо да ходят търговците там? За да умрат?

Корин застина с лъжицата във въздуха.

— Кашчей? Какво е това кашчей?

— Откъде да знам? Разправят, че кашчеят е човекоядец. Дебне в прохода.

— И не пропуска кервани?

Топин прекара поглед през стаята.

— Само някои. Разправят, че своите. Пропуска своите.

Висена смръщи чело.

— Как така... своите?

— Ами своите — измънка Топин и пребледня. — Хората от Амел са го закъсали още повече от нас. Нас поне гората ни храни малко от малко. А те там седят върху голи скали и имат само онова, което кашчеите им продават срещу яшмата. Безмилостно, по разбойнически, искат да им се плаща за всяка стока, и какво да правят онези от Амел? Няма да ядат яшма, я?

— Какви са тези „кашчети“? Хора?

— Хора и вранове, и още някакви. Бандити, госпожо. Превозват до Амел това, което вземат от нас, там го разменят срещу яшма и зелен камък. А на нас ни го отнемат насила. Случвало се е да грабят по селата, да изнасилват девойки и да убиват всеки, който се съпротивлява, да опожаряват. Бандити. Кашчети.

— Колко са? — обади се Корин.

— Кой да ги преброи, уважаеми господине? Всички си пазят селата, държат се заедно. Но каква полза? Когато дойдат нощем, палят. По-добре да им се дава това, което поискат. Защото се говори, че...

Топин пребледня още повече, целият се разтрепери.

— Какво се говори, Топин?

— Говори се, че кашчета, ако го ядосат, ще излезе от прохода и ще тръгне към нас, в долината.

Висена се изправи рязко, изражението ѝ се беше променило. Корин го побиха тръпки.

— Топин — каза магьосницата, — къде е най-близката ковачница? Конят ми изгуби една от подковите си по пътя.

— Оттатък селото, при гората. Там има и ковачница, и конюшня.

— Добре. А сега иди да разпиташ къде има болни или ранени.

— Признателни сме ти, благородна благодетелко!

— Висена — обади се Корин, когато вратата зад Топин се затвори. Друидката се обърна и го погледна. — Всичките подкови на коня ти са на мястото си.

Висена мълчеше.

— Яшмата, естествено, е яспис, а зеленият камък е жадеитът, с който се славят рудниците в Амел — продължи да говори Корин. — А до Амел може да се стигне само през Калмат, през прохода. Пътят, от който няма връщане. Какво говореше покойницата на кръстопътя? Защо искаше да ме убие?

Висена не отговаряше.

— Мълчиш? Няма значение. И без това всичко започва да се изяснява. Бабата от кръстопътя чакаше някой, който да спре пред глупавия надпис, забраняващ да се продължи на запад. Това е било първото изпитание — умее ли пътникът да чете. После бабката е направила още една проверка — кой, ако не добрият самарянин от Кръга на друидите ще помогне в сегашните времена на гладна

старица? Залагам си главата, че всеки друг даже би й взел тояжката. Хитрата бабка продължава нататък, започва да бърбори за нещастни бедни хора, нуждаещи се от помощ. Пътникът, вместо да я възнагради с ругатни и ритници, както би постъпил някой обикновен жител на тази околност, слуша напрегнато. Да, мисли си бабката, това е той. Друидът, отиващ да се разправи с банданата, тероризираща района. И тъй като тя несъмнено е изпратена от същата тази банда, се хваща за ножа. Е, Висена? Не съм ли интелигентен над средното равнище?

Висена не отговори. Тя стоеше, обърнала глава към прозореца. Полупрозрачните пердeta от рибни мехури не бяха преграда за погледа ѝ — тя се взираше в пъстрокрилата птица, кацнала на вишневото дърво.

— Висена?

— Да?

— Какво е кашчей?

— Корин — изрече Висена рязко, обръщайки се към него, — защо се бъркаш в неща, които не са твоя работа?

— Чуй ме. — Корин не се обиди ни най-малко. — Вече съм замесен в тази, както я определи, твоя работа. Така се получи, че искаха да ме заколят вместо теб.

— По случайност.

— Мислех, че магьосниците не вярват в случайността, а само в магическото привличане, съчетаване на събитията, стечение на обстоятелствата и така нататък. Забележи — ние пътуваме на един кон. Факт и същевременно метафора. Накратко... Предлагам ти помощ в мисията, за чиято цел се досещам. Ще считам отказа ти за проява на аrogантност. Казвали са ми, че вие, в Кръга, силно подценявате обикновените смъртни.

— Това е лъжа.

— Всичко се нареѓда чудесно. — Корин се усмихна, показвайки зъбите си. — Хайде, да не губим време. Да идем в ковачницата.

IV

Микула хвана по-здраво пръта с клещите и го обърна в огъня.

— Духай, Чоп! — нареди той.

Чиракът увисна на дръжката на духалото. Пълното му лице лъщеше от пот. Макар вратата да беше широко отворена, в ковачницата беше непоносимо горещо. Микула пренесе пръта върху наковалнята и с няколко силни удара на чука сплеска края му.

Коларят Радим, седнал върху необработен брезов пън, също се потеше. Разкопча жилетката си и измъкна ризата от панталоните си.

— Лесно ви е да говорите, Микула — каза той. — За вас битките не са нещо ново. Всеки знае, че не сте били цял живот ковач. Говори се, че по-рано сте сплесквали глави, вместо желязо.

— Трябва да се радвате, че имате такъв в селото — рече ковачът.
— Още веднъж казвам — няма повече да им се кланям до земята на тези. Нито пък да работя за тях. Ако не дойдете с мен — ще тръгна сам или с такива, в чиито вени тече кръв, а не квас. Ще се стаим в гората и ще ги пребиваме един по един, когото хванем. Колко да са? Трийсет? Даже може и толкова да нямат. А колко села има от нашата страна на прохода? И яки селяни? Духай, Чоп!

— Вече духам!

— По-силно!

Чукът звънтеше при ударите върху наковалнята — ритмично, почти мелодично. Момчето духаше в духалото. Радим се изсекна в пръстите си и избърса ръката си в кончова на ботуша си.

— Лесно ви е да говорите — повтори той. — А колцина от Ключ ще тръгнат?

Ковачът отпусна чука и не отговори.

— Така и очаквах — рече коларят. — Никой няма да тръгне.

— Ключ е малко село. Трябваше да разпитате в Порог и Качан.

— Разпитах. Казах ви как е. Без бойци от Майена хората няма да се вдигнат. Някои казват: тези вранове и боболаци са лесна работа, ще им видим сметката за нула време с вилите, но какво ще правим, ако

кашчеят тръгне срещу нас? Ще бягаме в гората? А къщите ни, имуществото? На рамо ли ще ги носим? А кашчеят не ни е по силите, всеки знае.

— Откъде да знам? Виждал ли го е някой? — извика ковачът. — Може изобщо да няма никакъв кашчей? И само да плашат с него нас, селяните? Виждал ли го е някой?

— Стига сте дрънкали, Микула. — Радим наведе глава. — Сам знаете, че онези, които отиват за охрана на търговците, не са някои побойници, окичени с желязо, а са истински главорези. Но върнал ли се е някой от прохода? Нито един. Не, Микула. Трябва да се чака, казвам ви. А ако комесът от Майена изпрати помощ, това вече ще е съвсем друга работа.

Микула оставил чука и отново сложи пръта в огъня.

— Няма да дойде войска от Майена — каза той навъсено. — Господата отново се бият. Майена срещу Разван.

— За какво?

— Че можеш ли ги разбра за какво се бият благородните господа? Според мен — от скуча се бият проклетите глупаци! — избухна ковачът. — И това ми било комес! Защо ли плащаме данъци на тая гадина?

Той измъкна пръта от огъня така, че се посипаха искри; завъртя го във въздуха. Чиракът отскочи. Микула хвана чука, удари веднъж, отново, трети път.

— Когато комесът изгони моя момък, го изпратих в тамошния Кръг, да моли за помощ. При друидите.

— При магьосниците? — попита коларят недоверчиво. — Микула?

— При тях. Но момчето още не се е върнало.

Радим поклати глава, стана, притегли нагоре панталоните си.

— Не знам, Микула, не знам. Не са за мен тия неща. Но едно е ясно — трябва да се чака. Като приключите с работата, веднага ще тръгвам. Трябва да...

На двора пред конюшнята зацвili кон.

Ковачът застине, вдигнал чука над наковалнята. Коларят пребледня, зъбите му затракаха. Микула усети, че ръцете му треперят и неволно ги изтри в кожената си престилка. Не помогна. Той преглътна и тръгна към изхода, в който ясно се открояваха силуетите

на конници. Радим и Чоп го последваха, придържайки се близо до него, зад гърба му. На излизане ковачът подпра пръта на колоната до вратата.

Изброя шестима, всичките на коне, с гамбезони, осияни с железни пластинки, с ризници, кожени шлемове със стоманени наносници, прави метални линии между огромните рубинени очи, заемащи половината лице. Седяха върху конете си неподвижно, сякаш небрежно. Микула, прехвърляйки поглед от един към друг от тях, забеляза оръжията им — къси копия с широки остриета. Мечове със странно изковани дръжки. Бойни брадви. Назъбени гизарми.

Срещу входа на ковачницата стояха двамина. Висок вран с изображение на слънце върху шлема, възседнал сив кон, покрит със зелен чул. И вторият...

— Майчице — прошепна Чоп зад рамото на ковача. И изхлипа.

Вторият конник беше човек. Носеше тъмнозелено вранско наметало, но изпод клюнообразния шлем към тях гледаха бледосини, а не червени очи. В тези очи се таеше толкова студена, безчувствена жестокост, че Микула усети как във вътрешностите му пропълзява студен, ужасяващ, предизвикващ гадене страх, и се спуска към седалището му. Продължаваше да цари тишина. Ковачът чуваше как бръмчат мухите, кръжащи над кофата за боклук оттатък оградата.

Човекът с клюнообразния шлем заговори пръв:

— Кой от вас е ковачът?

Въпросът беше безсмислен, кожената престилка и външността на Микула го издаваха от пръв поглед. Ковачът мълчеше. Улови с крайчеца на окото си краткия жест, който бледоокият направи на един от врановете. Вранът се наведе върху седлото и замахна силно с гизармата, която беше хванал за средата на дръжката. Микула се сви, машинално криейки глава между раменете си. Но ударът не беше предназначен за него. Острието удари Чоп в шията скосено и се вряза дълбоко в нея, раздробявайки ключицата и вратните прешлени. Момчето полетя назад към стената на ковачницата, удари се в колоната до вратата и се свлече на земята при самия праг.

— Попитах нещо — напомни човекът с клюнообразния шлем, без да изпуска от поглед Микула. Ръката му, облечена в ръкавица, докосваше брадвата, висяща от седлото му. Двамата най-отдалечени вранове разпалиха няколко смолисти борини и ги раздадоха на

останалите. Спокойно, без да бързат, те започнаха да обхождат ковачницата и допираха главните до сламения покрив.

Радим не издържа. Закри лицето си с длани, изкрешя и хукна напред, между два коня. Когато се изравни с високия вран, той със замах заби копието в корема му. Коларят падна със стон, двукратно сви и изпъна крака. И застина.

— Е, какво, Микула, или както там се казваш? — обади се бледоокият. — Остана сам. И за какво беше всичко това? Да подстрекаваш хората към бунт, да ги изпращаш някъде там за помощ? Мислеше, че няма да узнаем? Глупак. Вселата има и такива, които доносничат, само и само за да се подмажат.

Сlamеният покрив на ковачницата пращеше, стенеше, пръскаше грозен жълтенников дим, най-накрая изтрещя, лумнаха пламъци, посипаха се искри, полъхна мощното дихание на огъня.

— Хванахме твоя чирак, той изпя къде си го пратил. Този, който трябва да се върне от Майена, също го чакаме — продължи човекът с клюнообразния шлем. — Да, Микула. Набута си противния нос където не трябваше. И затова сега ще си имаш големи неприятности. Мисля, че няма да е лошо да те набием на кол. Дали ще се намери наблизо някой подходящ кол? Или не, още по-добре ще е да те овесим надолу с главата за вратата на плевнятата и да ти одерем кожата като на змиорка.

— Добре, стига дрънканици — каза високият вран със слънцето на шлема ѝ хвърли факела си през отворената врата на ковачницата. — След малко цялото село ще дотича тук. Приключвай с него по-бързо, да взимаме конете от конюшнята и да се махаме оттук. И откъде у вас, хората, тази страсть към изтезанията, към причиняването на болка? При това излишна? Хайде, приключвай с него.

Бледоокият дори не погледна към врана. Наведе се в седлото, пристъпи с коня към ковача и каза:

— Влизай. — В бледите му очи се таеше радостта на убиец. — Вътре. Нямам време да се заема с теб както трябва. Но поне мога да те изпека.

Микула отстъпи крачка назад. Чувстваше по гърба си жегата от горящата ковачница, от падащите от тавана грели. Още една крачка. Спъна се в тялото на Чоп и в пръста, който момчето беше съборило при падането си.

Прътът.

Микула се наведе светкавично, сграбчи тежкото желязо и без да се изправя, от височината на коленете си, с всичката сила, която беше освободила в него омразата, запрати пръта право в гърдите на бледоокия. Изкованото във вид на длето острие проби ризницата. Микула не изчака човекът да падне от коня. Хукна напред, по диагонал през двора. Зад него се разнесоха крясъци и тропот. Достигна до бараката за дърва, сграбчи една от подпорите, облегнати на стената, и веднага, в движение, нанесе удар на сляпо. Ударът се стовари право върху муцууната на сивия кон със зелен чул. Конят се вдигна на задните си крака, събаряйки в прахта врана със слънцето на шлема. Микула отскочи, едно късо копие се заби в стената на бараката, разтресе се. Вторият вран, вадейки меча си, дръпна юздата, за да избегне тоягата. Следващите трима настъпваха, като крещяха и размахваха оръжия. Микула изрева и завъртя като мелница тежката тояга. Уцели нещо — отново кон, който иззвили и се вдигна на задните си крака. Вранът успя да се задържи на седлото.

Над оградата прелетя кон, идващ откъм гората, и се сблъска със сивушкото със зеления чул. Сивушкото се подплаши, дръпна юздите си, събаряйки високия вран, който се опитваше да скочи на гърба му. Микула, невярващ на очите си, видя, че новият конник се разделя — на дребосък с качулка, наведен над шията на коня, и на седнал отзад светлокос мъж с меч.

Дългото острие на меча описа два полукръга, проблеснаха две мълнии. Двама от врановете бяха пометени от седлата и рухнаха на земята сред облаци прах. Третият, принуден да отстъпи към стената на бараката, се обърна към странната двойка и получи удар под брадичката, точно над стоманения нагръдник. Острието на меча проблесна, за миг подавайки се отзад от врата на врана. Светлокосият мъж скочи от коня и притича през двора, отсичайки пътя на високия вран към коня му. Вранът извади меча си.

Петият вран се въртеше наслед двора, опитвайки се да удържи танцуващия си кон, който се беше подплашил от горящата ковачница. Вдигнал бойната си брадва, конникът се оглеждаше, колебаейки се. Най-накрая изкрещя, удари коня с шпори и се нахвърли върху вкопчения в конската грива дребосък. Микула видя как дребосъкът сваля качулката си и изтръгва превръзката от челото си, и разбра грешката си. Девойката тръсна буйните си червени коси и извика нещо

неразбираемо, протягайки ръка към атакуващия я вран. От пръстите ѝ бликна тънка струя светлина, блестяща като живак. Вранът излетя от седлото, описа дъга във въздуха и се стовари върху пясъка. Дрехите му димяха. Конят му, удряйки в земята и с четирите си копита, цвилеше, тръскайки глава.

Високият вран със слънцето на шлема, приведен, бавно отстъпваше от светлокосия към горящата ковачница, протегнал напред двете си ръце, в дясната от които държеше меча. Светлокосият подскочи, оръжията им се срещнаха веднъж, втори път. Мечът на врана полетя встрани, а самият той увисна напред с главата, върху пронизалия го меч. Светлокосият отстъпи, дръпна меча си и го изтръгна. Вранът падна на колене, наклони се и заби лице в земята.

Конникът, съборен на земята от светкавицата на червенокосата девойка, се надигна на четири крака, опипвайки наоколо в търсене на оръжие. Микула се по съзвез от изумлението си, направи две крачки, вдигна тоягата и я стовари върху шията на падналия. Изхруща кост.

— Излишно — чу той съвсем отблизо.

Девойката с мъжки дрехи беше зеленоока, с лунички. На челото ѝ блестеше странно увреждение.

— Излишно — повтори тя.

— Благородна госпожо — изрече със заекване ковачът, хванал тоягата си като гвардеец алебарда. — Ковачницата... Запалиха я. Убиха момчето, заклаха го. И Радим. Заклаха го, главорезите. Госпожо...

Светлокосият преобърна с крак тялото на високия вран, огледа го, после се приближи към Микула, прибирайки меча си.

— Е, Висена — каза той, — сега вече несъмнено съм замесен. Само едно ме притеснява — дали съсякох тези, които трябва.

— Ти ли си ковачът Микула? — попита Висена, вдигайки глава.

— Да. А вие от Друидския кръг ли сте, благородна госпожо? От Майена?

Висена не отговори. Гледаше към края на гората, към приближаващите се на бегом хора.

— Тези са свои — каза ковачът. — От Ключ.

V

— Видях сметката на трима! — ревеше чернобрadiят главатар на групата от Порог, като размахваше коса с дълга дръжка. — Трима, Микула! Бяха пълзнали из полето да търсят девойки, и ние там ги... Единият едвам успя да се измъкне, скочи на коня си, кучият син!

Хората му, скучени на поляната около огньовете, поръсващи черното небе с точки летящи искри, викаха, гълчаха, размахваха оръжия. Микула вдигна ръка, призовавайки към тишина, за да изслуша поредните съобщения.

— Вчера при нас пристигнаха четирима — рече старият, слаб като върлина кмет на Качан. — Подир мен. Сигурно някой им е казал, че съм се спогодил с вас, ковачо. Едвам успях да се кача на тавана на плевнята, издърпах стълбата горе, сграбчих вилата и се развиkah: „Идвайте, кучи синове, кой ще е първият!“. Ако се бяха хванали да палят плевнята — край с мен, но хората не се сдържаха, тръгнаха в тълпа срещу тях. А те — на конете, и в бой. Двама от нашите паднаха, но свалиха един от тях от седлото.

— Той жив ли е? — попита Микула. — Изпратих човек да ви каже, че трябва да хванете някого жив.

— Ех — махна с ръка върлинестият. — Не успяхме. Жените бяха взели съдове с вряла вода, стигнаха първи до него...

— Винаги съм казвал, че жените в Качан са с гореща кръв — промърмори ковачът, чешейки се по тила. — А предателят?

— Разкрих го — отговори кратко върлинестият, без да се впуска в подробности.

— Добре. А сега слушайте, хора. Вече знаем къде им е леговището. В предпланината, в пещерите в скалите близо до овчарските колиби. Бандитите са се настанили там и там ще ги докопаме. Ще натоварим в каруците сено и суhi клони, ще ги опушим като язовци. Ще преградим пътя с дънери, няма да се измъкнат. Това го решихме с онзи рицар там, който се казва Корин. А и на мен, както знаете, това не mi е първата битка. С воеводата Грозим правехме

набези срещу врановете по време на войната, преди да се заселя в Ключ.

От тълпата отново се разнесоха войнствени подвиквания, но бързо утихнаха, заглушени от думи, отначало произнасяни тихо, неуверено. После все по-силно. Най-накрая застана тишина.

Висена се подаде иззад гъ尔ба на Микула, застана до ковача. Тя не достигаше дори до рамото му. Тълпата зашумя. Микула отново вдигна ръце.

— Настанаха такива времена — извика той, — че няма защо да продължавам да пазя в тайна, че изпратих човек да помоли за помощ друидите от Кръга, когато комесът от Майена ни отказал помощ. За мен не е новина, че много от вас не гледат на това с добро око.

Тълпата позатихна, но продължаваше да се вълнува, да гълчи.

— Това е госпожа Висена — каза Микула бавно. — От майенския Кръг. Тя откликна още на първия зов за помощ. Тези, които са от Ключ, вече знаят, че тя там лекуваше хора, изцеляваше ги със силата на своята воля. Да, момчета. Госпожата е дребничка, но силата ѝ е голяма. Тази сила е отвъд разбиранията ни и ни изглежда страшна, но ще послужи в наша помощ!

Висена не изрече нито дума, не направи нито един жест към тълпата. Но скритата сила на тази дребна луничава магьосница беше невероятна. Корин със смайване почувства, че го изпъльва странен ентузиазъм, че страхът пред онова нещо, криещо се в прохода, страхът от неизвестното изчезва, разсейва се, престава да съществува, става маловажен, и това ще продължава докато продължава да блести светещият скъпоценен камък на челото на Висена.

— Както виждате — продължи Микула, — ще се намери начин за борба и срещу този кашчей. Няма да тръгнем сами, няма да сме беззащитни. Но за начало трябва да избием тези бандити!

— Микула е прав! — извика брадаткото от Порог. — Какво значение има дали с магия или без? Към прохода, момчета! Да видим сметката на кашчея!

Тълпата изрева в един глас, отблъсъците на огньовете заиграха върху остриетата на вдигнатите кости, пики, брадви и вили.

Корин си проби път през тълпата, отстъпи към края на гората, намери котлето, закачено над огъня, паница и лъжица. Изгреба от дъното на котлето остатъците от прегорялата каша от пръжки. Седна,

сложи паницата на коленете си и започна да яде бавно, плюйки люспите от ечемик. След малко почувства нечие присъствие.

— Сядай, Висена — каза той с пълна уста.

Продължи да яде, гледайки профила ѝ, наполовина скрит зад водопада от коса, червена като кръв на светлината на огъня. Висена мълчеше, гледайки в пламъка.

— Хей, Висена, защо седим като две сови? — Корин оставил паницата. — Аз не мога така, веднага ми става тъжно и студено. Къде са скрили водката си? Преди малко тук имаше една стомна, да го вземат дяволите! Тъмно е като...

Друидката се обърна към него. Очите ѝ светеха със странен зеленикав блясък. Корин мълкна.

— Да, така е — каза той след малко и се изкашля. — Аз съм крадец. Наемник. Грабител. Намесих се, защото обичам битките, и ми е все едно с кого ще се бия. Знам каква е цената на ясписа, жадеита и другите скъпоценни камъни, които се намират в рудниците на Амел. Искам да се възползвам от случая и да забогатея. Все едно ми е колко от тези хора ще загинат утре. Какво още искаш да знаеш? Аз сам ще ти го кажа, няма нужда да използваш тази дрънкулка, скрита под змийската кожа. Не смятам да крия нищо. Права си, не съм подходящ нито за теб, нито за благородната ти мисия. Това е всичко. Лека нощ. Отивам да спя.

Въпреки думите си той не стана. Само хвана една пръчка и няколко пъти побутна горящите главни.

— Корин — каза тихо Висена.

— Да?

— Не си отивай.

Корин наведе глава. От брезовия пън в огъня изригнаха синкави гейзери пламък. Той я погледна, но не можа да издържи вида на необикновените блестящи очи. Извърна глава към огъня.

— Не изисквай от себе си твърде много — каза Висена, загръщайки се с наметалото. — Така се получава, че всичко неестествено буди страх. И отвращение.

— Висена...

— Не ме прекъсвай. Да, Корин, хората се нуждаят от нашата помощ, благодарят за нея, понякога съвсем искрено, но се гнусят от нас, боят се от нас, не ни поглеждат в очите, плюят през рамо. По-

умните, като теб, са по-малко искрени. Ти не си изключение, Корин. От мнозина вече съм чувала, че не са достатъчно достойни, за да седят около един огън с мен. А се случва и ние да се нуждаем от помощта на тези... нормални. Или от компанията им.

Корин мълчеше.

— Знам — продължи Висена, — че щеше да ти е по-лесно, ако имах сива брада до кръста и крив нос. Тогава отвращението към моята личност нямаше да предизвиква такова объркване в главата ти. Да, Корин, отвращение. Дрънкулката, която нося на челото си, е халцедон... На него до голяма степен дължа магическите си способности. Прав си, с помощта на халцедона мога да чета най-отчетливите мисли. А твоите са извънредно отчетливи. Не очаквай да ми е приятно. Аз съм магьосница, вещица, но преди всичко — жена. Дойдох тук, защото исках да спя с теб.

— Висена...

— Не. Сега вече не искам.

Седяха в мълчание. Пъстрокрилата птица в дълбините на гората, в мрака върху клона на дървото, чувствуше страх. В гората имаше сови.

— Що се отнася до отвращението — обади се най-накрая Корин, — ти малко преувеличи. Но си признавам, че предизвикваш у мен нещо като... беспокойство. Не биваше да ми позволяваш да виждам онова, на кръстопътя. Онзи труп, разбиращ ли?

— Корин — изрече спокойно магьосницата, — когато ти приковачницата заби меча си в гърлото на врана, и аз за малко да се изповъръщам върху гривата на коня. Едвам се задържах върху седлото. Но да оставим на мира нашите занаяти. Да приключваме този разговор, защото той не води до никъде.

— Да приключваме, Висена.

Магьосницата се обгърна още по-плътно с наметалото. Корин хвърли в огъня няколко сухи клонки.

— Корин?

— Да?

— Не искам да ти е безразлично колко хора ще загинат утре. Хора и... от другите. Разчитам на твоята помощ.

— Ще ти помогна.

— Това не е всичко. Остава въпросът с прохода. Трябва да отворя пътя през Кламат.

Корин посочи с горящия връх на пръта другите огньове и разположилите се около тях хора, заспали или заети с тихи разговори.

— Като се има предвид забележителната ни армия, не би трябвало да имаме проблеми — каза той.

— Забележителната ни армия ще се разпръсне по домовете си веднага щом престана да ги опиянявам с магия — усмихна се тъжно Висена. — А аз няма да ги опиянявам. Не искам някой от тях да загине в битка, която не е тяхна работа. А кашчеят не е тяхна работа, той е работа на Кръга. Трябва да отида в прохода сама.

— Не — отсече Корин. — Няма да отидеш сама. Ще отидем заедно. Висена, още от дете съм знаел кога трябва да бягам и кога още ми е рано. Задълбочавал съм познанията си по този въпрос през дълги години на практика и благодарение на това сега ме смятат за безстрашен. Нямам намерение да подлагам репутацията си на съмнение. Няма нужда да ме опияняваш с магии. Да видим първо как изглежда този кашчей. Между другото, какво представлява според теб кашчеят?

Висена наведе глава.

— Боя се — прошепна тя, — че това е смъртта.

VI

Бандитите не допуснаха да бъдат изненадани в скалите. Чакаха по седлата, неподвижни, напрегнати, вторачени в излизашите от гората въоръжени селяни. Вятърът развяваше наметалата им и им придаваше вид на измършавели хищни птици с проскубани пера, ужасяващи, предизвикващи уважение и страх.

— Осемнайсет — преброи ги Корин, изправяйки се на стремената. — Всичките на коне. Шест резервни коня. И един фургон. Микула!

Ковачът бързо пренареди отряда си. Въоръжените с пики и копия селяни се спуснаха на колене на края на храсталациите, като опряха дръжките на оръжията си в земята. Стрелците избраха позиции зад дърветата. Останалите отстъпиха в гъсталака.

Един от конниците тръгна към тях, приближи се. Спра коня си, вдигна ръка над главата си и извика.

— Капан — промърмори Микула. — Познавам ги, кучите синове.

— Ще видим — рече Корин, скачайки от седлото. — Да вървим.

Двамата бавно тръгнаха към конника. След малко Корин забеляза, че Висена ги следва.

Конникът беше боболак.

— Ще бъда кратък — извика той, без да слиза от коня. Дребните му бляскави очички просветваха, наполовина скрити сред козината, покрила лицето му. — В момента аз командвам групата, която виждате там. Девет боболаци, петима човеци, трима вранове и един елф. Останалите загинаха. Между нас възникна недоразумение. Бившият ни командир, по чиято идея сме тук, лежи завързан в пещерата. Правете с него каквото пожелаете. Ние смятаме да си тръгваме.

— Наистина речта беше кратка — изсумтя Микула. — Вие смятате да си тръгвате. А ние смятаме да ви разпорим червата. Какво ще кажете?

Боболакът се озъби и изпъна дребното си тяло върху седлото.

— Мислиш ли, че преговарям с вас, защото ме е страх от бандата ви лайнари със сламени цървули? Моля, ако искате, ще преминем през търбусите ви. Това ни е занаятът, момче. Знам какво рискуваме. Дори и част от нас да паднат, останалите ще преминат. Такъв е животът.

— Фургонът няма да премине — процеди Корин. — Такъв е животът.

— Ще го имаме предвид.

— Какво има във фургона?

Боболакът се изплю през дясното си рамо.

— Една двайсета от онова, което остана в пещерата. И за да е всичко ясно — ако наредите да оставим фургона, няма да се съгласим. Ако трябва да излезем от тая бъркотия без печалба, поне няма да е без борба. Е, как ще стане? Ако ще се бием, предпочитам да е сега, сутринта, докато слънцето не е започнало да напича.

— Смел си — каза Микула.

— Всички в семейството ми са такива.

— Ще ви пуснем, ако оставите оръжието.

Боболакът отново се изплю, за разнообразие — през лявото си рамо.

— Нищо няма да се получи — промърмори той.

— Ето къде ти е болката — засмя се Корин. — Без оръжие сте боклуци.

— А ти какъв си без оръжие? — поинтересува се равнодушно дребосъкът. — Кралски син? Виждам що за тип си. Да не мислиш, че съм сляп?

— Готовите се да се върнете утре с оръжия — изрече бавно Микула. — Ако не за друго, то поне за онова, за което каза, че е останало в пещерата. За още по-голяма печалба.

Боболакът се озъби.

— Имаше такава идея. Но след кратко обсъждане се отказахме от нея.

— Много правилно — обади се изведнъж Висена, като излезе иззад гърба на Корин и застана пред конника. — Много правилно сте постъпили, като сте се отказали, Кехъл.

На Корин му се стори, че вятрът неочеквано се усили, започна да вие между камъните и тревите, да навява хлад. Висена продължи да говори с някакъв чужд, металически глас:

— Всеки от вас, който пожелае да се върне, ще умре. Виждам това и го предсказвам. Тръгвайте си незабавно. Незабавно. Веднага. Всеки, който опита да се върне, ще умре.

Боболакът се наведе и погледна магьосницата иззад шията на коня. Не беше млад — козината му вече беше почти посивяла, изпъстрена с бели косъмчета.

— Ти ли си това? Така си и знаех. Радвам се, че... Няма значение. Казах, че не смятаме да се връщаме. Присъединихме се към Фрегенал заради печалбата. Всичко свърши. Сега ни висят на шията Кръгът и цели села, а Фрегенал започна да бълнува за власт над света. Дойде ни до гуша и от него, и от онова страшилище в прохода.

Той дръпна юздите и обърна коня.

— За какво ли ти говоря всичко това? Тръгваме си. Бъдете здрави.

Никой не му отговори. Боболакът се поколеба, погледна към края на гората, а после — към неподвижната редица на конниците си. Отново се наведе в седлото и погледна Висена в очите.

— Бях против покушението срещу теб — каза той. — Сега виждам, че с право. Ако ти кажа, че кашчеят е смъртта, пак ще тръгнеш към прохода, нали?

— Да.

Кехъл се изправи, извика на коня си и се понесе към своите. След минута конниците, строени в колона и обкръжили каруцата, тръгнаха към пътя. Микула вече беше до своите хора. Говореше нещо, успокояваше брадаткото от Порог и останалите, жадуващи кръв и отмъщение. Корин и Висена наблюдаваха безмълвно преминаващия покрай тях отряд. Конниците яздаха бавно и гледаха право пред себе си, демонстрирайки спокойствие и студено презрение. Единствено Кехъл при преминаването си леко вдигна ръка в прощален жест, поглеждайки Висена със странно изражение. После рязко пришпори коня, излезе начело на колоната и се скри между дърветата.

VII

Първият труп беше проснат до самия вход на пещерата, притиснат между чували с овес и купчина суhi клонки. Коридорът се разделяше на две, веднага след разклонението лежаха още двама — на единия главата му беше почти напълно размазана от удар с боздуган или тъпата част на брадва, вторият беше покрит със засъхнала кръв от различни рани. И тримата бяха хора.

Висена свали превръзката от челото си. Диадемата изльчваше блясък, по-ярък от светлината на факел, и осветяваше мрачните вътрешности на пещерата. Коридорът водеше до голяма зала. Корин тихо подсвирна през зъби. До стената бяха наредени сандъци, чували и бъчви, издигаха се купчини от конски сбруи, кожени дисаги, оръжия, инструменти. Няколко сандъка бяха разбити и празни. Други бяха пълни. Корин се приближи и видя матовозелени късчета яспис, тъмни парченца жадеит, ахати, опали, хризопрази и други камъни, чиито имена не му бяха известни. Върху каменния под, проблясващ от пръснатите тук-таме златни, сребърни и медни монети, лежаха безразборно разхвърляни връзки кожи — боброви, рисови, лисичи, росомахови.

Висена, без да се спре нито за миг, се насочи към по-далечната галерия — много по-малка и мрачна. Корин я последва.

— Тук съм — обади се тъмната, неясна фигура, легната на земята, върху купчина парцали и кожи.

Приближиха се. Завързаният човек беше нисък, плешив и дебел. Половината му лице беше покрито с огромна синина.

Висена докосна диадемата си и халцедонът мигновено пламна ярко.

— Това не е необходимо — рече завързаният. — Познавам те. Забравил съм как се казваше. Знам какво носиш на челото си. Не е необходимо, казвам ти. Нападнаха ме докато спях, взеха ми пръстена, унищожиха жезъла. Безсилен съм.

— Фрегенал — каза Висена. — Променил си се.

— Висена — промърмори дебелакът. — Спомних си. Мислех, че ще пратят мъж, затова изпратих Маниса. Моята Маниса щеше да се справи с мъж.

— Но не се справи — похвали се Корин, оглеждайки се. — Макар че трябва да отдам дължимото на покойницата — направи най-доброто, на което беше способна.

— Жалко.

Висена огледа пещерата, уверено се насочи към ъгъла, преобърна един камък с върха на ботуша си и извади от дупката под него глинено гърне, завързано с омазнена кожа. Фрегенал я гледаше злобно.

— Я виж ти — изрече той с треперещ от ярост глас. — Какъв талант, поздравявам те. Умеем да откриваме скрити вещи. Какво друго умеем? Да гадаем по овчи вътрешности? Да изцеляваме подути крави?

Висена разглеждаше лист след лист, без да му обръща внимание.

— Интересно — обади се тя след малко. — Преди единайсет години, когато те изгониха от Кръга, изчезнаха някои страници от Забранените книги. Добре, че се намериха, при това обогатени с коментари. Я, решил си да използваш двойния кръг на Алзур, хе, хе. Мисля, че не си забравил как завърши Алзур. Няколко от създадените от него твари като че ли още бродят по света, включително и последната: многоножката, която го осакати и разруши половината Марибор, преди да избяга в горите на Заречие.

Тя сгъна няколко листа на четири и ги скри в джоба на ръкава на кафтана си. Разгърна следващите.

— Аха — каза, смяръщвайки чело. — Формулата на Дървокорена, леко изменена. А това е Триъгълник в Триъгълника, начин да се предизвика поредица от мутации и огромно увеличаване на масата на тялото. А какво е послужило за изходно същество, Фрегенал? Какво е това? Изглежда като обикновено паякообразно. Фрегенал, нещо тук липсва. Надявам се, че знаеш какво имам предвид?

— Радвам се, че забеляза — намръщи се магьосникът. — Обикновено паякообразно, казваш? Когато това обикновено паякообразно излезе от прохода, светът ще онемее от ужас. За миг. А после ще започне да крещи.

— Добре, добре. Къде са заклинанията, които липсват тук?

— Никъде. Не исках да попаднат в неподходящи ръце. Особено във вашите. Знам, че целият Кръг мечтае за властта, която би могъл да

получи благодарение на тях, но нищо няма да излезе. Никога няма да успеете да създадете нещо, дори наполовина толкова страшно, колкото е моят кашчей.

— Изглежда, че са те били по главата, Фрегенал — каза Висена спокойно. — Сигурно затова все още не можеш да мислиш нормално. Кой тук говори за създаване? Твоето чудовище трябва да бъде унищожено. По най-простия начин, като се обърне процесът на създаващото заклинание, тоест чрез Ефекта на огледалото. Разбира се, създаващото заклинание е било настроено към твоя жезъл, така че трябва да се пренастрои към моя халцедон.

— Твърде много „трябва да“ — промърмори дебелакът. — Можеш да си седиш тук и да трябвадакаш колкото си щещ, госпожо всезнайке. Откъде ти хрумна смешната мисъл, че ще ти издам създаващото заклинание? Няма да изкопчиш нищо от мен, независимо дали съм жив или мъртъв. Имам блокада. Не ми се пули така, че този камък ще ти прогори челото. Хайде, развържи ме, целият съм изтръпнал.

— Искаш ли да те сритам два-три пъти? — усмихна се Корин. — Това ще ти ускори кръвообращението. Изглежда, не разбиращ в какво положение си, плешив пън. Сега тук ще дойдат едни селяни, на които здравата им е писнало от теб, и ще те разпънат на четири коня. Виждал ли си някога как става това? Първо се откъсват ръцете...

Фрегенал се напрегна, опули се и се опита да се изплюе върху ботуша на Корин, но от положението, в което се намираше, това беше трудно — успя само да си наплюе брадичката.

— Леле колко се уплаших от заплахите ви! — изсумтя той. — Нищо няма да ми направите! Какво си въобразяваш, скитнико? Попаднал си сред събития, които не са лъжица за твоята уста. Попитай я защо е тук! Висена! Обясни му как стоят нещата, че май те взема за благородна спасителка на угнетените, борец за благополучието на бедните! А тук става въпрос за пари, малоумнико! За големи пари!

Висена мълчеше. Фрегенал се напрегна, въжетата му изскърцаха и той с усилие се обърна настрани, като преви крака в коленете.

— Нима не е вярно — извика той, — че Кръгът те е изпратил, за да отпуши златния кран, който е спрятал да тече? Защото Кръгът черпи доходите си от добива на яспис и жадеит и взема такси от търговците и

керваните срещу охранителни амулети, които, както се оказа, не действат на моя кашчей!

Висена мълчеше. Тя не гледаше завързания. Гледаше Корин.

— Аха! — възклика магьосникът. — Дори не отричаш! Значи всички знаят за това. По-рано го знаеха само старейшините, а сополанки като теб твърдяха, че Кръгът е създаден единствено заради борбата срещу Злото. Това не ме учудва. Светът се променя, хората полека-лека започват да разбират, че може да се мине без магии и магьосници. Докато мигнете, вече ще сте безработни и ще сте принудени да живеете с това, което сте откраднали до момента. Нищо не ви интересува, само печалбата. И затова веднага ще ме развържете. Няма да ме убиете и няма да ме осъдите на смърт, защото това би довело до нови разходи за Кръга. Което Кръгът няма да ви прости, разбира се.

— Изобщо не се разбира — изрече студено Висена, като скръсти ръце на гърдите си. — Знаеш ли, Фрегенал, сополанките като мен не обръщат особено внимание на материалните блага. Какво ме интересува дали Кръгът ще загуби, или ще спечели, или изобщо ще престане да съществува? Винаги мога да преживявам с изцеляване на подути крави. Или с лекуване на импотентността на дъртаци като теб. Но това не е важно. Важното е, че ти искаш да живееш, Фрегенал, и точно заради това така си се разбъбрил. Всеки иска да живее. Затова сега, тук, на това място, ще ми издадеш създаващото заклинание. После ще ми помогнеш да намеря този кашчей и да го унищожа. А ако не го направиш... Е, ще отида в гората, ще се поразходя. После ще кажа на Кръга, че не съм успяла да те предпазя от разярените селяни.

— Винаги си била цинична — изскърца със зъби магьосникът. — Дори тогава, в Майена. Особено в контактите ти с мъжете. Беше едва на четиринайсет години, а в Кръга вече се говореше за твоите...

— Престани, Фрегенал! — прекъсна го друидката. — Думите ти не ме впечатляват изобщо. Нито пък него. Той не ми е любовник. Кажи, че си съгласен. И ще приключим с това забавление. Защото в края на краищата ще се съгласиш!

Ференгал я изгледа навъсено и се извърна.

— Естествено — промърмори той. — Да не ме мислиш за идиот? Всеки иска да живее.

VIII

Фрегенал се спря и избърса с опакото на дланта изпотеното си чело.

— Там, зад онази скала, започва клисурата. На старите карти са я наричали Дур-тан-Орит, Мишото дере. Това е проходът Кламат. Ще се наложи да оставим конете тук. С тях нямаме дори и най-малки шансове, защото няма да можем да се приближим към него незабелязано.

— Микула — каза Висена, слизайки от коня. — Почакайте тук до вечерта, не повече. Ако не се върна, в никакъв случай не навлизайте в прохода. Връщайте се по домовете. Разбра ли, Микула?

Ковачът кимна. С него имаше само четирима селяни. Най-смелите. Останалата част от групата се стопи по пътя като майски сняг.

— Разбрах, госпожо — промърмори Микула, гледайки навъсено във Фрегенал. — Но ми е странно, че се доверявате на този проклетник. Според мен селяните бяха прави. Трябаше да се обезглави. Само ги погледнете тези свински очички и тази коварна муцуна, госпожо.

Висена не отговори. Заслони очите си с ръка, гледайки нагоре, към входа на клисурата.

— Води, Фрегенал — нареди Корин, затягайки колана си.

Тръгнаха.

След половин час ходене видяха първия фургон. Преобърнат, разбит. След него имаше друг, с разбито колело. Конски скелети. Човешки скелет. Втори. Трети. Четвърти. Купчина изпочупени, раздробени кости.

— Кучи син — изрече тихо Корин, гледайки черепа, през чиито очни кухини беше покълнала коприва. — Това са търговци, така ли? Не знам какво ме спира да...

— Договорихме се... — прекъсна го бързо Фрегенал. — Договорихме се. Казах ви всичко, Висена. Помагам ви. Водя ви. Договорихме се!

Корин се изплю. Висена го погледна пребледняла, после се обърна към магьосника.

— Договорихме се — каза тя. — Ще ни помогнеш да го намерим и да го унищожим, после си хващаш пътя. Смъртта ти няма да съживи онези, които лежат тук...

— Да го унищожите, да го унищожите... Висена, предупредих те и ще повторя още веднъж: приведи го в летаргия, парализирай го, знаеш заклинания. Но не го унищожавай. Той е безценен. Винаги можеш...

— Престани, Фрегенал. Вече говорихме за това. Води ни.

Продължиха нататък, внимателно заобикаляйки скелетите.

— Висена — прошепна Фрегенал след малко, — осъзнаваш ли какво рискуваш? Това не е шега работа. Знаеш, че с Ефекта на огледалото се случва какво ли не. Ако инверсията не сработи — край с нас. Виждал съм на какво е способен.

Висена се спря.

— Не извъртай — рече тя. — За каква ме вземаш? Инверсията ще сработи, освен ако...

— Освен ако не си ни излъгал — вметна Корин с приглушен от ярост глас. — А ако си ни излъгал... Казваш, че си виждал на какво е способен твойт звяр? А знаеш ли на какво съм способен аз? Знам такъв удар с меча, след който ще ти останат едното ухо, едната буза и половината челюст. Може и да го преживееш, но след това няма да можеш, например, да свириш на флейта.

— Висена, укроти този убиец — измънка Фрегенал, пребледнял.

— Обясни му, че не мога да те изльжа, че би почувствала...

— Стига си дрънкал, Фрегенал. Води ни.

По-нататък видяха още фургони. И отново скелети. Разбъркани, преплетени, белеещи се в тревата ребра, стърчащи между камъните пищяли, ужасяващо усмихващи се черепи. Корин мълчеше, стискайки ръкохватката на меча с изпотената си длан.

— Внимателно — прошепна Фрегенал. — Вече сме близо. Вървете тихо.

— От какво разстояние реагира? Фрегенал, на теб ти говоря.

— Ще ти дам знак.

Продължиха нататък, поглеждайки към стръмните склонове на клисурата, покрити с уродливи храстчета, редуващи се с оголените

ивици на дерета и сипеи.

— Висена? Усещаш ли го вече?

— Да, но слабо. Колко далеч, Фрегенал?

— Ще ти дам знак. Жалко, че не мога да ти помогна. Без жезъла и пръстена си не мога да направя нищо. Безсилен съм. Освен ако...

— Освен ако какво?

— Това!

С пъргавина, която трудно можеше да се очаква от него, дебелакът вдигна от земята един остър камък и удари Висена по тила. Друидката падна по корем, без да издаде нито звук. Корин измъкна меча си и замахна, но магьосникът беше невероятно ловък. Хвърли се на земята, избягвайки остирието, метна се към краката на Корин и го удари по коляното с камъка, който още беше в ръката му. Корин изкрештя, падна, болката за миг спря дъха му, а после от вътрешностите му, към гърлото премина вълна на гадене. Фрегенал скочи като котка, готовейки се да удари отново.

Пъстрокрилата птица се понесе като камък надолу и се удари в лицето на магьосника. Фрегенал отскочи, размахвайки ръце, и изпусна камъка. Корин, облегнат на лакътя си, замахна с меча, но остирието премина на косъм край прасеца на дебелака, който се обърна и се понесе обратно към Мишето дере, като викаше и врещеше. Корин се опита да стане и да го настигне, но болката замъгли погледа му. Падна отново и запрати подир магьосника поток от отвратителни ругатни.

Когато се отдалечи на безопасно разстояние, Фрегенал се спря и се обърна.

— Ти, некадърна вещице! — изкрештя той. — Ти, червенокоса грозница! Искаше да надхитриш Фрегенал? Милостиво да ми дариш живота? Мислеше, че ще гледам спокойно как го убиваш?

Корин, без да спира да ругае, масажираше коляното си, успокоявайки пулсиращата болка. Висена лежеше неподвижно.

— Идва! — изрева Фрегенал. — Вижте го! Любувайте се на гледката, защото след малко кашчеят ми ще ви избоде очите! Вече идва!

Корин се обърна. Иззад купчина каменни отломки, на някакви си стотина крачки от тях, се подадоха възлестите стави на членестите паякови крака. След миг през купчината камъни се прехвърли поне четириметрово в диаметър толовище, плоско като чиния,

ръждивокафяво, грапаво, покрито с остри израстъци. Четирите двойки крака пристъпваха отмерено, влечейки чиниеобразното тяло през насипа. Петата, главна двойка крайници, непропорционално дълги, беше въоръжена с могъщи рачешки щипки, покрити с редици остри шипове и рогови израстъци.

„Това е сън — помисли си Корин. — Кошмар. Събуди се! Събуди се! Извикай и се събуди. Извикай. Извикай. Извикай.“.

Забравил за болката в коляното си, той се хвърли към Висена и дръпна отпуснатата й ръка. Косите на друидката бяха залети с кръв, която вече се стичаше по шията й.

— Висена... — изтръгна се през парализираното му от страх гърло. — Висена...

Фрегенал избухна в безумен смях, чието echo се отрази от стените на клисурата. Смехът заглуши крачките на приближаващия се с брадва в ръка Микула. Фрегенал видя ковача когато вече беше твърде късно. Брадвата се вряза в кръста му, малко над бедрото, и навлезе чак до тъпата си част. Магьосникът рухна на земята с крясък, опитвайки се да избие оръжието от ръцете на ковача. Микула стъпи отгоре му, изтръгна брадвата, замахна отново. Главата на Фрегенал се затъркаля по склона и застинна, опряла чело до един от черепите, лежащи под колелата на разбит фургон.

Корин куцукаше, спъвайки се в камъните, докато влечеше безчувствената и отпусната Висена. Микула подскочи към тях, хвана девойката, с лекота я преметна през рамо и побягна. Корин, макар и да се беше отървал от товара, не успява да настигне ковача. Погледна назад. Кашчеят се движеше към тях, скърцайки със стави; протегнатите напред щипки разравяха рядката трева, тракаха по камъните.

— Микула! — извика отчаяно Корин.

Ковачът погледна назад, оставил Висена на земята, притича до Корин, подхвана го, двамата затичаха заедно. Кашчеят ускори движението си, местейки покритите си с шипове лапи.

— Няма да се справим — пъшкаше Микула, оглеждайки се. — Няма да се измъкнем...

Достигнаха до лежащата по гръб Висена.

— Кръвта й тече! — възкликна Микула.

Корин се досети и изтрягна от колана на Висена кесията ѝ, изсипа съдържанието ѝ и без да обръща внимание на останалите предмети, сграбчи червеникавия минерал, покрит с рунически знаци, раздели сплъстените от кръвта ѝ червени коси и притисна хематита към раната. Кръвта мигновено спря да тече.

— Корин! — извика Микула.

Кашчеят беше близо. Разперил беше широко лапи с отворени щипки. Микула видя въртящите се върху стълбчетата си очи на чудовището и скърцащите под тях полуусрповидни челюсти. Движейки се, кашчеят ритмично съскаше: „Тсс, тсс, тсс“...

— Корин!

Корин не отговори — той шептеше нещо, без да отделя хематита от раната. Микула скочи към него, дръпна го за рамото, отдели го от Висена, вдигна друидката на ръцете си. Побягнаха. Кашчеят, без да престава нито за миг да съска, вдигна лапи, застърга по скалите с хитиновата си обвивка и енергично запълзя подир тях. Микула осъзна, че нямат никакви шансове.

Откъм Мишето дере в галоп се носеше конник с кожена салтамарка, басинет^[1] с айвентал от метални обръчи и вдигнат над главата широк меч. На косматото му лице пламтяха две дребни очички, блестяха остри зъби.

С боен крясък Кехъл се нахвърли върху кашчея. Обаче преди да успее да се доближи до чудовището, страшните рогови щипки се сключиха около тялото на коня. Боболакът излетя от седлото и се затъркаля по земята.

Кашчеят без видимо усилие вдигна коня и го заби в шипа, стърчащ в предната част на туловището му. Сърповидните челюсти се сключиха, кръвта на животното плисна върху камъните, от разкъсания търбух върху земята се изсипаха димящи вътрешности.

Микула се затича, вдигна от земята боболака, но той го отблъсна, хвана меча си, изкрештя така, че заглуши предсмъртния вопъл на коня и се понесе към кашчея. С маймунска ловкост се промъкна под кокалестия лакът на чудовището и нанесе удар с всичка сила право върху стълбовидното око. Кашчеят засъска, пусна коня, разпери лапи настрани, набучи Кехъл на острите си шипове, вдигна го от земята и го захвърли встрани, върху насипа. Кехъл падна върху камъните, изпусна

меча си. Кашеят се завъртя настани, протегна щипките и го сграбчи. Дребното тяло увисна във въздуха.

Микула изрева яростно, достигна чудовището с два скока, замахна с брадвата и удари хитиновата обвивка. Корин оставил Висена и без да се замисля, скочи от другата страна на чудовището и със замах заби меча, който държеше с двете си ръце, в процепа между обвивката и лапата. Притиснал ръкохватката с гърдите си, той вика остирието до самия предпазител. Микула изпъшка и нанесе още един удар, обвивката на чудовището се пръсна, плисна зелена воняща течност. Кашеят засъска, пусна боболака, вдигна щипките си. Корин се опря с крака в земята, хвана ръкохватката на меча, опита се да го издърпа — безуспешно.

— Микула! — извика той. — Назад!

Двамата хукнаха да бягат, като благоразумно избраха различни посоки. Кашеят се поколеба, застърга с търбух по скалата и се насочи право напред, към Висена, която, обхванала главата си с ръце, се опитваше да се надигне. Точно над нея, увиснала във въздуха, махаше с криле и врещеше пъстрата птица...

Кашеят беше близо.

Микула и Корин скочиха едновременно, преграждайки пътя на чудовището.

— Висена!

— Госпожо!

Кашеят, без да се спира, разпери лапи.

— Встрани! — извика Висена, надигайки се на колене и вдигайки ръце. — Корин! Встрани!

Двамата отскочиха и се притиснаха в стените на клисурата.

— Hepenaa fireaoth kerelanth! — извика страшно магьосницата, замахвайки с ръце към кашея. Микула усети как нещо невидимо се плъзга от нея към чудовището. Тревата се разстла по земята, а ситните камъчета се разхвърчаха встани, сякаш изтласкани от тежестта на огромно кълбо, набиращо скорост. От длани на Висена бликна ослепително ярка, зигзагообразна струя светлина, която удари кашея и се разсипа върху обвивката му в мрежа от огнени езичета. Въздухът се пръсна в оглушителен рев. Кашеят експлодира, ръсейки фонтани от зелена кръв, парчета хитин, крака, вътрешности. Всичко това излетя във въздуха и се посипа като градушка наоколо, забарарабани по скалите,

зашумя по храсталака. Микула приседна, прикривайки глава с двете си ръце.

Беше тихо. На мястото, където преди миг стоеше чудовището, се чернееше и димеше кръгла яма, опръскана със зелена течност и застлана с отвратителни, трудноразличими дребни късове.

Корин, бършайки от лицето си зелените петна, помогна на Висена да се изправи. Магьосницата трепереше.

Микула се наведе над Кехъл. Очите на боболака бяха отворени. Дебелата салтамарка от конска кожа беше станала на парцали, под които се виждаха остатъците от ръцете и раменете му. Ковачът искаше да каже нещо, но не можеше. Висена и Корин, който я придържаше, се приближиха. Боболакът обърна глава към тях. Корин погледна рамото му и с усилие прегълтна.

— Ти ли си това, кралски сине? — изрече Кехъл тихо, но спокойно и ясно. — Беше прав... Без оръжие съм боклук. А без ръка? Сигурно фекалия, а?

Спокойствието на боболака порази Корин повече, отколкото вида на раздробените му кости, подаващи се от чудовищните рани. Изглеждаше невероятно, че дробосъкът е все още жив.

— Висена — прошепна Корин, гледайки умолително магьосницата.

— Не мога да помогна, Корин — каза Висена с треперещ глас. — Метаболизъмът е напълно различен от човешкия... Микула... Не го докосвай...

— Ти се върна, боболако — прошепна Микула. — Защо?

— Защото метаболизъмът ми е различен... от човешкия — изрече Кехъл с гордост в гласа, макар и с явно усилие. От устата му потече струйка кръв, която обагри пепеливосивата козина. Той се обърна и погледна Висена в очите. — Е, червенокоса вещице! Предсказанието ти е правилно, но ще трябва да го осъществиш сама!

— Не! — извика Висена.

— Да — каза Кехъл. — Така трябва. Помогни ми! Вече е време.

— Висена — възклика Корин с ужасено лице, — нали не се каниш...

— Отдръпнете се! — извика друидката, сдържайки риданието си. — Отдръпнете се и двамата!

Микула, гледайки встрадани, дръпна Корин за ръката. Корин не се възпротиви. Видя как Висена се спуска на колене пред боболака, как нежно го гали по челото, докосва слепоочията му. Кехъл потрепна, разтресе се и застина неподвижно.

Висена плачеше.

[1] Басинет — вид рицарски шлем, чиято долна част е обрамчена от защитна ризница (айвентал) — Б.пр. ↑

IX

Пъстрокрилата птица, кацнала на рамото на Висена, наведе плоската си глава и погледна магьосницата с кръглото си, неподвижно око. Конят се тътреше по неравния път, небето беше кобалтовосиньо и чисто.

— Тууит, туиит, трк — обади се пъстрокрилата птица.

— Възможно е — съгласи се Висена. — Но не става въпрос за това. Ти не ме разбра. Нямам претенции. Наистина, жалко, че узах за цялата работа от Фрегенал, а не от теб. Но нали те познавам от години, знам, че не си от приказливите. Мисля, че ако бях попитала направо, щеше да отговориш.

— Трк, тууит?

— Разбира се. Отдавна вече. Но сам знаеш как е при нас. Голяма тайнственост, всичко е тайно, секретно. А всъщност е само въпрос на мащаби. Аз също не отказвам, когато ми заплащат за лечение, ако някой ми предлага пари и знам, че това му е по джоба. Наясно съм, че за определени услуги Кръгът иска високо заплащане. И с право — всичко поскъпва, а трябва да се живее. Но не става въпрос за това.

— Туииит. — Птицата пристъпи от крак на крак. — Корриин.

— Досетлив си — усмихна се кисело Висена, като наведе глава към птицата и й позволи леко да докосне с клюн бузата ѝ. — Точно затова съм огорчена. Видях как ме гледаше. Сигурно си е мислел: не стига че е вещица, но е и лицемерна манипулаторка, алчна и пресметлива.

— Туиит трк трк туииит?

Висена извърна глава.

— Е, не е чак толкова лошо — промърмори тя, присвивайки очи.

— Знаеш, не съм дете, не е толкова лесно да ми се завърти главата. Макар че трябва да си призная... Твърде дълго се скитам самотна по... Но това не е твоя работа. Не си пъхай клюна в нея.

Птицата мълчеше, навирила пера. Гората беше все по-близо, виждаше се пътят, навлизащ в гъсталака, под покрив от клони.

— Слушай — обади се Висена след малко, — как според теб ще изглежда всичко в бъдещето? Наистина ли е възможно хората да спрат да се нуждаят от нас? Или поне за най-простите неща, за изцеляването? Забелязва се известен прогрес, например в билколечението, но можеш ли да си представиш, че някой ще е способен да се справя, да речем, с крупа? С родилната треска? С тетануса?

— Туиик туиит.

— Що за отговор? Теоретично е възможно и конят ни след малко да се включи в разговора. И да каже нещо умно. А какво ще кажеш за рака? Мислиш ли, че ще победят и рака? Без магия?

— Тррк!

— И аз така мисля.

Навлязоха в гората, ухаеща на прохлада и влага. Пресякоха плитък ручей. Висена изкачи един хълм, после се спусна сред калунов храсталак, достигащ до стремената ѝ. Намери отново пътя — песъчлив и обрасъл с растителност. Познаваше го — беше минала по него само преди три дни. Само че в обратната посока.

— Струва ми се — обади се тя отново, — че все пак ще е от полза нещо да се промени. Закостеняваме, твърде силно и прекалено безкритично сме се вкопчили в традициите. Веднага, щом се върна...

— Туиит — прекъсна я Пъстрокрилата птица.

— Какво?

— Туиит.

— Какво искаш да кажеш с това? Защо не?

— Тррррк.

— Какъв надпис пак? На какъв стълб?

Птицата размаха криле, откъсна се от рамото ѝ и отлетя, скри се сред листака.

Корин седеше на кръстопътя, опрял рамо на стълба, и я гледаше с нахална усмивка. Висена скочи от коня и се приближи. Усещаше, че тя също се усмихва, против волята си, освен това подозираше, че усмивката ѝ не изглежда особено умно.

— Висена! — извика Корин. — Ако си ме омаяла с някакви магии — признай си! Защото страшно се радвам на срещата ни, направо неестествено се радвам! Пфу, пфу, против уроки! Това може да е само магия!

— Чакал си ме...

— Ти си страшно проницателна. Разбираш ли, събудих се рано сутринта и установих, че си тръгнала. Помислих си: „Колко мило от нейна страна, че не ме е събудила за такава дреболия като кратко прощаване, без което спокойно може да се мине“. В края на краищата, кой в наши дни се поздравява и прощава, това не са нищо друго освен чудачества и предразсъдъци. Нали? Е, обърнах се на другата страна и заспах отново. Едва след закуска си спомних, че трябваше да ти кажа нещо страшно важно. Затова се качих на трофейния кон и минах напряко.

— И какво е това нещо, което трябваше да ми кажеш? — попита Висена, като се приближи и вдигна глава, за да го погледне в сините очи, които предишната нощ беше видяла на сън.

Корин се озъби в широка усмивка.

— Това нещо е от деликатно естество — каза той. — Не може да се изложи в няколко думи. Изискава подробни разяснения. Не знам ще успея ли до мръкване.

— Поне започни.

— Точно това е най-трудното. Не знам как.

— На господин Корин не му стигат думите — поклати глава Висена, все още усмихвайки се. — Нещо нечувано! Е, тогава започни от началото.

— Добра идея. — Корин си придале сериозен вид. — Виждаш ли, Висена, вече от твърде дълго се скитам самoten...

— Из горите и пътищата — завърши магьосницата, прегръщайки го през шията.

Пъстрокрилата птица, кацнала високо на клона на едно дърво, разпери криле, размаха ги, вдигна глава и произнесе:

— Трррк туийт туийит.

Висена откъсни устни от устните на Корин, погледна птицата и ѝ намигна.

— Имаш право — каза тя. — Това наистина е път, от който няма връщане. Лети, кажи им...

Тя замълча и махна с ръка.

— Нищо не им казвай.

МУЗИКАНТИ

„Музиканти“, разбира се, също има своя история. Новелата се появи през 1989 г. по поръчка на Войтек Седенко, който ми предложи да участвам в подготвяща се антология на полската фантастика. Антологията, идеята за която явно беше хрумнала на Войтек от сборника „Опасни видения“ на Харлан Елисън, излезе под името „Алтернативни видения“, но първоначално плануваното й заглавие беше „Заплахи“. Точно това заглавие ми съобщи Седенко, когато ми предложи да участвам, като ми даде да разбера, че не желае фентъзи — жанра, с който тогава бях неразрывно свързан. „Е — помислих си, — ако не е фентъзи, и същевременно е «заплаха», става ясно в какъв стил трябва да се напише.“ Никога по-рано не бях планирал да пиша хорър. Не обичах този жанр, защото е лъжлив в самата си дефиниция, дори в наименованието си. Особено когато става въпрос за този най-моден, фильмов вариант, наречен — колко правилно — splatter^[1]. Който вместо да предизвиква ужас, да плаши и да тревожи, най-често разсмива, а понякога допълнително предизвиква близко да гадене омерзение със „специалните си ефекти“, състоящи се от обилни изригвания на червена боя, зелени сополи и изглеждащи като живи черва от латекс. А съм се възпитавал с добър хорър. В младостта ми, когато разведряването от 1956 г. разтопи ледовете и в преводите, и в издателската политика. Изчетох много класики на литературата на ужаса, хоръри, които явно заслужаваха това наименование, като „Маймунската лапа“ на У. У. Джейкъбс, „Крещящият череп“ на Марион Крофорд, „Сянка над Инсмут“ и други разкази на Лъвкрафт, новаторския за жанра „Разследване“ на Лем. Това бяха истински ужаси. После дълго, дълго време нямаше нищо, докато не се появиха „Бебето на Розмари“ от Айра Левин и „Екзорсист“ на Блати. А след това дойде Стивън Кинг и неговото „Гробище за домашни любимци“. Не знам дали ще ми повярвате, но когато дочетох този роман, а това беше доста късно през нощта, изключих осветлението с някаква странна неохота.

Но не кинговите „Домашни любимци“ дадоха тласък за написването на „Музиканти“. Трябва да знаете, че обожавам котките, направо маниакално обичам тези създания. А когато вечер навън се разнесе крясък на измъчвана котка под акомпанимента на „Дръж, Роки!“ в изпълнение на съседа ми, господин зъболекаря, или развеселените фалцети на разкошните дечица на съседката, доцент от

Лодзкия университет, ме обземаше... Не, не ярост, не ожесточение, не жажда за възмездие. Обземаше ме отвратително, позорно усещане за безсилие. А после научих, че съседката ми от петия етаж, пенсионирана учителка, на която шумните разгонени котки ѝ пречели да достигне подобаващото съсреточаване при проследяването на съдбите на героите на „Династия“, нахранила животинките, като разхвърляла пастет, грижливо смесен... със ситно натрошено стъкло...

И вече имах идея за разказ. Подходящ за заглавието на антологията „Заплахи“. Измъчвате животинки, защото са беззащитни и не могат да ви отвърнат със същото? Внимавайте! Не бъдете толкова сигурни в себе си!

„Музиканти“ излезе в споменатата антология през 1990 г. Това беше първият ми разказ, който не е фентъзи. Пишейки това, имам предвид най-вече класическо фентъзи, случваща се в някаква Небивала земя история от типа меч и магия. Защото „Музиканти“ може да се приеме и за фентъзи. В дефиницията на посочения поджанр се вместват както множество хоръри, така и „Нещо зло се задава“ на Рей Бредбъри. Близки са също — чрез антропоморфизирането на животни — и „Хълмът Уотършип“ на Ричард Адамс, и останалите фентъзита от същия „животински“ жанр.

Като — почти — финал, една любопитна подробност: не всички знаят защо антологията на Седенко излезе като „Алтернативни видения“, а не като „Заплахи“. Причината е, че повечето автори — дали заради вродения си мързел, или защото не са могли да се вместват в определения срок — изпратили на Войтек творби, намерени на дъното на чекмеджето или някъде из харддиска. Както лесно може да се отгатне, гамата на тематиките била доста обширна, а разказите не били свързани с абсолютно нищо помежду си. Освен това в повечето от тях, сякаш нарочно, нямало нито дума за каквото и да било заплахи, така че Седенко нямал друг избор, трябвало да пригоди заглавието на антологията към реалното й съдържание.

Спомням си също, че „Музиканти“ излезе в „котешката“ антология на издателство „Свръхнова“, но както казваше Киплинг, това вече е съвсем друга история. Ще се върнем към нея отново, и то скоро.

Да добавя накрая, че през 1990 г. „Музиканти“ получи наградата на Литературната фондация „Наталия Гал“. Това беше почти същото като първото ми отличие от фендъма — статуетката на наградата

„Януш А. Зайдел“. Тази награда беше доказателство, че въпреки общоприетото мнение, мейнстриймът ме забеляза и ме оцени едновременно с фантастите и тяхното гето.

[1] Splatter (англ.) — буквально „пръскане“ (подразбира се пръскане на кръв) — поджанр на филма на ужасите, в който съвсем преднамерено акцентът е върху крайно натуралистично демонстриране на кръв, вътрешности и графично насилие чрез използване на специални ефекти, изкуствена кръв, животинско месо и т.н. — Б.пр. ↑

ДОЛОВЕТЕ

Там, където градът на практика свършваше, зад колелото на трамвайната линия, зад скритите в строителен изкоп железопътни релси и зад пъстрите квадрати на градините, се ширеше неравно, хълмисто поле, отрупано с боклуци и разринато, озъбено с бетонни късове и стърчащо арматурно желязо, гъсто обрасло с магарешки тръни, пирей, полевица, глухарчета и лисича опашка.

Това беше ивица ничия земя, фронтова зона между каменната стена на жилищните блокове и далечната тъмнозелена гора, изглеждаща синкова през мъглата на смога.

Хората наричаха тази местност Доловете. Но това не беше истинското име на мястото.

Районът винаги е бил пустеещ, тук рядко проникваха дори вездесъщите деца, които, по примера на родителите си, предпочитаха да играят на места, скрити в безопасните и уютни железобетонни каньони. Само понякога тук посядаха пияници, атавистично привлечени от зеленината, но и те не навлизаха по-навътре от самия край на местността. Освен тях никой друг не идваше в Доловете.

Ако не се смятат котките.

Цялата околност беше пълна с котки, но Доловете бяха тяхното царство, неоспоримо владение и убежище. Местните кучета, редовно насьсквани срещу котките от своите стопани, се спираха на границата на пустошта и се връщаха, навирели опашка и скимтейки. Покорно приемаха жестоките побоища на господарите си заради своята страхливост — Доловете бяха по-страшни за тях от болката.

Хората също се чувстваха странно в Доловете. Денем. Защото нощем никой не навлизаше в Доловете.

Ако не се смятат котките.

През деня стаени и предпазливи, нощем котките обикаляха из Доловете с мека, прокрадваща се стъпка, извършваха необходимите корекции върху числеността на местните мишки и плъхове, будеха жителите на крайните блокове с пронизващите си крясъци,

свидетелстващи за любов или кървава битка. Нощем котките се чувстваха в Доловете в безопасност. А денем — не.

Местните жители не обичаха котките. Като се има предвид, че от време на време измъчваха зверски създанията, които обичаха и които държаха в каменните си свърталища, определението „не обичаха“ по отношение на котките придобиваше съответстващото мрачно звучене. Случваше се котките да се замислят относно причините за това положение. Мненията се разделяха; повечето котки смятаха, че са виновни онези на вид незначителни дреболии, които бавно, но сигурно убиваха хората и ги водеха до лудост — острите, смъртоносни иглички азбест, които хората носеха в белите си дробове; или убийствената радиация, излъчвана от бетонните стени на жилищата им; или киселинният, гибелен въздух, постоянно висящ над града. Какво чудно има, казваха котките, че някой, балансиращ на ръба на гибелта, разяждан от отрови и болести, мрази жизнеността, енергията и силата? Че някой изнервен и неспокоен реагира с ярост и бяс на топлото, пухкаво и мъркащо спокойствие на другите? Не, в това нямаше нищо учудващо. Вместо да се учудват, котките трябваше да бъдат нашрек — да бягат с всички сили и с цялата си пъргавина, когато зърнат на хоризонта едра или дребна двукрака фигура. Трябваше да се пазят от ритници, тояги, камъни, зъбите на насьскани кучета, автомобилни гуми. Трябваше да умеят да разпознават жестокостта, скрита зад процеждащото се през стиснатите зъби „пис-пис“. И това беше цялата работа.

Обаче сред котките имаше и такива, които смятаха, че причината за омразата е в нещо друго. Че е скрита в Древните времена.

Древните времена. Котките знаеха за Древните времена. Нощем в Доловете се виждаха сцени от Древните времена.

Заштото Доловете не бяха обикновено място. По време на ясните лунни нощи котките виждаха образи, достъпни само за тяхното котешко зрение. Замъглени, трепкащи образи. Хороводи от дългокоси девойки около странни каменни постройки, безумни крясъци и подскоци край осакатени тела, висящи от дървени скелета, редици от хора с качулки, стиснали факли в ръце, пламтящи сгради с кули, увенчани с кръстове, и същите такива кръстове, само че преобрънати, забити в черната, пулсираща земя. Клади, заострени колове и бесилки. И човек в черно, крещящ някакви думи. Думи, които означаваха —

както котките добре знаеха — истинското име на мястото, наричано Доловете.

Locus terribilis^[1].

В такива нощи котките ги беше страх. Котките чувстваха как потрепва Завесата. Тогава те се притискаха към земята, впиваха нокти в нея, безгласно отваряха мустакатите си муциунки. Чакаха.

И се разнасяше музика. Музика, заглушаваща беспокойството, успокояваща страхът, носеща блаженство, вещаеща безопасност.

Заштото, освен котките, в Доловете живееха и Музикантите.

[1] Locus terribilis (лат.) — ужасно място. — Б.пр. ↑

ВЕЕХАЛ

Денят започна както и всички останали дни. Прохладният изгрев се разгоря и се разгърна в топло есенно утро, слънцето заблестя със струите на циганско лято в зенита си. Проясни се, а надвечер се замъгли и денят започна да гасне.

Случи се напълно неочеквано, внезапно, без предупреждение. Веехал разкъса въздуха, прелетя като вихър над бурените, размножи се като ехо, отразено от каменните стени на блоковете. Чудовищен страх накара пъстрата козина да настръхне, ушите да се свият, муцунките да се озъбят.

Веехал!

Мъчение и смърт!

Убийство!

Веехал!

Завесата! Завесата се пропуква!

И музика.

Успокоение.

Сирените на колите нахлуха в градините едва след това. Едва след това започнаха да сноват обезумелите хора с бели и сини дрехи. Котките гледаха всичко това от укритията си, спокойни и равнодушни. Това вече не ги засягаше.

Хората бягаха, крещяха, ругаеха. Хората изнасяха от беседките смазаните, деформирани тела, през белите чаршафи се процеждаше кръв. Хората със сини дрехи не допускаха до телената мрежа останалите, онези, които притичваха откъм блоковете. Котките гледаха.

Един от хората със сини дрехи изскочи на открито. Повръщаše и се задушаваше. Някой закрещя, закрещя ужасено. Яростно се хлопнаха вратите на кола, после отново завиха сирени.

Котките тихо мъркаха. Котките слушаха музика. Останалото вече не ги засягаше.

ПЪПЧИВИЯ

Потопен в мрежа от тонове, съединяващи и слепващи разкъсаната Завеса във фина прежда от музика, Пъпчивия отстъпваше, пръскайки около себе си капчиците кръв, течащи от ноктите и зъбите му. Отстъпваше, изчезваше, уловен от лепливото свързващо вещество. За последен път, вече зад Завесата, дъхна към музикантите омраза, злоба и заплаха.

Завесата се срасна, изтривайки и последните следи от разкъсването.

МУЗИКАНТИТЕ

Музикантите седяха в сянката на килната на една страна, почерняла от саждите, зарита в пръстта печка.

— Успяхме — каза Керстен. — Този път успяхме.

— Да — потвърди Итка. — Но следващия път... Не знам.

— Ще има следващ път — прошепна Пашибурдук. — Итка? Ще има ли следващ път?

— Със сигурност — отвърна Итка. — Не ги ли познаваш? Не знаеш ли за какво си мислят сега?

— Не — каза Пашибурдук. — Не знам.

— А аз знам — промърмори Керстен. — Знам добре, защото ги познавам. Мислят за отмъщение. Затова трябва да я намерим.

— Трябва — рече Итка. — Трябва да я намерим най-накрая. Само тя може да ги удържи. Тя е в контакт с тях. А когато вече бъде с нас, ще си тръгнем оттук. В Бремен. При другите. Както повелява Законът. Трябва да отидем в Бремен.

СИНЯТА СТАЯ

Синята стая живееше свой собствен живот. Дишаше миризмата на озон и нагрята пластмаса, метал, етер. Пулсираше с кръвта на електричеството, жужащо в изолираните кабели, в блестящите в масленозелен цвят превключватели, клавиши и щепсели. Мигаше със стъкленото излъчване на еcranите и с множеството зли, червени очи на датчиците. Пъчеше се с величието на хрома и никела си, с авторитета на чернотата си, с достойнството на белотата си. Живееше.

Респектираше. Властваше.

Дебе се размърда в прегръдките на ремъците, придържащи я върху покритата с чаршаф и мушама маса. Не усещаше болка — иглите, забити в черепа ѝ, и зъбестите пластини, пристегнати към ушите ѝ, вече не ѝ причиняваха болка, само ѝ тежеше короната от проводници. Всичко това я загрозяваше и я караше да изпитва срамно стеснение, но вече не ѝ причиняваше страдание. Дебе гледаше вяло в мушкатото, сложено на перваза. Мушкатото беше единственото нещо в тази стая, което живееше свой, независим живот.

Ако не се смята Иза.

Иза, наведена над масата, пишеше бързо, покривайки листовете на тетрадката със ситен почерк, като от време на време почукваше с пръсти по клавиатурата на компютъра. Дебе се заслуша в пулсирането на Стаята.

— Е, малката — каза Иза, обръщайки се. — Да започваме. Спокойно.

Щракна превключвателят, забучаха моторите, потрепнаха огромните бобини, стрелнаха се кървавочервени светлинки. През кръглите, разделени на квадратчета прозорчета на еcranите се понесоха в подскоци светещи мишки. Писците потрепнаха, разгънаха се като тънки паякови крачета и се плъзнаха върху хартиените ролки в нагънати линии. Дебе.

Иза гризеше химикалката, вглеждаше се в редиците цифри, плашещо равномерно изскачащи на екрана на монитора, в графиките, в

правоъгълните диаграми. Мърмореше под нос, пишеше продължително в тетрадката. Пушеше. Преглеждаше разпечатките. Най-накрая изщрака превключвател.

Виждаше мушкатото. Усещаше сухота в носа си, изстиваща горещина, спускаща се от челото към очите. Изтръпване, изтръпване по цялото тяло.

Иза разглеждаше разпечатките. Някои смачкваше и изхвърляше в препълнената кошница, други, отбелязани с бързи дълги драсвания на химикалката, подреждаше в подравнена купчина.

Стаята живееше.

— Още веднъж — каза Иза. — Още веднъж, малката.

Дебе.

Синият еcran измагьосваше зигзаги и линии, трупаše равномерни пластове от цифри. Писецът, носейки се плавно и спокойно, чертаеше върху ролката хартия фантастичен хоризонт.

Това сме ние. Ти трябва...

Тя се изненада, когато чу този глас. Никога по-рано не го беше чувала — той беше по-гръмък от гласа на Стаята, по-гръмък от горещината, бушуваща в мозъка ѝ. Иглите, от които се беше наежила главата ѝ, завибрираха.

Музика! Музика! Музика!

Червената линия на екрана подскочи нагоре, писецът се дръпна и нарисува в треперещата линия три или четири щърбавини.

Трябва с нас в Бремен...

— Какво е това, по дяволите? — прошепна Иза, вторачвайки се в екрана. Забравила за тлеещата в пепелника цигара, запали друга. Щракаше превключвателите един след друг, опитвайки се да овладее обезумелите екрани.

— Нищо не разбирам. Какво става, малката?

Най-накрая тя направи каквото трябваше. Изключи тока.

— Не-е-е — изрече провлачен Дебе. — Не искам, светлокоске. Не иска-а-а-ам!

Иза стана, погали я по главата и по гърба. Всички линии на екрана се понесоха нагоре, а писецът се замята диво. Иза не виждаше това.

— Горкото коте — каза тя, галейки копринената козина на Дебе.

— Горкото коте. Ако знаеше колко ми е мъчно. Но ти ще послужиш на

науката, котенце. Ще послужиши на познанието.

Зад раменете на Иза курсорът на компютъра се насочи надясно, изписвайки с мънички, ъглести букви „Incorrect statement“, и угасна. Напълно.

Писецът се спря върху хартиената ролка. Светещата мишка върху кръглия, разделен на квадрати еcran, изписка за последен път и застина.

Иза, усетила внезапна слабост, от която ѝ притъмня пред очите, се отпусна тежко върху бялото трикрако столче.

Музика, помисли си тя, откъде е тази...

Дебе мъркаше развлнувано, свободно и с лекота, плавно и естествено нагаждайки се към хармонията на прииждащите от всички посоки тонове. Тя откриваше в тях себе си, своето място, своето предназначение. Чувстваше, че без нея тази музика е непълна, осакатена. Гласовете, съпровождащи акордите, потвърждаваха това. Това си ти, казваха те, това си ти. Появрай в себе си. Това си именно ти. Появрай.

Дебе вярваше.

Hie, казваха гласовете, това си ти. Слушай ни. Слушай музиката ни. Чуваш ли?

Дебе слушаше.

Чакаме те, говореха гласовете. Ще ти покажем пътя към нас. А когато вече бъдеш с нас, всички заедно ще отидем в Бремен. При другите Музиканти. Но първо трябва да им дадеш шанс. Само ти можеш да направиш това. Можеш да им дадеш шанс. Послушай. Ще ти кажем какво да направиш, за да ги задържиш. Слушай.

Дебе слушаше.

Ще го направиш ли?

Да, каза Дебе. Ще го направя.

Музиката отговори с каскада от звуци.

Иза беше впила безжизнен поглед в мушкатото.

Погледни ме, светлокоске, каза Дебе. Черната буква „M“ на целото на котката, свидетелство, че е избраница, знакът на Паяка Преследвач, проблесна и засия с металически блясък.

Погледни ме в очите.

НЕЙМАН

— Двама — каза медицинската сестра. — Двама са. Седят в кабинета на главния лекар. Рецка им направи кафе. Но те казаха, че бързат.

— Какво може да иска от мен полицията? — Иза загаси недопущената цигара в нестабилната тенекиена чинийка на пепелника в коридора. — Не казаха ли нещо?

— Нищо не казаха. — Медицинската сестра смръщи пухкавото си лице. — Нали ги знаете, госпожо доктор. Те никога нищо не казват.

— Откъде да знам?

— Идете, госпожо. Казаха, че е спешно.

— Отивам.

Наистина бяха двама. Красив блондин, мъжага с дочена куртка и брюнет с тъмен пуловер.

При вида на влизашата Иза и двамата станаха. Тя се изненада — жестът беше необичаен дори за обикновени хора, а за милиционери беше абсолютно немислим. Полицаи — поправи се тя наум и същевременно се засрами — засрами се от стереотипа, на който неволно се беше поддала.

— Госпожа доктор Пшеменцка — констатира факта блондинът.

— Да.

— Изабела Пшеменцка?

— Да. Седнете, моля. Слушам ви.

— А, не — усмихна се блондинът. — Аз ви слушам.

— Нещо не ви разбирам, господин...

— Комисар. Това е равно на старото „поручик“.

— Имах предвид фамилията ви, не чина.

— Нейман. Анджей Нейман. А това е инспектор Здеб. Моля за извинение, госпожо доктор. Сметнах представянето за излишно, тъй като вие всъщност се познавате с мен. Вие ми се обадихте по телефона. Назовахте ме по фамилия. И по чин, както шеговито се изразихте.

— Аз? — още повече се изненада Иза. — Обадила съм ви се по телефона? Моля за извинение, още от самото начало предполагах, че е някаква грешка. А сега съм сигурна, че е така. Никога не съм се обаждала в милицията. Никога. Сбъркали сте ме с някоя друга.

— Госпожо Иза — изрече със сериозен тон Нейман, — много ви моля да не затруднявате задачата ми. Занимавам се с дело за убийство, извършено в бившата градинска зона „Роза Люксембург“, понастоящем — „Генерал Андерс“. Сигурно сте чули — трима непълнолетни, заклани със сърп, коса, кука или някакво подобно оръжие. Чули ли сте за това? Не е далеч оттук, в покрайнините.

— Чух. Но какво общо има това с мен?

— Не знаете ли? Вие се занимавате с една от жертвите на това произшествие. Косвена жертва, така да се каже. Елжбета Грубер, на девет години. Онова момиченце, което е видяло целия ход на събитията, хода на престъплението. Тя е на легло в тази болница. Чух, че вие се занимавате с нея.

— А, онова момиче, което е в кома... Не, господа, тя не е моя пациентка. Доктор Абрамик...

— Доктор Абрамик, с когото вече разговарях, твърди, че вие много се интересувате от този случай. Тази Грубер роднина ли ви е?

— Повтарям още веднъж... Никаква роднина не ми е, не я познавам. Не знаех даже фамилията ѝ...

— Госпожо Иза. Достатъчно. Толек, моля.

Брюнетът посегна към куфарчето си и извади малък плосък касетофон „Нешънъл Панасоник“.

— При нас разговорите се записват — каза Нейман. — Разговорът ни с вас също е записан. За съжаление, не от самото начало...

Комисарят неволно се изчерви. Началото на разговора не беше записано по съвсем прозаична причина — в касетофона в този момент имаше касета с „But Seriously“ на Фил Колинс, презаписана от компактдиск. Брюнетът натисна клавиша.

— ... прекъсвай, Нейман — изрече гласът на Иза. — Какво те интересува кой се обажда? Важното е какво ти казва. А казва ето какво: не бива да правиш това, което си замислил. Разбираш ли? Не бива. Какво искаш да постигнеш? Искаш да узнаеш кой е убил момчетата в градинския район? Мога да ти кажа, ако искаш.

— Да — обади се гласът на комисаря. — Искам. Моля ви да ми кажете кой го е направил.

— Направил го е онзи, който е преминал през Завесата. Когато се е надигнал веехал, Завесата се е пропукала и той е преминал. Когато Завесата се пропука, намиращите се наблизо умират.

— Не разбирам.

— Не е и необходимо — изрече рязко гласът на Иза. — Изобщо не е необходимо да разбираш. Трябва просто да приемеш за сведение, че знам какво смяташ да правиш. И знам още, че не бива да го правиш. И просто споделям с теб тази информация. Ако не ме послушаш, последствията ще бъдат ужасни.

— Момент — отговори гласът на Нейман. — Готовхте се да ми кажете кой...

— Вече казах — прекъсна го гласът на Иза.

— Повторете, моля.

— И за какво ти е нужно това? Мислиш, че можеш да направиш нещо на онзи от отвъд Завесата? В дълбока заблуда си. Той е извън твоя обхват. Но ти... Ти си в неговия обхват. Пази се.

— Вие ме заплашвате. — Това беше твърдение, не въпрос.

— Да — каза равнодушният глас на Иза. — Заплашвам. Но не от мое име. Не аз. Не мога да ти обясня много неща, много фактори, не мога да намеря правилните думи. Но едно нещо мога... мога да те предпазя. Не бяха ли твърде много жертвите? Това дете, Елжбета Грубер. Не прави онова, което си замислил, Нейман. Не го прави.

— Моля, чуйте ме...

— Достатъчно. Запомни. Не бива.

Слушалката изтрака.

— Сигурно няма да ми повярвате... — започна Иза.

— Не сме ли вече на ти? — прекъсна я Нейман. — Жалко. Това беше мило и непосредствено. На кое няма да повярвам? Че това не сте били вие? Наистина, трудно бих повярвал. А сега, моля, слушам ви. Какво планирам? Защо не бива да го правя?

— Не знам... Това не съм аз... Това не беше моят глас.

— Каква ви е малката Грубер?

— Не знам... Никаква... Аз...

— Кой уби децата при градините? — Нейман говореше тихо, без да повиши тон, но мускулите на скулите му потрепваха изразително

и ритмично. — Кой беше това? Защо е извън моя обхват? Защото е ненормален, нали? Ако го хвана, ще отиде не в килията, а в болница, такава като тази? А може би точно в тази? А може би вече е бил тук? Е? Госпожо доктор?

— Не знам! — Иза неволно вдигна ръце. — Не знам, казвам ви! Не съм се обаждала аз! Не съм аз!

Нейман и инспектор Здебелчаха.

— Знам за какво си мислите — изрече спокойно Иза.

— Съмнявам се.

— Мислите си... Че както в онзи виц... че се различаваме от пациентите си само по това, че вечер си ходим вкъщи.

— Браво — каза Нейман, без да се усмихне. — А сега ви слушам.

— Аз... нищо не знам. Не съм ви телефонирала...

— Госпожо доктор — каза Нейман спокойно и ласкателно, както се говори с дете. — Знам, че записът на касетофон не е солидно доказателство. Че можете да отричате. Че можете, както сега е прието, дори да ни обвините в манипулация, във фалшифициране на доказателствата, в каквото поискате. Но ако наистина си ходите вкъщи заслужено, а не благодарение на нечия грешка в диагнозата, то представяте ли си какви ще са последствията, когато делото се разкрие пред обществеността? А то ще се разкрие, защото така се получи, че убитите момчета имат високопоставени родители и никаква сила не може да спре следствието, даже напротив. Знаете какво ще се случи тогава.

— Не разбирам какво имате предвид.

— Ще ви кажа. Мислите си, че ако маниакът от района на градините ви е роднина или близък, няма да носите углавна отговорност за укриването му. Възможно е. Но освен углавна, има и друга отговорност. Ако се окаже, че сте крили маниак и убиец, вече няма да можете да си намерите работа нито в тази болница, нито в други болници със същата специализация по целия свят. Може да ви спаси само здравият разум. Чакам да го проявите.

— Господине... Повтарям ви, че не знам за какво е всичко това — наведе глава Иза. — Това не беше моят глас, чувате ли? Сходен е, но не е мойт. Това не беше мойт стил на изразяване. Аз не говоря така. Можете да попитате когото искате.

— Попитах — каза Нейман. — Много хора ви разпознаха. Освен това знам от кой апарат е обаждането. Помислете сериозно, госпожо Иза. Моля ви, престанете да се ръководите от емоциите. Имаме си работа с убийство, със зверско убийство на хора. На хора, разбирайте ли? Наясно сте, че това не може да се оправдае с нищо, особено пък със загриженост за доброто на животните. Това престъпление е типична проява на параноик, маниак. За да отмъсти за котка, е убил децата, които са я измъчвали. А утре ще убие някой друг, който бие куче. Другиден ще ви види сметката на вас, защото сте смачкали бръмбар на тротоара.

— Какво искате да кажете?

— Твърдя, че прекрасно знаете какво искам да кажа. Защото ви е добре известно кой е направил това и защо го е направил. Защото сте го лекували или ще го лекувате и знаете в какво се състои, с извинение, ненормалността на пациента ви. Това е някой, който, с извинение, е побъркан на тема защита на животните.

— Господин Нейман — обади се Иза, която се тресеше и вече не можеше да овладее треперенето на ръцете си и тежестта в гърдите, — самият вие сте побъркан. С извинение. Арестувайте ме. Или ме оставете на мира.

Нейман стана. Инспектор Здиг също се изправи.

— Жалко — каза комисарят. — Жалко, госпожо Иза. Ако все пак се решите, позвънете ми.

— Няма на какво да се решавам — каза Иза. — И не ви знам телефонния номер.

— Така значи — поклати глава Нейман, гледайки я в очите. — Разбрах. Жалко. Довиждане, госпожо Иза.

ХЕНЦЛЕВСКИ

— Господин Хенцлевски — каза полицейският комисар Нейман, — мислех си, че си имам работа със сериозен човек...

— Ей! — Адвокатът вдигна предупредително ръка. — Внимавайте. Не сме в комисариата. Какво искате да кажете, по дяволите?

— Виждате ли? — каза инспектор Здебелет, без да крие озлоблението си. — Толкова много вицове за милиционери имаше, и толкова малко — за адвокати. А както се вижда — напразно.

— Още една дума, и ще изхвърля и двама ви през вратата — каза спокойно Хенцлевски. — Що за дрънканици? Какво си позволявате, господа милиционери?

— Полицаи, ако обичате.

— Егати полицайте. Убиецът на сина ми си ходи на свобода, а вие идвate тук да говорите глупости. Е, давайте по същество. Времето ми е пари, господа.

— Прекалено много говорите — каза Нейман. — Като подкарарате — и не можете да спрете. Говорите с нас, и което е по-лошо — и с други. И заради това се провала цялото дело, господин адвокат.

— Какво се е провалило? По-ясно, господа.

— Говори ли ви нещо фамилията Пшеменцка? Доктор Пшеменцка, от психиатрията.

— Нямам познати психиатри. Каква е тя?

— Тя е една, която знае всичко, което сме планирали. И не го знае от нас. Излиза, че го знае от вас. А ако е така, значи тя не е сама.

— Глупости, bullshit — изправи се Хенцлевски. — За плана знаем само аз и вие двамата. Не съм говорил на никого за него. Вие сте тези, които охкахте и стенехте, че не можете да направите нищо без знанието на началството. Значи сте го уведомили, а началството най-вероятно е уведомило половината град, включително и доктор Пшеменцка, или както там се казва. Quod erat demonstrandum, или

което и трябваше да се докаже. Жалко, господа. И вие грешите, господин Здеб. Във вицовете за милиционерите има доста истина.

— Не сме казвали нищо на никого — почervenia инспекторът. — На никого, чувате ли? Нито на началството, нито на жените ни. На никого.

— Добре, добре. Няма чудеса. Освен ако... Тази лекарка от психиатрията, както казвате, може просто да ви занася. Да бълфира. Какво ви каза? Кога? При какви обстоятелства?

— Чуйте сам. Дай касетофона, Анджеj.

Седяха, пушейки цигара след цигара. Нейман наблюдаваше как в отсредната къща един плешив тип с помощта на няколко приятели монтираше на терасата си огромна чиния, явно, ако се съди по цвета ѝ — сателитна антена. От съседния балкон, на който стоеше ярко боядисан кон на колелца, до монтажниците се дотъри петнисто морско свинче. Плешивият, без да пуска чинията, го изрита. Свинчето падна от балкона. Нейман не погледна какво е станало с него. Намираха се на осмия етаж.

— Така-а-а — каза адвокатът, след като изслуша записа до края.

— Тя какво, да не ѝ е там домът на тази лекарка? Нали знаете вица...

— Знаем го — каза инспектор Здеб.

— Завесата. Каква завеса? И този... вехал, или какво беше... никаква безсмыслица. Тази лекарка... Пшеменцка?

— Пшеменцка.

— Познавате ли я? Проверихте ли какво представлява?

— Проверихме. Млада, без голяма клинична практика, малко контакти с пациентите. Занимава се с някакви изследвания. Нещо сложно, мамка му, свързано с мозъчни вълни и неврони, не помня точно какво.

— Безумната госпожа доктор Франкенщайн — намръщи се адвокатът. — Знаете ли какво? Аз не бих се притеснявал за цялата тази работа.

— А аз — напротив — каза Нейман. — Нещо повече, вече се притесних. Господин Хенцлевски, при нас нещата все още не са приключили, чистката продължава. Някой може да е заинтересован да ме прецака. Една лека перната лекарка е не по-лошо оръжие за провокация от всяко друго. Трябва да проучва тази възможност.

— Вие сте егоцентрик, господин Анджеj — изрече Нейман. — Вашата личност в цялата тази история е, с извинение, маловажна.

— Дори и да е така — усмихна се комисарят, — изобщо не бих се огорчил. Но и вие май се заблуждавате, драги господин Хенцлевски. След обаждането на госпожа докторката бих си заложил главата, че синът ви е убит от случаен луд. Това не е било никакво отмъщение. Няма значение кого сте защитавали по време на военното положение и за какво сте го правили, и на колко секретари сте направили мръсно. Вие не сте Пясецки. Да ме прощавате.

— Извод? — Адвокатът леко се изчерви.

— Много прост. Ако това е някой луд, от гледна точка на закона той е болен човек. Болен, разбирайте ли, господин адвокат?

— Когато чуя такива неща, започват да ми тракат зъбите! — избухна Хенцлевски. — Болен, кучи син! Той моя Мачек... Болен!

— Разбирам ви. И моите зъби тракат. Но нищо няма да успеем да направим и това ясно ни го каза тази лекарка. Да предположим, че е бъльфирала, че не знае нищо за плана ни. Но може да се е досетила, защото ме предупреди. Ясно ме предупреди.

— Вие сте открили в дрънканиците ѝ предупреждение? И какво е то?

— Не се преструвайте. Тя ме предупреди да не пробвам да хващам този откачен във вид на студено месо. Мога да го арестувам чрез нежни увещания, да му сложа усмирителна риза и да го предам на специалистите. За да се лекува.

— Вие сте уплашен, господин Анджеj, и затова сте разбрали всичко неправилно. — Адвокатът сплете пръстите на двете си ръце. — Аз също чух този запис. И главно значение в него имаше нещо друго. Слушайте, нека да поиграем. Аз ще бъда вие, а вие — вашия полковник или главен полицейски инспектор, както му се вика сега, ако не се лъжа. Докладвам, господин главен инспектор. Анализирах страниния разговор с госпожа доктор Хикс. Учуди ме, че тя неколкократно употреби думи, от които следва, че заподозреният умопобъркан е изключително опасен. Това заседна толкова дълбоко в подсъзнанието ми, че когато се стигна до среща лице в лице, нервите ми не издържаха. Когато видях, че той ме напада с опасно оръжие, аз се възползвах от служебното си оръжие, без да пристъпвам границите

на законната самоотбрана. Е, какво? Добре ли се получи господин инспектор? Добра ли е интерпретацията?

— Можете да си я заврете отзад тази интерпретация — отговори спокойно Нейман. — Така, разбира се, би ми отговорил главният инспектор. Господин адвокат, вие много добре знаете какво означава законната самоотбрана на въоръжен полицай, който при това знае, че си има работа с някой не напълно вменяем. Това не ви е Америка. Нямам намерение да попадам в затвора.

Адвокатът се замисли и повече от минута мълча.

— Е, добре — каза той най-накрая. — Може би наистина имате право, господин Нейман. И така, какво ще правим?

— Ще разтрогнем договорката ни.

— Май отивате твърде далеч, не мислите ли? Разбирам, че стрелбата не влиза в играта, както и никакви други сериозни злополуки. Но този тип може да окаже съпротива. Да избяга. Може да се спъне и здравата да се пребие. Чувал съм от моите клиенти за доста такива нещастни случаи. А между другото, знаете ли колко от клиентите ми живеят във Варшава?

— И какво значение има това?

— Това има много голямо значение. Ето какво е предложението ми: договорката ни остава в сила. Предлагам изгодни условия. Ако ми предоставите възможност лично да участвам в акцията, за удоволствието да докосна с ръка и крак убиеца на сина ми, ви гарантирам подкрепата на много високопоставени лица в случай на понататъшни чистки в полицията, свързани с каквото и да било непредвидени усложнения в нашия план. Ако се наложи, моите приятели от Варшава ще успокоят и госпожа Пшеменцка, не се бойте. И, както се договорихме, ще има конкретно финансово възнаграждение за вас двамата.

— Тримата — обади се инспектор Зидб.

— Как така, по дяволите? — започна да нервничи Хенцлевски.

— Тримата? Трима е голям брой хора, името им е легион, мамка му. За какво ви е трети?

— За достоверност на рапорта. При нас винаги така се прави. Действаме по трима. Идеите са ваши, господин адвокат, техническото изпълнение — наше. Разбираме от това.

— Поне надежден ли е третият?

— Сто процента, или hundred per cent.

— Така да бъде — намръщи се адвокатът. — Е? Господин Нейман, надявам се, че сте доволен?

— Не докрай — каза комисарят. — Толек? Не ти ли се струва...

— Би трябвало да мине добре — рече инспекторът. — Само едно нещо леко ме беспокои. Не сме ли прекалено уверени, че това е психично болен? Може да е някакъв „зелен“, „грийнпийс“, разбирате ли? Природозащитник. Видял е, че децата измъчват котка, и е реагирал. Четох за подобен случай, май беше в „Пшекрой“^[1]. Някакви типове ослепили куче или котка, не помня какво точно. Докато четях статията, чувствах как авторът ѝ излива негодуванието си, мъката си, жаждата си за мъст. А някой друг би реагирал иначе. Би взел нож, брадва, тояга и би отмъстил за кучето си.

— Същата работа — каза Хенцлевски. — Който реагира така, явно е чалнат. Quod erat demonstrandum.

— Съвсем не е същото — подзе Нейман. — Манията на тема животни може да не минава за болест при психиатрите. От тяхна гледна точка това може да е напълно нормален тип и ще му повярват, когато разкаже как именно сме го спипали и какво сме му направили тогава.

— През своята кариера съм виждал мнозина, които са разказвали какво им се е случило в милицията — изрече адвокатът, усмихвайки се накриво. — Но не помня нито един, на когото да са повярвали официално. А дори и да разкаже как точно сме го спипали, какво от това? Смятате, че някой ще се разчувства заради глупавата котка?

— Може и да не се разчувства — каза Здиб. — А какво ще стане, ако котката я чуе някой, който няма нищо общо? И дотича да види какво става?

— Шегуваш се, Толек — размаха ръце Нейман. — Някой, който няма нищо общо, няма да се заинтересува. Кой може да го е грижа за някаква котка?

— Между другото, котката — каза Хенцлевски. — Трябва да го организираме.

— С това не би трябвало да има проблеми — заяви Нейман. — Пълно е с котки. Децата на съседката ми например имат котка. Би трябвало да стане.

[1] „Przekrój“, буквально „разрез“ — най-старият полски седмичник, излизал между 1945 и 2001 г. (ръказът е писан през 1989 г.) — Б.пр. ↑

ИЗА

Иза лежеше спокойно, сякаш се боеше да не би и с най-малкото си движение да изплаши този отдалечаващ се, неуловим сигнал на лъжливия, неосъществил се оргазъм. Притиснатият към нея мъж дишаше спокойно, равномерно, явно вече потапяйки се в дрямка. Бучеше аларма, далечна и тиха.

— Хеню — обади се тя.

Мъжът потрепна, изтръгнат от полудрямката, и приближи лице до голата ѝ гръд.

— Какво, Изуня?

— Нещо не ми е добре, Хеню.

— Пак ли? — уплаши се мъжът. — По дяволите, трябва по някакъв начин да го регулираш този твой цикъл, Иза.

— Не е това.

Мъжът изчака известно време. Иза не продължи.

— А какво е? — попита той най-накрая.

— Хеню... Симптом на какво са случайте на амнезия?

— Защо питаш? Имала ли си такива случаи?

— Напоследък — често. Доста продължителни. Освен това и халюцинации. Главно слухови.

Мъжът хвърли бърз поглед към часовника си.

— Хеню.

— Чух те — промърмори той малко нетърпеливо. — И какво? Ти си специалист. Каква е твоята диагноза? *Anaemia cerebri*^[1]? Начални признания на шизофрения? Тумор на главния мозък? Някаква друга гадост? Иза, всеки психиатър намира в себе си най-различни подобни симптоми, това е просто професионално заболяване. Трябва ли да ти казвам колко малко знаем за мозъка, за протичащите в него процеси? Според мен просто си се преуморила. Не трябва да прекарваш толкова време със своите котки, при тази апаратура. Нали знаеш колко е вредно всичко това: високочестотните полета, изльчването на екраните. Остави всичко за известно време, вземи си отпуска. Почини си.

Иза се надигна, облегната на лакътя си. Мъжът, легнал по гръб, галеше гърдата ѝ със заучено механично движение, което тя не обичаше.

— Хеню?

— А?

— Бих искала да ме изследваш. С електроенцефалограма или изотопи.

— Може, защо не. Обаче...

— Моля те.

— Добре.

Помълчаха.

— Хеню?

— Да?

— Елжбета Грубер. Ти я лекуваш. Какво ѝ е всъщност?

— Интересува ли те това? Да, дочух. Доста странен случай, Иза. Доведоха я в шок, с типични признания на кръвоизлив. Почти веднага изпадна в кома, и оттогава няма нито подобрение, нито никакви изменения. Клоня към мнението, че наред с шока у нея е започнал никакъв възпалителен процес.

— Летаргичен енцефалит?

— Да. Защо питаш?

Иза извърна глава През прозореца, заедно с поредния отчаян вой на аларма, се разнесе кучешки вой — накъсан, все по-силен.

— На такъв бих му откъснал краката — промърмори мъжът, гледайки към прозореца. — Сигурно има проблеми в работата или вкъщи, а си го изкарва на животинките, гадината.

— Веехал разкъсва Завесата — изрече спокойно Иза.

— Какво?

— Веехал. Гласът на изтезавано животно. Гласът на отчаянието, безизходицата, страха, болката, лишаваща от съзнание.

— Иза?

— Викът, който не е вик. — Иза заговори по-гръмко: — Веехал. Веехал разкъсва Завесата. Така говореше... Ела Грубер. Тя е видяла това.

— Изглежда... — изстена мъжът. — Иза! Тя не е можела...

Момичето е в безсъзнание! За какво говориш?

— Тя разговаря с мен. Разговаря и ми нареди да направя нещо.

— Иза, наистина трябва да си вземеш отпуска. — Мъжът я погледна, въздъхна. — Но първо ще дойдеш при мен, за да те изследвам. Това е заради този проклет стрес, заради мръсната работа, всичко е заради нея. Не бива да я вземаш толкова навътре, Иза.

— Хеню... — Иза се надигна в седнало положение. — Не разбиращ ли какво ти говоря? Ела Грубер говори с мен. Аз я чувах. Тя е видяла...

— Знам какво е видяла. Това по всяка вероятност е послужило като причина за шока и кръвоизлива. Тя е била свидетелка на убийствата в градинския район.

— Не.

— Как така не?

— Това е било по-късно. Тя не го е видяла. Видяла е... дъската, сложена на главата на котката, зарита до шията в земята. Краката, драскащи по тази дъска. Очите... две кълбенца...

— Господи! Иза? Откъде знаеш... От кого?

— Музи... кантите...

— Кой?

Иза склони глава върху притиснатите към гърдите ѝ колене и се разтресе в плач.

Мъжът мълчеще. Той си мислеше за това колко безпомощни са жените, колко силно ги управляват женските емоции, пречейки им да работят, пречейки им да се наслаждават на живота. За това какво огромно нещастие е тази феминизация на цели предприятия, абсолютно неподходящи за жени. Мислеше си, че с Иза наистина се случва нещо лошо. Тревожеше се. Това продължи кратко. А после надделя по-важна тревога — какво да каже на жена си, когато се прибере вкъщи. През този месец вече беше изразходвал всички подходящи оправдания.

Помисли си, че непременно трябва да изследва Иза, да ѝ направи електроенцефалограма, да проведе тестове. Би могъл да направи това още във вторник, но беше обещал на един свой колега, че във вторник ще отиде в градината му, за да му помогне с изтравянето на къртиците там. „По дяволите — помисли си той, — забравих да взема стрихнин от болницата днес“.

— Вземи си отпуска, Иза — каза той.

[1] Анемия на главния мозък (лат.) — Б.пр. ↑

СИНЯТА СТАЯ

— Марилке! — извика Иза, гледайки към покритата с бял чаршаф и мушама празна маса, разхвърляните кабели, игли, датчици, кожени ремъци и катарами. — Марилке!

— Да, госпожо доктор?

— Къде ми е котката?

— Котката? — учуди се лаборантката.

— Котката — повтори Иза. — Тази на ивиците. С която работех напоследък. Какво се е случило с нея?

— Как какво? Та нали вие самата...

— Какво аз?

— Вие ми наредихте да я донеса... О, клетката е тук. После ми наредихте да донеса мляко. Аз донесох, вие нахранихте котката...

— Аз?

— Да, госпожо доктор, вие. А после отворихте прозореца. Не помните ли? Котката скочи на перваза. Аз даже ви казах тогава, че тя ще ви избяга. И котката избяга. А вие...

— Какво аз? — Иза чуваше музика. Тя потърка лицето си с длан.

— Вие се засмяхте...

„Трябва — помисли си Иза, — трябва да отида при Ела Грубер.

Защо? Откъде накъде?

Трябва да отида при Ела Грубер.

Защо?

Ела Грубер ме вика.“

ДЕБЕ

Дебе бягаше, ту бързо mestейки лапки, ту протягайки ги в плавен скок. Тя знаеше накъде отива. Далечната музика, далечният зов на тихата мелодия безпогрешно ѝ сочеха пътя.

Тя дотича до края на храстите, отвъд които асфалтът блестеше като повърхността на отровена река. По него, гърмейки и съскайки като дракон, премина, като се тресеше, голям и тежък автобус.

„Трябва да се сбогувам с нея — помисли си Дебе. — Докато не съм си тръгнала, трябва да се сбогувам с нея. И да я предупредя. За последен път. Интересно, къде ли може да е Бремен?“.

Тя отскочи.

Приближаващата се кола я заслепи с фаровете си. За миг тя забеляза червените месести устни на човека, даващ газ и рязко завъртащ волана. Колата зави към нея, тя почувства, че машината е изпълнена с бяс, решимост, жажда да убива. Успя да се изплъзне в последния момент и порив на вятъра заглади козината ѝ.

Побягна покрай живия плет — малка раирана сянка.

LOCUS TERRIBILIS

Котките бяха навсякъде — неподвижни, с вдигнати глави; гледаха и се вслушваха. Обръщаха глави подир преминаващата Дебе, поздравяваха я с мяукания, примижаваха с уважение. Нито една не се помръдна, не се приближи. Знакът на Паяка Преследвач на челото на котката плаваше в мрака с призрачна светлина.

Тя чувстваше, че това място е странно и опасно. Долавяше с възглавничките на лапичките си пулсирането на земята, чуваше нереални шептящи гласове. След малко зад завесата от трепкаща мъгла видя... огън и кръстове, преобрънати, забити...

Дебе замърка в такт с мелодията. Картините изчезнаха.

В далечината забеляза нещо черно — останки от печка, зарита в пръстта, като останките на овъглен танк на полесражението. Около печката имаше три дребни силуета, тъмни на фона на небето. Тя се приближи.

Черно куче с изкривена лапа.

Стар плъх с дълга мустаката муцунка.

И дребен хомяк с червеникава козина.

Музикантите.

ЖЪЛТАТА СТАЯ

— … побягнал разбойникът с всички сили — четеше монотонно бабата — и докладвал на главатаря. „Най-страшното не е, че загубихме къщата — казал той. — Но вътре има страшна вещица, която ми се нахвърли и раздра лицето ми с нокти. Зад вратата се е притаил човек, въоръжен с нож. А в двора си е устроило леговище черно чудовище, което ме удари с тояга. А на покрива седеше съдия, който крещеше: «Дайте ми го, дайте ми го!».“

Момчето се засмя със звънлив гласец.

— И какво става по-нататък? Чети, бабо!

— И това е краят на приказката. Разбойниците избягали и никога повече не се върнали, а кучето, котката, магарето и петелът останали в горската къщурка и живели дълго и щастливо.

— И не отишли там… там, накъдето били тръгнали?

— В Бремен? Не. Мисля, че не. Останали в къщурката и заживели там.

— Ааа… — Момчето се замисли, смучейки пръста си. — Жалко. Наистина е трябало да отидат там. Това е искало кучето, когато го изгонили, защото вече било много старо. Много е лошо така. Никога няма да позволя да изгонят нашата Писана, дори и да стане ужасно стара.

Венердина вдигна главица и погледна момчето с жълтите си загадъчни очи.

— Спи, Мариушек. Късно е вече.

— Да — отвърна съненото момче. — Дори когато бъде съвсем стара. При нас и без това няма мишки. А те е трябало да отидат в този Бремен. Те всички са били… Не взимай Писана, бабо. Нека спи при мен.

— Не бива котката да спи при теб…

— А аз искам да остане.

ЕЛА ГРУБЕР

Иза тръсна глава, събуждайки се, и прекара ръка по чаршафа. Навън беше тъмно. Тя седеше в леглото и докосването я изуми със своята непривичност, с твърдата и искрена увереност, че...

Не трябваше да бъде тук.

— Чуваш ли ме? — попита момичето, лежащо на леглото.

Иза кимна, потвърждавайки това, което беше невъзможно. Очите на момичето бяха пусти, стъклени, по брадичката ѝ като змийче течеше лъщаща струйка слюнка.

— Чуваш ли ме? — повтори момичето с леко фъфлене, като неловко помръдваше покритите си с бели налепи устни.

— Да — каза Иза.

— Това е добре. Исках да се сбогувам с теб.

— Да — прошепна Иза. — Но нали това...

— Е невъзможно? Това ли искаше да кажеш? Не се притеснявай. Не ни провървя, изобщо не ни провървя, светлокоске. Искам да се сбогуваме. Може би това ще ти се стори странно, но... обикнах допира на дланта ти. Изслушай ме внимателно. Ако тази нощ се разрази веехал, Завесата ще се разкъса. Не знам дали ще успеем да удържим... онези. Затова трябва да бягаш оттук. Какво трябва да направиш? Повтори.

— Не знам — простена Иза.

— Трябва да бягаш! — извика Ела Грубер, мятайки глава по възглавницата. — Да бягаш колкото се може по-надалеч от Завесата. Не се опитвай нищо да разбереш — вярвай на това, което виждаш. Струва ти се, че бълнуваш, че това е сън, кошмар, но онова ще бъде реалност. Разбираш ли?

— Не... Не разбирам. Аз... полудяла съм, нали?

Момичето мълчеше, вглеждайки се в тавана със зеници, дребни като главите на топлийка.

— Да — каза тя. — Всички са полудели. Вече отдавна. Още едно безумие, малко безумие на върха на огромна планина от безумия. Този

последен веехал, който не би трябвало да го има. Кой знае, може да е днес? Слушаш ли ме?

— Слушам те — отговори Иза напълно спокойно. — Но аз съм психиатър. Много добре знам, че ти не можеш да говориш с мен. Ти се намираш в болницата и си в кома. Това не си ти. Гласът, който чувам, е имитация на болния ми мозък. Това е халюцинация.

— Халюцинация — повтори момичето, усмихвайки се.

„Това е спазъм на лицевите мускули, просто спазъм — помисли си Иза, — няма нищо свръхестествено. Нищо свръхестествено.“

Тя почувства как косите на тила ѝ настръхват.

— Халюцинация, казваш — провлачи Ела Грубер. — Или това, което в действителност не съществува. Фалшив образ. Нали?

— Да.

— Това може да се чуе. Може да се види. Но не съществува, така ли?

— Да.

— Колко много се различаваме, аз и ти. Уж моят мозък е по-слабо развит от твоя, но аз, например, знам, че това, което виждам и слушам, го има. Съществува. Ако не съществуваше, как би могло да се види? А ако съществува и има зъби, нокти и жило, то от него трябва да се бяга, защото то може да те осакати, да те смачка, да те разкъса. Именно затова трябва да бягаш, светлокоске. През разкъсалата се Завеса ще дойдат халюцинации. Това е добро определение за нещо, което няма собствен облик, но го придобива в мозъка на онзи, който го гледа. Колко би могъл да издържи мозъкът на това изпитание? Малцина успяват. За последен път ти казвам: сбогом, светлокоске.

Главата на Ела Грубер безсилно падна настани, вперила в Иза мъртвото си, изцъклено око.

КОТКАТА

— Време е вече. Сега — прошепна Хенцлевски.

Нейман погледна часовника си. Беше девет и двайсет и три. Докато гледаше, последната цифра затащува като скелет в анимационен филм, превръщайки се в четворка. На релсите отвъд градинките, в дълбокия, обрасъл с офици строителен изкоп, бучеше и трещеше влак.

— Какво чакаме, мамка му? — започна да нервничи адвокатът.

Нейман измъкна от найлоновата си торбичка дебел вързоп, омотан с множество кърпи и ютено въже. От вързопа се подаде черно-бяла котешка муцуна, а от другата страна — опашка и задни лапи.

Нейман измъкна от джоба на сакото си клещи, омотани с оранжев изолирбанд.

По-нататък, зад беседките, Здиг, стаил се до Венда, мъчително гърголещ през запушения си нос, потрепна от вопъла, който долетя до него откъм градините.

— Господи! — подсмъркна Венда. — Сигурно боли много...

Котките в Доловете се притиснаха към земята, показваха белите си зъби, свиха уши.

Музикантите бяха готови, и четиридесета.

ЗДИБ

Бученето на влака утихна, ехото му се носи още малко по бетонните стени на блоковете. И тогава чудовищният вопъл откъм градинките се повтори, експлодира като граната, издигна се неправдоподобно високо, вибриращ, накъсан, страховит.

— Богородице! — извика Ванда. — Толек! Това не е котка!

Здебелски скочи, разкопчавайки якето си, и извади пистолета си от кобура. Ревът — това вече беше рев, а не вопъл — се скъса като срязана с ножици стоманена жица. Здебелски побягна. Прескочи живия плет, проправи си път през храсталака от цариградско грозде. В този момент нощта се разцепи от втори крясък, още по-чудовищен от първия, кратък, накъсан.

— Андже-е-е-ей! — извика инспекторът.

Понесе се през коловете с домати и налетя на пълно с вода буре, отблъсна се от него като от стена, спъна се, падна, скочи, подхълзна се, отново падна, инстинктивно се подпра с ръка, заби дулото на пистолета Р-83 в мократа земя. Зад себе си чуваше проклятията на Ванда, който се беше натъкнал на еластичната преграда на телената мрежа.

— Андже-е-е-ей!

Отново се спъна. Видя в какво. И започна да крещи.

Нейман нямаше глава.

Нещо го удари в гърдите. Здебелски падна на колене и закрещя, задъхвайки се. Креща до болка, също такъв крясък кънтеше в ушите му. С рязко, некоординирано движение отблъсна от себе си ръката в окървавен поплинов ръкав, от който стърчеше плъзгава, гладка, белееща се в околнния мрак кост.

На моравата, на ясния фон на рехавите редове слънчогледи, седеше нещо. Нещо огромно. Огромно като товарен камион. Тъмносиньото небе, оцветено с далечен неон, леко изсветля зад гърба на седящия на тревата великан — сякаш нещо огромно прелетя през небето и нощта, оставяйки подир себе си светеща следа.

Поредният влак, излязъл на железопътния прелез, изплюща храсталака с ярък бич от светлина. Здиг отвори уста и захриптя.

Прилекналото върху моравата гърбово чудовище с огромен, покрит с израстващи търбух, се беше озъбило и повдигаше тялото на Хенцлевски с кривите си лапи. Фаровете на влака осветиха в градините хиляди движещи се сенки. Здиг хрептеше.

Чудовището раззина пастта си и с едно движение, с хрущене отхапа главата на Хенцлевски, след което със замах запрати тялото надалеч. Здиг чу как то се удари в някаква конструкция от гофрирана ламарина. По бедрото му като топла вълна течеше урина. Той вече нищо не виждаше, но знаеше, усещаше, че чудовището, ритмично mestейки късите си лапи с огромни стъпала, идва към него.

Здиг хрептеше. Много му се искаше да направи нещо. Каквото и да е.

Но не можеше.

КАПКИТЕ

Музиката, слепваща Завесата, се накъсваше, разпадаше се на еластични късчета. Пукнатината се увеличаваше, от отвъдната страна пълзеше кълбяща се, воняща мъгла, огромни перести облаци, изпарения, наситени с тежест, като съсирак от влага, смесен с киселинния градски смог. По покривите, по асфалта, върху стъклата на прозорците, върху колите падаха първите редки капки.

Падаха жълти капки, съскащи при съприкосновението с метала, промъкваха се в процепите и пукнатините, където разтапяха изолацията на кабелите и гризяха медните проводници.

Падаха кафяви капки, едри и лепкави, и там, където падаха, тревата побледняваше, листата се свиваха на фунийки, стъблата и клоните почерняваха.

Падаха мастиленочерни капки, и там, където падаха, бетонът се разтапяше и изпаряваше, тухлите се размекваха, а мазилката се стичаше по стените като сълзи.

И падаха прозрачни капки, които изобщо не бяха капки.

РЕНАТА

Рената Водо имаше безобидна натраплива идея, странен навик — винаги, когато си лягаше, проверяваше дали е свален капакът на клозетната чиния и дали вратата на тоалетната е заключена. Тоалетната, свързана с тайнствен и враждебен лабиринт от канали и тръби, беше заплаха — тя не можеше да остава отключена; нали от нея можеше да излезе „нещо“, което да свари спящата Рената неподготвена.

Тази вечер Рената, както обикновено, свали капака. Събуди се от тревога, обляна от студена пот, трепереща като риба на сухо, и се опита да си спомни дали е заключила вратата. Вратата на тоалетната.

„Заключих я — помисли си тя, заспивайки. — Разбира се, че я заключих“.

Тя грешеше. Но това нямаше никакво значение.

Капакът на клозетната чиния започна бавно да се повдига.

БАРБАРА

Барбара Мазанек панически се боеше от всякакви насекоми и червеи, но истински, предизвикващ прилив на адреналин страх и разтреперване на цялото тяло пробуждаха у нея стоножките — плоско-обли, чевръсти, кафяви чудовища, въоръжени с щипци накрая на коремите си. Барбара дълбоко вярваше, че тази бързо движеща се, вмъкваша се във всеки процеп гадина само чака удобен случай, за да изпълзи в ухото й и да изяде целия ѝ мозък отвътре. Когато лагеруваше на палатка, всяка нощ грижливо запушваше ушите си с тапи от памук.

През тази нощ тя се събуди разтревожена и неволно притисна лявото си ухо към възглавницата, а дясното прикри с рамото си.

Това нямаше никакво значение.

През притворените врати на балкона започнаха да се вмъкват и да щъкат из стаята милиарди пъргави насекоми. Очичките им светеха в червено, а щипалата на края на коремите им бяха остри като бръсначи.

МУЗИКАНТИТЕ

— Край — каза Керстен. Дебе мълчеше, седнала неподвижно, с широко разтворени очи, леко помръдвайки черния край на опашката си.

— Край — повтори кучето. — Итка, не можем да направим нищо. Нищо. Чувате ли? Пашибурдук, престани, това няма смисъл.

Хомякът престана да свири и застина, вдигнал нагоре черните копчета на очите си. „Такъв си е той — помисли си Керстен, — няма да се промени. Всичко трябва да му се повтаря по два пъти. Е, все пак е само хомяк.“

Дебе мълчеше. Керстен легна, отпуснал муцуна върху лапите си.

— Не се получи и няма защо да се продължава с опитите — каза той. — Завесата се скъса окончателно и този път не можем да я залепим. Те преминаха. Отвъдните. Завесата скоро ще се срасне сама, но няма нужда да ви казвам...

— Няма нужда — озъби се Итка. — Няма нужда, Керстен.

— Този град все още има някакви шансове. Докато Пъпчивия не е преминал отсам, градът все още има шансове.

— А другите градове? — обади се неочеквано Пашибурдук.

Керстен не отговори.

— А ние? — попита плъхът. — Ще останем ли?

— Защо?

Итка седна, навеждайки заострената си муцуна.

— А после... Съгласно плана?

— Виждаш ли други решения?

От далечината, откъм селището, до тях достигна звук. Звукова вълна. Керстен настръхна, а Пашибурдук се сви на червеникава топка.

— Прав си, Керстен — каза Итка. — Това е краят. Отиваме в Бремен. Там чакат останалите.

Плъхът се обърна към Дебе, която продължаваше да седи неподвижно, като пухкава раирана статуя.

— Дебе... Какво ти е? Не чуваш ли? Край!

— Остави я, Итка — промърмори Керстен.

— Имаш такъв вид — изсъска плъхът на котката, — сякаш ти е мъчно за тях. Какво, Дебе? Мъчно ли ти е?

— Какво знаеш ти, Итка — измяука тихо, зловещо котката. — Мъчно? Може и да ми е мъчно за тях. Мъчно ми е за докосванията на ръцете им. Мъчно ми е за шумоленето на дъха им, когато спят. Мъчно ми е за топлината на коленете им. Мъчно ми е за нашата музика, която, едва разпозната, вече е загубена. Защото тази музика не е нужна никому и вече никога няма да спасим никого с нея. Защото всяка минута, всяка секунда на хиляди места на тази планета се разнася веехал и той ще се разнася все по-често. До самия край. Мъчно ми е и за вас. За теб, Итка, и за Керстен, и за Пашибурдук. Мъчно ми е за вас, изгубилите, принудени да бягат. И за себе си ми е мъчно, защото така или иначе ще тръгна с вас, ще тръгна като една от вас. Макар че в това няма никакъв смисъл.

— Грешиш, Дебе — изрече спокойно Керстен. — Ние не бягаме. Този път не ни провървя. Но в Бремен... в Бремен чакат другите. От незапомнени времена музикантите отиват в Бремен. А когато станем повече, и музиката ни ще бъде по-силна, и някога ще затворим Завесата веднъж завинаги, ще я превърнем в непроходима стена. Затова грешиш, когато казваш, че музиката ни не е нужна. И че си я загубила. Не е вярно. Много добре знаеш.

— Чувствата надделяват над разума ти, Дебе — добави Итка. — Какво от това, че този град ще се обезлюди? В края на краищата те са си го заслужили. А ти... ти си мислиш за спасяването на единици. Отделни хора, тези, които обичаш? Това е неразумно. Мисли си за биологичния вид. Личностите нямат значение.

Котката внезапно се изправи, протегна се, измери плъха със зелен, зъл поглед, в който след секунда заблестя и кръвната омраза между двата биологични вида. Итка дори не трепна. Той гледаше как тя се отдалечава настрани, между магарешките бодили и балдахините от треви, надменна, горда и непобедима. До края.

— Сантиментална идиотка — промърмори той, когато вече беше сигурен, че котката няма да го чуе.

— Остави я — каза Керстен. — Не можеш да я разбереш.

— Мога — озъби се плъхът. — Само че не искам. Не искам и да обяснявам защо. Много по-важно е, че тя е с нас. Тя е добър Музикант.

Керстен, може би най-накрая ще вървим, а?

— Да вървим? — усмихна се кучето. — Защо да вървим, като можем да се возим?

ДИТЕР ВИПФЛЕР

Дитер Випфлер потърка очи с опакото на ръката си, опитвайки се да овладее треперенето си, гаденето и виенето на свят. Избърса изпотените си ръце в панталоните, хвана волана, потегли, когато светна зелено. Не знаеше къде е. Със сигурност това не беше пътят към Швецко, на който би трябало да се намира.

Улиците бяха пусты, безлюдни, като в лош сън. Дитер Випфлер затвори очи, зажумя силно, след това ги отвори. „Какво правя тук — помисли си той, докато преминаваше покрай последната спирка на трамваите, — къде съм? Какво правя тук? Какво става с мен, verfluchte Scheisse, ich muss krank sein^[1]. Аз съм болен. Отровил съм се с нещо. Трябва да спра. Не мога да карам в такова състояние. Да спра. Това, което лежеше край пътя, не може да е било труп. Трябва да спра!“.

Дитер Випфлер не спря. Той отмина последната трамвайна спирка и градинския район, продължи нататък по посипания със сгурия път, покрай ужасна пустош, същински лунен пейзаж. Караже, макар и да не искаше да го прави. Не знаеше какво става с него. Не можеше да знае.

Като зад изтъняла, трепкаща завеса Дитер Випфлер виждаше заострената, стройна кула на църква, пламтящи огнени езера. Виждаше дървени скелета и висящите от тях осакатени тела.

Das ist unmöglich!

Виждаше дребен човек в черно, размахващ разпятие, крещящ...

Das ist unmöglich! Ich traume!

Locus terribilis!^[2]

Огромният камион се движеше леко, мачкайки с колелата си сгурята, отпечатвайки в ивиците глина зъбестите следи от грайферите на гумите. На синята стена на голямата ремарке се виждаше надпис, направен с големи, мъртвешко бледи букви:

KUHN TEXTILTRANSPORTE GmbH

А отдолу се виждаше и името на града:

BREMEN

-
- [1] По дяволите, сигурно съм болен. (нем.) — Б.пр. ↑
[2] Това е невъзможно! Сънувам! (нем.) — Б.пр. ↑

ЖЪЛТАТА СТАЯ

Момчето спеше неспокойно, въртеше се. Венердина наостири уши, напрегна слуха си.

Нещото, което бавно пълзеше по стената, нямаше устойчива форма — то беше черно петно, кълбо от тъмнина, пулсираща, раздуваща се, шареща в мрака с дългите си пипалца. Козината на врата на Венердина се изправи като четка.

Гадината, вече на перваза на притворения прозорец, се изду, започна да се втвърдява и да се надига върху кривите си крайници. Наежи се с израстващи шипове, вдигна нагоре жилеща опашка.

Котката смени позата си. Изпъна се леко, протегна двете си лапи, подаде ноктите си. Гледаше чудовището с широко отворени очи, свила уши, озъбена.

Чудовището се поколеба.

„Само опитай, каза Венердина. Само опитай. Дошъл си да убиваш спящи, оптай да се изправиш срещу тази, която бодърства. Обичаш да носиш болка и смърт? Аз също. Е, влез, ако смееш!“.

Тварта не се помръдна.

„Махай се“, каза котката с презрение.

Стаеното на прозореца кълбо от тъмнина, черно като небитието, се сви, спадна. И изчезна.

Момчето застена в съня си, обърна се на другата страна. Задиша равномерно.

Венердина обичаше да слуша как той диша.

ИЗА

Ела Грубер беше мъртва. Очите ѝ бяха отворени, но Иза беше сигурна, че е мъртва. Не беше сигурна какво трябва да направи. В този момент се отвори вратата. Влезе една медицинска сестра.

— Боя се, че... — започна Иза и млъкна.

Пухкавото лице на медицинската сестра, доскоро симпатично-наивно, се беше променило. Сега това беше лицето на идиотка, кретенски усмихваща се слабоумна.

Без да забележи Иза, медицинската сестра се приближи до леглото на Ела Грубер и с безсмислено, машинално движение поправи възглавницата. Взе една чаша от масата наблизо. Загледана през прозореца, строши чашата в шепата си. От дланта ѝ потече струйка кръв. Медицинската сестра не обърна внимание на това, лицето ѝ дори не трепна. Нави левия си ръкав и с едно от парчетата разсече вътрешната страна на ръката си с рязко, внезапно движение — от стъвката на лакътя до самата длан, после повтори. Кръвта пръсна върху бялата престилка, върху лъщящата повърхност на масата, върху завивките, закапа по балатума. Медицинската сестра избухна в накъсан смях, вдигна ръката си, любувайки се на пулсиращите вълни плискаща се кръв.

— Помо-о-ош! — изкрешя Иза, превъзмогвайки сковалия гърлото ѝ ужас. — Хора! Помощ! Някой да помогне!

—... ора-а-а-а! — започна да ѝ приглася истеричен писък от коридора. — Хора-а-а-а-а-а!

Към този вик се присъединиха други — гръмки, неестествени. Иза съобрази, че към тях се е присъединил воят на сирените на линейките. Краката на медицинската сестра се подкосиха, девойката седна тежко върху балатума, наведе глава, заплака.

Иза, отстъпвайки, неспособна да откъсне поглед от медицинската сестра, напипа зад гърба си дръжката на вратата и изскочи в коридора.

До радиатора, опрял чело в стената, беше паднал на колене млад лекар, когото тя не познаваше. Той бършеше с ръкави стичащите се по лицето му сълзи. Погледна Иза с блуждаещ, изплашен поглед.

— Това е война, госпожо — измънка. — Това сигурно е бомба с психотропен газ. Сигурно е бактериологично оръжие. Всички са полудели... Всички... Това е война! Трябва да слезем в бомбоубежището!

Иза отстъпи назад, ужасена. Отстрани, откъм отделението, се чуваше дрънчене и отглас от битка. Нещо тежко се удари в затворената врата.

— Къде е бомбоубежището? — закрещя лекарят до радиатора. — Не искам да умирам.

— Мили-и-иция-я-я! — виеше някой на горния етаж. — Божичко-о-о-о! Помо-о-о-ош!

Вратата се отвори и облегнатото на нея тяло, опръскано в червено, се строполи в коридора. Един огромен полугол небръснат мъж, въоръжен с железен прът, бавно и внимателно прекрачи през трупа. Лекарят до радиатора закрещя, притиснал лице в чугунените му ребра. Полуголият избухна в безумен смях и вдигна пръта.

Иза се обърна и хукна по коридора, преследвана от крясъците и отгласите от ударите.

Тя изскочи от болницата, при самия вход се подхълзna върху купчина жълти листа, с усилие запази равновесие. Отпред стоеше готова за тръгване линейка, мигаща с десния си фар. Вратите ѝ бяха отворени, шофьорът лежеше върху седалките, а ръката му, лилава от светлините на сирената, висеше безсилно навън. От вътрешността на болницата се носеха безумен вой, викове, звънтене на счупени прозорци и стъклени съдове.

По улицата мина кола с разбита предница и смачен капак. Над града, откъм градинския район, бавно се надигаха зарево и облак дим, разнасяха се крясъци. От далечината се дочуваше тътен, подобен на жуженето на майски бръмбари.

Иза погледна към небето, което вече успяло да добие пурпурен цвят, пронизан с тънки златисти нишки. Върху лицето ѝ падаха капки. Тя ги избърса и побягна.

Прозорецът на къщата от дясната страна на улицата се счупи с грохот, а през него навън излетя едно дете. То се превъртя три пъти във

въздуха и се стовари върху бетона. Иза продължаваше да тича. Капки — а може би сълзи? — се стичаха по бузите ѝ.

До фиата ѝ лежеше мъж с карирана пижама, полуоблегнат на стената до вратата. Той дишаше тежко, хриптечки, и при всяко издишване от ноздрите му израстваха кървави мехури, които се пръсваха.

Тя не можа да намери ключа в чантичката си. С треперещи ръце изтърси всичко на тротоара. Вдигна само ключовете и портмонето си.

Нещо заскърца току до нея и тя потрепна, изпускайки ключовете. Чугуненият капак на канализационния люк подскочи, падна на тротоара и от канализацията с глуho мляскане бликна кръв, смесена с нечистотии, и се разля широко по асфалта, вкарвайки в обувките ѝ отблъскваща топлина. Иза изпищя, отстъпи от колата, спъна се в тялото на мъжа с пижамата, притисна гръб в стената. В черната лъщяща бездна на канала нещо се размърда, пляскайки и бълбукайки.

Иззад ъгъла, виейки, на бегом се появи един човек, последван от втори. Двамата прелетяха покрай Иза в бясно темпо, продължиха нататък. Иза застина, вдигна глава. Вятърът, топлият вятър, който задуха внезапно, я удари с ужасяваща смрад.

Иззад ъгъла...

Иза познаваше това усещане. Помнеше го от детството — сън, който беше сънуvalа толкова пъти, че се будеше с вик от него. Сън, в който парализирана, безучастна, тя гледаше вратата, затворена отвътре с резе, и знаеше, че само след миг, въпреки резето, тази врата ще се отвори. Ще се отвори и на прага ще се появи нещо, от което тя няма да може да избяга. Нещо, което не оставя никаква надежда.

Без да си дава сметка какво прави, Иза нададе тънкия, непрекъснат фалцетен писък на измъчвано животинче. Изведнъж тя се превърна в зверче, тук, на тази тъмна, залята с кръв и изпражнения улица, сред асфалта, бетона, стъклата, колите и електричеството, сред хилядите творения на цивилизацията, нито едно от които нямаше дори най-малко значение в момента. Изведнъж се превърна в бобър, задушаван от еластичните въжета на примките, в лисица, чиито лапи са прехапани от стоманените челюсти на капан, в тюлен, удрян с прът по главата, в сърна, простреляна от пушка с къса цев, в конвултивно гърчещ се отровен плъх. Беше всички, които са били принуждавани да

изпитват страх, болка и увереност, че само след миг ще са нищо, защото нищото е студен, облят в кръв, смрадлив труп.

Нещото, което стържеше и скърцаше с нокти зад ъгъла, съпровождайки крачките си с тежко, хрипливо дишане, излезе и се втренчи в нея със златисто-червените си, пламтящи, огромни очи.

Писъкът угасна в гърлото на Иза, превръщайки се в приглушено хриптене. Съзнанието, разумът, паметта и волята ѝ експлодираха и се пръснаха като счупена на паважа електрическа крушка.

Пъпчивия премина през разкъсаната Завеса.

ТАНДАРАДАЙ!

„Тандарадай!“

Трябва да се изписва по този начин, с възклициателен знак, както при Валтер фон дер Фогелвайде. Версиите без възклициране са погрешни. Историята на този текст, вторият ми хорър и третият ми разказ, в който не става дума за вешера, е доста необичайна. Идеята се роди във влака Гдиня-Лодз, не особено изисканото средство за придвижване, с което се връщах от конвента Нордкон през декември 1990 г. Този конвент, вторият, на който имах честта да бъда поканен, изобилстваше с множество сензации и атракции, за които обаче няма да говоря, защото тук не е точното време и място да си спомням за тях, а и върху голяма част от тях би трябало изобщо да се спусне завесата на милосърдното забвение. Така че ще се ограничива с информацията, че по време на проведен на Нордкон търг за книги купих — освен всичко останало — и сборник фантастични разкази, и точно с четенето му убивах скуката, която обикновено съпровожда пътуванията с влак. Сред разказите беше и „You are my sunshine“^[1] на Танит Лий. Действието на тази новела, чиста научна фантастика, се развива в далечното бъдеще на палубата на линеен пътнически звездолет. Сред офицерите на този звездолет е и така нареченият П. Л., някакъв — моля да ме извините за непознаването на професионалната флотска терминология — културномасовик, тип, в чийто задължения влиза осигуряването на всевъзможни удобства за пътниците, включително и психически. Без да преразказвам Танит Лий, П.Л., за когото става въпрос, излиза легко извън задълженията си, ухажвайки с коварна пресметливост забелязана сред пътниците плаха грозновата жена. А резултатите са страшни. Направо катастрофални.

Отхвърлям с лекота обвиненията в plagiatство — действието в „Тандарадай!“ не се развива на звездолет в далечното бъдеще, а в Полша, във вакационен къмпинг, тук и сега, и със сигурност „Тандарадай!“ не е чиста научна фантастика. Между „You are my sunshine“ и „Тандарадай!“ има много по-голяма разлика, отколкото между „Седемте самураи“ и „Великолепната седморка“, така че не може да се говори за кражба на идея или — ако някой предпочита — вторична адаптация. А ако някой писател твърди, че не черпи повечето си идеи от четене, ще го нарека лъжец. За яснота ще добавя, че към четено причислявам не само вестниците, но и киното и телевизията.

„Тандарадай!“ излезе през 1992 г. във „Феникс“, в януарския брой на списанието. Но премиерата на новелата беше предишната година, когато по време на конвента Полкон-Кракон-Еврокон ’91 беше поместена в издадения по случай мероприятието сборник със заглавие „Литературно-критично допълнение“. Редакторът на това „Допълнение“, писателят Мирослав П. Яблонски, в предговора удостои „Тандарадай!“ със следните думи: „Интелигентен, лиричен текст, отличаващ се, освен с другите си особености, и с превъзходно и точно дозирано драматургично напрежение.“

Благодаря, Мирко.

Може дълго и яростно да се спори дали „Тандарадай!“ е хорър или фентъзи, и навярно биха се намерили поравно защитници на едната и другата теза. Лично аз предпочитам заимстваното от Владимир Висоцки и перифразирано определение „тревожна история“. Но това не е защото се срамувам от определението и етикета „фентъзи“ — който смята така, е глупак.

Накрая една любопитна подробност: „Феникс“, обявявайки „Тандарадай!“ в предходния брой, придружи обявата с илюстрация, представляваща рицари от Тевтонския орден на Дева Мария, така наречените Кръстоносци — един Бог знае защо, може би понеже песента на Валтер фон дер Фогелвайде се пее от рицарите-кръстоносци на Сенкевич. Просташка реклама, която тогава само дето по телевизията не я показаха. На срещите с читатели след това винаги се е налагало да обяснявам къде са се дянали Кръстоносците.

[1] „Ти си моето слънчице“ — Б.пр. ↑

— Не съм красива — каза Моника Шредер, гледайки се в огледалото.

Беше права. И, което беше още по-лошо, мнението ѝ по този въпрос напълно съвпадаше с мнението на околните.

Не, Моника не беше грозна. Просто не беше красива. Беше квинтесенция на непривлекателността, изльчваща непривлекателност, способна да затъмни всичко, което би направило красива някоя друга жена, дори някоя грозница. По някакъв непонятен начин съчетанието от отделните елементи, всеки сам по себе си привлекателен, нещо повече, красив, при Моника се превръщаше в нещо безлично, безинтересно и бледо. Косите ѝ, които би трябвало да са тъмноруси, всъщност бяха сиви и матови. Природната им тенденция към пухкавост и обаятелната им склонност да не се подчиняват на никакви гребени и четки ги караха да изглеждаха запуснати и разрошени, и никакви старания не можеха да променят това положение. Не помагаше и най-изкусният грим — дори с помощта на скъпа козметика не ѝ се удаваше да направи нищо с очите си, които заради дебелите стъкла на очилата ѝ винаги изглеждаха сиви и посърнали. Всеки комплект от стилни и изящни дрехи върху общо взето нормалната ѝ фигура създаваше ефект, който и при най-добро желание не можеше да бъде признат за радващ окото.

Фактът, че Моника Шредер съзнаваше прекрасно всичките изброени факти, само усложняваше нещата. Давайки си сметка, че не е в състояние да се разхубави, когато стана пълнолетна, Моника планомерно и последователно правеше всичко възможно да не се откроява, да се слее с тълпата, да стане обикновена и незабележима. Тази своеобразна мимикрия, имаща за цел да замаскира и скрие непривлекателността ѝ, естествено, водеше до напълно противоположни резултати.

Точно в момента, в пет часа сутринта, застанала пред напуканото огледало в пронизания от ивици светлина полумрак на стаята си в къмпинга, Моника повече отвсякога усещаше своята непривлекателност. Разкайваше се, че е тръгнала на тази почивка, на това пътуване в пустошта, без никакви удобства; пътуване, което трябваше да бъде романтично, а се оказа изключително тягостно. Туристическа агенция „Ромар тур“, спомни си тя. „Ти си самотен? Съобщи ни възрастта си, професията, образоването, интересите си.

Напиши ни за какво си мечтаеш, и ще ти осигурим почивката на твоите мечти.“

Почивката на моите мечти...

Тръгна на това пътуване, защото беше самотна и не искаше да изкара едно самотно лято в града. „Ромар тур“ не лъжеше и не преувеличаваше, макар че при подбора явно отдаваше предпочтение на графата „Образование“ в анкетата си. Наоколо гъмжеше от загорели докторантки и разведени доценти.

Почивката на моите мечти...

Пътуването трябваше да стане за Моника още един опит да докаже на себе си, че обича да е в компания. Опит, който както множество предишни се беше окказал неуспешен. Моника за пореден път не доказа нищо на себе си, освен факта, че мрази самотата.

А тя беше сама. Все си беше сама. Случайната ѝ съквартирантка, Елка, незнайно защо наричана Яребицата, която през първите няколко дни на почивката беше доста раздразнена от чуруликането, безгрижието и царящия наоколо безпорядък, напоследък имаше навика да изчезва вечер и да се връща късно през нощта. А понякога — като в момента — чак на сутринта. Моника нямаше никакви съмнения относно текста, който Яребицата беше записала в графата „Интереси“ в анкетата на „Ромар тур“.

В началото Моника се ужаси — боеше се, че Яребицата е от девойките, които смятат цветистия и подробен разказ за един вид финал на играта, за естествено и необходимо допълнение към нощните преживявания. Това Моника определено нямаше да може да го понесе. За щастие Елка не беше бъбривка. Даже напротив, беше дискретна. Което обаче не ѝ пречеше съвсем спонтанно да демонстрира задоволството и превъзходството, които в природата проявяват харесваните самки спрямо пренебрегваните.

Моника Шредер не се чувстваше пренебрегната. Беше на двайсет и шест години и имаше зад гърба си цели две сериозни еротични преживявания. Характерът и развитието им я караха да не жадува трети опит.

И все пак...

— Не съм красива — каза тя на пукнатото огледало. И не се разплака. Твърде горда беше за това.

„Няма нищо по-лошо от това да започнеш деня със сълзи“ — помисли си Моника.

Денят? Това още не можеше да се нарече ден. Ваканционният къмпинг спеше сладък сън, чакайки слънцето да доизсуши росата и да нагрее въздуха, режещ, хапещ кожата със студенината си.

Тя легна, вдигна нагоре възглавницата, пресегна се към книгата си. Опита се да намери мястото, докъдето беше стигнала предишната вечер, сънлива и изнервена от дългото чакане на Елка. Вместо това се върна към началото, на страницата, означена с малка, изсушена теменужка. Любимото й място. „Само няколко стиха — помисли си тя. — Само няколко.“

*Unter den Linden
Bei der Heide
Wo unser beider Bette gemacht
Da mogt ihr finden
Wie wir beide
Pfluckten im Grase der Blumen Pracht
Vor dem Wald im tiefen Tal
Tandaradei!
Lieblich sang die Nachtigall^[1]*

— Тандарадай — прошепна тя замислено, отпускайки книгата. Затвори очи.

— Тандарадай... — каза минезингерът^[2].

Беше много слаб, даже мършав. Развяваното от вятъра наметало обгръщащо плътно фигурата му, което подчертаваше още повече тази мършавост. Сянката му, тънка и права като черна линия, падаше върху гоблен, на който бял еднорог беше застанал на задните си крака в хералдическа стойка.

— Тандарадай — повтори минезингерът. — Тази песен...

Толкова спомени. Толкова прекрасни спомени. Unter den Linden, Bei der Heide... Ти... Това си ти, Светлокоса...

Моника протегна ръце и ги прекара през цветята, хилядите цветя, сред които лежеше. Повечето от тях бяха рози — червени,

влажни, разцъфнали, ронещи листенца.

— Както тогава — провлачи тихо минезингерът, а очите му бяха черни, студени и дълбоки като Рейн при скалата на Лорелай.

В замъка във Вюрцбург... А може би още по-късно, в Швабия, в двора на Филип... Спомням си пълните устни на Беатрикс, дъщерята на Беренгар фон Пасау. А после, много години по-късно, чух тази песен в един хан близо до Вормс. Vor dem Wald im tiefen Tal... Пробуждаш ме от сън.

Моника силно стисна очи.

Пробуждаш ме от сън. Тази песен... Оцеляла е толкова дълго. Спомням си, че я пеехме по време на похода, когато тръгнахме от Мариенбург да се срещнем с командир Волфрам де Лис при брода на река Дрвенца. А още по-късно, много години по-късно, я пях заедно с другите при Франкенхаузен, когато склоновете на планината Хаусберг бяха залети от кръвта на разбуналите се селяни.

Пробуждаш ме от сън.

Моника лежеше неподвижно в леглото от цветя. Гледаше право в очите на минезингера. Никога не беше виждала толкова студени очи. Никога не беше виждала това лице. Само усмивката...

Подай ръка.

Да, вече беше виждала тази усмивка. Със сигурност я беше виждала.

Но не помнеше къде.

— Подай ръка.

Иззад гърба на минезингера израснаха други фигури с гротескни кожени маски, тресящи огромните си уши. Разнесе се тих, ритмичен, монотонен напев, многогласен, неразбираем хор, с отделни, ясно чуващи се, непознати думи...

Тандарадай!

— Моника! — повика я Елка, по прякор Яребицата. — Хей, Моника, знаеш ли къде е захарта?

— Какво? — Моника скочи, събаряйки книгата на пода, и зашари с ръце по завивките. — Какво? Ели? Успах ли се?

— Не — отговори Елка, като затвори вратите на шкафа с ужасен трясък, прогонвайки остатъците от странния сън. — Напротив. Събуди се точно навреме. Девет часа е. Слушай, Моника, не мога да си намеря

кафето. Явно съм го забутала някъде. Може ли да си взема малко от твоето?

Моника разтърка очи с кокалчетата на пръстите си и се пресегна за очилата.

— Можеш, Ели.

Сигналите, повтарящи се и денем, и нощем, бяха тихи, на пръв поглед — незначителни, едва доловими. Лекарката от къщичката на върха на хълма не можа да се ориентира веднага в значението им. Котаракът се ориентира много по-бързо — показа го с промяна в поведението си, беспокойство и неудържима агресия, насочена към каквото му попадне. Лекарката забеляза това, но не му обърна внимание — сметна, че причината за поведението на животното се крие в хищническата му, неукротима природа. Не я учуди също, че язовецът, който обикновено тичаше подире ѝ като куче, се скри в клетката си и не излизаше от нея по цял ден. Лекарката си обясни това със страх пред изстъпленията на котака.

Следващите сигнали бяха много по-недвусмислени: вечерното квакане на жабите, започващо внезапно и прекъсвано с дълги периоди на пронизваща, изпълнена с ужас тишина. Тихото утринно събиране на козодоите в рояци, затъмняващи слънцето. Промененият, гневен ропот на реката сред повалените дървета.

„Нещо се готови — помисли си лекарката. — Нещо се готови.“

На следващия ден на самия край на гората тя намери разкъсана сойка. Капките засъхнала кръв блестяха като мъниста върху червениковкафявите пера. Лекарката знаеше, че това не е работа на котарака. Самият той, бягащ след нея, при вида на мъртвата птица засъска, притисна се към земята, погледна я уплашено в очите.

— От Блатото и Бездната — прошепна тя.

Котакът измяука.

Тя се върна в двора, замислена и неспокойна. И тогава...

Котаракът изсъска, преви гръб.

От вратата на къщичката липсваше сърпът, който винаги висеше там, украсен със сух венец от билки. Лекарката се обърна — точно навреме, за да види как извитото желязо лети към нея, преобръщайки се и свистейки във въздуха.

— Ъх! — извика тя, притискайки гръб в нишата.

Сърпът се завъртя, изви се като жива лента, отклони се от траекторията си и с грохот се вряза в олющената врата, завибрира яростно, запя с металически стон. Лекарката чу как черната гора, приведена над склона, се затресе в зловещ смях.

— Дескат — прошепна тя. — Ти си... Познах те...

Котката съскаше.

Сърпът вибрираше, трепереше и пееше.

— Е, не, Моника — каза Ели, наричана Яребицата. Свали слънчевите си очила и се зае внимателно да маже с крем чипия си нос.
— Наистина не бива така. Защо не искаш да излизаш с нас? С цялата компания? Защо все стоиш сама? А?

— Не се чувствам добре.

„И изобщо не лъжа — помисли си Моника. — Само при мисълта за вашата шумна компания ми става зле. Не разбирам шегите ви. Вашето веселие не ме забавлява, даже напротив — дразни ме. И не съм сигурна дали това не ви е целта.“

— Наистина, Моника — чуруликаше Елка, застанала до шезлонга, точно над нея. — Трябва да идваш. Не можеш да си представиш колко е красivo там, при реката...

„Александре — помисли си Моника, — не ми засланяй слънцето.“^[3]

— Нали го знаеш Яцек, този историк, който живее сам в дванайсети номер — Яребицата втри остатъка от крема в дланта си, пръсвайки наоколо мириза на „Пондс“, — колегата на онзи блондин, който има тъмносинъ ауди, знаеш...

Знам.

— ... Той разказва толкова интересно.

Знам.

— ... за историята на това място, за войните, за преселението на народите, за сбирките на вещиците на шабат, за култа към някакви там демони, за археологическите разкопки, казвам ти, Моника, мога да го слушам с часове. Знаеш ли, че той ме разпитваше за теб?

— Кой? — Моника вдигна глава.

— Яцек. Този историк.

— За мен?

— За теб. Откъде си, къде работиш. Хвърлил ти е око, Моника. Късметлийка си. Страхотно момче.

О, Боже.

— Не казвай, че не си забелязала как те гледа. А, Моника?

Забелязах, забелязах.

— Не, Ели. Не съм забелязала.

— Наистина не знам как да разговарям с теб — намуси се Яребицата. — Какво те мъчи, момиче? Нещо не изглеждаш добре. Да не си в цикъл? Ох, извинявай, не прави такива физиономии. Ще тръгвам. Разбрали сме се за след половин час, отивам при тях. Ще се върнем за обяд. Или за вечеря. Чao.

— Чao, Ели.

Между клоните на един крив бор някакъв паяк беше изплел паяжина — фина, изящна работа. „Красивото в природата си има цел — помисли си Моника, — то не е красиво чисто естетически. Има си цел, дори и тази цел да е убийство.“

На страницата кацна една божа кравичка. Моника я изтърси с поклащане на книгата.

— Лети към небето — прошепна тя.

Божата кравичка не падна на земята, а в полета си разтвори неловко крилца и се понесе нагоре — право в центъра на паяжината.

Огромният паяк-кръстоносец с пухкаво коремче изскочи от укритието си, разположено в едно свито, омотано с пашкул листо. Божата кравичка, без да бърза, късаше нишките на паяжината с натиск на хитиновата си обвивка. „Още малко, и ще изпадне“ — помисли си Моника.

Но паякът беше по-бърз.

„Бягай — помисли си тя, стисната зъби. — Бягай, паяко! Хайде!“.

Паякът затрепери върху нишките и мълниеносно се метна в свитото листо.

„Уплаших го“ — помисли си Моника учудено, но веднага реши, че това са глупости, просто паяците мразят повече от всичко на света червени бръмбари, покрити с хитинова обвивка. Предпочитат меките и сочни мухи. Това е ясно като бял ден.

Тя потрепна, когато чу стъпки зад гърба си.

— Здравей, Моника.

— Здравей, Яцек.

О, Боже.

— Както винаги, забила нос в книгата? Моника, обръщам ти внимание, че си на почивка. Явление, което се случва веднъж годишно, и за жалост приключва бързо. Наистина, всяка минута е ценна. Моника!

— Слушам те, Яцек.

— Яребицата ми каза, че не искаш да дойдеш с нас на реката. Че уж си отказала, категорично си отхвърлила предложението. Това ме огорчава особено много, тъй като предложението беше мое. И така, дойдох да поправя грешката, каквато беше използването на Яребицата за посредник. Трябваше да те поканя сам. Отдавна.

Иди си, моля те. Чувствам се зле, когато стоиш така и ме гледаш. Не искам погледа ти. Не искам погледът ти да ме докосва.

— Ела с нас, Моника.

Иди си, моля те.

— Не... Извинявай. Може би следващия път.

— Нима четенето, на което си се посветила, е по-интересно от перспективите за моето... нашето приятелство? Какво четеш, Моника?

— Ох... Това е поезия, Яцек. Старинна немска поезия.

— Това го виждам. Разбрах по готическите букви, които не обичам да чета, въпреки че учителят ми по немски все пак успя да ми набие в главата основите на езика на Гьоте. На кого са тези стихове?

— Не мисля...

— ... че тези стихове ще са познати на един обикновен историк? Ех, филолози. Колко често си присвоявате монопола в познанията по литературата и езиците. Имаш ли в себе си поне мъничка хазартна жилка, Моника?

Тя вдигна поглед, давайки си сметка, че вдига също така и лицето си с очилата.

— Не разбирам...

— Предлагам ти малка игра с висок залог. Съвсем като при Пушкин — тройка, седмица и асо. Ако въз основа на един-два стиха позная чие е стихотворението, ще дойдеш с нас. Ако сгреша, ще си отида с тъга и няма да ти досаждам повече.

Тя се зачуди за момент. „Невъзможно — помисли си. — Толкова слабо известно е“...

— Добре — каза тя, като наведе глава, за да не забележи той усмивката ѝ.

*Unter den Linden
Bei der Heide
Wo unser beider Bette gemacht*

— Валтер фон дер Фогелвайде, средновековен немски поет и трубадур, живял на границата между дванайсети и тринайсети век — разсмя се той. — Стихотворението се казва „Unter den Linden“. Загуби, Моника. Дамата ви е бита, другарю Херман. Вземам всички рубли от масата^[4].

Тя се усмихна отново, този път без да се крие. „Какво пък — помисли си, — възможно е“...

— Между нас казано — рече той, — отива ти.

— Какво?

— Средновековната поезия, песните на трубадурите — каза той, гледайки я в очите. В очилата, поправи се тя мислено. — Това ти отива. Поетична натура си, очарователно старомодна, със сложна душевност, самотна. Магия. Е, светлокоса елфке, приготвяй се. Тръгваме.

— Да — каза тя, все още леко усмихната. — Е, щом съм дала дума... След малко ще дойда при вас. След малко.

— Чакаме те.

Тя не стана веднага. Седеше, отпусната глава, вглеждайки се в готическите букви, криволичещи и трепкащи като малки знаменца, разявящи се върху остри кули. Чуваше дрънкане на лютня, далечно и тихо.

Белият еднорог заставаше на задните си крака върху зеления гоблен в хералдическа стойка.

Върхът на хълма беше равен и плосък, като отрязан с бръснач. Къщичката с варосани стени, разположена сред криви ябълкови дървета, примамваше. Викаше я при себе си.

Тя се спря нерешително, гледайки как всички тичат надолу към реката по песьчливия, нагрят от слънцето склон. Чуваше мъжките възгласи и смях, далечното, тихо подрънкане на касата бира. Писъците на девойките, достигнали мократа ливада.

— Интересен хълм, нали? От пръв поглед се вижда, че не е с естествен произход.

— Така ли, Яцек? Защо да не е естествен?

— Виж колко правилна е формата му. Виж местоположението му. Моника, тук може някога да е имало крепост, отбранявала брода през реката. А може да е било храм на някаква богиня, почитана от поморяните^[5]. Или място за жертвоприношения, свещен хълм на езичници пруси, готи или случайно попаднали тук келти? Толкова народи са минали през тези места, толкова още неизследвани неща крие тази пръст... Е, да вървим. Ще поговорим още за това в прекрасния ни бивак.

— Сега... сега ще дойда при вас. След малко.

— Защо?

— Искам да се разходя — наведе глава тя.

— Ако позволиш...

— Не — отговори тя бързо. — Извинявай. Сама.

Защо ме гледа така?

— Добре, Моника. Но не забравяй, че те чакаме. Бих искал да си с нас. С мен.

— Ще дойда.

Хълмът. Не е естествен?

Пристъпи напред. Изведенъж почувства, че трябва да продължи да върви напред. Защото зад гърба ѝ беше черната стена на гората, мокра, тъмна и тревожеща, а отпред — слънцето и блестящата лента на реката в подножието на хълма, сред елшите. Гората я отблъскваше, шептеше с глас, в който се усещаше злоба и заплаха. Бялата къщичка над склона беше светла, топла, дружелюбна. Викаше я, привличаше я към себе си, уговаряше я.

— Добър ден... Има ли някой тук?

Тъмни сенки, в мрака се е врязала ивица светлина, изпълнена с кръжащи прашинки. „Влизам неканена в чужд дом — помисли си тя.

— Сега някой ще влезе, ще ме погледне с неохота и ще се почувствам

отхвърлена, наранена. И ще се разстроя, макар и сама да съм си виновна за всичко. Както винаги.“

Стая, пълна с тъмни мебели. Тежък, предизвикващ гадене мирис на билки.

— Добър ден! Извинявайте...

На масата — чаша с метална поставка, кафеена чашка с лъжичка вътре, очила с тънки рамки.

И книги.

Тя се приближи, без да знае защо. Книгите бяха стари, с олющени картонени подвързии. Позлатените букви, подсказващи, че това е енциклопедията на Оргелбранд, бяха изтъркани и едва можеха да се разчетат. Разгъна корицата на първия том, който й попадна.

Това не беше енциклопедията на Оргелбранд.

Тази готика не носеше със себе си дрънкането на лютня. Тази готика беше черна и зловеща, тя крещеше грозно, по тевтонски.

„Geheimwissenschaften und Wirken des Teuffels in Preussen“, Johann Kiesewetter, Elbing 1792^[6]. На заглавната страница се виждаха пентаграма, значите на зодиака и други символи, странни и тревожни.

Друга книга. И отново под фалшивата обложка — натежали от редове страници и истинското заглавие: „Dwymmermorck“. Само заглавието и нищо друго.

Следващата книга. Друг шрифт. Човек с главата на козел, скръстил ръце с дълги пръсти върху хълтналите си гърди. „La lettre noire — Histoire de la Science Occulte“, Jules de Bois, Avignon 1622^[7].

Поредната — почти разпаднала се — книга с три крещящи думи, изписани с огромни паяковидни думи на сред полуизгната страница: „Gondelman, Tractatus de Magiis“^[8].

И следващата.

Когато се пресегна, за да разгърне фалшивата оргелбрандова обложка, ръката й трепереше, сякаш затъвайки в невидима преграда, в аура, забраняваща достъпа. В същото време друга сила, противоположна, сякаш привличаше ръката като магнит.

„Огледало на черната бисурманска магия“ от Абдул Алхазрет^[9]. Превел Иенджей Шлешковски, йезuit А.М.Б.О. в Краков, печатница на Николай Зборски, JKM Ord, печатар, 1696 г.

Тежки, слепени, окъсани страници, бледи полуизтрити редове. Тя понечи да обърне страницата.

Нещо я спря. Нещо, което заседна в гърлото й, прилепна към небцето й — ужас, отвращение, предизвикващо гадене омерзение. Струваше ѝ се, че лепкавите букви от страницата незабележимо започват да пълзят по ръката й. Тя затвори книгата и потрепна — в ушите ѝ, в главата ѝ изведнъж експлодира хорово, многогласно пеене, чуруликане, вик, неразбираеми думи.

„Да изляза — помисли си тя. — Трябва да изляза оттук.“

Въпреки това се пресегна към поредната книга. „Phanomene, Damone und Zaubereysunden“, R. Ennemoser, Nurnberg 1613^[10]. Обърна страницата.

Бял еднорог, вдигнал се на задните си крака в хералдическа стойка. Отвори книгата някъде по средата. Размитите готически букви сякаш се размърдаха, набивайки се в очите и в съзнанието ѝ.

... wie lautet der Name des Damons? Der Hagre Junge,
da er unsern geheymen Sunden und unsre Bosheyt frisset und
trotzdem hager bleybet. Das Brennende Kind, das mit Hasse
brennt. Und der echte Name? Der ist unaussprechlich,
schrecklich. Deskath, was zugleich Die Wahrheyt oder Der
Betrug bedeutet. Zernebock, der Schwartze Wahnsinn...^[11]

Върху страницата падна бърза сянка, на масата тежко и безшумно се приземи огромен черен котарак. Моника отстъпи, сподавяйки вика си. Котакът я изгледа недружелюбно със златистожълтите си очи, протегна се, скочи от масата и се настани на леглото.

Страницата беше дребна, но изправена; лицето ѝ, набраздено от бръчки, беше сериозно и съсредоточено. Имаше големи, необичайно светли очи — толкова светли, че изглеждаха почти прозрачни, като кристали, като шлифовани опали.

— Извинявайте, госпожо — измънка Моника. — Вратата беше отворена. Знам, че не трябваше...

Тя сложи ръце зад гърба си и започна да чупи пръсти. Както обикновено.

— Няма проблем — каза старицата, приближавайки се до масата. Хвърли бърз поглед на отворената страница и затвори книгата. — Този дом е отворен за всички, които искат да влязат — каза тя. — Слушам те, дете.

— Аз... Аз напълно случайно. Минавах наблизо и... Аз съм с тези, които са при реката... Сигурно сте видели колите...

— Ти изобщо не си с тези, които са при реката — поклати глава старицата. — А би трябвало. Би трябвало да си с тях, а в същото време си тук. Защо?

Моника отвори уста.

— Отговор на въпрос ли търси в книгата? Това не е най-добрият начин, дете. Още по-малко пък бих те посъветвала да използваш тези книги, които са тук.

— Още веднъж моля за извинение. Не биваше... Тръгвам си.

— Без да зададеш въпроса си?

— Какъв въпрос?

— А това, мило дете, не го знам. — Светлите очи на старицата изсветляха още повече. — Не мога да знам въпросите предварително. Знам само отговорите, и то далеч не всичките.

— Аз... не разбирам. Тръгвам си.

— Както искаш. Ако пожелаеш да се върнеш и да зададеш въпроса, помни, че домът на старата лекарка винаги е отворен.

Господи, помисли си Моника. Попаднах на селска баба. Която прави аборт. Тя си мисли, че аз...

— Странни мисли ти се въртят в главата, дете — изрече рязко старицата. — Безумни, страни, неуместни мисли. Не ми харесваш. Приближи се.

„Не“ — помисли си Моника. И направи крачка напред. После втора. И трета.

— По-близо.

Не!

Още една крачка. Против волята си.

— Говори.

Моника раздвижи беззвучно устни. Очите, светлите, почти прозрачни очи...

— Забравена — промърмори лекарката.

Нестроен хор, отделни, неразбираеми, ужасяващи думи, изкрешявани в ритмичен напев...

— Не — обади се внезапно старицата. — Не се приближавай. Нито крачка повече.

Моника се разтрепери от студа, който внезапно се разля по тила и гърба ѝ.

— Забравена — повтори лекарката, присвивайки прозрачните си очи. — Да, няма никакво съмнение. Привлича ви реката, привлича ви този хълм. Привличат ви тези книги, привличат ви като магнит.

Котаракът, притиснат към възглавницата, изсъска, вдигна глава.

— Иди си — каза лекарката. — Връщай се при тях. Те те чакат. Ти си част от тях. Вече си част от техния свят, независимо от това дали го искаш.

Моника трепереше.

— Тръгвай си вече.

Главоболието, което я обхвана следобед, веднага след връщането им от екскурзията, продължи чак до вечерта, като постоянно се увеличаваше. Не отстъпи и след две хапчета парацетамол, не отслабна след две таблетки аналгин. Прилоша ѝ, тя притисна лице във възглавницата. Заслушана в тълото пулсиране на кръвта в слепоочията си, Моника Шредер чакаше съня.

Тя стоеше неподвижна сред кривите ябълкови дървета, във вътрешността на яростен вихър от сиви, безгласни птици, в самия център на завихряне от безшумни удари на остри криле, сред хиляди разбягващи се сиви полумесеци, всеки от които сякаш се целеше право в нея, но в последния миг променяше посоката си, докосваше я, но не я удряше или нараняваше.

Свещта, обкръжена с призрачен ореол от сълзяща светлина, озари помещението, пълно с тъмни мебели. Гледащите към нея очи бяха светли, почти прозрачни — като кристали, като шлифовани опали.

— Задай въпроса си. Повиках те, за да зададеш въпроса си.

Тя кимна. Бавно вдигна ръце, докосна косите си, отметна ги зад гърба си, прокара пръсти по челото си, по бузите, по устните. Лекарката не я гледаше. Тя не откъсваше поглед от книгата, която държеше на коленете си.

Моника наведе глава и пристъпи крачка напред. Котаракът изфуча. Тя погледна надолу, под краката си, към бялата забранителна линия, начертана на пода. Лекарката вдигна глава.

— Забравена — каза тя тихо. — Ти си Забравена. Не си и помисляй за връщане, няма връщане за такава като теб. Ти си Забравена, за теб ще бъде най-добре, ако си останеш такава. За всички ще бъде най-добре.

Моника поклати глава, прекара длани по шията си, вдигна ги нагоре.

— Не — изрече рязко лекарката. — Дори не си и помисляй. Тази мисъл няма да те разбуди. Затова пък ще разбуди някой друг. Този, който е Истина и Лъжа. Ти го храниш, него, вечно гладния, със своите мечти. Пробуждаш го с песните си. Пази се. Той идва в сънищата, които не си спомняш. Но той не забравя. Пази се.

В стъклото на прозореца се удари нощна пеперуда, огромна, сива, разтреперана.

— Пази се, Забравена. Истината и лъжата са неразличими, те са едно цяло. И двете ще дойдат заедно при теб, когато закрещиш. И тогава от мрака към теб ще се протегне една ръка. Ако докоснеш тази ръка, няма да има връщане назад. Ще се възроди Огненото дете, ще се възроди жарта, излъчваща омраза. Ще се възроди Черното безумие, Цернебок на олтара от цветя.

Лекарката мълкна, наведе глава, разпери ръце.

— Пази се от дланта, която се пресяга от мрака. Ако я докоснеш, няма да има връщане назад. *Va sivros onochen*^[12]! Ако се върнеш като нощна пеперуда — ще изгориш. Ако се върнеш като пламък — ще угаснеш. Ако се върнеш като острие, ще те разяде ръжда. Иди си.

Моника почувства как по бузата ѝ се стича сълза — дразнеща, натраплива. Нежелана.

— Иди си.

Въпросът?

— Не. Няма да отговоря.

Внезапно избухване, изблик на сили...

— Не! — В светлите очи има уплаха. — Не... Въпросът.

— Добре, добре, Забравена. Щом го искаш толкова много...
Искам го.

— Отговорът гласи: „Да“. Ще бъдеш. Но само в очите на другите. А сега си иди. Остави ме. Иди си.

Моника се събуди, седна в леглото, погледна през прозореца, в сумрака, предшестващ съмването. Елка, с прякор Яребицата, тихичко похъркваше, легнала по гръб, прегърнала възглавницата със свитата си ръка.

Моника докосна книгата, заровена в одеялото, врязалия се в бедрото ѝ остьр ръб на корицата. „Заспала съм, докато съм чела — помисли си тя. — И сънувах... странен сън.“

Не помнеше точно какъв.

— Имам усещането, че ме избягваш, Моника.

„Да, избягвам те“ — помисли си тя храбро, неспособна да реши накъде да насочи погледа си. След кратко колебание победиха върховете на гumenките ѝ.

— Не, откъде ти хрумна — промърмори тя. — Съвсем не.

— Ще ми позволиш ли да ти правя компания?

Тя кимна и се уплаши, че е вложила твърде много в това кимване.

Вървяха бавно покрай редица бели брези, по горска пътека, сред тъмнозеления храсталак, отбелязващ пътя като ограда, която на места прекъсваше заради пресичащи пътя пътеки.

„Навярно не биваше да чакам толкова дълго“ — помисли си тя и се спъна. Той я подхвани, хвана я под ръка и тя потрепна от докосването му като от токов удар. Приятен удар.

— Лятото свършва — наруши той мълчанието с тривиално твърдение. — Отпускат свършва.

— Хм.

— Време е за връщане. В града. При книгите, при доктората. Жалко.

— Ще има отпуска и другата година — промърмори тя, чудейки се как да освободи ръката си така, че той да не сметне това за безцеремонно, агресивно и неучтиво.

— Факт, ще има. — Той се усмихна мило, стискайки още по-силно лакътя ѝ. — Но е тъжно, че лятото приключва. Не обичам, когато нещо приключва. Приключването е край на сюжета. А аз ценя най-много в сюжета епизодите. Изящните, красиви епизоди, които могат да спасят и най-печалния сюжет на света — жалкия сценарий на нашия живот. Философствам ли те, Моника?

Тя не отговори. Разглеждаше купчините пръст, за да се спъне в някоя от тях и да падне, избягвайки от топлината, която той изльчваше.

— Моника?

— А... да? — Тя се спъна, но твърде неестествено, твърде изкуствено, и той я подхвани без усилие, без да изпуска ръката ѝ.

— През цялото време мисля за... За това стихотворение, което ти четеше. За „Unter den Linden“ на Валтер фон дер Фогелвайде. В тази балада има нещо странно, което не мога да разбера... Моника, бих искал да те помоля нещо. Ако можеш, не ми отказвай.

— Слушам те, Яцек.

— Прочети ми стихотворението на Валтер фон дер Фогелвайде. Моля те.

— Сега?

— Не. Не сега. След вечеря, когато ще бъде тихо и спокойно, когато се стъмни. Струва ми се, че тази поезия може да звуци добре само някоя вечер, студена и мрачна като каменен замък. Ще дойда при теб веднага след вечеря, за да се отдадем на кратък миг поезия на минезингери и песни на трубадури.

— Яцек, аз...

— Не ми отказвай, моля те.

Моника се спря, решително, но не рязко, освободи ръката си от неговата. Погледна го право в очите. Храбро, макар и без предизвикателство. Естествено. Честно. Смело.

Кажи ми какво очакваш от мен. Какво искаш от мен, именно от мен, когато наоколо има толкова много девойки, ярки и красиви като колибрита, весели, чуруликащи, желаещи ако не флирт, то поне да си играят на флирт. Всички гледат в теб и нито една не би усетила неловкост, ако можеше да се разхожда с теб из гората и да слуша

думите ти. Всяка от тях би се зарадвала от възможността за вечеря с четене на стихове, прекарана в компанията ти. Нито една не би треперила вътрешино, както треперя аз сега. Кажи ми честно и открыто, защо аз? Та нали аз...

Не съм красива!

Тя сведе поглед, сви глава между раменете си. „Като костенурка — помисли си. — Страх ме е.“

— Моника?

— Добре, Яцек.

„Какво правя? — помисли си тя, наведена над книгата. — Какви ги върша? Та нали можех да се оправдая с главоболие, да изчезна веднага след вечеря, да се върна късно, да се заключа, да се направя, че ме няма. Можех да измисля нещо. А аз сега седя тук с него и...“

— Чети нататък, Моника. Моля те.

*Ich kam gegangen
Hin zur Aue
Mein Trauter harrte schon am Ort
Wie ward ich empfangen
O Himmelsfrau!
Dass ich bin selig immerfort
Ob er mich kusste? Wohl manche Stund.
Tandaradei!
Seht, wie ist so rot mein Mund.*

— Имаш красив глас, Моника.

Не. Не. Не искам това, което вече се е случвало. Няма да понеса, не искам да понасям унижението, мъката, празнотата, самотата. Не искам нито да обвинявам, нито да търся вина в себе си. Защо ме гледа така? Гледа ме така, както би ме гледал, ако бях...

(Красива?)

— Чети нататък, Моника.

*Da tat er machen
Uns ein Bette
Aus Blumen mannigfalt und bunt
Darob wird lachen
Wer an der Statte
Voruberkommt, aus Herzensgrund
An den Rosen er wohl mag
Tandaradeil
Sehen, wo das Haupt mir lag...*

— Всъщност това е прекрасна песен, Моника. Почти се чува дрънченето на струните на лютнята на трубадура. Някой превеждал ли е „Unter den Linden“ на полски?

— Да. Леополд Страф^[13].

— Дори няма да те питам дали знаеш този превод. Сигурен съм, че го знаеш. Издекламирай го, моля те. Тези последните два куплета.

— Язек... Не ги помня...

— Много красиво се изчерьяваш. Но аз знам, че ги помниш. Моля те, Моника.

*Бързах за среща,
да сме двама,
че чакаше ме моят драг.
Той ме посрещна
като дама,
щастлива бях до сълзи чак.
Сто целувки ми дари,
тандарадай,
ей, устата ми гори!
В миг ме направи
най-блажена
в постеля пъстра от цветя.
С радост ще слави
откровена,
дошлият тука заранта,*

*зърнал розите в прехлас,
тандарадай,
дето съм лежала аз.* [14]

— Прекрасно, Моника. Наистина прекрасно. Само че, извинявай, тези стихове не бива да се декламират с глава върху коленете и с такъв гробовен глас. Сama знаеш, че Валтер фон дер Фогелвайде в тази песен е отстъпил от нелепия канон на минезанга ирицарската любов, екзальтацията и въздышките по недостъпната дама на сърцето. Тоест, Моника, тази песен е за осъществената любов, единствената любов, която има смисъл, която доставя радост. Красив епизод, прекрасно описан. Тази песен се пее от жена, която е лежала заедно с любимия си в легло от рози... Боже, колко красиво се изчервяваш! Тя е била с любимия си и е щастлива, и иска да каже това на целия свят, иска всички да видят следата от главата й, отпечатана в розите, и да узнаят колко е щастлива.

— Вече е страшно късно, Яцек. И малко ме боли главата...
— Последният куплет, Моника.
— Не помня превода, наистина...
— Изрецитирай го в оригинал. Но го изрецитирай с гласа на влюбена жена. Моля те.

*Wie ich bei ihm ruhte
Wenn jemand es wüsste
Du lieber Gott — ich schämte mich
Wie mir der Gute
Herzte und küsstet
Keiner erfuhr als er und ich
Und ein kleines Vögelein
Tandaradei!
Das wird wohl verschweigen sein!* [15]

— Очароваш ме, Моника.
— Престани, Яцек. Моля те.

— Ти си пленителна, знаеш ли? Много си чаровна. Започвам да си губя ума по теб. Не знам как се получи така, Моника, но не мога да спра да мисля за теб.

— Яцек... Караж ме да се смущавам.

— Моника... Достатъчно е само да затворя очи, и виждам лицето ти, усмивката ти. Понякога чувствам как нещо в мен избира и нещо ми стиска гърлото...

— Моля те, недей. Иди си. Вече е много късно, Ели скоро ще си дойде.

— Още малко...

— Не, моля те. До утре, Яцек.

— Кажи ми го.

— Кое?

— Че ме обичаш, Моника.

(Аз?)

— Моника.

— Обичам те.

Минезингерът е слаб, нисък, фин, вятърът си играе с черното му наметало. Откъде се е взел този вятър тук, в тронната зала, където не трепкат дори пламъците на свещите и не помръдват воалите на островърхите шапки на заслушаните, вгълбени в звуците от лютня дами? Само че зад гърба на минезингера вече го няма гобленът с еднорога, няма ги колоните и витражните прозорци. Зад гърба му има склон и черна гора.

Очите на минезингера горят в полумрака, пламтят с черен огън. На лицето му няма нищо освен тези очи и този пламък.

Подай ръка.

Забравена. Да. Няма никакво съмнение. Привлича те реката, привлича те този хълм. Подай ръка. *Seh, wie ist so rot mein Mund*^[16].

От пръв поглед се вижда, че този хълм не е с естествен произход. Тук, на възвишението, сигурно е имало крепост, отбранявала брода. Светилище, езически храм, жертвен олтар...

Не, крещи Елка, наричана Яребицата. Не, няма да отида там, за нищо на света, вижте колко зловещо тъмна е тази гора, колко мокро е там, и там има паяци, а мен ме е страх от паяци.

Подай ръка. Очароваш ме. Смеят се, ръкопляскат, кожените маски на главите им смешно поклащат огромните си уши. Zernebock, der Schwartze Wahnsinn^[17], крещи Елка, гола до кръста.

Подай ми ръка.

Не! Бягай! Светли, почти прозрачни очи. Не се връщай, ще изгориш, ще угаснеш, ще те разяде ръждата.

Моника, Моника, ти си пленителна, знаеш ли?

Знам.

Забравена. Боже, колко красиво се изчервяваш. Когато затворя очи, виждам усмивката ти. Алените ти устни.

Подай ръка.

Блато, черното лъщящо тресавище бавно се разтваря, на повърхността излизат мехури. Бездна, до дъното на която водят Хилядата стъпала. А на дъното на тази бездна има нещо, чиято тайна е неразгадаема, нещо, което трепти и пулсира. И чака призыва.

Тандарадай!

Ще изгориш. Ще угаснеш. Ръждата ще те разяде.

Тя се събуди.

Легнала върху мокрия от пот, смачкан чаршаф, дълго време не можа да заспи, напразно опитвайки да събере в едно цяло отломките от съня, който не помнеше.

На следващия ден цялата компания, както обикновено, радостно и весело се натовари на колите, за да може — вече по традиция — да вдигне шум и врява и да създаде суматоха някъде, където е тихо и спокойно.

Цялата компания с изключение на Моника, която този път решително и убедително симулира мигрена. Разбира се, уговоряха я. Той я уговоряше. Разбира се, тя отказа. Той искаше да остане с нея. Тя пак отказа.

„Защо? — запита се по-късно, докато се разхождаше сама, безцелно, без да обръща внимание нито на красотата на природата, нито на другите отпускари, разхождащи се по пътеките и алеите. — Защо отказах? От какво ме е страх? — питаше се тя, прегъвайки дълго

клонче, което беше намерила на пътя. — От какво бягам? От живота? Защото животът не е поезия?“

„Ще бродя така до вечерта — каза си тя. — А вечерта... Вечерта наистина ще ме заболи главата. Вече усещам болката. Нещо става с мен. Нещо лошо.“

Едно момченце, чиято майка насила го откъсна от лавка, изпълнена с ярко сувенирно великолепие, погледна към преминаващата Моника и се разплака — внезапно, пронизително и неудържимо.

Тя не обърна внимание на това.

„От какво се боя? — питаше се Моника. — От разочарование? А нима това, което става с мен сега, не е разочарование? Какво ще почувствам, ако довечера се скрия от него и се заключа в стаята? Осъществената любов, за която пее влюбената от стихотворението на Валтер фон дер Фогелвайде — може би наистина има смисъл в това? И може би той се крие не в думата «любов», а в думата «осъществена»? Може би наистина утре — помисли си тя, още по-силно прегъвайки клончето — бих могла да се огледам гордо и да извикам: «Вижте колко алени са устните ми!». Може“...

„Знам от какво ме е страх — каза си тя, преминавайки през моста. — От собствената ми слабост. Какво ли не бих дала за това да стана силна. Не, не красива, макар че...

Но силна.“

Клонката се счупи с трясък.

Под моста, в езерото, един от преминаващите лодкари изруга сочно, гледайки с недоумение двете парчета от веслата, останали в ръцете му.

Пламък. Бушуващ пламък, обграждащ я от всички посоки, жега, от която очите й се разтапят, дим, от който е невъзможно да се диша. Верига, впита в тялото й, я сковаваше безмилостно... Бумтене на пламтяща печка, готова да я близне с огнения си език и с въглените...

Слънце. И вятър. Вятър откъм реката, шумолене на елшови листа. Прегръщащи я ръце, изльчващи сила и топлина. Ти си пленителна, знаеш ли? Много си чаровна. Когато затворя очи, виждам лицето ти.

Ох, Яцек.

Не искам в гората, крещи Елка, наричана Яребицата. Не, там има паяци. Страх ме е от паяци. Ще умра, ако...

Тандарадай! Светли, почти прозрачни очи. Ако се върнеш като нощна пеперуда — ще изгориш.

Кажи, че ме обичаш. Очите на минезингера са черни и огромни. Кажи това с гласа на щастлива жена, която е лежала заедно с любимия си в легло от рози. И там, на леглото от рози...

Ще изгориш. Ще угаснеш. Ръждата ще те прояде.

Къде съм виждала тази усмивка?

Черна гора, огромни, криви дъбове, тъмната им кора е покрита с израстъци, наподобяващи язви. Множество хора, всичките — с кожени маски с огромни уши. Девойка, гола до кръста.

Камъкът е черен, плосък. На него... рози?

*An den Rosen er wohl mag
Sehen, wo das Haupt mir lag...
Tandaradei!*^[18]

Zernebock, крещи Елка, наричана Яребицата. Реката ви привлича, привлича ви като магнит. Светли, почти прозрачни очи. Еднорог, застанал на задните си крака в хералдическа стойка.

Подай ръка. Това е минезингерът. Не, не, крещи Елка, вземете го, отвратителен е, знаете, че ме е страх от паяци.

Пробуждаш ме... Спомням си пълните устни на Беатрикс, дъщерята на Беренгар фон Пасау. Zernebock, крещи полуголата девойка, хвърляйки розите върху плоския черен камък. Der Schwartze Wahnsinn!

Подай ръка. Стани. Ще дойдеш с мен, за да познаеш истината. Мъдростта не носи в себе си предателство, не вярвай на това. Мъдростта дава сила. Истината е сила. А ти нали искаш да бъдеш силна, жадуваш сила и власт. Дай ръка.

Не! Светли, почти прозрачни очи. Стани. Ела с мен, за да познаеш истината. Ще ти покажа как изглежда истината. Подай ръка. Тя се събуди.

„Трябва да стана и да изляза — помисли си тя трезво. — Още сега. Трябва да стана и да изляза. И тогава ще позная истината. Така каза...“

Не. Той каза Die Wahrheit^[19].

(Die Wahrheyt?)^[20]

Моника Шредер стана и стъпи право в локвата разляна на пода лунна светилна.

— Е, как беше?

— Опитваш да си изпросиш комплимент?

— Аха.

— Мъжкото его, нали? Е, добре — беше божествено. Този отговор е в границите на нормалното, нали? Ей, престани! Какво правиш, ненормалнико?

— Излизам извън границите на нормалното.

— О! Това трябва да е по-различно, така ли? Не усещам разлика.

— Ставаш неприлично неблагопристойна.

— Кой ми го казва. Ммм. Харесва ли ти така?

— Трябва ли да ти отговоря в границите на приличното?

— Можеш изобщо да не ми отговаряш. Нека делата ти говорят вместо теб.

— Какъв си мислиш, че съм? Почасов любовник? На повикване?

— Постара се колкото можа да си мисля така за теб, сега не можеш да се отметнеш. В края на краищата и така ще си взема каквото искам, такава съм си. Не мърдай.

— Така ли?

— Мммм. Оооох!

— Какво?

— Ухапа ме комар по тила.

— Сега ще го хвана и ще го смачкам, развратника. Какво си мисли, че правим тройка? Къде те ухапа? Тук? Умно насекомо.

— Аууу!

— Ели?

— Ммммм?

— Защо ти викат Яребицата?

— Веднъж, във влака, решавахме кръстословица, и имаше дума, която никой не можа да отгатне. Хоризонтално, седем букви. Птица, обитаваща северните тундри. И аз я познах.

— Ели...

— Ох... Ммм... Яцек?

Моника, притисната към стената до отворения прозорец, трепереше от отвращение. Искаше да си тръгне. Не можеше.

— Яцек?

— Ммм?

— А Моника?

— Какво Моника?

— Много добре знаеш какво. Мислиш ли, че никой не вижда как я омайваш? Как подскачаш около нея?

— О, Боже, Яребицио. Не прави прибързани изводи. Жал ми е за нея, това е всичко. Искам да си прекара приятно отпускане. Такива като нея се нуждаят от малко обожаване. В някой момент е необходимо да се каже на някоя като нея, че е прекрасна, и тя наистина се разхубавява. Според скромните си възможности.

— Още по-хубаво е да преспиш с такава, за да се разхубави още повече. Това ли имаше наум?

— Ха! Как не се сетих веднага. Това ли е причината за очарователното ни приключение, Ели? Наистина, подтекстът не е труден за разгадаване.

— Е, не, сега ставаш банален, като ме подозираш в ревност. Даже по-лошо — в завист. И към кого? Към такава мишка? Господи! Не се прави на Пигмалион. Ама че благодетел! Казвам ти съвсем сериозно — преспи с нея. Ако не го направиш, ще й развалиш отпускането. Ще ѝ оставиш усещане за неудовлетвореност. Преспи с нея, Яцек.

— Работата е там, че не искам. Не усещам никакво влечење към нея.

— Значи всичко това е изкуство заради самото изкуство? Казах ти — Пигмалион. Професор Хигинс за бедни.

— Тя... Тя не е красива. Просто не е красива. И е асексуална.

— Егоист. Пожертвай се и го направи само за нея. Затвори очи и си мисли за друга. Само че според мен ти лъжеш. Именно тази нейна невзрачност те възбуджа.

— Ели, наистина ли не можем да намерим по-приятна тема за разговор?

— Струва ми се, момчето ми, че всъщност губим твърде много време в приказки.

— Елка!

— Мммммм.

* * *

Тичаше право напред, през гората, удряше се в дърветата, заплиташе се в трънливите къпинови храсти, спъваше се в пънове, в корени, в повалени дънери. Тичаше с желанието да остави възможно по-далеч зад гърба си отвращението, унижението, от което лицето ѝ пламтеше, срама, от който слепоочията ѝ пулсираха. Тичаше с желанието да остави възможно по-далеч зад гърба си...

Няма да плача. Няма. Не. Не. Не.

Един клон, еластичен и коварен, я удари като бич по бузата, и напълни очите ѝ с влажна, ослепяваща болка, оправдаваща... Даваща повод...

Паднала на колене, удряйки със стиснатите си юмруци стъблото на елшата, Моника Шредер избухна в сълзи, затресе се в сподавени, хрипливи ридания.

В бялата къщичка на плоския връх на хълма, отмиван от неспокойното, бъбриво течение на Реката, старата лекарка вдигна глава от пожълтелите страници. Известно време се вслушваше в тишината, внезапно надвиснала над местността. Черният котарак, свит на кълбо върху бродираната възглавница, отвори златистите си очи и засъска, вглеждайки се в мрака.

Лекарката отново върна погледа си към книгата.

... е известно, че този, който има множество имена, не трябва да бъде викан или призоваван *proprio motu*^[21] — той се явява само тогава, когато сам пожелае. Стъпвайки по

Хилядата стъпала, излиза от Безната, чието име е Радм-Агакх. Явява се в отговор на вик, дори и във вика да не присъства името му. Той, който е *Pluribus Mortis Imago*^[22] и който е Измършавелия. Никой, дори и най-мъдрият, ако застане на пътя му, не може да разчита, че ще е *extra perticulum*^[23]. Защото ако не е лесно да се призове, то е стократно по-трудно да бъде спрян, когато, призован от храната си, излиза през Хилядите стъпала от Безната, чието име е Радм-Агакх...

В стъклото се удари сива нощна пеперуда. После втора. И трета.

Моника плачеше, прегръщайки стъблото на елшата, притискайки буза към влажната кора. Гората, обляна с бледа, призрачна лунна светлина, беше застинала в неестествена тишина. Внезапно избухване, прилив на сили. Белият еднорог вдигна предните си крака в хералдическа поза. Моника, чувствайки надигащата се в нея мощ, пое въздух в дробовете си, вдигна нагоре свитите си юмруци и извика в кошмарния мрак с чужд глас:

— Тандарадай!!!

Лекарката ахна, гледайки нощните пеперуди, удрящи се в стъклото на прозореца в безумно стакато.

— С мед и желязо — прошепна тя. — Със сребро. *Magna Mater, Magna Mater*^[24] ...

Луната, подаваща се наполовина иззад леко осветените облаци, ѝ се изсмя право в лицето, изкривена в подигравателна, мъртвешка гримаса.

Още преди да усети присъствието, тя надуши мириза. Мирис на черно, обрасло с водна леща, пълно с гнилоч, издишващо метан блато. Миризма на бездънна бездна, в която има нещо тайнствено, ужасяващо

и страховито, треперещо, пулсиращо и туптящо. Очакващо да бъде призовано.

Тя не се уплаши. Знаеше, че познава този, който се надига. Знаеше, че той ще се отзове на призыва й, на вика й.

Не се уплаши, когато чу мокрите, шляпащи крачки, плискането на вода, изригваща от порестата почва.

Моника Шредер вдигна глава.

— Това съм аз — каза тя на минезингера.

Почувства как я обзема спокойствие, което възвръща вратата й в себе си; силно, непобедимо спокойствие, студено спокойствие, синкаво като вода, като огън, като...

— Подай ръка — каза минезингерът.

Като омраза.

Тя го погледна.

Минезингерът — тя все не можеше да се реши да го нарича с истинското му име дори в мислите си — се усмихна. Да. Моника вече беше виждала някога такава усмивка. Спомни си къде. Беше я виждала на илюстрация на Джон Тениел, изобразяваща Чешърския котарак. „Сега ще се окажа от другата страна на огледалото“ — помисли си тя внезапно.

Очите на минезингера, огромни и без намек за усмивка, бяха черни и бездънни. В устата, без устни, се виждаха блестящи дълги зъби, конусовидни и извити като при хищните риби.

Тя не се страхуваше.

— Подай ръка — повтори минезингерът, дъхвайки към нея миризма на тиня.

Тя протегна длан.

Някъде в дълбините на черната гора, в кръга на могъщите, покрити с израстъци дъбове, чакаха те, скуччени около плоския черен камък, застлан с хиляди рози. Чакаха в пълна тишина, високо вдигнали главите си, облечени с кожени маски с дълги уши. В процепите на маските се виждаха блестящи, безумни очи.

Пръстите на минезингера бяха студени, парещо-ледени игли се забиваха в кожата й, вкарвайки в тялото й милиарди отломки болка. Болка, която тя прие с наслада.

Лекарката, седнала на стол във вътрешността на пентаграма, вписана в кръг, начертана с тебешир на пода, отлепи длани от слепоочията си и вдигна нагоре ръце в рязък жест.

Нагорещената, бучаща печка започна да вие, да стене, в стъклото затракаха роящи нощи пеперуди.

— Де-е-е-е-еска-а-а-ат!

Вратичката на печката с тръсък се отвори, отвътре лумна огън, започна да дими, нагорещените въглени се посипаха по ламарината и по дъските на пода като картечен откос, мятайки искри.

От огъня се изсипа свито на кълбо малко момче. Претърколи се, стана, поклащайки се на пухкавите си, неустойчиви крачета. Кожата му беше покрита със сиви грапави следи от изгаряния. Единственият кичур от тънки косми на голата му главица тлееше.

— Дескат — каза лекарката.

Момчето димеше, застанало сред разхвърляните по пода въглени.

— Дескат — каза тя. — Това си ти...

— Това съм аз — изфъфли момченцето. — Как ти се стори появата ми, бабичко? Винаги впечатлява, нали? Възкресява някакви спомени. Спомняш ли си?

— Достатъчно — прошепна лекарката.

Много слабият, облечен в черно юноша, който се появи на мястото на момченцето, се усмихна, показвайки дългите си, конусовидни зъби.

— В този облик ли ме предпочиташ? Моля, ето ме. Е, вещице, да пристъпим към работа. Ти ме повика в най-неподходящия момент. Попречи ми в нещо страшно важно. Доколкото си спомням, те предупредих какво ще стане, ако се опиташ да ми пречиш. Ако рискуваш да застанеш на пътя ми отново.

— Винаги ще заставам на пътя ти, Дескат.

Юношата в черно поклати глава.

— Не — каза той. — Няма. Късно е. Тази нощ се възроди Огнения, в лавина от пламъци, както ти преди малко видя. Всичко вече е готово. Мислиш ли, че някакви си жалки няколко десетилетия са достатъчни, за да забравят за мен? Грешиш. Има такива, които не забравят. Споменът се предава от поколение на поколение.

Нови роящи от насекоми се заудряха в прозореца, покривайки стъклото с дебел, помръдващ слой налепи.

— Ще ти се наложи да се примериш с това, вещице — провлачи юношата, бавно обхождайки кръга, във вътрешността на който седеше лекарката. — Вече не можеш да направиш нищо. Няма да ти помогнат нито тебеширеният ти знак, нито дилетантският превод на една добре известна книга. Твърде късно е.

— Никога не е късно — изрече спокойно лекарката. — Гледай, Дескат.

Тя вдигна ръка и му показва кехлибарения амулет, висящ от верижка, плътно намотана около лявата ѝ китка. Очите на юношата в черно се присвиха.

— Дрънкулка — каза той. — Защо не отидеш в града, да я продадеш на пазара? Може би имаш и разпятие? Светена вода? Не ме разсмивай, вещице.

— С Въздух и Вода — изрече тихо лекарката. — С Върба и Тръстика. Дескат! Върни се на дъното на Блатото! Върни се в Бездната, която те е избълвала. Върни се в Блатото, в Бездната.

— Думи, думи, думи. — Юношата се приближи към кръга, прекрачи линията и застана пред старицата, усмихвайки се. — Думи, които са изгубили силата си и смисъла си отдавна, още преди първият влак да премине по релсите през нашата Долина. Нищо не е останало от някогашната ти сила, вещице. Не вървиш в крак с времето.

— Ти си този, който надценява силите си, Дескат.

— Мислиш ли? Сега ще видим. Няма да те убия, не. Само ще ти счупя двете ръце. На твоята възраст костите зарастват трудно. Ще те гипсират чак до раменете, а гипсът ще бъде студен, много студен. А когато те обхване треска, ще те навестя в болницата. Ще вляза в теб през иглите на системите, забити в склерозиралите ти вени. Тогава ще си поговорим за старите времена. Ще погледаме картини от тях. И така, да се залавяме за работа. Там, сред елшите, ме чака чудно, светлокосо създание, което ми пее песни нощем. Не мога да я карам да ме чака дълго, би било много неучтиво.

— Една крачка, Дескат — изсъска лекарката. — Още една крачка и Хилядата стъпала ще се разтворят под теб.

— Твърде късно. Тя докосна дланта ми. Тази нощ се възроди Огнения.

— Докоснала е дланта ти?

— Да — усмихна се юношата. — Докосна дланта ми.

— Погледни дланта си, Дескат.

Той изрева, вдигайки ръката си. Разтърси безформеното, кървяще чуканче на мястото на ръката си, откъдето течеше зелена каша, ронеща синьо-черни димящи късове. Дългите тънки кости, подаващи се изпод разлагашата се тъкан, се извиваха, разтапяха се, съскаха като гума, захвърлена в жарта. Кожата нагоре по мършавата му ръка бълбукаше, по нея излизаха мехури.

— Ти самият не знаеш какво си докоснал, Дескат — рече докторката. — Фатална грешка.

Слабият юноша изчезна. Голото момченце, покрито с кора от изгаряния, заплака, затропа с голите си крачета, заразмахва димящата си главичка, размаха почерняващото чуканче.

— Махай се, Дескат! В Блатото и Бездната!

Момченцето заплака още по-силно. На пръстчетата на цялата му ръка пораснаха нокти, огромни като на каня.

— Magna Mater! — извика лекарката. — Gladius Domini^[25]!

Въглените на пода и в пещта засъскаха като залети с вода, вдигнаха се кълба пара и черен дим.

— Ще се добера до теб! Ще се добера! — изрева момченцето, забулено от дима. — Чуваш ли ме, вещице?

За момент димът се разсея, и тя го видя в истинския му облик — огромен, гърбав, с криви рога, хвърлящи сенки върху дървения таван.

— И до нея — избуча той с явно усилие, едва разбирамо. — И до нея ще се добера... Добе... ра...

— Не мисля, че това е възможно, Дескат.

— Добе-е-е... ра-а... — избълбука той, превръщайки се в лепкав, хапещ дим, бавно изпълващ стаята.

— Не — прошепна лекарката, дишайки тежко. Сърцето ѝ туптеше, адреналинът изригваше на тежки вълни, замъгляваше погледа ѝ. — Не, Дескат. Вече няма да се добереш до нея. Никой няма да се добере до нея.

Нощните пеперуди, налепили се по стъклото, закръжиха в бесен танц, отлепиха се и отлетяха в нощта.

— Никой — безсилно изхлипа лекарката. — Никой няма да се добере до нея. И никой не може да я удържи.

Моника стоеше сама в елшака, гледайки върховете на пръстите на протегнатите си ръце. И гледайки ги, каза...

Не. Не го каза тя. Каза го нещо, което беше вътре в нея. Нещо, което беше тя.

— Най-после. Най-после свободна.

Някъде в дълбините на гората всичко заклокочи. Гола до кръста девойка изтръгна от главата си гротескната маска. Някой закрещя, друг падна и започна да се гърчи върху изсъхналите листа. Някой се обърна и побягна напосоки през гората, чупейки пътъм съчки и клони.

— Цернебок! Цернебо-о-о-ок!

Полуголата девойка започна да вие — накъсано, истерично, зловещо.

Лекарката все не се решаваше да напусне кръга, макар че ясно усещаше леката, спокойна пустота, пулсиращото във въздуха отсъствие на зло. Погледна към вратата. „Изтощена съм — помисли си тя. — Следващото усилие може да ме убие. Ако... тя“...

Черният котарак боязливо изпълзя изпод леглото, протегна се, измяука — тихо, неуверено. После седна, облиза лата, потърка с нея ухото си, спокоен, отнесен.

Лекарката въздъхна с облекчение — истинско, дългоочаквано и окончателно.

Това, което вървеше през тъмната гора, смеейки се и шепнейки, не се приближаваше към нейния хълм.

То се движеше в противоположната посока.

Моника потърка очи, погледна пръстите си, позеленели от обраслия дънер на елшата, която удряше с юмруци там, в дълбините на гората. Но сега стоеше в собственото си бунгало, на сред ясното петно от лунна светлина, лееща се през прозореца. Елка, по прякор Яребицата, съквартирантката й, спеше на леглото си по гръб, с полуотворена уста, и леко похъркваше. Вече беше успяла да се върне в своето легло.

Моника Шредер се усмихна, изпълнена със сила и спокойствие.

Погледна през прозореца, към кривия бор, между чиито клони върху паяжината искряха капки роса.

С леко, небрежно движение тя протегна ръка, направи приканващ жест с пръст.

Огромният тълст паяк-кръстоносец изскочи от свитото листо в края на паяжината и мълниеносно се спусна надолу по нишките. След малко пропълзя по перваза, по завесата, по пода. Спра при краката на Моника и застина, вдигнал двете си предни крачета в очакване.

Все така усмихната, Моника посочи отворената уста на Елка, наричана Яребицата. Без да чака, излезе от бунгалото. За целта не ѝ се наложи да отваря вратата.

Паякът, подчинявайки се на заповедта, бързо запълзя към леглото.

Той отвори очи, задъхан, обхванат от ужас. Искаше да достигне с ръка устата си, но не можа. Искаше да надигне глава. Не можа. Беше като парализиран. Усещаше пронизващ, сладък аромат на цветя, чувстваше докосването на листчетата, на стъбълцата, на бодлите, на мокрите листенца — навсякъде: по бузите, по шията, по ръцете.

Лежеше сред купчини от цветя. Моника Шредер се приближи и се усмихна. И когато видя усмивката ѝ, той отвори уста, за да извика. Вик, който би трябвало да вдигне на крак целия къмпинг, цялото село Тлен и дори пожарната команда в отдалеченото Лясковице. Но това, което се изтръгна от стиснатото с невидима гарота гърло, беше едва доловимо отчаяно хриптене.

Моника Шредер се приближи още повече, застана над него и зашепна, и в този шепот имаше пулсираща страсть, безумен зов, непреодолима сила. Тялото му реагира, и той беше ужасен от факта, че то реагира. Слушаше шепота ѝ, сега вече много по-ясен.

*Бързах за среща,
да сме двама,
че чакаме ме моят драг.
Той ме посрещна*

*като дама,
щастлива бях до сълзи чак.
Сто целувки ми дари,
тандарадай.*

Тя се събличаше бавно, без да бърза и без да спира да се усмихва. Той я гледаше с очи, отворени до болка. И я желаеше до болка.

Когато го докосна, той потрепна така, сякаш са притиснали към гърдите му нагорещен ръжен. Когато тя го прегърна и го стисна с бедрата си, имаше чувството, че са изсипали върху него ведро с течен кислород. Видя очите ѝ точно над себе си.

— Ей, устата ми гори.

— И какво, господин докторе?

— Масивен инсулт. Пръснал му се е кръвоносен съд в мозъка.

Пресилил се е, Казанова такъв.

— Тоест вие мислите, че...

— Аутопсията ще покаже. Но от това, което виждам, изглежда, е било красива, мъжка смърт. Паднал е в битка, на полесражението, ако мога така да се изразя.

— Толкова млад? Според мен няма още четирийсет.

— Младите също имат слаби кръвоносни съдове, господин Кажик. Романтичен мъж е бил, вижте само тези цветя. Каква фантазия, мамка му! Обсипал е леглото с цветя и върху тези цветя я е...

— Дявол да го вземе! И какво да правя аз сега? Та нали трябва да я намеря тази жена, която е била с него. И как да го направя? Да ходя и да разпитвам?

— Защо? Нима това е наказуемо? Казвам ви, претърпял е инсулт. Можело е да му се случи на работа или докато си пие водката.

— Е, такова... трябват показания или да се напише някакъв протокол. От това, което казвате, господин докторе, следва, че тя е била с него, когато... Е, сещате се.

— Била е, и още как. Чудно е, че самата тя не е изпаднала в шок. Впрочем, какво значение има? Ще отида да повикам транспорт, няма аз

да го карам трупа. А вие потърсете тази жена, господин Кажик, ако имате желание. Дори и по следите.

— Какви следи?

— Явно не сте Шерлок Холмс. Вижте тези цветя, на възглавницата.

— Виждам ги, и какво?

— Върху тях е отпечатана следа от глава.

Влакът от Черск до Лясковице пристигна на гарата точно по разписание — навлезе в коловоза веднага след приключването на бесния, натраплив звън при бариерата. Перонът беше празен — по желязната стълбичка на вагона се изкачиха само трима рибари, окичени с торби, раници и дълги калъфи с въдици.

Те разположиха багажа си по рафтовете и седалките и съблякоха дебелите якета, които носеха въпреки топлото и слънчево утро. Единият извади от джоба на жилетката си пакет цигари, понечи да почерпи и останалите.

Но колегите на рибаря седяха неподвижно, впили погледи в светлокосата девойка, която седеше срещу тях в купето, леко привела глава над някаква книга.

Рибарят застине с протегната ръка. Не можеше да отмести поглед. Защото тази девойка беше... беше... просто неправдоподобно... невероятно... Красива.

[1]

*Там, под липата
сред полето,
където сбра ни любовта,
покрай гората,
при дерето
ще видиш смачкани цветя.
В долината с кръшен глас,
тандарадай,
славей пееше над нас.*

„Под липата“, превод от немски Венцислав Константинов. — Б.пр. ↑

[2] Минезингер — средновековен немски поет и певец, изпълняващ песни в стил минезанг (вид средновековна рицарска лирика, в която се възвеличава любовта). — Б.пр. ↑

[3] Думи на Диоген, казани на Александър Велики. — Б.пр. ↑

[4] Цитат от „Дама пика“ на Пушкин. — Б.пр. ↑

[5] Поморяни — западнославянски племена, живели до XVI — XVII в. в низините на Одра на крайбрежието на Балтийско море. — Б.пр. ↑

[6] „Тайни науки и дяволски деяния в Прусия“, Йохан Кийзеветер, Елбълонг 1792 г. (нем.) — Б.пр. ↑

[7] „Черни записи, история на окултните науки“, Жул дьо Боа, Авиньон, 1622 г. (фр.) — Б.пр. ↑

[8] „Трактат за магията“, Гонделман (фр.) — Б.пр. ↑

[9] Герой от произведенията на Лъвкрафт. Абдул Алхазрет е авторът на „Некромоникон“ — Б.пр. ↑

[10] „Явления, демони и магии“, Р. Енемозер, Нюренберг 1613 г. (нем.) — Б.пр. ↑

[11] Как звучи името на демона? Слабият юноша, който яде греховете ни, тайната ни и злобата ни, си остава слаб. Огнено дете, което гори от омраза. Как звучи истинското му име? То е ужасно, не бива да се произнася. Името му е Дескат, което означава истина и лъжа. Цернебок, черно безумие (нем.); Цернебок е германска версия на славянския Чернобог. — Б.пр. ↑

[12] Несъществуващ на никой език израз, измислен от автора. — Б.пр. ↑

[13] Леополд Страф (1878 — 1957) — полски поет и драматург, една от основните фигури на полския модернизъм (т.нар. период „Млада Полша“). — Б.пр. ↑

[14] Преводът на тези куплети също е на Венцислав Константинов. — Б.пр. ↑

[15]

*Ако говори,
боже чуден,
от срам ще вляза в гроба, ой!
С мене що стори
моят възлюбен,
ще знаем само аз и той.
Малка птичка в оня лес,
тандарадай,
пази тайната ни днес.*

превод: Венцислав Константинов. — Б.пр. ↑

[16] Ей, устата ми гори. — Б.пр. ↑

[17] Цернебок, черно безумие. — Б.пр. ↑

[18]

Дошлият тука заранта,
зърнал розите в прехлас.

Тандарадай.

— Б.пр. ↑

[19] Истина. (нем.) — Б.пр. ↑

[20] Истинско? (нем.) — Б.пр. ↑

[21] По своя инициатива (лат.) — Б.пр. ↑

[22] Многото лица на смъртта (лат.) — Б.пр. ↑

[23] Вън от опасност (лат.) — Б.пр. ↑

[24] Велика Майко, Велика Майко (лат.) — Б.пр. ↑

[25] Велика Майко! Меч господен! (лат.) — Б.пр. ↑

В ЯМАТА ОТ БОМБАТА

Разказът „В ЯМАТА ОТ БОМБАТА“ беше написан за антология. За съжаление тази антология не излезе. Ще разкажа как се случи всичко. Някъде около февруари Anno Domini^[1] 1992 пощальонът донесе писмо от Рафал А. Жемкевич, известния писател и политик, скоро след това получих и второ писмо, от Яцек Инглот, известния писател и критик. Съдържанието на писмата беше сходно. Светът около нас е отвратителен, продажен и болен, пишеха известните личности, това не е свят, а една голяма психоза. Действителността грачи, продължаваха известните личности, а би трябвало веднага след промяната на строя да започне да пее сладко като полска птичка и същевременно да ромоли тихичко като планински поток. Дълг на нашите писатели е да реагират, пишеха известните личности. Бонапарт ни е дал пример. Извинявам се, Януш А. Зайдел ни е дал пример. Зайдел е протестиран, посочвал е слабостите, осмивал е и се е борил ясно срещу кого — *ancien rugime*^[2]. Макар уж вече да има нов режим, пишеха известните личности, както и преди има срещу какво да се протестира и да се води борба. Така че литераторите, окуражени от „Соплицата“^[3], бяха решили да правят антология. Зайделовска антология.

Отнесох се сериозно към въпроса, макар че — между нас казано — бях успял да свикна с отвратителния околнен сейт, не очаквах от действителността нищо освен грачене и никога не бях имал никакви илюзии, така че не изпитвах и болка от загубата им. Но какво пък, щом ще е антология, така да бъде, порядъчният автор не пропуска и не пренебрегва антологии, а на мен веднъж вече ми се беше случило — в поредната антология „Черналитургия“, съставена през 1991 година от Войтек Седенко, нямаше нито един мой разказ. Отварям скоби, че аз бях този, който измисли заглавието „Черна литургия“ и аз бях основоположникът на тази „антиклерикална“ антология — но когато се стигна до писането, явно се оказах недостатъчно антиклерикален. Е, помислих си, този път няма да се предам. Хванах се здраво за работа и написах разказ преди обявения от Жемкевич и Инглот краен срок. И други написаха разкази. Събра се специална комисия, която да оцени разказите и да провери дали са подходящи за антологията. Днес бихме казали — лустрационна комисия. След отсяването останаха... два разказа. Два — „В ямата от бомбата“ на долуподписания и „Прекрасно

е в долината“ на Рафал Жемкевич. Естествено, с два разказа не може да се направи антология.

Планираната антология предвиждаше преди разказите в сборника да има авторски въведения с някои обяснения. „В ямата...“, естествено, беше снабден с такова въведение. Привеждам го и тук *in extensor*^[4].

В нашите фантастични антологии вече са се наложили две традиции. Първата е писане на разкази за антологии на принципа „смело напред!“. Най-бързите заемат места в класацията и получават титлата „главни творци на полската фантастика“. Другите отпадат в квалификациите или се провалят на първите препятствия. На тези последните им остава само да събират сили за убийствените рецензии на творбите им.

Другата традиция е разказите да се предшестват от авторски коментар: авторът обяснява откъде е идеята, какво е искал да каже, прави разни признания. Понякога авторът добавя мото към разказа. Мотото трябва да увери читателя, че авторът не само пише, но понякога и чете, и то умните неща, откъдето е почерпил мотото си.

Така че и на мен ми е позволено да сложа преди разказа си коментар, в добавка към цялото многословие.

Много, много отдавна, когато още бях млад и изключително красив брюнет, излезе и нашумя книгата на Леополд Тирманд „Злият“. Тя не беше история за това как светъл Ангел се обявява за Луцифер, нито пък за това как една жена се превърнала в дявол. Впрочем, всички знаят за какво се отнася „Злият“, въпреки факта, че много дълго време този бестселър не се преиздаваше, защото според някои хора авторът бил слаб.

Но аз ще говоря не за книгата на Тирманд, а за предговора към нея, напечатан на обложката. За жалост обложката на моя екземпляр на „Злия“ е унищожена от влиянието на времето и на личностите, на които съм давал книгата. Но аз си спомням един фрагмент от този предговор. Критикът, чиято фамилия е заличена от паметта ми от склерозата, беше написал горе-долу следното: „Варшава от «Злият» не съществува и не е съществувала никога, както не е съществувал никога и Лондон от «Опера за три гроша». *Toutes proportions gardues*^[5], с настоящето обявявам, че градът Сувалки и околността му, описани в

разказа «В ямата от бомбата», никога не са съществували, както не е съществувал и Лондон от «Опера за три гроша».[“]

Гореизложеното въведение към разказа беше написано изключително само защото не вървеше да използвам мото от „Крал Убу“, тъй като „Крал Убу“ е толкова известна пиеса, че няма смисъл човек да се хвали с познаването й.

Същевременно авторът заявява, че възможното произтичащо от разказа сходство с всичко и нищо е чиста случайност и се дължи на това и онова. На въпроса защо е така, авторът отговаря: за да е по-весело.

„В ямата от бомбата“ излезе през 1993 г. в априлския брой на списание „Феникс“. През 1994 г., на Полкона в Люблин получих за него наградата „Зайдел“. Това е популярното название на даваната от феновете статуетка на ежегодната награда Януш А. Зайдел.

„В ямата от бомбата“ е първият ми разказ, за който със сигурност може да се твърди, че не е фентъзи. Благодарение на „Ямата...“ вече можех с вдигната глава да кажа за себе си, че съм автор и на научна фантастика.

[1] В лето господне (лат.) — Б.пр. ↑

[2] Старият ред (фр.) — Б.пр. ↑

[3] Една от най-старите полски водки. — Б.пр. ↑

[4] В цялост (лат.) — Б.пр. ↑

[5] Общо взето (фр.) — Б.пр. ↑

Всичко стана така: рано сутринта паднах в яма от бомба. Оглеждам се — и виждам Пуйков. Седи си...

Не. Нека да започнем от самото начало. Заслужавате някакво въстъпление, начало, няколко обяснителни думи, дори и само за да не мислите, че да попадам в дупки е нещо нормално и обичайно за мен, от нещата, които правя всяка сутрин. Така че трябва да знаете, че това беше чиста случайност. Озовах се в дупка за първи път. И надявам се — за последен.

Та значи трябва да започна с това, че този ден — а това, драги мои, беше четвъртък — от самото начало се очертаваше като неудачен. Докато си плисках очите със студена вода, закачих с темето си рафтчето под огледалото и изсипах на пода всичко, намиращо се там. Пастата, четката, гребенът и пластмасовата чаша, естествено, не пострадаха от падането, но за беда там беше и чашата с ченето на баща ми. Тя беше обикновена стъклена чаша, така че се разби на парчета, а ченето отскочи под ваната и падна в отвора на канализацията. Извадих късмет, че тръбата беше пълна с косми и мръсотия, така че успях да хвана ченето, преди да се отправи на пътешествие из недрата на градската канализация. Ох, олекна ми. Баща ми без чене — представяте ли си какво щеше да стане? Баща ми няма зъби. Изобщо. Чернобил, нали разбирате.

Изплакнах ченето, хвърляйки погледи към спалнята. Но явно баща ми не чу нищо. Беше седем сутринта, а по това време той спи сладко и дълбоко. Баща ми за беда е безработен, защото го уволниха от завода за хранителни концентрати „Отец Скорупка“, бившия „Марцели Новотко“. Официалният повод за уволнението му беше „неопределено отношение към религията и неуважение към светите за всеки поляк символи“. Но приятелите ми в училище бяха чули у дома, че в действителност поводът е бил донос. Впрочем, отговарящ на истината. Още при стария режим баща ми ходеше на първомайски шествия и отгоре на това носеше байраче. Сещате се, че на баща ми изобщо не му пuka за този постоянно стачкуващ завод на ръба на банкрута. И без него успяваме да се справяме, защото майка ми работи за немците, оттатък реката, в „Ostpreussische Anilin und Soda-fabrik“, фабрика, влизаша в състава на „Четирите сестри“, и изкарва три пъти повече, отколкото печелеше баща ми в завода за концентрати.

Бързо събрах стъклата и избърсах разлятата вода, а после още веднъж избърсах пода, за да не прояде балатума пречистващият препарат „Корега Таб“. Майка също не забеляза нищо, защото се гримираше в голямата стая, като същевременно гледаше серията на „Династия“, която й бях записал предишната вечер на видеокасета. Литовската версия, защото не успях да хвана полската. Майка не разбира нито дума литовски, но казва, че при „Династия“ това няма никакво значение. Пък и в литовската версия пускат реклами само три пъти и трае час и половина.

Облякох се бързо, но първо включих с дистанционното моето „Сони“. По MTV даваха „Awake On The Wild Side“, така че се обличах, танцуващи в ритъма на „Tomorrow“, новият, постоянно рекламиран хит на Ивон Джексън от албума „Can't Stand The Rain“.

— Излизам, мамо! — извиках аз, докато тичах към вратата. — Излизам, чуваш ли?

Мама, без да ме поглежда, ми помаха енергично с ръката си, лакирана във виолетово, а Джейми Лий Върджър, играеща Ариел Керингтън, една от внучките на стария Блейк, каза нещо на литовски. Блейк завъртя очи и каза: „Алексис“. Не изглеждаше да е на литовски.

Изскочих на улицата, в свежата октомврийска сутрин. До училището си е доста път, но имах достатъчно време, така че реших да премина цялото разстояние в лек тръс. Джогинг, нали разбирайте. Здраве и добра форма. Още повече, че градският транспорт фалира преди една година.

Веднага загрях, че нещо става. Трудно беше да не загрея — от северната страна на града, откъм Манювка, изведнъж започнаха да стрелят, а после нещо така изгърмя, че сградата се разтресе, в зданието на Морската лига с тръсък се строиха две стъкла, а на фасадата на кино „Паладиум“ се развяха плакатите на пропагандния фильм „Милост, мамо“, който прожектираха сутрин, когато имаше малко публика.

След малко изгърмя отново, а иззад покривите изскочиха подредени в боен строй четири хеликоптера МИ-28 „Хавос“, боядисани в камуфлажни окраски и димящи от изстреляните ракети. Отдолу им отговориха със снаряди.

„Отново — помислих си. — Отново се започва.“

Тогава още не знаех кой по кого стреля и защо. Но възможностите не бяха чак толкова много. Хеликоптерите МИ-28 сигурно бяха на литовците от дивизията „Плехавичус“. В района нямаше наша армия, тя беше концентрирана на украинската граница. От Лвов, Киев и Виница отново бяха прогонили с ескорти нашите еписари-йезуити, а се говореше, че същото се готви и в Уман. Тоест отпор на шаулисите^[1] можеше да дава или Самоотбраната, или немците от Фрайкорпс^[2]. Можеше да са и американците от Сто и първа въздушнодесантна, която беше разквартирана в Гданск и в Кьонигсберг и оттам летеше да залива с напалм плантациите в маковия триъгълник Бяла Подласка — Пинск — Ковел.

Можеше да бъде и едно от обичайните нападения над местния клон на „Кемикъл Банк“ или разчистване на сметки между рекетъри. Никога не бях чувал рекетърите от организацията „Наше дело“ да разполагат с МИ-28 „Хавос“, но такава възможност не беше изключена. В края на краишата някой беше откраднал крайцера „Аврора“ в Петербург и беше отплувал с него в предутринната мъгла. Защо не и хеликоптер? Даже хеликоптер е по-лесно да се открадне от крайцер, нали?

Всъщност какво значение има? Сложих си слушалките и пуснах уокмена, за да послушам „Julie“, песента на „Джизъс енд Мери Чейн“ от новото им сиди „Cruising“. Увеличих звука до дупка.

*Julie, your smile so warm
Your cheek so soft
I feel a glow just thinking of you
The way you look tonight
Sends shivers down my spine
Julie
You're so fine
So fine...^[3]*

Когато минах през входа, там седеше моят съсед и приятел Прусака; той държеше за ръка малката си сестра, Мишка. Спрях се и свалих слушалките си.

— Хай, Прусак. Здрасти, Мишка.

— Блииррппп — каза Мишка и се изплю, защото горната ѝ устна беше цепната.

— Здрасти, Ярек — каза Прусака. — До шулето^[4] ли отиваш?

— Отивам. Ти — не?

— Не. Нали чуваш? — Прусака махна с ръка към Манювка и изобщо на север. — Дявол знае какво ще излезе от това. Война, брато, с пълна сила.

— Факт — отговорих. — И се чува, че отговарят на удара с удар. Who's fighting whom^[5]?

— Keine Ahnung^[6]. А и какво значение има? Но не мога да оставя Мишка сама, нали?

От отворените балконски врати на втория етаж се чуха викове, писъци, звуци от удари и плач.

— Новаковски — обясни Прусака, проследявайки погледа ми. — Маризи жена си, защото се е записала в „Свидетели на Йехова“.

— И да нямаш други богове освен мен — кимнах аз.

— Какво?

— Урпипл — каза Мишка, като кривеше физиономия и присвиваше единственото си око. Погалих я по редките светли коси.

Откъм Манювка се разнесе взрив и бесен лай на автомати.

— Тръгвам — каза Прусака. — Трябва да налепя тиксо на прозореца в кухнята, че стъклото пак ще излети. Бай, Ярек.

— Бай. ЧАО, Мишка.

— Бирппп — изписка Мишка, пръскайки слюнка.

Мишка не е красива. Но всички я обичат. Аз също.

Тя е на шест години, но никога няма да стане на шестнайсет. Чернобил, както се досещате. Майката на Прусака и Мишка точно в момента лежи в болницата. На всички ни е интересно какво ще роди. Много ни е интересно.

— Ти, коткарко! — извика отгоре Новаковски. — Ти, еврейка такава! Ще ти избия езичеството от главата, червенокоса маймуно!

Пуснах си уокмена и побягнах нататък.

*Julie, Julie
There's nothing for me but to love you*

*Hoping it's the kind of love that never dies
I love the way you look tonight
Julie
You're so fine
You're all that really matters...^[7]*

На Новия пазар почти нямаше хора. Собствениците на магазините слагаха резетата, спускаха железните жалузи и решетки. Само „Макдоналдс“ работеше, защото „Макдоналдс“ беше екстериториален и неприкосновен. Както обикновено, там седяха и се тъпчеха кореспондентите на разни вестникарски концерни и екипите на разни телевизионни станции. Беше отворена и книжарницата „Атина“ на моя познат Томек Ходорек. Холя често при Томек, купувал съм под рафта всяка книжна контрабанда, самиздат и нелегална литература, забранена от Курията. Освен с книжарска дейност Томек припечелваше и с издаването на популярния месечник „Сваляч“, местната мутация на „Плейбой“.

Томек стоеше пред книжарницата и миеше с разтворител от витрината надписа „ЩЕ ТЕ ОБЕСИМ, ЕВРЕИНО!“.

— Сервус^[8], Томек.

— Salve^[9], Ярек. Come inside^[10]! Имам „Майстора и Маргарита“ на издателство „Север“^[11]. И „Blechtrommel“^[12] на Грас.

— Имам стари издания и на едната, и на другата. Баща ми ги скри, когато ги изгаряха. А Салман Рушди имаш ли?

— След две седмици ще получа. Да ти запазя ли?

— То се знае. ЧАО. Бързам за училище.

— Ausgerechnet^[13] днес? — Томек посочи към Манювка, откъдето се носеше още по-ожесточена размяна на огън. — Зарежи училището и се връщай вкъщи, sonny boy^[14]. Inter arma silent Musea^[15].

— Audaces fortuna iuvat^[16]]! — казах несигурно.

— Your business^[17] — Томек извади от джоба си чиста кърпичка, плю в нея и се зае да лъска стъклото. — Бай.

— Бай.

Пред сградата на масонската ложа „Гладиус“, до паметника на Мария Конопницка, стоеше полицейска бронирана кола с монтирана картечница М-60. На постамента на паметника беше написано:

„**UNSERE**^[18] КРАНТА“, а малко по-надолу: „ТАЗИ КРАНТА Е НАШ ПОЕТ-ПРОРОК, МИНУВАЧИТЕ ДА НЕ Ц“. Близо до паметника имаше пропагандно табло, под чието стъкло имаше снимки, изобразяващи оскверняването на гроба на писателката на Личаковските гробища.

*Julie
You're so fine
So fine...*

Тръгнах по улица „Елигиуш Невядомски“, бившата „Нарутович“, притичах покрай стената на затворената текстилна фабрика. На стената беше закачен огромен плакат, сигурно девет на девет метра, изобразяващ покойната майка Тереза. На плаката беше написано с големи букви: „ГЕНОВЕВА СЕЛЯНКА“. После свърнах по улицата, водеща към река Черна Ханча.

И попаднах на Белите кръстоносци.

Бяха дванайсет души, всичките с обръснати глави, кожени якета, маслиненозелени тениски, сиво-зелени камуфлажни панталони и тежки десантни кубинки. Петима от тях, въоръжени с узита и контрабандни полицейски „Хеклер и Кох“, ги охраняваха върху мотори. Един от хората изписваше Давидовата звезда върху бутика на Малгошка Замойски. Друг, застанал на сред улицата, държеше комбайн „Шарп“ на рамото си и се тресеше в ритъма на „Saviour“, хита на групата „Мегадет“ от албума „Lost in the Vagina“. И парчето, и тавата бяха забранени.

Останалите Бели кръстоносци бяха заети с обесването на някакъв тип с лилава риза. Онзи виеше, дърпаше се и се опитваше да освободи завързаните зад гърба му ръце, а Белите кръстоносци го удряха и го ритаха където им падне и го влечеха към един кестен, от чиито клони вече висеше елегантна примка от телефонен кабел. На тротоара беше захвърлена голяма найлонова торба на синьо-червен индици. Покрай торбата се бяха посипали разноцветни блузи, клинове, пуловери, многобройни опаковки чорапогащици, видеокасети и камера „Панасоник“.

*No more lies, no more crap
I'm fed up
I'm sick
With your words slimy and slick
No more!
Don't try to save me anymore
I'm not made in your likeness... [19]*

Белият кръстоносец с „Шарпа“ на рамото направи няколко крачки към мен, прегради ми пътя. За прасеца му беше прикрепен тежък нож тип „Survival“. Останалите ми отрязаха пътя за отстъпление.

„Сбогом, Джули — помислих си. — Сбогом, уокмен. Сбогом, мили предни зъби“.

— Хей! — извика изведнъж един от Белите кръстоносци. — Красавец! Това ли си?

Познах го, въпреки бръснатата глава и цирковото облекло. Това беше Мариуш Здун, по прякор Лиско. Синът на гинеколога, един от най-богатите хора в града. За стария Здун се говореше, че е бил в надзорния съвет на „Арт-Б Интернешънъл АГ“ и че има дял в „Четирите сестри“.

— Остави го на мира, Менда — каза Лиско на типа с „Шарпа“. — Аз го познавам, дружка ми е, добър поляк. Ходехме заедно на даскало!

Това беше вярно. Лиско известно време идваше в нашето училище. Давах му да преписва. Без особен ефект, защото Лиско едвам четеше.

Типът с лилавата риза, когото държаха за краката и повдигаха към примката, закрещя диво, замята се и се изтръгна от сграбчилите го ръце, падна на тротоара. Съbralите се около него Бели кръстоносци го наритаха и отново го вдигнаха.

— Ей! — изкрешя един от тях, с разпятие на шията. — Лиско! По-добре помогни, вместо да бъrbориш с тая откачалка.

Този също го познавах. Казваха му Големия Гонзо, тъй като носът му наподобяваше кран на умивалник и блестеше по същия начин.

— Ти по-добре тръгвай, Яцек. — Лиско почеса обръснатото си теме. — По-добре се омитай оттук.

*Yeah, prayers and hate
Nothing but prayers and hate
Too late
Black hounds lurking everywhere
Salivating and drooling
No more!
Don't try to save me anymore... [20]*

На първия етаж се отвори прозорец.

— Тихо! — извика, подавайки се навън, старец с лъщяща плешивина. Над ушите му висяха два сиви кичура, придавайки му вид на бухал. — Тихо! Тук спят хора! Какъв е този шум?

— Чупката, дядка! — изръмжа Лиско, размахвайки узито си. — Затваряй си плювалника и да те няма!

— Ей, Лиско, по-учтиво — направи му забележка Големия Гонзо, докато слагаше примката на врата на типа с лилавата риза. — А вие, сънароднико, затворете прозореца и отидете да погледате телевизия, както е редно за един добър сънародник! А ако не, ще дойда там при вас и ще ви сритам задника!

Бухалът се наведе още повече през прозореца.

— Какво правите там, момчета? — извика той. — Какви ги вършите? Какво е това, линч? Как може така? Как може да сте толкова жестоки? Това е нечовешко! Не е по християнски! Какво ви е направил той?

— Грабеше магазините! — изрева Големия Гонзо. — Мародер, *robber*^[21], мамка му!

— За целта си има полиция! Градската стража или *Grenzschutz*^[22]! Справедливостта...

— Помогите-е-е! — закрещя типът с лилавата риза. — Ради бога, помогите-е-е! Спасите мяня! Ради бога, по-могите-е-е-е, пан^[23]!

— Аха — каза Бухалът и тъжно поклати глава. — Аха. Ясно. И затвори прозореца.

— Тръгвай, Ярек — повтори Лиско, триейки ръце в панталоните си.

Аз побягнах, без да се оглеждам. Канонадата откъм северната страна нарастваше. Чуваха се приглушени танкови изстrelи.

— Не-е-е-ет! — разнесе се зад гърба ми.

— Полша за поляците! — изрева Големия Гонзо. — Вдигайте, момчета! Hang him high^[24]!

Чух още как Белите кръстоносци запяха „We Shall Overcome“^[25]. Както обикновено в такава ситуация. Съсредоточих се върху уокмена си.

*Julie, Julie
You're so fine...*

По улицата премина БТР, изхвърлящ смрадливи газове от ауспуха си. На бронята беше изписано с бяла боя: „БОГ, ЧЕСТ И РОДИНА“. Това означаваше, че Градската стража ще и всички могат да са спокойни. Теоретично.

Дотичах до кръстовището между Уршуланек и Джимала. Там стоеше втори БТР. Имаше и елегантна барикада отчували с пясък, както и дървени заграждения с железни шипове. Барикадата и загражденията обозначаваха границата. Знаете го — където сме ние, там има заграждения, а където има заграждения, там е границата. Барикадата и загражденията се охраняваха от взвод доброволци. Доброволците, както всички доброволци на света, непрекъснато пушеха и ругаеха. Бяха от Селската самоотбрана, защото на БТР-а им беше написано: „НЕ ГУБЕТЕ НАДЕЖДА“.

— Ти накъде, дрильо? — попита ме един от охранявящите заграждението дрильовци.

Не счетох за необходимо да му отговарям. Ако по пътя за училище отговаряш на всички патрули, барикади, заграждения, бариери и пропускателни пунктове в Сувалки, здравата ще прегракнеш. Така че продължих нататък, като скъсих пътя, минавайки през моста над Черна Ханча.

— Wohin^[26]? — извика ми иззад немската барикада един Фрайкорпс, облечен с противокуршумна жилетка и въоръжен с М-16 с подцевен гранатомет. Под ремъка на шлема му беше пъхната кутия „Марлборо“.

— Halt! Stehenbleiben^[27]!

„Lich mich am Arsch“^[28] — помислих си, като се затичах към парка. Прекрасния ни градски парк.

Както ми е разказал покойният ми дядо, прекрасният ни парк някога се е називал „Маршал Пилсудски“. По-късно, по време на Втората световна война, са променили името му на „Хорст Весел“. След войната патрони на парка станали героите от Стalingrad и останали такива доспа до времето, когато маршал Пилсудски излезе от немилост, а бюстът му се върна в парка. По-късно, някъде около 1993 година, дойде Епохата на бързите промени. Маршал Пилсудски започна да предизвиква неприятни асоциации — носел е мустаци и е организирал преврати, предимно през май, а вече не беше време, когато в парка могат да се търсят разни типове с мустаци, обичащи да вдигат оръжие срещу законната власт, независимо от това с какъв ефект и по кое време на годината. Когато преименуваха парка на „Белият орел“, другите националности, чиито представители в Сувалки вече не можеха да се изброят, запротестираха буйно. И енергично. Така че паркът стана „Градината на Светия дух“, но след тридневна стачка на банките се наложи нова смяна на името. Беше предложено да бъде „Грюнвалдски парк“, но запротестираха немците. Беше предложено да бъде „Адам Мицкевич“, но запротестираха литовците. Във връзка с надписа „полски поет“ в проекта за паметника. Беше предложено да бъде „Парк на дружбата“, но запротестираха всички. В края на краишата кръстиха парка „Ян Трети Собиески“ и така си остана, най-вече защото процентът на турското население в Сувалки е нищожен, а лобитата им нямат никаква пробивна сила. Собственикът на ресторант „Истанбул Кебап“ Мустафа Баскар Юсуф Оглу можеше да си беснее, докато пукне.

Сувалската младеж не обръща внимание на всички тези преименования и нарича парка по стария начин: „паркчето“ или „горичката“. А на онези, които се чудят на цялата тази суматоха около наименованието, ще напомня само колко крясьци и спорове имаше

заради това, че улица „Селска“ във Варшава беше преименувана на „Сезамкова“. Помните ли?

Улица „Джимала“ свършваше при Черна Ханча (по-нататък се наричаше вече „Бисмарк Щрасе“), а аз трябваше да завия към Двореца на културата, отдавна затворен, да пробягам по парковата алея, да пресека „Аденауер-Плац“ и да достигна до задния двор на училището. Но се обърках — докато тичах, изобщо не забелязах Двореца на културата, а вместо това попаднах в някакъв облак от прах и дим.

И паднах в ямата от бомбата. По невнимание.

Оглеждам се — и виждам Пуйков. Седи си, свил се, притиснал се към самия край на ямата и слуша как бучат и тракат два бойни „Апача“, кръжащи над стадион „Остмарк Спортфрайн“, бившия спортен клуб „Голгота“. Допълзях тихично до него, равномерното тракане на тежките картечници „Гатлинг“ заглуши стъпките ми.

— Здрави, Пуйков! — извиках аз и неочеквано го тупнах по гърба.

— О, Господи! — възклика Пуйков и се изтърколи на дъното на ямата.

Лежеше там и трепереше, неспособен да каже нито дума, и ме гледаше с упрек. Едва в този момент разбрах, че е било страшно глупаво да викам и да го тупам по гърба. Сещате се — от шока като нищо можеше да пукне.

Подадох глава над ръба на ямата и внимателно се огледах. Недалеч просветваше през храсталака стената на парковата тоалетна, изпъстрена с графити и следи от куршуми от някоя предишна битка. Не видях никого, но двата „Апача“ обстреляха източния край на парка, откъдето долитаха все по-силни звуци от стрелба с картечница и приглушени избухвания на ръчни гранати.

Пуйков вече беше престанал да ме гледа с упрек. Наистина, няколко пъти ме нарече с много гадни думи, приписа ми активен Едипов комплекс и пасивен хомосексуализъм, след което допълзя до мен и си подаде главата от ямата.

— Какво правиш тук, Пуйков? — попитах го аз.

— Паднах тук — отговори той. — Още рано сутринта.

— Ще закъснеем за училище.

— Със сигурност.

— Дали пък да не излезем?

— Излез пръв.

— Не, ти излез пръв.

И тогава се започна.

Край парка разцъфна феерия от ослепителни оранжеви експлозии. И двамата скочихме на дъното на ямата, в плетеницата от телефонни кабели, които се подаваха изпод земята като черва от разпорен корем. Целият парк се разтресе от взривове — първи, втори, трети. А после залая стрелково оръжие, заваляха снаряди и отломки. Чухме вика на нападателите:

— Lietu-u-u-u-u-uva^[29]!

И веднага след това — експлозии от ръчни гранати, грохот на М-60 и лай на АК-74, съвсем наблизо.

— Lietu-u-u-u-u-uva!

— Това са твоите — изхриптях аз, притискайки се към самото дъно на ямата. — Дивизията „Плехавичус“. Твоите сънародници идват да щурмуват парка ни, Пуйков. Смяташ ли, че така е редно?

Пуйков изруга грозно и ме изгледа злобно. Разкикотих се. По дяволите, вече беше минала повече от година, а тази забавна история продължаваше да ме разсмива. Затова пък Пуйков не преставаше да се вбесява, като му я напомнят.

Работата беше следната: някъде преди две години стана много модерно вкоренячването, както го наричахме тогава. Голяма част от жителите на Сувалки и околностите, включително и семейството на Пуйков, внезапно се почувстваха литовци по линия на дядо си — такива, които заедно с Швидригиел са ходили в Рагета и Ново Ковно и заедно с Кейстут са прехвърляли Немен, за да нападат тевтонците. В заявлениета, подавани в Съюза на патриотите на Левобрежна Литва и Жемайтия, се повтаряха трогателните глупости за любовта към бреговете на рекичката Вилейка, към богатите на зърно ниви и Остробрамската Богородица, а също и не по-малко трогателните въпроси дали Великият Баублис все още стои там, където трябва да стои, като че ли по-нататъшното семейно щастие зависи точно от това. Поводът за пробуждането на патриотизма беше прозаичен — съобразно Закона за малцинствата литовците получаваха привилегии и облекчения, включително данъчни, и не попадаха под властта на Курията.

Куп мои приятели от училище изведнъж станаха литовци — естествено, в резултат на съответните декларации и заявления на родителите им. Почти всеки ден Вохович искаше учителите да го наричат Вокавичус, Маклаковски ставаше коренен Маклакаускас, а Злотковски ставаше стопроцентов Голдбергис.

И тогава започна великата трагедия на Пуйкови. Симпатичната и доста вкусна птица, дала фамилното им име, се нарича на литовски Калакутас. Главата на рода Пуйкови, обикновено флегматичният и сериозен господин Адам, се разяри, когато му казаха, че молбата му за промяна на народността е разгледана положително, но от този ден нататък той трябва да се казва Адомас Калакутас. Господин Адам подаде ново заявление, но Съюзът на патриотите на Левобрежна Литва и Жемайтия беше неумолим и не се съгласи на никакви други дължащи се на полонизъм мутации като Пуйкас, Пуйкис или Пуйшкис. Предложението да се натурализира в Америка като Търки, а после да се върне в родината си като Търкулне беше сметнато от семейство Пуйкови за идиотско, трудоемко и скъпо. На упрека, че възраженията на господин Адам намирисват на полски шовинизъм, защото споменатият „кутас“ не осърбява нито един истински литовец и не го кара да се чувства смешен, господин Адам начетено и ерудирано наруга комисията, използвайки изрази като: „Целунете ми задника“ и „Papuciok szykini“^[30]. Засегната, комисията изпрати заявлението му в Архива, а самия Пуйков — по дяволите.

Ето защо никой от семейство Пуйкови така и не стана литовец. Ето защо и моят съученик Лешо Пуйков ходеше в едно и също училище с мен. Благодарение на това той висеше с мен в ямата, вместо да тича из парка с АК-47 в мундир с лайнян цвят, с изображения на орхидея на шапката и на мечката на дивизията „Плехавичус“ на левия ръкав.

— Ярек? — обади се Пуйков, притиснал се към остатъците от телефонната будка.

— Да?

— Кажи ми, как става така... Ти нали си един такъв super duper, clever^[31] и изобщо... Защо е така?

Канонадата се усили, паркът се разтърси от експлозия, а върху главите ни се посипа пясък.

— Кое защо е? — не разбрах аз.

— Тук е Полша, нали? Защо Фрайкорпс и литовците са си устроили тук тази война? В самия център на града? Защо не се млатят при тях, в Кьонигсберг, мамка им... Тук е Полша!

Не бях сигурен дали Пуйков е прав.

Заштото разбираете ли, нещата стояха така. Скоро след подписването на договора с Бундесрепубликата и създаването на новия ланд [32] със столица Аленщайн, сред населението на общините Голдап, Дубенинек, Вижайна, Гиба, Пунск и Сейна беше проведен плебисцит. Резултатите му, както обикновено се случва, се оказаха странни и нищо не говореха, тъй като поне осемдесет процента от избирателите не отидоха при urnите, правилно ориентиралки се, че е по-добре да отидат при халбите. Беше напълно неясно какъв процент от населението гласува за Източна Прусия, какъв — за Северна Полша, и какъв — за Левобрежна Жемайтия, Яцвингия или както там се казва. Така или иначе не мина и месец след плебисцита, и през границата премина литовски корпус с две дивизии в състава си: редовната „Гедимиас“ и доброволческата „Плехавичус“. Корпусът беше под командването на генерал Стасис Зелигаускас. Литовците завзеха колебаещата се община почти без съпротива, защото голяма част от нашата армия точно в момента беше в Ирак, където изпълняваше дълга на Полша пред Свободния свят, а по-малката част демонстрираше мускули в Чешинска Силезия.

Корпусът на Зелигаускас бързо превзе Сейна, но не достигна до Сувалки — спряха го отрядите на Гренцшулц и Сто и първа въздушнодесантна от Гданск. Нито немците, нито американците искаха да търпят шаулисите в Източна Прусия. Полското правителство реагира с поредица от ноти и подаде официален протест в ООН, на което литовското правителство отговори, че нищо не му е известно. „Зелигаускас — заяви посланикът на Литва — действа без заповеди, на своя отговорност. Изобщо целият род на Зелигаускасови още от времето на прадядо му са буйни глави, на които не им е познато понятието «субординация».“

Наистина, немците, американците и спешно мобилизираните отряди на Самоот branата след известно време отблъснаха шаулисите отвъд линията на Черна Ханча, но въоръжените конфликти не преставаха. Генерал Зелигаускас нямаше намерение да отстъпва зад линията на Кързън и заплашваше да прогони немците от района на

Сувалки, защото можел и щял да търпи поляците, понеже са само полонизирани местни жители, но немци нямало да търпи. Разбира се, Зелигаускас не употребяваше непопулярното в Литва наименование „район на Сувалки“. На литовски това място се наричаше „Левобрежна Жемайтия“. Ясно беше, че става въпрос за левия бряг на река Неминас, по-рано Неман, а още по-рано — Немен.

Сенатът на Жечпосполита^[33] не взе никакво решение относно сувалската авантюра, не предприе никакви действия. Спориха дали да не се обърнат към богатия опит на историята ни, която толкова обича да се повтаря, но нямаше съгласие към кое събитие да се обърнат. Едни сенатори се изказваха в полза на новата Люблинска уния, а други — както обикновено — предпочитаха новия погром в Келце.

Стрелбата се поотдалечи, явно настъплението на шаулисите се насочи на запад. Отново изпълзяхме на ръба на ямата. Погледнах към центъра, към забулената в дим кула на църквата „Свети Александър“. За съжаление, нямаше признания, че отец Кочуба е изпълнил заплахата си. Някъде преди около месец отецът беше получил от Швейцария четирицевна зенитка „Ерликон“, беше я монтирана на камбаната и бе обещал, че ако някоя армия или полувоенна организация дори само още веднъж влезе на територията на енорийския дом или на гробището, ще им организира такова уощ енд гоу^[34], че ще го помнят до деня на Страшния съд.

Е, отчето само ги е плащело. Както винаги. Прав е баща ми като казва, че религията е опиум за народа.

Боядисаният на петна МИ-28 „Хавос“ направи кръг над парка и обстреля района с две тежки автоматични пушки през отворените врати. Стрелците смело се бяха подали навън — само чаках някой да падне и да увисне на тополите. В западния край на храсталака удариха ракети. Скрих главата си, защото въздухът наоколо изрева от отломките. Но успях да видя шаулисите, които се измъкваха под обстрел в посока на сградите на улица „Тайнства“, бившата „Свобода“. МИ-28 направи още един кръг и отлетя.

— Изглежда — казах аз, като изпълзях надолу, — че war is over. Farewell to arms^[35]. Im Westen nichts Neues^[36]. Фрайкорпсите сритаха задниците на твоите сънародници. Загубихте,уважаеми господин Калакутас.

— Престани, Ярек — изсумтя сърдито Пуйков. — И изобщо, трябва да ми обясниш. Знаеш какво.

Отворих уста, за да кажа нещо умно, което би било достойно за моята интелигентност, моето IQ, достигащо на моменти до 180. Споменах ли за моето IQ? Не? Може и да е по-добре, че не съм. Майка се вбесява, когато се хваля със своето IQ. Защото се носи слух, че когато училищният психолог видял резултатите от тестовете, използвал определението „чернобилски мутанти“. Тези думи се разчули и дори достигнали до учителката по религия. Тя беше поискрена — нарече ни „дяволски изчадия“. И веднага в града престанаха да ни обичат.

Не успях да кажа нищо умно. Изведнъж нещо изтръска, здравата изтръска, земята се разтресе и ми се стори, че стърчащите от почвата кабели са се превърнали в червеи. Във въздуха завоня на урина, изпражнения и прах, а върху главите ни се изсипа градушка от бетонни отломки, почва, пясък и други елементи.

— О, Боже! — простена Пуйков, когато един от споменатите елементи го удари по кръста. — О, Боже, Ярек, погледни само... Виж само това...

Погледнах. И нервно се закикотих. Върху Пуйков беше паднало седалището на клозетна чиния. Най-обикновено пластмасово седалище, украсено с огромни инициали „Р.З.“, издялани с нож.

Да, драги мои, на света има много неща, за които нашите философи дори не са сънували.

— Ярек... — сръга ме Пуйков, — чуваш ли? Някой плаче.

Наострих уши. Не, острят слух на приятеля ми не го беше подвел. Някой плачаше и този плач се прокрадваше през взривовете и канонадата. Ясно беше, че е по-тих от тях, но беше много различен от грохота и врясьците и се открояваше.

Отново подадох глава от ямата и се огледах още веднъж, този път старателно. В близките околности нямаше военни. Навсякъде над земята се стелеше тежък смърдящ дим. Димът се кълбеше и по „Бисмарк Щрасе“, във всеки случай по участъка от улицата, който се виждаше зад дърветата. Там стоеше и някакъв развален камион, димящ като бъчва със смола.

Плачът — доколкото можех да преценя — се чуваше откъм парковата тоалетна. Взривът, който чухме, получи своето обяснение —

феноменът със седалището от клозетна чиния, както и повечето останали феномени, се оказа банално естествено явление. Просто някой от отстъпващите шаулиси от дивизия „Плехавичус“ беше взел скритата сред храстите тоалетна за укрепен пункт и беше хвърлил в него с РПГ-9 комулативна граната. Снарядът беше повредил сериозно конструкцията на постройката и беше избил вратата, украсена с международния символ на жена с пола, застанала в стойка мирно. Ударната вълна беше изтръгнала с корените заобикалящи тоалетната храсти и беше открила за света надписите и графитите върху руините от постройката. И точно зад тези руини някой ревеше жално.

— Какво ще правим? — попитах.

Пуйков се замисли. Досетих се за какво, защото и аз се замислих за същото. Над ямата продължаваха да пеят куршуми. АК-74, щурмгеверите, М-16 и галилите, от които излитаха тези куршуми, се намираха доста далеч, и това означаваше, че вече са бавни и нямат пробивна сила, за да пробият в крака, бедрото, ръката или корема на някого малка, стабилна дупка. Знаехме, че бавните куршуми може да изпляскат по тялото като къс мека глина, но могат и да направят на мястото на удара отвратителна каша от кръв, месо и късове от дрехата и да останат в тялото, или — още по-лошо — да излязат от другата страна, взимайки със себе си много от онова, което човек има вътре в себе си.

Така че, както виждате, имаше над какво да помисли човек.

Докато размишлявах, четях надписите на стената на тоалетната. В стресови ситуации няма нищо по-добро от четенето. Както казват по MTV, *feed your head*^[37].

На разсъблечената от взривната вълна стена пъstreеха драсканици, изобразяващи фалоси в състояние на ерекция, котви, бесилки и тризъбци. Имаше и надпис с черна боя, гласящ: „БАЙЕРН ШАМПИОНИ, КЪЛН ДЪРТАЦИ, ФК-ЛОДЗ ЮДЕИ“.

Малко по-надолу някой беше написал с тебешир и с много красив почерк, макар и без главни букви и спазване на пунктуацията: „да горим евреите на клади за исус бог на зло дявол грешка в молитвата сионски грях“.

По-надолу някой беше изкоментирал със син аерозол: „МЕШУГЕНЕ ГОЙ“.

А още по-надолу, на кирилица: „МАМКА ТИ ЕВРЕЙСКА“.

Отстрани беше разположен остроумен стих:

*И зиме,
и лете,
курвата ще разпознаеш
по нейната барета.*

По-нататък фигурираше набързо написано с парче тухла отчаяно признание: I REALLY WANNA FUCK YOU AL. Остатъкът от името на обекта на безумното желание на полиглота беше отнесен от граната РПГ-9. Е, можеше да е и Алиса, и Албин. Честно казано, не ми пукаше. Ако ще да беше Алманзор с всичките му рицари.

Под англосаксонското признание забелязах изконна полска идеограма, представляваща схематично изображение на женски полов орган. Художникът или съзнаваше ниското качество на рисунката, или се беше усъмнил в интелигентността на зрителя, но се беше застраховал срещу неправилното възприемане на творбата му чрез съответния надпис, но не си беше правил труда да го превежда на други езици.

— Какво ще правим? — повтори Пуйков. Куршумите свистяха приятно, а непознатият зад тоалетната плачеше още по-жално.

— Могат да ни гръмнат — процедих през стиснатите си зъби. — Могат, могат, могат...

— Е? Какво ще правим?

Замислих се. За кратко.

— Да вървим. Бързо, Пуйков, на къси прибежки.

И ние изскочихме от ямата и побягнахме, и се хвърлихме на затрупаната с отломки земя, скочихме и побягнахме отново. Можеха да ни гръмнат. Но трябваше да го направим. Вие самите щяхте ли да си седите в ямата, ако чуха нечий плач? Нямаше да си седите, разбира се. Така че няма защо да се чудите на решението ни.

Добрахме се до тоалетната и видяхме ревлата. Ох, зле изглеждаше. Веднага се виждаше, че това коте не винаги е яло „Уискас“.

— Анализа! — изпъшка Пуйков, поемайки си дъх. — Какво правиш тук?

— Не стой така! — извиках аз. — Хващай я и я мъкни до ямата!

Провървя ни. Не ни гръмнаха. На свистящите над парка куршуми не им беше до нас. Добрахме се до ямата и скочихме на самото дъно, като при това си разбих лакътя в парче бетон и в този ден станах Рамбо Първата Кръв.

Пуйков се надигна на четири крака, изплю наляпания пясък и изтри уста с опакото на ръката си.

— Анализа — каза Пуйков. — Какво правиш тук? Holy shit^[38], момиче! Откъде се взе тук?

Анализа седна, пъхна глава между продраните си колене, придърпа върху задника си остатъците от роклята си и се разрева на full volume^[39].

Пуйков се изплю и приседна върху трофейното седалище. Аз също се изплюх, но върху намереното на дъното на ямата парче от вестник. От едната му страна пишеше: „АДАЛ УДРЯ ФА“, а от другата: „АВИ СИ МАЛКО ЛУ“. Анализа продължаваше да ридае.

— Е, Аня — обадих се. — Престани. Вече всичко е наред. Не се бой, няма да те оставим сама. Когато цялата тази бъркотия приключи, ще те отведем вкъщи.

Анализа заплака още по-горчиво. Тъжно поклатих глава.

Анализа, като всички нас, беше типично дете на своето време. Майка ѝ, която не познавах, беше от Плоцк, откъдето беше избягала през зелената граница в Бундесрепубликата. Още тогава тя била бременна с Анализа и никога не би получила нито паспорт, нито удостоверение от Курията. Попаднала в Шнайдемюл, бившата Пила. Там, трескаво търсейки лекар, занимаващ се с абORTи, се запознала с един немски офицер, двамата набързо се влюбили, оженили се и решили да имат дъщеря. Скоро офицерът получил arbeit^[40] в Ostpreussen^[41], а после се прехвърлил в Сувалки и започнал да работи в нашия Холцкомбинат^[42]. Този инженер бил странен тип, влюбен във всичко полско; даже май се канел да получи полско гражданство, но не успял, тъй като бил евангелист. Смятал поляците за избран народ, с Велика Историческа Мисия, и изобщо, noch ist Polen nicht verloren, hurra^[43]. Малко бил побъркан на тази тема. Ето защо след преместването си в Сувалки изпратил дъщеря си в полско училище Ausgerechnet^[44] в нашето училище, гимназията „Светият дух“.

Казваше се Ана-Лиза Будишевски, но всички ѝ викаха Анализа. Майката на Анализа, която аз не познавах, починала през 1996 година, по време на епидемия от холера, донесена от румънците. Нали си спомняте, тогава измряха около шейсет хиляди души от болест, наречена „Чаушеску“ или „Дракула“. Онези, които тогава се разболяха и оцеляха, шеговито ги наричаха „дупа боли“, което на румънски означава „преболедувал“. Оттогава този израз стана популярен за определението „оздравял“.

До ямата с грохот се взриви мина. Анализа запищя и здраво се притисна към мен, като толкова силно се вкопчи в ръцете ми, че дори не можех да изтръскам посипаната си с пръст глава.

— Е, вече всичко е наред, Аня — казах аз, усещайки как в зъбите ми скърца пяськ. Анализа тихо хлипаше.

Пуйков, надянал слушалките на уокмена ми, се беше гмурнал в разноцветните спагети от кабели от разбитата телефонна кабина. Леко изплезил език, той се ровеше там, дърпаща проводниците и пъхаше вътре извадената от джоба отвертка. Пуйков се увличаше по електротехниката, това му беше хобито. Имаше невероятен и самороден талант в тази сфера. Нямаше нещо, което да не може да измайстори или ремонтира. Вкъщи имаше късовълнов предавател и самоделна стереоуребда. Много пъти беше поправял и усъвършенстввал моите „Сони“ и „Кенууд“. Струва ми се, че Пуйков би могъл за завинти крушка в пяська — и тя да светне. Изобщо не знам как го прави — аз самият съм много зле с техниката, не мога да свържа две жици. Ето защо с Пуйков сме се комбинирали — той ми подсказва по математика и физика, а аз на него — по полски и по история. Нещо като Момчешка взаимопомощ, Consulting Company Limited^[45].

Паркът отново се разтърси от експлозия, Фрайкорпс бяха хвърлили срещу литовците всичко, каквото имаха — минохвъргачки, безоткатни оръдия, ракети. Тоалетната, която уцелваха отново и отново, намаляваше размерите си с всеки следващ залп. Димът се стелеше по земята, втичаше се в ямата и ни задушаваше.

— Анализа?

— Аха?

— В парка ли беше, когато всичко започна?

— Не — подсмъркна тя. — Вървях към училище и ме хванаха...

А после ме завлякоха в парка... в храстите...

— Край, Аня. Вече всичко е наред. Не плачи. Сега си в безопасност.

Де да беше.

От западната страна на парка залаяха автомати, избухна граната. От двете страни се разнесоха бойни викове.

— Vorwärts!!! Gott mit uns^[46]!

— Lietu-u-u-uva!!!

Само това липсваше. На двете страни им беше хрумнала една и съща мисъл — нападение. И, което беше още по-лошо, някакъв доморасъл Гудериан^[47] от Фрайкорпс беше решил да проведе своя блицкриг право през нашата яма, за да удари шаулисите по фланга.

Притиснахме се като червеи към земята, между кабелите и отломките.

— Feuer frei — разнесе се глас до самата яма. — Verdammt noch Mal, Feuer frei! Schiess doch, du Hurensohn^[48]!

Последвалите викове бяха заглушени от бесен откос с М-60 — толкова близо, че чувах как гилзите се сипят като градушка върху бетона. Някой изкрештя ужасено. Само веднъж — и утихна. По настилката скърцаха ботуши, гърмеше канонада.

— Zurück! — викаше някой горе, навътре в парка. — Beeilung, Beeilung! Zurück^[49]!

— Lietu-u-u-uva!

„Ясно — помислих си. — Зелигаускас контраатакува. И също право през нашата яма, motherfucker^[50] такъв!“

Близо до ямата залаяха АК-47, различни от М-16 на Фрайкорпс, по-притъпено и силно, а всичко това беше заглушено от грохота на взривяващи се гранати и мини.

— О, Боже-е-е-е-е! — заизвива ужасено някой до самия ръб на ямата.

Анализа, превита на три, се тресеше толкова силно, че ми се наложи да я притисна към земята.

— О, Бо... же-е-е-е! — повтори някой съвсем наблизо, падна тежко на ръба на ямата и се стовари право върху нас. Анализа запищя. Аз не изкрештях, само защото онемях от страх.

Това беше шаулис, без шапка; сламенорусите му коси бяха слепени от кръв. Кръвта заливаше лявото око и шията му. Изглеждаше сякаш под мундира има тъмночервена тениска. Лежеше превит на

дъното на ямата и риташе отломките с къси удари на ботушите. После се обърна настрани, застена и отвори цялото си око. Погледна ме. И закрещя, задавяйки се с кръв. Когато стисна клепачи, лицето му се разтрепери.

Не знам дали ви казах. Не съм хич красив. Чернобил, нали разбирате. Генетични изменения.

Нищо не може да се направи. Нищо.

Генетични изменения.

Шаулисът отвори окото си и ме погледна отново. Вече по-спокойно. Аз се усмихнах. Шаулисът също се усмихна, през сълзи.

Или поне ми се искаше да вярвам, че е усмивка. Но не вярвах.

— Искам... да пия... — изрече ясно той. На полски.

Погледнах отчаяно Пуйков. Пуйков ме погледна със същото отчаяние. И двамата, абсолютно отчаяни, погледнахме Анализа. Анализа безпомощно сви слабите си рамене, а брадичката ѝ затрепери ужасено.

До ямата ни се взрви ръчна граната, засипвайки ни с почва. Чухме пронизващ вопъл и веднага след него — рязък откос от инграм. Инграмите са адски скорострелни и откосът прозвуча така, сякаш някой внезапно разкъса огромен парцал. Точно над нас нещо зафуча, изкрещя: „Scheisse!“^[51] и се строполи право върху нас.

Отново се притиснахме към земята.

Това, което се строполи върху нас, се оказа доброволец от Фрайкорпс, облечен с камуфлажен гащеризон, доста живописен, но абсолютно безполезен при градски бой. Цялата предна част на гащеризона, от увисналото на шията уоки-токи до овесения с всевъзможни калъфи колан, беше тъмночервена от кръв. Доброволецът се изтърколи на самото дъно на ямата, някак странно се напрегна и си пое дъх, при което по-голямата част от въздуха излезе с бълбукане през дупка в гърдите му.

— Да пия — повтори шаулисът. — О, Боже... Да пия... Вода-а-а!

— Wasser — избълбука доброволецът. Ние едвам разпознахме думите му, защото устата му беше пълна с кръв ѝ пясък. — Wasser... Bitte... Hil... fe, bitte... Jilfe-e-e-e^[52]!

Анализа първа забеляза характерната форма, издула раницата на доброволеца. Тя разкопча катарамите и измъкна бутилка кока-кола.

Пуйков я взе и умело отвори капачката, като използва за отварачка едно стърчащо от земята арматурно желязо.

— Как мислиш, Ярек? Можем ли да им дадем?

— Не можем — казах аз, а с гласа ми ставаше нещо странно. — Но трябва. Трябва, мамка му.

Първо дадохме да пие на шаулиса — трябваше да има някакъв ред, все пак той пръв беше попаднал в ямата ни. А после дадохме и на доброволеца от Фрайкорпс, като преди това му избръсахме устата с носна кърничка.

И едва след това изчистихме гърлото на бутилката от кръвта и отпихме по една малка гълтка и ние — Анализа, Пуйков и аз.

А около нас стана почти тихо; пукаха само отделни изстрели и откъм стадиона тракаше равномерно един М-60. Доброволецът от Фрайкорпс внезапно се напрегна — толкова рязко, че лентичките велкро, с които беше закопчан гащеризонът му, се разделиха с тръсък.

— О, Боже... — изведнъж прошепна шаулисът и умря.

— You... can't beat the feeling... [\[53\]](#) — простена доброволецът и гърдите му се покриха с пяна от кръв и кока-кола.

И той също умря.

Анализа седна на дъното на ямата, обхвана коленете си с ръце и се разрева. И правилно. Та нали все някой, дявол да го вземе, трябва да оплаче тези войници. Те имаха право на това. Имаха право на такъв реквием — на плача на малко момиченце, на сълзите ѝ, които се търкаляха като грахови зърна по зацепаното ѝ лице. Полагаше им се.

Двамата с Пуйков им пребъркахме джобовете. Това също трябваше да го направим, на това ни учат в часовете по оцеляване.

Оръжията не докоснахме, както са ни учили — шаулисът имаше гранати, а доброволецът берета и тежък нож. Затова пък Пуйков взе уоки-токито и веднага започна да бърника нещо в него.

Аз пъхнах ръка в джоба на комбинезона на доброволеца и намерих половин блокче шоколад. На обвивката му пишеше „Милка Поланд, бивша Е. Ведел“ Подадох шоколада на Анализа. Тя го взе, но не направи нищо повече, просто продължи да гледа тъпло пред себе си и да подсмърча.

После бръкнах в джоба на шаулиса, защото когато видях шоколада, нещо странно се случи с устата и стомаха ми. Честно казано, самият аз с огромно желание бих изял тоя шоколад. Но не бива

така, нали? Ако в компанията има момиче, първо трябва да се погрижим за нея, да ѝ угаддаме, да я защитаваме, да я нахраним. Това е нещо нормално. Така е...

Човешко.

Нали?

Шаулисът нямаше шоколад.

Затова пък в джоба му имаше сгънат на четири плик. На него не беше залепена марка, но имаше адрес, и то в Полша, в Краков. Писмото беше адресирано до някоя си Марила Войнаровска.

Погледнах за миг писмото. Шаулисът беше мъртъв, а така и не беше успял да го изпрати. Погледнах го само за миг.

„Сънувах те — пишеше шаулисът. — Сънят беше кратък. Сън, в който стоя до теб и докосвам ръката ти, а тя е една такава топла... Марила, твоята ръка е толкова мека и топла. И тогава, в съня си, си помислих, че те обичам, Марила, защото аз наистина те обичам“...

Не четох по-нататък. Някак си нямах желание да науча какво пише до края, да узная продължението, което всъщност не беше много, само до края на страничката, до подписа: „Витек“. Витек, а не Витаутас.

Прибрах отново писмото в плика и го пъхнах в джоба си. Помислих си, че може да изпратя писмото, да го изпратя на Марила Войнаровска в нейния Краков. Така и ще направя, ще се охарча за марка и ще пратя писмото. Кой знае, току виж стигне? Макар че много писма се губят на границата, по време на претърсването на пощенските вагони.

Пуйков, седнал сред кабелите като чайка в гнездото си, нещо човъркаше в уоки-токито, от което се чуваше свистене, пращене и откъслечни разговори.

— Остави това — казах аз, изведнъж ядосан.

— Тихо — каза Пуйков, притискайки слушалките към ушите си.

— Не ми пречи. Ловя честотата.

— О, по дяволите — не издържах аз. — Ловиш честотата? Улови се за задника, щом искаш да ловиш нещо, кретен такъв. Писукаш, мамка му, някой ще ни чуе и ще пусне тук някоя граната!

Пуйков не отговори: свит на кълбо, той продължаваше да ръчка кабела в телефонния комутатор. Над ямата жужаха куршуми.

Анализа все още подсмърчаше. Седнах до нея и я прегърнах. Така е редно, нали? Та тя беше толкова малка и беззащитна, в тази проклета яма, в този гаден парк „Крал Собиески“, в който от всички страни продължаваше тази смотана война.

— Ярек? — Анализа подсмъркна.

— Да?

— Нямам гащички.

— Какво?

— Нямам гащички. Баща ми ще ме убие, ако се върна без гащички.

Ха, това беше напълно възможно. Инженер Будишевски беше прочут с желязната си ръка и железния си морал. Беше абсолютен маниак на тази тема — но аз май вече ви споменах за това. Вече си представях Анализа на гинекологичния стол у доктор Здун, който трябваше да ѝ даде удостоверение за невинност. Доктор Здун, който от известно време вече не си изкарваше прехраната по същия начин както преди, все още издаваше удостоверения, защото без тях имаше трудности с църковните бракове, а ако момичето беше и непълнолетно, можеше да се озове в изправителната колония във Ваплев. Доколкото знаех, фалшивото свидетелство струваше шест хиляди злоти. Цяло богатство.

— Аня?

— Аха?

— Направиха ли ти нещо? Извинявай, че питам, знам, че не ми влиза в работата, но...

— Не. Нищо не ми направиха. Само ми свалиха гащичките и... ме опипваха. И нищо повече. Страх ги беше, Ярек... Опипваха ме и постоянно се оглеждаха, и не пускаха карабините си...

— Тихо, Аня, тихо.

— Те смърдяха на страх, пот, дим, воняха на това, на което вони тук, долу, на това, което остава след взрива... И на това, на което вонят мундирите, нали знаеш, от което сълзят очите. Никога няма да забравя това... и ще го сънувам нощем...

— Тихо, Аня.

— Но нищо не ми направиха — прошепна тя. — Нищо. Единият искаше... Целият се тресеше... Удари ме. По лицето. Но ме оставиха и избягаха... Ярек... Това вече не са хора... Вече не.

— Хора са, Аня — казах уверено, докосвайки писмoto, шумолящо в джоба ми.

— Ярек?

— Какво?

— Да разкажа ли на отеца? За това, което ми направиха?

Момичето наистина беше неориентирано. Влиянието на новоизлюпения евангелист инженер Будишевски напълно бяха притъпили инстинкта ѝ за съхранение.

— Не, Аня. Не казвай нищо на отеца.

— Дори и като се изповядвам?

— Дори и тогава. Анализа, ти какво, да не си спала в часовете по религия? Трябва да изповядваш греховете си. Ако откраднеш нещо или споменеш името Му напразно. Или не почиташ баща си. Но не е казано, че трябва да се изповядваш, ако някой свали насила гащичките ти.

— Аaa — каза несигурно Анализа. — А грехът нечистота? Какво разбиращ ти от това? Отецът каза, че ти и баща ти сте глупави атеисти и слепи или как беше там... Че ти не си... Как се казва това? Аха, е не си по Негов образ и подобие... Не, трябва да се изповяддам... А баща ми ще ме пребие...

Анализа наведе глава и започна да плаче. Какво пък, нямаше друг изход. Потиснах в себе си праведния гняв срещу отец Кочуба. Мъж, седящ с жена в яма от бомба, трябва да се грижи за нея. Да я успокоява. Да ѝ създава чувство за безопасност. Нали? Прав ли съм или не?

— Анализа — казах аз безцеремонно, — отец Кочуба е тъпанаар и мошеник. Сега ще ти докажа, че разбирам и от църковните въпроси, и от Светото писание. Защото е написано в... в посланието на Амвросий до ефесяните...

Анализа спря да плаче и започна да ме слуша с отворена уста. Нямаше връщане назад. Продължих с Амвросий.

— Написано е — измънках аз, — че при него отишли кадуцейте...

— Не са ли садукеи?

— Не ме прекъсвай. Та както казах, отишли садукеите и онези... еee... митарите при Амвросий и го попитали: „Наистина, свети човече, съгрешила ли е еврейката, на която римските легиони са свалили

насила гащичките?“. А Амвросий нарисувал върху пясъка кръг и кръст...

— Какво?

— Не ме прекъсвай. И им казал: „Какво виждате тук?“. „Наистина виждаме кръг и кръст“ — отговорили те. „Истина ви казвам — рекъл Амвросий, — ето го доказателството, че тази жена не е съгрешила, и по-добре си идете по домовете, митари, защото и самите вие не сте без грехове, и не съдете, за да не бъдете съдени. Идете си оттук, защото истина ви казвам: сега ще взема този камък и ще го хвърля по вас.“ И си отишли митарите с голям срам, защото съгрешили, като очернили тази жена. Разбра ли, Анка?

Анализа престана да реве и се притисна към мен. „Благодаря ти, свети Амвросий“ — помислих си аз.

— А сега — казах, като се изправих, разкопчах панталоните си и ги свалих, — събличай тази разкъсана рокля и обуй моите панталони. Баща ти изобщо не знае какво си облякла сутринта. Хайде, давай!

Извърнах се.

— И забрави за случилото се. Нищо не се е случило с теб, разбра ли? Това е бил само сън, Анализа. Всичко това е сън, кошмарен сън — този парк, тази война, тази яма, тази воня и този дим. И тези трупове. Разбираш ли?

Анализа не отговори, само още по-силно се притисна към мен. Пуйков известно време ни гледа странно, а после се върна към своите кабели и съединители. Сега той беше настроил уоки-токито така, че се чуваше оживен диалог, прекъсван само от щракането на превключвател, и това звучеше така, сякаш събеседниците приключват всяко изречение с пускане на газове.

Преодолявайки отвращението си, свалих горе-долу чистите панталони на шаулиса и ги обух. Падаха ми, затова седнах да наглася колана. Пуйков остави на мира радиостанцията и измъкна от дълбоките джобове на куртката си малко радио и някакво странно устройство. Той включи радиото — зазвуча църковна музика, което означаваше, че станцията е полска. Не протестирах. Музиката беше тиха, а в близките околности от известно време не се чуваха нито изстрели, нито викове.

Анализа бършеше с носна кърпа лицето и ръцете си. Пуйков свърза устройството си към стърчащ от земята проводник, сложи

отстрани уоки-токито и слушалките от моя уокмен. После отново започна да настройва радиото — чуваше се пукане, статични разряди и части от мелодии.

— Слушайте — изведнъж каза той. — Ausgerechnet хванах Варшава. Там става нещо. Някакъв скандал или дявол знае какво.

— Сигурно подпалват синагога — казах аз и изплюх пяська, хрущящ между зъбите ми. — Както обикновено. Няма повод за беспокойство.

— Или църква — добави Анализа. — Като в Лодз. В Лодз запалиха църквата. Онези, е... Говориха по телевизията. Как се казваха? А, Кирил Росяк и Методи Прухно.

— Именно. Остави я Варшава, Пуйков, хвани Гданск или Крулевец. Поне да узнаем какво става на фронта. Писна ми да вися в тази яма и огладнях.

— Ха — подкрепи ме Анализа. — И аз също...

— Тихо — каза Пуйков, навеждайки се над радиото. — Не е това. Нещо друго е. Някаква демонстрация.

— Казвам ти, че е църква.

— А има ли във Варшава църкви^[54]?

— Вчера имаше. Защото валеше.

— По-тихо, казвам ви. Демонстрация във Варшава, пред „Интернешънъл Харвестър“ в Урсус. Май има куп народ. О, точно се изказва Марчин Кьониг.

— Марчин Кьониг? — Анализа обу панталоните ми и нави крачолите. — Пуснали ли са го вече от затвора?

— Ама че си глупава, Анализа — каза Пуйков. — Той беше в затвора по време на Унията, а сега вече от половин година е такъв... е, председател на Движението. Capisco^[55]?

— Si^[56] — кимна Анализа, но аз знаех че лъже. Не можеше да capisco, защото никой не capisco.

— Увеличи го, Пуйков — помолих го аз. Защото, разбирате ли, все пак ми беше интересно какво ще каже Марчин Кьониг. Напоследък много се говореше за Марчин Кьониг.

— По-силно? — попита Пуйков. — По-силно ли искаш, Ярек?

— Нали казах ausgerechnet. Да не си оглушал?

— Е, моля.

И в този момент Марчин Къониг загърмя из целия парк. Отвсякъде, от всички посоки. Из целия парк, стадиона, и, кой знае, може би целия град. Пуйков се разкилоти, явно много доволен от себе си.

— Scheisse! — извиках аз. — Какво е това?

— Високоговорителите на стадиона — изпъчи се Пуйков. — Включих се към тях през комутатора...

— Изключи го, мамка му!

— Ти искаше по-силно — отново се разсмя способният електротехник. — Така че ето ти по-силно. Нека всички да послушат. Не се бой, Ярек. Никой няма да се сети, че това е от нашата яма. Подобре послушай какво казва този тип.

Заслушах се.

— Имам една мечта! — извика изведенъж Марчин Къониг, а тълпата, събрала се пред фабриката „Интернешънъл Харвестър“ в Урсус нададе рев. — Имам една мечта!

Стрелбата утихна, чуха се само няколко случайни изстрела, някъде изгърмя мина, прелетя хеликоптер. А после всичко утихна. Целият град. Имаше го само Марчин Къониг и тълпата, събрала се пред Интернешънъл Харвестър.

— Имам една мечта и в тази мечта е дошъл денят на истината! Денят, в който за всеки е станало ясно, че всички ние сме братя, че всички ние сме равни! Денят, в който сме разбрали, че няма никакви граници, че границата не е нищо повече от драсканици върху нищо незначещи листове хартия! Денят, в който сме отхвърлили от душите си отровата на омразата, поемана от нас много поколения. Този ден наближава, братя!

Тълпата шумеше, ревеше. Някой ръкопляскаше. Някой пееше „We Shall Overcome“. Някой скандираше: „Juden raus“^[57]. Някой свиркаше.

— Имам една мечта и в моята мечта този свят най-накрая е станал Божие царство на земята! Имам една мечта и истина ви казвам, братя: тази мечта е пророческа! В моята мечта хората с всички цветове на кожата, вероизповедания, убеждения и националности си подадоха ръце и ги стиснаха! Всички те станаха братя!

Над парка все още се виеше дим, но изглеждаше, че е започнал да опредява, сякаш го издухваше умноженият от ехото глас на Марчин

Къониг, гърмящ от високоговорителите на стадиона с нищо незначещо название, в парка с нищо незначещо име. Над града с нищо незначещо име изведнъж проблесна слънце. Така ми се стори. Но можеше и да греша.

— Имам една мечта! — изрева Марчин Къониг.

— Имам една мечта — отговори му тълпата. Но не цялата. Някой подсвирна пронизващо.

— Махай се! — изкрещя някой. — В Куба!

— Казват ни — викаше Марчин Къониг, — че е настапала ера на свобода, всеобщо щастие и благоденствие. Нареждат ни да работим, ядем, спим и да се изхождаме, казват ни да се кланяме на златен телец под музиката, с която заглушават ушите ни. Омотали са ни в мрежа от заповеди, забрани и наредби, които трябва да заменят съвестта ни, разума и любовта! Искат да станем говеда, доволни от ограденото ни пасище, говеда, радващи се даже на кабела под напрежение, заобикалящ затвора ни. Говорят ни за любов към ближния, но призовават към кръстоносни походи! Нареждат ни да убиваме, като при това казват: „Deus vult“^[58]. Заобиколени сме от граници, минаващи през градовете ни, улиците и домовете ни. Граници, минаващи през душите ни! Но ние казваме: Достатъчно! Ние казваме: Не! Защото аз имам една мечта. Мечта за това, че ерата на омраза отива в небитието! За това, че идва нова ера, Ерата на Изпълнените Мечти!

Тълпата ревеше.

— Имам една мечта! Имам...

И изведнъж Марчин Къониг мълкна, а високоговорителите избухнаха в единен изплашен вик на тълпата от хора; нещо изпуска и до самия микрофон някой извика: „Божичко“, а друг закрещя: „Лека-апар!“.

И отново във високоговорителите нещо изпуска.

— Стреляха оттам, оттам... от покрива... — изкрещя някой с разтреперан глас.

А после стана тихо.

Тишината беше и в радиото на Пуйков, и в парка „Крал Собиески“. Подозирам, че беше тихо и на площада пред фабриката „Интернешънъл Харвестър“ в Урсус.

След дълго мълчание радиото отново започна да свири — свиреше пиано. Ноктюрното звука още известно време от

високоговорителите на стадион „Остмарк Спортферайн“, но Пуйков изтръгна кабела и продължи да свири само микроскопичното му радио.

Анализа не плачеше. Тя седеше, навела глава, в пълно мълчание, а после се вторачи в мен. Гледа ме дълго; беше ясно, че иска да ме попита нещо. Пуйков също мълчеше и също ме гледаше. Може би и той искаше да ме пита нещо.

Не ме попита.

— Shit^[59] — каза най-накрая.

Не коментирах.

— No future^[60] — добави той след малко.

И това не го коментирах.

Поседяхме в ямата още известно време. Наоколо цареше спокойствие. Замъркнаха двигателите на отлетелите литовски вертолети, воят на линейките и виковете на патрулите, прочистващи северната част на парка. Неусетно се свечери.

Излязохме от ямата. Беше тихо. Духаше спокоен, освежаващ вечерен бриз. Тръгнахме, заобикаляйки труповете, горящите коли, дупките в асфалта и счупените стъкла.

Преминахме по мостчето през Черна Ханча. Реката, както ни се стори, тази вечер вонеше по-силно от обикновено.

„Макдоналдс“ работеше.

По улиците беше пусто, но от всички прозорци се чуваха MTV, Джубокс и радио Москва. Група „Ейприл, Мей, Дикей“ изпълняваше последния си хит от албума „Mental Disease“.

*Hail, we greet you
We, children of the past
Those about to die
In our rags of light, translucent and pale
Hail!^[61]*

Разделихме се на Новия пазар. Не говорихме много. Само обичайните „До утре“, „Tschuss“, „A rivederci“. Нищо повече.

На моята улица беше пусто. Новаковски вече се беше успокоил и свиреше на пианото Брамс — високо, сякаш искаше да заглуши MTV, гърмяща от съседните апартаменти.

*Hail!
You've come at last
Not a minute too late
Hail, long awaited Age
Age of Hate!*^[62]

Тази вечер не се случи нищо друго. Въсъщност с мръкването заваля дъжд, и заедно с капките вода от небето се посипаха хиляди малки зелени жаби.

И нищо друго.

[1] Шаулиси — „стрелци“, националистическа организация в довоенна Литва. — Б.пр. ↑

[2] Freikorps (нем.) — доброволчески корпус. — Б.пр. ↑

[3]

Джули, усмивката ти е толкова топла,
бузата ти е толкова мека,
усещам топлина само при мисълта за теб.
От вида ти тази вечер
ме побиват тръпки.

Джули,
ти си толкова прекрасна,
толкова прекрасна.
— Б.пр. ↑

[4] От нем. Schule — училище. — Б.пр. ↑

[5] Кой с кого се бие? (англ.) — Б.пр. ↑

[6] Нямам представа, (нем.) — Б.пр. ↑

[7]

Джули, Джули.
Не ми остава нищо, освен да те обичам.
Надявам се, че такава любов не умира.

Харесва ми как изглеждаш тази вечер.

Джули,

ти си толкова прекрасна.

Само ти имаш значение.

— Б.пр. ↑

[8] Здравей (на множество източноевропейски езици) — Б.пр. ↑

[9] Здравей (лат.) — Б.пр. ↑

[10] Влез вътре (англ.) — Б.пр. ↑

[11] В оригинала — siewer , руската дума, изписана с полски букви. — Б.пр. ↑

[12] „Тенекиеният барабан“ — Б.пр. ↑

[13] Тъкмо (нем.) — Б.пр. ↑

[14] Синко (англ.) — Б.пр. ↑

[15] Сред звъна на оръжието музите мълчат, (лат.) — Б.пр. ↑

[16] Щастието спохожда смелите, (лат.) — Б.пр. ↑

[17] Твоя работа (англ.) — Б.пр. ↑

[18] Нашата (нем.) — Б.пр. ↑

[19]

Стига лъжи, стига глупости,

писна ми,

гади ми се

от думите ти лигави и хълзгави,

не се опитвай да ме спасяваш повече,

не съм направен по тво подобие...

— Б.пр. ↑

[20]

Да, молитви и омраза,

само молитви и омраза.

Твърде късно е.

Черни хрътки дебнат отвсякъде,

точейки лиги.

Стига вече!

Не ме спасявай повече...

— Б.пр. ↑

[21] Грабител (англ.) — Б.пр. ↑

[22] Граница полиция (нем.) — Б.пр. ↑

[23] Помогнете. За бога, помогнете. Спасете ме! (рус.) — Б.пр. ↑

- [24] Да го обесим нависоко, (англ.) — Б.пр. ↑
- [25] „Ще преодолеем всичко“ (англ.). Химн на американското движение за граждански права. — Б.пр. ↑
- [26] Накъде? (нем.) — Б.пр. ↑
- [27] Стой! Не мърдай! (нем.) — Б.пр. ↑
- [28] Целуни ме отзад! (нем.) — Б.пр. ↑
- [29] Lietuva — така се изписва Литва на литовски. — Б.пр. ↑
- [30] Несъществуващ на никой език израз, измислен от автора. — Б.пр. ↑
- [31] Изключителен, умен (англ.) — Б.пр. ↑
- [32] Административно-териториална единица в Германия и Австрия. — Б.пр. ↑
- [33] Rzeczypospolita (пол.) — полската дума за република, освен това официално наименование на Полско-литовската държава през XVI — XVII в. — Б.пр. ↑
- [34] Буквално „измий се и заминавай“ (англ.), популярна марка шампоан, често рекламиран по телевизията. — Б.пр. ↑
- [35] Войната свърши. „Сбогом на оръжията“ (англ.) — роман на Ъ. Хемингуей. — Б.пр. ↑
- [36] „На западния фронт нищо ново“ (нем.) — роман на Е. М. Ремарк. — Б.пр. ↑
- [37] Нахрани ума си (англ., букв. нахрани главата си) — Б.пр. ↑
- [38] За бога! (англ., разг.) — Б.пр. ↑
- [39] С пълна сила (англ.) — Б.пр. ↑
- [40] Работа (нем.) — Б.пр. ↑
- [41] Източна Прусия (нем.) — Б.пр. ↑
- [42] Holz (нем.) — дърво, дървесина. — Б.пр. ↑
- [43] Полша още не е победена, ура! (нем.) — Б.пр. ↑
- [44] По-точно (нем.) — Б.пр. ↑
- [45] Консултантска компания с ограничена отговорност (англ.) — Б.пр. ↑
- [46] Напред! Бог с нас! (нем.) — Б.пр. ↑
- [47] Хайнц Вилхелм Гудериан (1888 — 1954) — немски генерал от танковите войски, блестящ военен тактик и теоретик от времето на Втората световна война. — Б.пр. ↑
- [48] Пряк обстрел! По дяволите, пряк обстрел! Стреляйте, кучи синове! (нем.) — Б.пр. ↑

- [49] Отстъпвай! По-бързо, по-бързо! Отстъпвай! (нем.) — Б.пр. ↑
[50] Скапаняк (англ., вулг.) — Б.пр. ↑
[51] По дяволите! (нем.) — Б.пр. ↑
[52] Вода. Вода, моля. Помощ! (нем.) — Б.пр. ↑
[53] Не можеш да победиш това чувство. (англ.) Слоган на компанията „Кока-Кола“ от 80-те години на 20. век. — Б.пр. ↑

[54] Става въпрос за cerkiew — православна църква. — Б.пр. ↑

[55] Разбиращ ли? (итал.) — Б.пр. ↑

[56] Да (итал.) — Б.пр. ↑

[57] Еvreите вън! (нем.) — Б.пр. ↑

[58] Божия воля. (лат.) — Б.пр. ↑

[59] По дяволите (англ.) — Б.пр. ↑

[60] Няма бъдеще (англ.) — Б.пр. ↑

[61]

Привет! Поздравяваме ви,
ние, децата на миналото.

Тези, които ще умрат
в оскъдна светлина, прозрачни и бледи.

Привет!

— Б.пр. ↑

[62]

Привет!

Ти дойде най-накрая,
точно на минутата.

Привет, дългоочаквана ера,
Ера на омразата!

— Б.пр. ↑

НЕЩО ПРИКЛЮЧВА, НЕЩО ЗАПОЧВА

Идеята за „Нещо приключва, нещо започва“ ми хрумна, както става ясно от мотото към разказа, от новината за сватбата на една известна и обичана във фендъма двойка — днес вече не е тайна фактът, че ставаше въпрос за Паулин Брайтер и Павел Жемкевич. Инициатор за създаването на разказа беше — трябва да му се отаде дължимото — Кшищоф Паперковски, председателят на Гданския клуб по фантастика. Клубът издаваше собствен фензин „Червеното джудже“ и Кшищоф Паперковски често провеждаше операции за привличане към този фензин на непубликувани до момента текстове на изтъкнати полски фантасти. Веднъж предложи нещо такова и на мен, а аз, съгласявайки се, реших не само да увековеча феновската сватба, но и изобщо да приdam на разказа шеговит характер, да пресъздам задушевната атмосфера на полските фантастични конвенти. Така се разглежда този разказ и до днес — не толкова като разказ, колкото като конвентова шега.

Независимо от приликата, обстановката и героите, разказът „Нещо приключва...“ по никакъв начин не трябва да се причислява към така наречената „сага за вештера“ или цикъла за вештера. Това не е алтернативен край на пенталогията, нито пък е, въпреки слуховете, финал, от който в процеса на работа съм се отказал, избирайки не толкова щастлив завършек. Не всички разбират и са разбирали това. Радващият се на голямо уважение във фендъма господин Тадеуш А. Олшански веднъж си позволи да каже, че от никой друг освен от мен не може да се очаква такова голямо нахалство като публикуването на епилога на „сагата“ преди написването на самата сага. Ха, та дори и човекът, който би трябало да е най-добре осведомен, моят издател Мирослав Ковалски, не особено доволен от моята проточила се работа върху последния том, изрази учудване, че напредвам толкова бавно. „Та нали вече имаш последната глава?“ — каза ми той веднъж. А хората, които в края на пенталогията бяха изумени от липсата на сватба, бяха цял легион.

Внимателният читател обаче забелязва в „Нещо приключва...“ някои фрагменти от текста, които сякаш са свързани с пенталогията. Това е неопровержимо доказателство за факта, че „вештерската сага“ беше създадена по прецизен план, а не беше, въпреки слуховете, писана хаотично, като разиграването на ролева игра, и завършена, когато на автора му е омръзнало. Достатъчно е да се сравнят датите —

„Нещо приключва, нещо започва“, написан в края на 1992 година, беше публикуван в „Червеното джудже“ през 1993 година. Първият том на пенталогията, „Кръвта на елфите“, излезе през 1994 година. Последният том, този, в който се говори за касапницата на стълбите, по време на която побеляват косите на Цири, беше завършен и публикуван през 1999 година.

На всички младоженци, и особено на двама от тях.

I

Слънцето провря огнените си пипала през процепите в капаците на прозорците, прониза стаята със скосени, изпълнени с кълбяща се прах лъчи, разля ярки петна по пода и покриващите го мечешки кожи, заигра с ослепителни отблъсъци по катарамите на колана на Йенефер. Коланът на Йенефер лежеше върху висок дамски ботуш. Високият ботуш лежеше върху бяла риза с дантели, а бялата риза лежеше върху черна пола. Един черен дълъг чорап висеше от подлакътника на креслото, издялан във формата на глава на химера. Другият чорап и другият ботуш не се виждаха никъде. Гералт въздъхна. Йенефер обожаваше да се съблича бързо и енергично. Той трябваше да започне да свиква с това. Нямаше друг изход.

Изправи се, отвори капаците на прозорците, погледна навън. Над гладкото като огледало езеро се вдигаше лека омора, листата на крайбрежните брези и елшиискрияха от роса, далечните ливади бяха покрити с ниска, плътна мъгла, висяща като воал над самите върхове на тревите.

Йенефер се размърда под пухения юрган, промърмори нещо. Гералт въздъхна.

- Прекрасен ден, Йенефер.
- Ъъъ? Какво?
- Прекрасен ден. Невероятно прекрасен ден.

Тя го изненада. Вместо да започне да ругае и да си мушне главата под възглавницата, магьосницата седна, прекара пръсти през косата си и започна да търси нощницата си сред завивките. Гералт знаеше, че нощницата е зад таблата на леглото, там, където я беше захвърлила Йенефер снощи. Но не се обади. Йенефер не можеше да понася подобни забележки.

Магьосницата изруга тихо, отхвърли с крак юргана, вдигна ръка и щракна с пръсти. Нощницата излетя иззад таблата, размахвайки дантелените си къдици като разкайващ се дух, и долетя право до очакващата я длан. Гералт въздъхна.

Йенефер стана, приближи се към него, прегърна го и го ухапа по рамото. Гералт въздъхна. Списъкът с нещата, с които трябваше да свиква, изглеждаше неизчерпаем.

— Искаше да кажеш нещо?

— Не.

— Добре. Знаеш ли какво? Денят наистина е прекрасен. Добра работа.

— Работа? Какво имаш предвид?

Преди Йенефер да успее да отговори, двамата чуха висок, протяжен вик и свистене. По брега на езерото, разплисквайки водата, в галоп се носеше Цири на враната си кобила. Кобилата беше расова и невероятно красива. Гералт знаеше, че тя е на някакъв полуелф, който си беше създал представа за сивокосата вещерка само по нейната външност и ужасно беше сгрешил. Цири беше нарекла спечелената кобила Келпи. По този начин островитяните от Скелиге наричаха един опасен и злобен морски дух, който понякога приемаше облика на кон. Името подхождаше идеално на кобилата. Наскоро някакъв хобит^[1], който се беше опитал да открадне Келпи, се беше уверен в това, по доста болезнен начин. Хобитът се казваше Санди ФрогМортън, но след този случай започнаха да му викат „Карфиола“.

— Някой ден ще си строши врата — промърмори Йенефер, гледайки галопиращата сред пръските трева Цири, стъпила на стремената и приведена напред. — Някой ден твоята побъркана дъщеря ще си строши врата.

Гералт се обърна и без да каже дума се вторачи право във виолетовите очи на магьосницата.

— Е, добре, добре — усмихна се Йенефер, без да свежда поглед.

— Извинявай. Нашата дъщеря.

Тя отново го прегърна, силно се притисна към него, целуна го пак и отново го ухапа. Гералт докосна с устни косите ѝ и внимателно съмъкна нощницата от раменете ѝ.

После те отново се озоваха в леглото, върху разхвърляните завивки, още топли и ухаещи на сън. И се заеха взаимно да се търсят, и търсеха дълго и търпеливо, а увереността, че в края на краишата ще се намерят, ги изпълваше с радост и щастие, и радостта и щастието бяха във всичко, което те вършиха. И макар двамата да бяха толкова различни, те, както винаги, осъзнаваха, че различията им ги свързват

здраво както изсечените от брадва разрези свързват помежду им гредите, с които се изгражда една къща. И всичко беше като първия път, в който Гералт се възхити на изумителната ѝ голота и силната ѝ похот, а тя се възхити от неговата деликатност и нежност. И както първия път, тя искаше да му каже за това, но той я прекъсна с целувка и с милувки, които лишиха думите ѝ от всякакъв смисъл. А по-късно, когато той искаше да ѝ каже за това, не можа да изтръгне думи от гърлото си. После щастлието и блаженството ги обхванаха със силата на стоварила се отгоре им скала и вместо ненужните думи имаше беззвучен вик и светът престана да съществува за тях, нещо приключи и нещо започна, и нещо продължаваше, и беше тишина, тишина и покой.

И възторг.

Светът постепенно се връщаше и отново ги имаше завивките, ухаещи на сън, и обляната със слънце стая, и денят. Денят...

— Йен?

— Мхм?

— Когато каза, че денят е прекрасен, добави: „Добра работа“. Това трябваше ли да означава...

— Трябваше — потвърди тя, пресегна се и хвана с протегнатите си ръце ъгълчетата на възглавницата, при което гърдите ѝ добиха такава форма, че вешерът усети потрепване в долната част на гърба си.
— Разбираш ли, Гералт, това време го направихме ние. Аз, Ненеке, Трие и Дорегарай. Не можехме да рискуваме, този ден просто трябваше да бъде прекрасен...

Тя мълкна и го побутна с коляно в бедрото.

— Защото това е най-важният ден в живота ти, глупчо.

[1] В останалите произведения от цикъла за вешера Сапковски използва за расата на хобитите само думата nizioiek (полуръст). Единствено в този разказ се срещат думите hobbit (хобит) и nizioiek като синоними. — Б.пр. ↑

II

Разположеният на нос на сред езерото замък Розрог се нуждаеше от цялостен ремонт както отвътре, така и отвън, при това не от вчера. Меко казано, Розрог беше развалина, безформено натрупани камъни, гъсто обрасли с бръшлян, поветица и традесканция, развалина на сред езера, блата и тресавища, гъмжащи от жаби, смокове и костенурки. Беше развалина още тогава, когато бе подарен на крал Хервиг. Замъкът Розрог и околната местност бяха нещо като пожизнен подарък за крал Хервиг, който дванайсет години по-рано абдикира в полза на племенника си Бренан, от скоро наричан Добрия.

Гералт се запозна с бившия крал чрез Лютичето, тъй като трубадурът честичко навестяваше Розрог, възползвайки се от факта, че Хервиг беше приветлив и гостоприемен стопанин. Именно Лютичето си спомни за Хервиг и замъка му, когато всички места от списъка на вешера бяха отхвърлени от Йенефер като неподходящи. И о, чудо, магьосницата веднага се съгласи за Розрог, при това без да се мръщи.

Така че бракосъчетанието между Гералт и Йенефер щеше да се извърши в замъка Розрог.

III

Първоначално се смяташе, че сватбата ще бъде скромна и неофициална, но с течение на времето стана ясно, че по ред причини това е невъзможно. Okаза се, че е необходим човек с организаторски талант. Йенефер, естествено, се отказа — не било уместно да организира собствената си сватба. Гералт и Цири, да не говорим за Лютичето, не се отличаваха с никакви способности в тази област. Така че работата беше поверена на Ненеке от Еландер, жрицата на богиня Мелителе. Ненеке пристигна незабавно, като взе със себе си две жрици, Йола и Еурнейд.

И започнаха проблемите.

IV

— Не, Гералт. — Ненеке се нацупи и тропна с крак. — Не поемам никаква отговорност нито за церемонията, нито за пиршеството. Тази съборетина, която някой идиот е кръстил замък, не става за нищо. Кухнята е разрушена, балната зала мяза на конюшня, а параклисът... Това изобщо не е параклис. Можеш ли да ми кажеш какъв бог почита този дръвник Хервиг?

— Доколкото ми е известно — никакъв. Твърди, че религията е опиум за народа.

— Така си и знаех — изрече жрицата, без да скрива презрението си. — В параклиса няма нито една статуя, изобщо няма нищо, ако не се смятат мишите фъшкии. И при това тук е дяволска пустош! Гералт, защо не искате да се ожените във Венгерберг, в цивилизирано място?

— Нали знаеш, че Йенефер е квартиронка, а в твоите цивилизовани места не се толерират смесените бракове.

— Велика Мелителе! Какво значение има една четвърт елфическа кръв? Та почти във всеки от нас тече някаква част от кръвта на Стария народ! Това е само идиотски предразсъдък!

— Не съм го измислил аз.

V

Списъкът на гостите — не особено дълъг — беше съставен заедно от жениха и невястата, а с поканите трябваше да се заеме Лютичето. Скоро се оказа, че трубадурът е изгубил списъка, при това още преди да успее да го прочете. Засрамен, той не си призна за станалото, а реши да направи нещо по-лесно — да покани когото може. Разбира се, Лютичето познаваше Гералт и Йенефер достатъчно добре, за да не пропусне някой важен гост, но бардът не би бил себе си, ако не беше обогатил списъка с ужасяващо количество напълно случайни гости.

Така че се появи старият Весемир от Каер Морхен, възпитателят на Гералт, а заедно с него — вещерът Ескел, с когото Гералт беше дружал в детските си години.

Пристигна и друидът Мишовур в компанията на една мургава блондинка на име Фрея, една глава по-висока и стотина години по-млада от него. Заедно с тях се появи и ярл Крах ан Крайт от Скелиге, съпроводждан от синовете си Рагнар и Локи. Когато Рагнар се качеше на кон, нозете му почти достигаха земята, а Локи наподобяваше изнежен елф. В това нямаше нищо странно — двамата бяха доведени братя, синове на различни наложници на ярла.

Появи се кметът Цалдемейн от Блавикен с дъщеря си Аника, много привлекателна, но страшно плаха госпожица.

Дойде джуджето Ярпен Зигрин и което беше интересно — сам, без обичайната му компания от брадати бандити, наричани от него „ момчетата“. По пътя към Ярпен се беше присъединил елфът Хиреадан — личност с не особено ясно, но несъмнено високо положение сред Стария народ. Той бе ескортиран от неколцина никому неизвестни мълчаливи побратими.

Пристигна и шумна група полуръстове, от които Гералт познаваше само Даинти Бибервелт, фермерът от Рдестова^[1] ливада, и — според слуховете — киселата му съпруга Гардения. В групата им имаше и един полуръст, който всъщност не беше полуръст —

известният предприемач и търговец Телико Лунгревинк Леторт от Новиград, метаморф или доплер с външността на полуръст, наричан Дуду.

Появиха се и барон Фрейксенет от Брокилон със съпругата си, красивата дриада Браен, и петте им дъщери Морен, Цирила, Мона, Еитне и Кашка. Морен изглеждаше на петнайсет години, а Кашка — на пет. Косите на всички бяха червени като огън, макар че Фрейксенет беше чернокос, а Браен — с меднозлатисти коси. Браен беше в напреднала бременност. Фрейксенет със сериозен вид твърдеше, че този път детето им трябва да бъде син, при което групичката червенокоси дриади се споглеждаха и се подхилкваха, а Браен добавяше с усмивка, че „синът“ ще се казва Мелиса.

Пристигна едноръкият Яре, младият жрец и хроникор от Еландер, възпитаник на Ненеке. Яре дойде главно заради Цири, по която беше увлечен. Цири, за разочарование на Ненеке, не обръщаше никакво внимание на сакатия младеж и неговите неловки ухажвания.

Списъкът от неочеквани гости се откриваше от княз Агловал от Бремерворт, чието идване граничеше с чудо, защото князът и Гералт искрено не можеха да се понасят. Още по-странен беше фактът, че Агловал се появи със съпругата си, русалката Шееназ. Шееназ никога беше пожертвала заради княза своята рибешка опашка срещу два невероятно красиви крака, но беше известна с това, че никога не се отделя от морското крайбрежие, защото сушата я плаши.

Малцина очакваха да дойдат други короновани особи, пък и никой не ги беше канил. Въпреки това монарсите изпращаха писма, подаръци, пратеници — или всичко това накуп. Рицарят Ивес представляващ крал Етайн, комесът Съливой — крал Вензлав, сир Матъм — крал Сигизмунд, а сир Деверо — кралица Ада, бившата стрига. Изглеждаше, че пътуването им е било весело, макар че Ивес беше с цепната устна, ръката на Съливой беше превързана, Матъм накуцваше, а Деверо го мъчеше такъв махмурлук, че едвам се крепеше върху седлото.

Никой не беше канил златния дракон Вилентретенмертх, защото никой не знаеше, първо, как да го покани, и второ, къде да го търси. За всеобщо учудване драконът се появи, разбира се, инкогнито, в облика на рицаря Борх с герб „Трите гарги“. Там, където присъства Лютичето, естествено, не можеше и да става дума за инкогнито, но въпреки това

малцина вярваха на поета, когато той сочеше възкъдрания рицар и твърдеше, че е дракон.

Също така никой не беше канил и никой не беше очаквал колоритната тайфа, наричаща себе си „приятели и познати“ на Лютичето. Това бяха предимно поети, музиканти и трубадури, а отгоре на всичко — акробат, професионален играч на зарове, дресърка на крокодили и четири живописни девойки, три от които много приличаха на проститутки, а четвъртата, която не приличаше на проститутка, несъмнено беше такава. Групата се допълваше от двама пророци, единият от които беше лъжепророк, един скулптор, един светлокос иечно пиян медиум от женски пол и един сипаничав гном, който твърдеше, че се нарича Шутенбах.

С магически кораб амфибия, наподобяващ кръстоска на лебед с огромна възглавница, пристигнаха магьосници. Те бяха около една четвърт от поканените и трикратно повече от реално очакваните, защото колегите на Йенефер, както се говореше, не одобряваха връзката ѝ с „външен“ човек, при това вещер. Част от тях изобщо игнорираха поканата, част се оправдаха с недостиг на свободно време и необходимостта да присъстват на ежегодния световен конгрес на магьосниците. Така че на борда на — както го кръсти Лютичето — „Летящата възглавница“ бяха само Дорегарай от Воле и Радклиф от Оксенфурт.

Там беше и Трие Мериголд, с коси с цвят на октомврийски кестени.

[1] От rdest (пол.) — пача трева. — Б.пр. ↑

VI

— Ти ли покани Трис Мериголд?

— Не — поклати глава вещерът, много доволен от факта, че мутацията на кръвоносните съдове не му позволява да се изчерви. — Не съм аз. Подозирам Лютичето, макар че всички те твърдят, че са научили за сватбата от магическите кристали.

— Не искам да виждам Трис на моята сватба!

— Защо? Та нали тя ти е приятелка?

— Не ме прави на идиотка, вещерю! Всички знайт, че си спал с нея!

— Не е вярно!

Виолетовите очи на Йенефер се присвиха опасно.

— Вярно е!

— Не е вярно!

— Вярно е!

— Е, добре — извърна се той ядосано. — Вярно е. И какво от това?

Магьосницата помълча малко, играйки си с обсидиановата звезда, закрепена към черното кадифе на шията ѝ.

— Нищо — каза тя най-накрая. — Но исках да си признаеш. Никога не се опитвай да ме лъжеш, Гералт. Никога.

VII

Крепостните стени миришеха на мокър камък и кисели треви, слънцето осветяваше кафявата вода в защитния ров, като снабдяваше с топлина покриващата дъното зелена егерия и плаващите по повърхността яркожълти водни рози.

Замъкът постепенно оживяваше. В западното крило някой хлопна капаците на прозорците и се разсмя. Някой друг със slab глас се молеше за зелев сок. Един от гостуващите в Розрог колеги на Лютичето, невидим, пееше, докато се бръснеше:

*Зад хамбара, на оградата,
петелът гръмко пее.
Сега ще дойда, мила,
само да отлея.*

Изскърца врата, навън излезе Лютичето, като се протягаше и потъркваше лицето си.

— Как си, младоженецо? — попита той с уморен глас. — Ако смяташ да офейкваш, сега е точният момент.

— Ранно пиле си, Лютиче.

— Изобщо не съм лягал — измърмори поетът, като седна до вешера на каменната пейка и се облегна на обраслата с традесканция стена. — О, Богове, това беше тежка нощ. Е, какво да се прави — не всеки ден се женят мои приятели, трябваше да го отпразнувам.

— Сватбеното пиршество е днес — напомни му Гералт. — Ще издържиш ли?

— Не ме обиждай!

Слънцето печеше, птиците писукаха в храстите. От езерото се носеха плясъци и писъци. Морен, Дирила, Еитне, Мона и Кашка, червенокосите дриади, дъщери на Фрейксенет, се къпеха, както обикновено голи, в компанията на Трис Мериголд и Фрея, приятелката

на Мишовур. Горе, на полуразрушените зъбци на крепостната стена, кралските пратеници, рицарите Ивес, Съливой, Матъм и Деверо, си дърпаха от ръцете един далекоглед.

— Поне добре ли го отпразнува, Лютиче?

— Не питай.

— Някакъв голям скандал?

— Няколко.

Първият скандал, разказа поетът, бил на расова основа. Телико Лунгревинк Леторт в разгара на веселието неочеквано заявил, че му е писнало да е в облика на полууръст. Като посочил с пръст намиращите се в момента в залата дриади, елфи, хобити, русалка, джудже и гнома, твърдящ, че се казва Шутенбах, доплерът обявил за дискриминация факта, че всички те могат да бъдат себе си, а само той, Телико, е принуден да влиза в чужда кожа. След което моментално приел собствения си облик. При вида му Гардения Бибервeld паднала в несвяст, княз Агловал опасно се задавил с хапка бяла риба, а Аника, дъщерята на кмета Цалдемайн, изпаднала в истерия. Ситуацията спасил драконът Вилентретенметх, все още в облика на рицаря Борх Трите гарги, който спокойно обяснил на доплера, че метаморфността е привилегия, която задължава, и покрай останалите неща задължава и да се приемат форми, които обществото смята за прилични и приемливи, и че приемането им е най-обикновена учтивост към домакините. Доплерът обвинил Вилентретенмертх в расизъм, шовинизъм и липса на дори най-елементарно разбиране на темата на дискусията. Засегнатият Вилентретенмертх приел за малко облика на дракон, като при това изпотрошил част от мебелите и предизвикал всеобща паника. Когато обстановката се успокоила, се разгорял остьр спор, в който хората и нехората започнали да си посочват взаимно примери за липсата на толерантност и расови предразсъдъци. Доста неочекван елемент на дискусията се окказал гласът на луничавата Мерле, проститутката, която не приличала на проститутка. Мерле заявила, че този спор е глупав, безпредметен и няма отношение към истинските професионалисти, които изобщо не знаят какво е това предубеждение, и че тя е готова незабавно да докаже думите си срещу съответното заплащане, дори и с дракона Вилентретенмертх в естествения му вид. В настъпилата тишина се чул гласът на медиума от женски пол, който заявил, че може да направи същото бесплатно.

Вилентретенмертх бързо сменил темата и започнала дискусия по по-безопасни въпроси, като икономиката, политиката, лова, риболова и хазарта.

Останалите скандали имали по-скоро приятелски характер. Мишовур, Радклиф и Дорегерай се обзаложили кой от тях със силата на волята си ще накара повече предмети едновременно да левитират. Спечелил Дорегарай, който задържал във въздуха два стола, поднос с плодове, пълен супник, глобус, котка, две кучета и Кашка, най-малката дъщеря на Фрейксенет и Браен.

После Цирила и Мона, двете средни дъщери на Фрейксенет, се сбили, и се наложило да ги изведат от залата. Скоро след това се сбили Рагнар и рицарят Матъм, а повод за сбиването се оказала Морен, най-голямата дъщеря на Фрейксенет. Раздразненият Фрейксенет наредил Браен да затвори в стаите всичките си червенокоси издънки, а самият той се присъединил в състезание по надпиване, организирано от Фрея, приятелката на Мишовур. Скоро се оказалось, че Фрея има невъобразим, граничещ с безкрайност имунитет срещу алкохола. Повечето поети и бардове, приятели на Лютичето, скоро се озовали под масата. Фрейксенет, Крах ан Крайт и кметът Цалдемайн се борили храбро, но били принудени да отстъпят. Магьосникът Радклиф се държал твърдо до момента, в който се изяснило, че мами — имал в себе си рог от еднорог. След като му го взели, вече нямал никакви шансове срещу Фрея. Скоро застият от островитянката край на масата напълно опустял — известно време с нея продължил да пие никому непознат блед мъж със старомоден кафтан. В един момент бледият мъж станал, поклащащи се, направил галантен поклон и преминал през стената като през мъгла. Огледът на украсявящите залата древни портрети позволил да се установи, че бледият мъж е Вилем, наричан Добрия, владетел на Розрог, заклан по време на едно пиршество преди няколкостотин години.

Старинният замък криел в себе си многобройни тайни и в миналото се ползвал с доста лоша слава, така че не минало без понататъшни събития със свръхестествен характер. Около полунощ през отворения прозорец влетял вампир, но джуджето Ярпен Зигрин прогонило кръвопиеца, като му дъхнало на чесън. През цялото време нещо виело, стенело и дрънчало с вериги, но никой не му обрнал внимание — всички мислели, че това са Лютичето и малобройните му

трезви колеги. Обаче това явно били духове, защото на стълбището било останало голямо количество ектоплазма — някои от гостите се подхълъзали и се ударили лошо.

Границата на приличието била престъпена от рошав огненоок призрак, който от засада ощипал по задника русалката Шееназ. Скандалът едва бил предотвратен, тъй като Шееназ си мислела, че виновникът е Лютичето. Призракът, възползвайки се от суматохата, тичал из залата и щипел когото му падне, но Ненеке го видяла и го прогонила с помощта на еззорсизми.

На няколко от гостите им се явила Бялата дама, която, ако се вярва на легендата, някога била зазидана жива в подземията на Розрог. Но се намерили скептици, твърдящи, че това не е никаква Бяла дама, а медиумът от женски пол, обикалящ галериите в търсене на нещо за пие.

После започнало всеобщо изчезване. Първи изчезнали рицарят Ивес и дресърката на крокодили. Скоро след това пропаднали безследно Рагнар и Еурнейд, жрицата на Мелителе. После изчезнала и Гардения Бибервелд, но се оказалось, че е отишла да спи. Неочаквано се установило, че липсват едноръкият Яре и Йола, втората жрица на Мелителе. Цири, която твърдяла, че Яре ѝ е безразличен, проявила известна тревога, но се изяснило, че Яре е излязъл по нужда и е паднал до плиткия ров, където е заспал, а Йола била открита под стълбището. С елфа Хиреадан.

Забелязани били също Трис Мериголд с вешера Ескел от Каер Морхен, прокрадващи се към беседката в парка, а призори някой съобщил, че от беседката е излязъл доплерът Телико. Всички започнали да правят догадки чия външност е взел доплерът — на Трис или на Ескел? Някой дори рискувал да предположи, че в замъка може да има два доплера. Поискали да узнаят мнението на дракона Вилентретенмертх като специалист по метаморфизма, но се оказалось, че драконът е изчезнал, а заедно с него — и проститутката Мерле.

Изчезнала също и друга от девойките и един от пророците. Наличният пророк уверявал, че е истински, но не можел да го докаже.

Пропаднал някъде и представящият се за Шутенбах гном, и все още не го били намерили.

— Жалко — довърши бардът, прозявайки се широко. — Жалко, че те нямаше, Гералт. Биваше си го пирът!

— Жалко — промърмори вещерът. — Но нали знаеш... Не можех да дойда, защото Йенефер... Сещаш се...

— Разбира се, че се сещам — рече Лютичето. — Затова аз не се женя.

VIII

От кухнята на замъка се разнасяше звънене на съдове, весел смях и песни. Изхранването на всички гости се беше оказало нелека задача, защото крал Хервиг нямаше никаква присуга. Присъствието на магьосниците не намаляваше проблема, тъй като беше решено с консенсус, че ще се яде по естествен път и няма да се използват кулинарни магии. Всичко приключи с това, че Ненеке впрегна в работа когото можа. Отначало не беше лесно — тези, които жрицата подбра, нямаха никакво понятие от кухненска работа, а онези, които имаха понятие, изчезнаха. Но Ненеке намери неочеквана помощ в лицето на Гардения Бибервент и хобитките от нейната свита. И, о, чудо, четирите блудници от свитата на Лютичето се оказаха отлични готвачки и симпатични девойки.

Проблемите със снабдяването бяха по-малки — Фрейксенет и княз Агловал организираха лов и осигуриха известно количество едър дивеч. Браен и дъщерите й само за два часа напълниха кухнята с диви птици, защото дори най-младата от дриадите, Кашка, боравеше изключително умело с лъка. Крал Хервиг, който обожаваше риболова, на разсымане се появяваше от езерото и донасяше щуки, бяла риба и огромни костури. Обикновено го придружаваше Локи, по-малкият син на Крах ан Крайт. Локи разбираше от риболов и лодки, а освен това беше откриваем на разсымане, защото както и Хервиг, той не пиеше.

Дайнти Бибервент и роднините му, подпомагани от доплера Телико, се заеха с украсата на залите и стаите. Впрегнаха в метене и миене на пода двамата пророци, дресърката на крокодили, скулптора и вечно пияния медиум от женски пол.

Грижите за зимника и напитките първоначално бяха възложени на Лютичето и неговите колеги поети, но това се оказа ужасна грешка. Затова изгониха бардовете и предадоха ключа на Фрея, приятелката на Мишовур. Лютичето и поетите седяха по цели дни до вратата на зимника и се опитваха да трогнат Фрея с любовни балади, срещу които обаче островитянката имаше същия имунитет, както и срещу алкохола.

Гералт вдигна глава, изтръгнат от дрямката от тропането на копита върху камъните на двора. Иззад притиснатите до стената храсти се появи блестящата от водата Келпи с Цири върху седлото. Цири носеше черния си костюм, а на рамото си имаше меч — славния гвеир, придобит в пустинните катакомби на Корат.

Двамата се гледаха мълчаливо известно време, после девойката сръга коня с пета и се приближи. Келпи наведе глава, опитвайки се да достигне вещера със зъби, но Цири я удържа с рязко дърпане на юздата.

— Значи е днес — каза вещерката, без да слиза от коня. — Днес, Гералт.

— Днес е — потвърди той, отделяйки се от стената.

— Радвам се — каза тя неуверено. — Мисля... Не, сигурна съм, че ще сте щастливи, и се радвам...

— Слез, Цири. Да поговорим.

Девойката поклати глава, отметна косите си назад, зад ухoto. За миг се мярна голям, грозен белег на бузата — спомен за онези страшни дни. Цири беше пуснala коса до раменете и я решеше така, че да скрие белега, но понякога забравяше за това.

— Тръгвам си, Гералт — каза тя. — Веднага след празненството.

— Слез, Цири.

Вещерката скочи от седлото, седна до него. Гералт я прегърна. Цири облегна глава на рамото му.

— Тръгвам си — повтори тя.

Той мълчеше. Думите напираха в устата му, но сред тях нямаше нито една, която той да сметне за подходяща и необходима. Мълчеше.

— Знам какво си мислиш — изрече тя бавно. — Мислиш си, че бягам. Прав си.

Той мълчеше. Знаеше.

— Най-накрая, след толкова години, сте заедно. Йен и ти. Заслужили сте щастие и спокойствие. Свой дом. Но мен това ме плаши, Гералт. Затова... бягам.

Той мълчеше. Мислеше си за собствените си бягства.

— Ще си тръгна веднага след празненството — повтори Цири.

— Искам отново да видя звездите над пътя, искам да си подсвирквам нощем баладите на Лютичето. И жадувам битки, танц с мечове,

жадувам рискове, жадувам насладата, която дава победата. И жадувам самота. Разбираш ли ме?

— Естествено, че те разбирам, Цири. Ти си моя дъщеря, ти си вештерка. Ще постъпиш така, както трябва да постъпиш. Но трябва да ти кажа едно нещо. Едно-единствено. Няма да избягаш, макар че през цялото време ще бягаш.

— Знам. — Тя се притисна по-силно към него. — Все още се надявам, че някога... Ако почакам, ако бъда търпелива, и за мен някога ще настъпи такъв прекрасен ден... Такъв прекрасен ден... Макар че...

— Какво, Цири?

— Никога не съм била красива. А с този белег...

— Цири — прекъсна я той, — ти си най-красивото момиче на света. Естествено, след Йенефер.

— Ох, Гералт...

— Ако не ми вярваш, попитай Лютичето.

— Ох, Гералт.

— Накъде...

— На юг — прекъсна го тя веднага, извръщайки лице. — Страната там още дими след войната, възстановяват я, хората се борят за оцеляване. Нужна им е защита и охрана. Аз съм подходяща за целта. И още я има пустинята Корат... Има го Нилфгард. Там имам сметки за уреждане. Имаме сметки за уреждане, аз и гвеирът...

Тя мълкна, лицето ѝ се втвърди, зелените ѝ очи се стесниха, устните се изкривиха в зла гримаса. „Помня — помисли си Гералт. — Помня.“ Да, това беше тогава, на хълзгавите от кръв стъпала на замъка Рис-Рун, когато те се биха рамо до рамо, той и тя. Вълка и Котката, две машини за убиване, нечовешки бързи и нечовешки жестоки, доведени до крайност, разярени, притиснати до стената. Да, тогава нилфгардците отстъпиха, обзети от ужас, преследвани от блъсъците и свистенето на мечовете им, а те двамата бавно тръгнаха надолу, надолу по мокрите от кръв стъпала на замъка Рис-Рун. Тръгнаха, придвижайки се взаимно, съединени в едно, а пред тях се движеше смъртта — смърт, въплътена в блестящите остриета на два меча. Студеният, спокоен Вълк и безумната Котка. Проблясване на острие, крясък, кръв, смърт... Да, това беше тогава... Тогава...

Цири отново отметна коси назад и сред пепеляво-сивите къдици заблестя скритата до момента широка снежнобяла ивица на

слепоочието.

— Тогава косите ѝ бяха побелели.

— Имам си свои сметки — изсьска тя. — За Мистле. За моята Мистле. Отмъстих, но за Мистле една смърт не е достатъчна.

„Бонхарт — помисли си Гералт. — Тя го уби, ненавиждайки го. Ох, Цири, Цири. Стоиш над пропаст, дъщеричке. За твоята Мистле са малко и хиляда смърти. Пази се от омразата, Цири, тя те яде като рак.“

— Пази се — прошепна той.

— Предпочитам да пазя другите — усмихна се зловещо тя. — Така е по-лесно.

„Повече никога няма да я видя — помисли си той. — Ако си тръгне, никога повече няма да я видя“.

— Ще ме видиш — каза тя и се усмихна, и това беше усмивката на магьосница, а не на вештерка. — Ще ме видиш, Гералт.

Тя изведнъж скочи, висока и слаба като момче, но ловка като танцьорка. С един скок се озова върху седлото.

— Яааа, Келпи!!!

Изпод копитата на кобилата блеснаха искри от удара на подковите.

Иззад ъгъла на стената се подаде Лютичето с преметната през рамо лютня и две огромни халби бира в ръце.

— Вземи и се напий — каза той, сядайки до Гералт. — Това ще ти помогне.

— Знам ли? Йенефер ми обеща, че ако мириша на...

— Ще хапнеш магданоз. Пий, човече под чехъл.

Седяха дълго време безмълвно, бавно отпивайки от халбите.

Най-накрая Лютичето въздъхна:

— Цири си тръгва, нали?

— Да.

— Така си и знаех. Слушай, Гералт...

— Не казвай нищо, Лютиче.

— Добре.

Пак помълчаха. От кухнята се носеше ароматно ухание на печен дивеч, обилно подправен с хвойна.

— Нещо приключва — изрече с усилие Гералт. — Нещо приключва, Лютиче.

— Не — възрази поетът със сериозно изражение. — Нещо започва.

IX

Следобедът настъпи под знака на всеобщ плач. Започна се с еликсира за красота. Еликсирът, а по-точно — мазилото, наричано „феенгланц“, а на Старата реч — „гламур“, при умело използване удивително разхубавяващо. По молба на гостуващите в замъка дами Трие Мериголд приготви достатъчно количество гламур и дамите пристъпиха към козметичните процедури. Иззад затворените врати на стаите долитаха риданията на Цирила, Мона, Ейтне и Кашка, на които им забраниха да използват гламура — с тази чест беше удостоена само най-голямата дриада, Морен. Най-силно от всички ревеше Кашка.

На горния етаж ревеше Лили, дъщерята на Даинти Бибервелт, защото, както се оказа, гламурът, както и повечето магии, изобщо не действа на хобитките. В градината, в трънките, проливащи горчиви сълзи медиумът от женски пол, без да съзнава, че гламурът води до мигновено изтрезняване и съпътстващите го явления, между които и дълбока меланхолия. В западното крило на замъка плачеше Аника, дъщерята на кмета Цалдемейн, която, без да знае, че гламурът трябва да се втрива под очите, беше изяла своята част и беше получила диария. Цири получи своята порция гламур и натри с нея Келпи.

Поплакваха си и жриците Йола и Еурнейд, защото Йенефер категорично отказа да облече ушитата от тях рокля. Не помогна и намесата на Ненеке. Йенефер ругаеше, мяташе предмети и заклинания, като повтаряше, че в бяло изглежда като някаква капризна девственица. Изнервената Ненеке също се зае да вика, обвинявайки магьосницата, че се държи по-лошо от три капризни девственици, взети заедно. В отговор Йенефер запрати една кълбовидна мълния и разби покрива на ъгловата кула, което, впрочем, си имаше и добрата страна — грохотът беше толкова страшен, че на дъщерята на Цалдемейн от уплаха ѝ мина диарията.

Отново видяха Трис Мериголд и вещера Ескел от Каер Морхен, нежно прегърнати, да се прокрадват към беседката в парка. Този път никой не се съмняващо, че са самите те, защото доплерът Телико

пиеше бира в компанията на Лютичето, Даинти Бибервелт и дракона Вилентретенмертх.

Въпреки усилените издирвания не успяха да открият гнома, представящ се за Шутенбах.

X

— Йен...

Тя изглеждаше прелестно. Черните, искрящи, обхванати от златна диадема къдрици падаха на блестящи вълни по раменете ѝ и по високата яка на дългата брокатена бяла рокля с надиплени ръкави на черни ивици, стегната в талията с неизброимо количество драпировки и светолилави лентички.

— Цветята, не забравяй за цветята — каза Трис Мериголд, цялата в тъмносиньо, докато връчваше на младоженката букет от бели рози. — Ох, Йен, колко се радвам...

— Трис, скъпа — неочеквано изхлипа Йенефер и двете внимателно се прегърнаха и всяка от тях млясна въздуха около ушите и диамантните обеци на другата.

— Стига сте се разчувствали — каза Ненеке, докато изглеждаше диплите на облечената от нея снежнобяла жреческа дреха. — Да идем в параклиса. Йола, Еурнейд, придържайте ѝ роклята, иначе ще се спъне по стълбите.

Йенефер се приближи към Гералт и с облечената си в бяла ръкавица ръка поправи яката на черния му, обшият със сребро кафтан. Вещерът ѝ подаде ръка.

— Гералт — прошепна тя съвсем до ухото му, — все още не мога да повярвам...

— Йен — прошепна той. — Обичам те.

— Знам.

XI

— Къде е Хервиг, по дяволите?

— Нямам представа — каза Лютичето, търкайки с ръкав катарамите на модната салтамарка с калунов цвят. — А къде е Цири?

— Не знам — намръщи се Йенефер и подсмъркна. — Ама че смърдиш на магданоз, Лютиче. Да не си решил да ставаш вегетарианец?

Гостите се събираха и постепенно запълваха просторния параклис. Агловал, целият в церемониално черно, водеше облечената в бяло-зелена рокля Шееназ, около тях се тълпяха група полуурьстове в кафяво, бежово и охра, Ярпен Зигрин и драконът Вилентретенмертх, и двамата искрящи от злато, Фрейксенет и Дорегарай във виолетово, кралските пратеници в съответните хералдически цветове, елфите и дриадите в зелено и познатите на Лютичето във всички цветове на дъгата.

— Някой виждал ли е Локи? — попита Мишовур.

— Локи? — Ескел се приближи и ги погледна иззад фазановите пера, украсяващи шапката му. — Локи е с Хервиг за риба. Видях ги в лодката в езерото. Цири отиде да им каже, че започваме.

— Отдавна ли?

— Отдавна.

— Да ги вземат дяволите, смотани рибари — изруга Крах ан Крайт. — Когато рибата кълве, забравят за всичко на света. Рагнар, иди да ги викнеш.

— Почакай — каза Браен, докато почистваше глухарчетата от роклята си с дълбоко деколте. — По-добре някой, който тича по-бързо. Мона, Кашка! Raenn'ess aen laeke, va!

— Вече ви казах — изсумтя Ненеке, — че не може да се разчита на Хервиг. Безотговорен глупак, както и всички атеисти. На кого му е щукнало да избере точно него за церемониалмайстор?

— Той е крал — изрече несигурно Гералт. — Макар и бивш, но все пак крал...

— Сто години, сто години... — запя изведнъж единият от пророците, но дресърката на крокодили го успокои с шляпване по врата. В групата на полуръстовете настана суматоха, някой изруга, някой сръга някого. Гардения Бибервелт изпища, защото доплерът Телико настъпи роклята ѝ. Медиумът от женски пол започна да ридае напълно безпричинно.

— Още малко — изсъска Йенефер през мило усмихващите се устни, докато мачкаше букета. — Само още малко и наистина ще се вбеся. Хайде да започваме най-накрая. И да приключваме най-накрая.

— Не се върти, Йен — промърмори Трис. — Защото ще се откачи шлейфът.

— Къде е гномът Шутенбах? — извика някой от поетите.

— Нямаме никаква представа! — отговориха в хор четирите проститутки.

— Нека някой да го намери, по дяволите! — извика Лютичето. — Той обеща да набере цветя! А сега какво? Нито Шутенбах, нито цветя! На какво прилича това?

На входа на параклиса настана раздвижване и вътре на бегом нахлуха двете изпратени до езерото дриади, които надаваха тънки писъци. Подир тях влетя Локи, целият във вода и тиня, с кървяща рана на челото.

— Локи! — извика Крах ан Крайт. — Какво е станало?

— Ма-а-амо-о-о! — разрева се Кашка.

— Que'ss aen? — Браен подскочи разтреперана към дъщерите си, като от вълнение премина на диалекта на брокилонските дриади. — Que'ss aen? Que suecc'ss feal, caer me?

— То преобърна лодката ни... — изрече задъхано Локи. — При самия бряг... Ужасно чудовище! Ударих го с веслото, но то го прегриза, прегриза веслото!

— Кой? Какво?

— Гералт! — извика Браен. — Гералт, Мона казва, че това е цинерея!

— Жиритва! — изрева вештерът. — Ескел, тичай за меча ми!

— Жезълът ми! — извика Дорегарай. — Радклиф, къде ми е жезълът?

— Цири! — извика Локи, бършайки кръвта от челото си. — Цири е там, бие се с това чудовище!

— Проклятие! Цири няма никакви шансове срещу жиритвата!
Ескел! Конят ми!

— Почакайте! — Йенефер изтръгна диадемата си и я запрати на пода. — Ще ви телепортираме! Ще стане по-бързо! Дорегарай, Трис, Радклиф! Дайте ръце...

Всички мълкнаха, а след това закрещяха гръмогласно. На вратата на параклиса стоеше крал Хенселт, мокър от главата до петите, но цял. До него беше застанал юноша в блестящи доспехи със странна конструкция, но без шлем. А след него влезе Цири. Цялата изпоцапана, раздърпана, с гвеира в ръка. През бузата ѝ, от слепоочието до брадичката, се спускаше отвратителна рана, силно кървяща през притиснатия към лицето ѝ скъсан ръкав на ризата.

— Цири!!!

— Убих я — изрече неясно вещерката. — Размазах ѝ главата.

Тя се олюя. Гералт, Ескел и Лютичето я подхванаха, вдигнаха я. Цири не изпускаше меча си.

— Отново — изстена поетът. — Отново ранена в лицето... Как може на това момиче толкова да не му върви...

Йенефер изстена гръмко, изтича до Цири, отблъсна едноръкий Яре, който само пречеше. Без да обръща внимание на това, че смесената с тиня и вода кръв цапа и поврежда роклята ѝ, магьосницата сложи пръстите си върху лицето на вещерката и изкрешя някакво заклинание. На Гералт му се стори, че целият замък се разтресе, а слънцето за миг помръкна.

Йенефер отдръпна длани от лицето на Цири и всички възкликаха от смайване — отвратителната рана се беше превърнала в тънка червена линия, подчертана с няколко капки кръв. Цири увисна в държащите я ръце.

— Браво — обади се Дорегарай. — Майсторска работа.

— Поздравления, Йен — изрече приглушено Трис, а Ненеке се разплака.

Йенефер се усмихна, подбели очи и изгуби съзнание. Гералт успя да я подхване, преди тя да се строполи на пода, омекнала като копринена лента.

XII

— Спокойно, Гералт — каза Ненеке. — Без нерви. Сега ще ѝ мине. Преуморена е, това е всичко, а и емоциите... Тя много обича Цири, нали знаеш.

— Знам. — Гералт вдигна глава и погледна застаналия пред вратата на стаята юноша в блестящи доспехи. — Синко, можеш да се връщаш в параклиса, няма нужда от теб тук. Между другото, кой си ти?

— Аз съм... Аз съм Галахад — прошепна рицарят. — Може ли... Може ли да попитам как се чувства тази прекрасна и храбра госпожица?

— Коя? — усмихна се вещерът. — Тук има две прекрасни и храбри госпожици, макар че едната от тях е все още госпожица само по случайност. За коя питаш?

Юношата подчертано се изчерви.

— За тази... по-младата... — каза той. — Тази, която без колебание се хвърли да спасява Краля Рибар.

— Кого?

— Той има предвид Хервиг — вметна Ненеке. — Жиритвата е нападнала лодката, с която Хервиг и Локи са ловели риба. Цири се е нахвърлила срещу жиритвата, а този юноша, който случайно се е оказал наблизо, ѝ се е притекъл на помощ.

— Ти си помогнал на Цири. — Вещерът погледна рицаря внимателно и доброжелателно. — Как се казваш? Забравих.

— Галахад. А това Avalon ли е, замъкът на Краля Рибар?

Вратата се отвори и на прага застана Йенефер, придържана от Трис Мериголд.

— Йен!

— Отиваме в параклиса — извести го с тих глас магьосницата.

— Гостите чакат.

— Йен... можем да го отложим...

— Ще стана твоя съпруга, ако ще и дяволите да ме отвлекат в пъкъла! И това ще стане веднага!

— А Цири?

— Какво Цири? — Вещерката се показа иззад гърба на Йенефер, втривайки гламур в здравата си буза. — Всичко е наред, Гералт. Глупава драскотина, дори не я усетих.

Галахад, скърцайки и дрънкайки с доспехите си, коленичи.

— Прекрасна госпожице...

Огромните очи на Цири станаха още по-големи.

— А, Цири... — обади се вещерът. — Това е рицарят... хммм... Галахад. Вие вече се познавате. Той ти е помогнал, когато си се биела с жиритвата.

Цири поруменя. Гламурът беше започнал да действа, затова руменината ѝ беше наистина прекрасна, а белегът почти не се забелязваше.

— Госпожице — измънка Галахад, — окажи ми тази жест. Позволи ми, о, прекрасна, да падна в краката ти...

— Доколкото ми е известно, той иска да стане твой рицар, Цири — каза Трис Мериголд.

Вещерката сложи ръце зад гърба си и направи грациозен реверанс, без все още да казва нищо.

— Гостите чакат — намеси се Йенефер. — Галахад, виждам, че си не само смел, но и галантен юноша. Бил си се рамо до рамо с моята дъщеря, затова ще ѝ кавалерстваш по време на церемонията. Цири, тичай да се преоблечеш в рокля. Гералт, загащи си ризата, защото ти се подава над колана. Искам да видя всичките в параклиса след десет минути.

XIII

Сватбата протече блестящо. Дамите и девойките си поплакаха заедно. Церемонията се ръководеше от Хервиг, макар и бивш, но все пак крал. Весемир от Каер Морхен и Ненеке играеха ролята на родители на младоженците, а Трис Мериголд и Ескел бяха кумове. Галахад водеше Цири, която се беше изчервила като божур.

Всички, които имаха мечове, образуваха шпалир. Колегите на Лютичето дрънкаха на лютни и гусли и пееха песен, създадена специално за случая, при това при изпълнението на рефrena им помагаха червенокосите дъщери на Фрейксенет и русалката Шееназ, широко известна с прекрасния си глас.

Лютичето произнесе реч, в която пожела на младоженците щастие, успехи и най-вече благополучна първа брачна нощ, заради което получи ритник по глезена от Йенефер.

После всички отидоха в тронната зала и наобиколиха масата. Гералт и Йенефер седнаха на централното място, откъдето се усмихваха в отговор на тостовете и пожеланията.

Гостите, които в по-голямата си част се бяха напразнували и налудували предишната нощ, се държаха сдържано и благовъзпитано и учудващо дълго време никой не се напи. Неочаквано изключение се оказа едноръкият Яре, който прекрачи границата на благоприличието, неспособен да понесе вида на Цири, постоянно изчревяваща се при умилиителните погледи на Галахад. Никой не изчезна, ако не се брои Кашка, която скоро беше намерена под масата, заспала върху кучето.

Призраците на замъка Розрог явно също се бяха проявили достатъчно предната нощ, защото не даваха признания на живот. Изключение се оказа един окичен с парцали скелет, внезапно подал се от пода зад гърбовете на Агловал, Фрейксенет и Мишовур. Но князът, баронът и друидът спореха по политически въпроси и не забелязаха призрака. Скелетът се разяри от това, че не му се обръща внимание, премина през дълбината на масата и щракна със зъби точно над ухото на Трис Мериголд. Магьосницата, нежно притиснala се към рамото на

Ескел от Каер Морхен, вдигна грациозно бялата си ръка и щракна с пръсти. Кучетата се заеха с костите.

— Да ви помага великата Мелиtele, скъпи мои! — Ненеке целуна Йенефер и чукна чашата си с халбата на Гералт. — Дяволски много време ви отне, но най-накрая сте заедно. Страшно се радвам и се надявам, че Цири няма да вземе пример от вас и ако намери някой подходящ, няма да отлага толкова дълго.

— Изглежда — Гералт посочи с движение на главата си Галахад, който не откъсваше поглед от вештерката, — че тя вече си е намерила някого.

— За този чудак ли говориш? — учуди се жрицата. — А, не. Нищо няма да се получи. Разгледа ли го внимателно? Не? Виж тогава какво прави. Уж се умилква на Цири, а непрекъснато оглежда и побутва чашите и халбите на масата. Признай, че това не е съвсем нормално поведение за влюбен. Учудва ме това момиче — гледа в него като в картина. Яре е друго нещо. Момчето е разумно, сдържано...

— Твой разумен и сдържан Яре току-що падна под масата — прекъсна я студено Йенефер. — И стига за това, Ненеке. Цири идва към нас.

Сивокосата вештерка седна на освободеното от Хервиг място и силно се притисна към магьосницата.

— Замиnavam — каза тя тихо.

— Знам, детето ми.

— Галахад... Галахад ще дойде с мен. Не знам защо. Но не мога да му забраня, нали?

— Да. Гералт! — Магьосницата вдигна към мъжа си очи, пламтящи в топло виолетово. — Разходи се около масата, поговори с гостите. Може да пийнеш нещо. Една чаша. Малка. А аз бих искал да поговоря с дъщеря ми като жена с жена.

Вештерът въздъхна.

На масата ставаше все по-весело. Компанията на Лютичето пееше песни, при това такива, че на бузите на Аника, дъщерята на кмета Цалдемайн, бяха поруменели. Здраво пийналият дракон Вилентретенмертх беше прегърнал още по-пияния доплер Телико и го убеждаваше, че превръщането в княз Агловал с цел смяната му в леглото на русалката Шееназ би било нетактичност.

Червенокосите дъщери на Фрейксенет излизаха от кожите си в опитите си да се харесат на кралските пратеници, а кралските пратеници се опитваха по всякакви начини да се харесат на дриадите, което довеждаше до всеобщ хаос. Ярпен Зигрин, подсмърквайки с чипия си нос, обясняваше на Хиреадан, че като дете е искал да бъде елф. Мишовур крещеше, че правителството няма да се задържи на власт, а Агловал — че ще стане точно обратното. При това никой не знаеше за кое правителство става въпрос. Хервиг разказваше на Гардения Бибервелт за огромния шаран, който беше уловил с въдица от един-единствен конски косъм. Хобитката сънено кимаше, като от време на време наредждаше на мъжа си да спре да се налива.

Из галериите тичаха пророците и дресъорката на крокодили, напразно опитвайки се да намерят гнома Шутенбах. Фрея, на която явно й бяха омръзнали слабаците-мъже, пиеше здравата с медиума от женски пол, при това двете бяха много сериозни и гордо мълчаха.

Гералт обиколи масата, чукна се с този-онзи, издържа множество поздравителни потупвания по рамото и поздравителни целувки по бузите. Най-накрая стигна до мястото, където до напуснатия от Цири Галахад седеше Лютичето. Галахад, вторачен в халбата на поета, говореше, а поетът присвиваше очи и се правеше на заинтересуван. Гералт спря при тях.

— Тогава седнах в тази лодка — разказваше Галахад — и отплувах в мъглата, макар че, честно да ви кажа, господин Лютиче, сърцето ми беше застинало от ужас... И да ви призная, усъмних се. Мислех, че ще загина, че ще си умра в тази безкрайна мъгла... И изведнъж слънцето изгря и заблестя във водата като... злато... И пред очите ми се появи моят... Avalon. Защото това е Avalon, нали?

— Не — възрази Лютичето, наливайки си. — Това е Швемланд, което означава „Тресавище“. Пий, Галахад.

— А тази замък? Не е ли замъкът Монтсалват?

— В никакъв случай. Това е Розрог. Никога не съм чувал за замъка Монтсалват, синко. А когато не съм чувал за нещо, това означава, че то не съществува. За здравето на младата двойка, синко!

— Наздраве, господин Лютиче. Но все пак този крал... Не е ли Кралят Рибар?

— Хервиг? Факт е, че обича риболова. По-рано е обичал да ловува, но откакто го осакатили в битката при Орт, вече не може да

язди. Само не го наричай Краля Рибар, Галахад, защото първо, това звучи много глупаво, и второ, той може да се обиди.

Галахад мълча дълго, играейки си с наполовина празната си халба. Най-накрая въздъхна тежко, огледа се.

— Бяхте прав — прошепна той. — Това е само легенда. Приказка. Фантазия. Накратко казано — лъжа. Вместо Avalon — обикновено блато. И никаква надежда...

— Еее. — Поетът го сръга с лакът. — Не се отчайвай, синко. Откъде изведнъж тази проклета меланхолия? На сватба си, забавлявай се, пей. Ти си млад, животът е пред теб.

— Животът — повтори рицарят замислено. — Как е всъщност, господин Лютиче? Нещо започва, или нещо приключва?

Лютичето го погледна бързо и внимателно.

— Не знам — каза той. — А щом аз не знам, значи никой не знае. Извод: нищо никога не приключва и не започва.

— Не разбирам.

— Не ти и трябва.

Галахад отново се замисли, смръщил чело.

— А Граалът? — попита той най-накрая. — Какво ще кажете за Граала?

— Какво е това Граал?

— Нещо, което всички търсят. — Галахад обърна размечтания си поглед към поета. — Най-важното нещо. Без него животът губи смисъл. Някак непълен е, незавършен, несъвършен.

Поетът издаде напред устни и погледна младия рицар със своя знаменит поглед, в който надменността беше примесена с весело доброжелателство.

— През цялата вечер — каза той — ти седя до своя Граал, момче.

XIV

Около полунощ, когато на гостите започна да им е напълно достатъчна собствената им компания, а Гералт и Йенефер, освободени от церемониала, можеха най-накрая да се погледнат спокойно в очите, вратата се отвори с тръсък и в залата нахлу разбойникът Висинг, широко известен под прякора Фрас-Прас. Фрас-Прас беше висок около два метра, брадата му стигаше до кръста, а носът му беше с цвета и формата на ряпа. В едната си ръка носеше прочутата си тояга Сlamка, а в другата — огромна торба.

Гералт и Йенефер познаваха Фрас-Прас още от едно време. Но никой от тях не си беше и помислял да го кани. Това явно беше работа на Лютичето.

— Здравей, Висинг — каза с усмивка магьосницата. — Много мило, че си се сетил за нас. Почекри се.

Разбойникът се поклони изискано, подпирајки се на Сlamка.

— Много години радост и куп деца — обяви той гръмко. — Това ви пожелавам, скъпи мои! Сто години щастие, какви ги говоря, двеста, мамка му, двеста! Ох, как се радвам Гералт, госпожо Йенефер. Винаги съм вярвал, че ще се ожените, макар че винаги сте се карали и ръфали като кучета. Ох, мамка му, какви ги говоря...

— Добре дошъл, Витай — каза вештерът, наливайки вино в най-дълбокия бокал, който се оказа наблизо. — Пийни си за наше здраве. Откъде идваш? Говореше се, че си в тъмницата.

— Излязох. — Фрас-Прас изпи чашата на екс, въздъхна дълбоко.

— Излязох срещу такова, мамка му, гаранция. А това, драги мои, е подаръкът ви. Заповядайте.

— Какво е това? — промърмори Гералт, гледайки огромната торба, в която нещо мърдаше.

— Улових го по пътя — каза Фрас-Прас. — Намерих го в цветната леха, където е оная гола жена, издялана от камък. Знаете я, оная, дето са я нацвъкали гъльбите...

— Та какво има в торбата?

— Такова, как се вика, дявол. Хванах го за вас, за подарък. Имате ли зверилник? Не? Тогава можете да го препарирате и да го окачите в антрето, да се чудят гостите ви. Хитра гадинка е този дявол, казвам ви. Твърди, че името му е Шутенбах.

БОЕН ПРАХ

Идеята да напиша „Боен прах“ се роди на един конвент — всъщност фантастичните конвенти са Парнас и храм на изкуството, убежище на артистите, светиня на въодушевената и творческа работа.

Конвентът, за който говоря, беше ежегодният Полкон, проведен в Люблин през лятото на 1994 година. Освен многобройните други събития и сензации, които по-добре да продължат да тънат в мрак, се състоя и много сериозен дълъг разговор с Кшищоф Паперковски, председател на Гданския клуб по фантастика (ГКФ). Обръщам ви внимание, че това беше вторият път, в който председателят на ГКФ ме вдъхнови за творчество. За повишаване на интереса към клуба му и към клубния конвент Нордкон, на Кшищоф Паперковски му беше хрумнала наистина гениална по своята простота и непретенциозност идея. Предложението му беше следното: „Напиши нещо, което би могло да е откъс от роман, фрагмент, изведен от контекста на роман. Ние (тоест ГКФ) ще поместим този фрагмент в брошурана за конвента Нордкон '94, като ще прибавим следната бележка: «Сапковски е скъсал с фентъзито и вещера, пише обширна няколкотомна спейс-опера в най-добрите традиции на Е. Е. „Док“ Смит и Джак Уилямсън... Откъс — само при нас!».“

Първоначално не проявих голям ентузиазъм, защото ако има нещо, което да съм сигурен, че никога и по никакъв начин няма да напиша, това е точно спейс-опера. Когато обаче помислих по въпроса, стигнах до извода, че фрагментът от спейс-опера е нещо съвсем различно от спейс-опера. Същото е като със стандартната опера — едно е цялата опера и съвсем различно нещо — някая ария или дует. Фрагментът няма да ме принуди да прибягна до мъчителното конструиране на фабулата на операта и до измислянето на цели планети и междузвездни войни, защото в края на краищата, съгласно Енциклопедията на научната фантастика на Никълс спейс-операта е „авантюрно-приключенска история, включваща междупланетен или междузвезден конфликт“. Откъс, при който не съм задължен да ползвам всички атрибути на жанра, би ми позволил да концентрирам усилията си върху малък участък от фронта и върху най-същественото. Върху това, което предопределя качеството на текста — тоест окървавените герои и напрегнатото действие.

Така че написах фрагмент от спейс-опера. За да не развалим шагата, известно време не издавах, че с фрагмента всичко приключва и

че никога няма да има никаква опера. Едва по-късно започнах да опровергавам. Но шегата успя. В каква степен — за това свидетелства дори и фактът, че някакъв фанатичен ентузиаст и почитател е дал глас за „Battle dust“ на гласуването за наградата „Я. А. Зайдел“ и то в категорията „роман“. А и до днес при срещите с мен ме питат кога най-накрая ще излезе онази спейс-опера, която пиша, защото всички я очакват с нетърпение, за да узнаят по-нататъшната съдба на храбрия командор Тиери Льомоан. Този командор е всъщност Кшищов Паперковски, авторът на идеята — защото си го е заслужил. След малко — в следващото предисловие — ще пиша и за „Вариациите на еднорога“, разказа на Роджър Зелазни, и ще обясня защо героят на този разказ носи името Мартин.

Още нещо — изобщо не се замислих, когато вместо „Боен прах“ написах „Battle dust“. Когато озаглавявах фалшивата спейс-опера, имах предвид не праха от битките, пожарите и кръвопролитията, а носещия същото наименование наркотик, употребяван от наемниците като средство за увеличаване на издръжливостта и на поносимостта към болка, както и за предизвикването на истинска берсеркерска бойна ярост. При отпечатването в споменатата брошура за конвента, ГКФ преведоха на полски заглавието, вероятно решавайки, че просто ме е обзело въодушевлението на космополитен полиглот. И така „Battle dust“ се превърна в „Боен прах“ во веки веков, амин.

Стъклата на прозорците бяха излетели още преди това — сега, когато „Нашвил“ изстреля торпедата, излетяха и рамките, и касите. Естествено, „Нашвил“ не стреляше по нас — тази офис сграда със сигурност не би издържала. Торпедата удариха комплекса на електростанцията, все още защитаван от остатъците от ударната група на Новак. Колкото и невероятно да изглеждаше, хората все още отвръщаха на огъня — светлинните нишки на тежките лазери играеха огнения си танц върху корпуса на флагманския крайцер на компанията „Ифигения Тетис“. За съжаление волфрамовата броня на крайцера не страдаше особено от това.

Ямаширо каза всичко, което трябваше да каже, и тогава се оказа, че от целия офицерски корпус на нашата забележителна наемническа банда най-импулсивна и най-неспособна да се владее е Валери ван Хоутен. Затова изобщо не се учудихме от това, което направи.

Валери събори с ритник стола, посипвайки на пода купчина пълнители за карабини „Крафтсман“ MkIII, след което сочно се изплю върху блещукация, прорязан с линиите на смущения экран на монитора.

— Ти, проклет кучи син! — развика се тя немелодично. — Ти...

Крещя така около половин минута и нито веднъж не се повтори. На всички нас ни се струваше, че стените на сградата се тресат не от взрывовете на снарядите, ракетите и фотонните торпеда, а от нейните крясьци.

На екрана Ямаширо смръщи физиономия, сякаш виждаше течащата по кристала слюнка на Валери.

— Колко плоско — каза той. — Колко тривиално...

— И колко вярно — не издържах аз. — Ти наистина си проклет кучи син, Ямаширо-сан, и не само това. Съобщението ти още веднъж доказа какъв си. Самият ти прекрасно разбиращ какъв кучи син си. Сега, когато превзехме целия комплекс, когато на практика контролираме целия град, ти, вместо да изпратиш тук охранителните кораби на Концерна, абсолютно нагло ни наредядаш да капитулираме, защото фирмата ти през това време се е договорила с „Ифигения Тетис“. И какво, излиза, че тази проклета война не е била нужна на никого? И ти ни го казваш сега? Сега, когато „Нашвил“ ни обстрелва с торпеда?

— Напомням — каза Ямаширо през мрежата от смущения, — че говорим за факти. За факти, върху които никой от нас не може да повлияе. Нито вие, още по-малко пък аз. Аз просто ви информирам за тези факти, така че обидите, с които ме заливате, нито са обосновани, нито са целесъобразни. Не могат и да променят ситуацията. Това, господа — и дами — е форсмажор, непреодолима сила. Предавам ви ултиматума на „Ифигения Тетис“. Ако не се предадете незабавно, „Нашвил“ и „Електра“ ще продължат да обстреляват комплекса. После ще изпратят десант. Оказалите съпротива ще бъдат разстреляни на място.

— Ямаширо — прекъснах го аз, опитвайки се да запазя спокойствие, — ти си подписал нашия договор от името на Концерна. Със същия този златен „Паркър“, който и сега стърчи от петлицата ти. А в този проклет договор има клауза, гарантираща ни опека и защита в случай, че операцията се провали. Знаеш защо тази клауза се появи в договора. „Ифигения Тетис“ не признава нито едно от традиционните права на наемниците. Ако се предадем, ще ни избият. Постъпи според договора, Ямаширо!

— Съжалявам, командор Льомоан, но договорът вече не съществува. Аз го подписах с пълномощията на Надзорния съвет на концерна „Шрьодер и Хайкацу“. Сега, по силата на същите пълномощия, анулирам договора. И точка по въпроса. Разбира се, съобразно член трети на Приложението към договора можете да поискате компенсация по съдебен ред...

Калчър Валчър^[1] отметна глава назад и зацвили с див, магарешки кикот. Смехът му беше толкова заразителен, че всички ние един след друг започнахме да се кикотим, държейки се за коремите и просълзени от смях. Първо Папа Цуксарт, после Мюрийн Тъли — тънко, пискливо, по момичешки. После Хайме Сантакана, при това мръщейки се, защото спазмите от веселието предизвикваха болка в прогорената му от лазера ръка. После се присъединих и аз, а най-накрая — и Валери.

Тази работа не развесели Ямаширо. Той се навъси и отвори уста, за да каже нещо. Но не успя. Мюрийн Тъли извади от кобура старомодния си валтер и вкара в екрана три куршума, благодарение на което от портативния монитор останаха само димящи пръски по стените и тавана.

— End of transmission — каза тя спокойно. — No confirmation required^[2]. Какво правим, Тиери?

— Падаме на пода!

Паднахме, и точно навреме. „Нашвил“ и присъединилата се към него „Електра“ засипаха комплекса с лавинен огън. Аз изплюх мазилката и полиуретановите късчета от подовото покритие, след което включих предавателя:

— Новак! — закрещях аз, опитвайки се да надвикам грохота. — Докладвай какво става при теб, over^[3]!

Предавателят запраща. Новак говореше бързо, неразбираемо и също се опитваше да надвика изстрелите и експлозиите. Разпознавах едва всяка трета дума, но разбрах смисъла. След елиминирането на всички нецензурни думи от доклада на Новак, остана следното: „На булеварда положението е безнадеждно, огледалниците непрекъснато настъпват, амунициите свършват, няма да издържа, мамицата им, over“.

Калчър Валчър се извърна от компютъра, пред който беше застанал на четири крака.

— Имам връзка — каза той. — С „Нашвил“. Да ги повикам ли? Ще преговаряш ли?

— Викай ги — реших аз. — Ще преговарям. Какво да се прави. Концернът ни изпързала, единственото, което можем да направим, е да спасяваме хората. Край, момчета. Вече няма за какво да се бием, нямаме договор, нямаме и пари. Добре поне, че авансът ни е в безопасност в „Кредит Бетелгейзе“. Хайме, дай заповеди на групите. Cease fire^[4], предаване на оръжията, изпращане на сигнал за капитулация на всички честоти. Валери, мълквай! Вместо да ругаеш, оптай да се свържеш с „Хермион“, а после отиди на личните честоти на Новак, Куйпърс и Райкинен. Предай им... S.Y.A. От този момент всеки сам за себе си.

— А ние?

— Ние също. Изпълнявай каквото ти казах.

— До централното командаване на компанията „Ифигения Тетис“ — повтаряше в микрофона Калчър Валчър. — До централното командаване на компанията „Ифигения Тетис“ на борда на крайцера „Нашвил“...

Изведнъж Сантакана избълва в предавателя поредица от живописни испански ругатни, ориентирани към замърсяването на

майчиното мляко с различни течности, произвеждани от човешкия организъм. Досетих се, че някоя от най-войнствените ударни групи е протестирала против „Cease fire“. И наистина, канонадата не утихваше. Лазерите и четирицевните „Ерликони“ от булеварда продължаваха да пържат корпусите на висящите над комплекса крайцери.

— „Хермион“ получи торпедо. — Валери измъкна слушалката от ухото си. — Чуваш ли, Тиери? „Електра“ обстреля платформата. Райкинен отби атаката на огледалниците, но „Хермион“ вече не може да излети!

— Предаде ли на Ейнар S.Y.A.?

— Сега го правя. Райкинен, слушаш ли ме, оуег? Имаш S.Y.A. от Льомоан! S.Y.A., over! Как така не разбираш? Save your ass! Спасявай си задника! Откъде да знам по какъв начин? E.O.T., no confirmation^[5]! А сега какво, Тиери?

— Свържи се със „Стерет“!

— До централното командване... — повтаряше Калчър Валчър.

Откъм енергетичния комплекс стана по-тихо. Стреляха само „Нашвил“ и „Електра“, разоравайки земята и сградите с лъчите на лазерите и с мехурите на фотонните торпеда. Погледнах Сантакана, той ми кимна, след което набра на предавателя кода на следващата група. Калчър Валчър продължаваше да вика „Нашвил“. А Мюйриън Тъли и Папа Цуксарт, на които никога нямаше нужда нещо да им се обяснява, не губеха времето си напразно, а бързо зареждаха с амуниции наличния ни арсенал: шест „Крафтсмана“, ръчен лазер САКО „Мини Силвърлоуд“, два термитови гранатомета „Мицуоки“ АГС и нашата гордост — супермодерен флеймър „Столуорт“ на фирмата „Интердайнамик“.

— Мислиш да си пробием път ли? — Валери погледна с крайчеца на окото си военното ни снаряжение. — И докъде? „Стерет“ не отговаря, най-вероятно са го разпердущинили, както и „Хермион“. Нямаме до какво да си пробиваме път. Тиери е прав. Това вече е краят, Шивон.

— Валери. — Мюйриън Тъли вдигна глава и отметна от челото си червените, леко къдрави коси. „Шивон“ беше псевдонимът ѝ, още от времето на ИРА. — Не знам за теб, но аз нямам намерение да се предавам.

— Нито пък аз — каза Папа Цуксарт, без да вдига глава. — Имам две смъртни присъди — в „Марубени Ито“ и във Федерацията. Дори и огледалниците да не ме застрелят на място, ще бъда екстрадиран...

— Имам връзка с „Нашвил“ — прекъсна го Калчър Валчър. — Тиери, изобщо няма да се сетиш...

— Сещам се — казах аз. — Превключи на високоговорителите. И влоши качеството на картина. Не искам да гледам кучия син и не искам той да ме гледа.

— Можеш да говориш.

— Командор Лъмоан вика „Нашвил“ — изкашлях се аз, не особено доволен от звученето на гласа ми. — Командор Лъмоан...

— Да не губим време в празни приказки — разнесе се от високоговорителите противният, студен и пращащ глас на Жабата. — Безусловна капитулация, Лъмоан. Surrender U.C.^[6]. И никакви търгувания или преговори. Давам заповед за прекратяване на огъня, блокиране на главните компютри и комуникациите, изключване на насочващите лазери, предаване на оръжията и снаряжението. Confirm^[7].

— Единствените, които в този момент водят стрелба, Ръскин, са твоите крайцери.

— Иска ми се да вярвам, че това е истина. Добре, Лъмоан. Давам заповед за прекратяване на огъня. Изпращам десант на територията на комплекса. Но предупреждавам, че всеки опит за съпротива или за унищожаване на собственост на Компанията ще бъдат наказани. На място и сурво. Съобщи ми координатите си, командор. Ще изпратя специален отряд за теб и за... следните офицери: Джон Цуксарт...

Папа направи подигравателна физиономия.

— Мейнрад Манеринг...

Калчър Валчър се изплю на мръсния под.

— Хайме Сантакана — продължи студено Жабата. — Мюйриън „Шивон“ Тъли, Лесли Новак, Ейнар Райкинен, Ян Вилем Куйпърс, Валери ван Хоутен...

Мюйриън се усмихна сладко на Валери, след което й връчи „Крафтсман“, торба със заряди и патрондаш с гранати. Валери ги пое.

— Confirm and re-confirm^[8] — изписка Ръскин, след като приключи с изреждането на фамилиите на онези, които имаха

издадени присъди. Адмирал Ръскин. Някога, когато беше наемник като нас и още не беше адмирал, го наричаха Жабата, поради специфичната му красота.

Калчър Валчър ми намигна, след което изтрака на клавиатурата координатите на платформата на Роджърс, от която ни деляха шест километра.

— Confirm, Ruskin^[9] — намигнах аз в отговор, поемайки от ръцете на Мюйриън зареден „Крафтсман“. — Surrender U.C. in force^[10]. Чакаме отряда ти на посочените координати. See you later, alligator^[11]. E.O.T.^[12], N.C.R.^[13]. Изключваш ли се, Валчър?

— Много ясно.

— Тогава... — взех карабината си в ръка. — Целуни ни задниците, Жабо.

Настигнаха ни на Трето равнище. Може би се бяха досетили, че знаем за дока, в който стои „Исоги Мару“. Или пък Жабата ни познаваше толкова добре, че предугаждаше ходовете ни. Възможно беше и просто да имаха късмет. Късметът, който на нас не ни достигаше. Пристигнаха с четири ATB, снабдени с датчици и инфрачервени локатори, което значеше, че са регистрирали топлината ни още тогава, когато ни се струваше, че сме прикрити от дима и тъмнината. Веднага ни посипаха с всичко, каквото имаха: ракети, плазма, напалм, снаряди СЛАП. Същински overkill^[14].

Видяха сметката на половината момчета от охранителния взвод. За жалост уцелиха и Сантакана, който вървеше най-отпред. Хайме умря на място. Бързо. Извади късмет, негодникът. Недотам късметлиите, обгорени и ранени, крещяха така, че някои от нашите свалиха шлемовете си, за да не чуват онова, което звучеше в слушалките. Но се окопитихме бързо и им отговорихме с още по-голям оувъркил. Дадохме им от всичко, което имахме. Мюйриън Тъли разруши един ATB с лазер САКО, Папа запрати в следващия термитен снаряд от Мицуоки. Никой не успя да излезе от двата транспортъра. От останалите, които, впрочем, също горяха, се посипаха рейндъръри от „Ифигения Тетис“, в своите черни кевларови защитни облекла и шлемове с огледални забрала, от които произлизаше жargonното им наименование.

Те тръгнаха решително срещу нас. В дима, сред огъня и взривовете, сред викове, сред шума и съскането на леещата се от пръскачките вода. Най-вероятно огледалниците смятаха, че ще ни пометат моментално и ще ни изтласкат в коридорите, на Второ равнище. Само че ние нямахме друг изход — трябваше да вървим напред, към дока, в който беше „Исоги Мару“, товарният кораб, който беше единствената ни надежда.

Преди Валери и Папа Цуксарт да монтират триножника на „Столуорта“, ни попротиснаха — гранатите и снарядите от „Крафтсманите“ не бяха достатъчна преграда; те също имаха „Крафтсмани“, имаха и двуцевни „Дайхацу“, и умееха да ги използват. Така че започнахме да се топим. Те също се топяха, но бяха повече от нас.

След миг обаче думата взе „Столуортът“. „*Lasciate ogni speranza*^[15]“ — каза той и цялото Трето равнище се превърна в дантевски ад. Валери, застанала на колене, притиснала буза към корпуса на мерника, крещеше като обезумяла, а флеймърът пъхтеше и плюеше огън, от който бетонът и желязната арматура се разтапяха. Мюйриън и Калчър Валчър сипеха в огъня граната след граната, а Папа поливаше всичко това с тънката червена нишка на САКО-то.

— Достатъчно! — извиках аз, когато видях, че наистина е достатъчно. — Стига, Валери. Прекрати огъня!

Тя вдигна глава от мерника. Очите й бяха напълно безумни, сълзите бяха начертали чудовищни шарки върху мръсното й лице. Вдигнах от земята „Мицуокито“. Беше заредено. Стрелях от височината на бедрата, без да се прицелвам. Термитът проби в стената на халето дупка, през която спокойно можеше да премине АТВ. Папа Цуксарт внимателно отдръпна Валери и вдигна „Столуорта“ заедно с триножника.

— Остави го! — извиках аз. — Направи всичко, каквото се искаше от него. Сега не можем да мъкнем със себе си тежко оборудване! Вземайте само карабините и САКО-то. Шивон, Валчър — в дупката, изчистете фронта! Тръгваме към дока! След малко комплексът ще е обкръжен! Валери, какво ти е? Ставай на крака, — мамка му!

Валери се задави и се разкашля, гледайки онова, което лежеше около нея — а там бяха кървавите късове, останали от охранителния

взвод. Дръпнах я рязко, изправяйки я на крака. Тя ме погледна право в очите. Съвсем неочеквано изпитах тъга. Мъчно ми беше, че с Валери нищо не ни свързваше. Нищо, макар че имаше време, когато нещо би могло да ни свърже. Но аз още тогава разбирах, че това чудно време вече никога няма да се върне.

Побягнахме. Отдалеч, иззад дима, огъня и водата чувах рева на поредните транспортъри, измъкващи се от развалините върху огромните си гуми.

„Исоги Мару“!

Стоманени стъпала. Площадка с перила. Грохот и викове, черни силуети в огледалните шлемове. Отгоре и отдолу. А ние сме по средата. Желязото около нас искри от рикоширалите куршуми. „Исоги Мару“!

Чудесата се случват рядко. Не всеки ден. Не и в този ден. Когато, дишайки тежко, вече скачахме в спасителния коридор, снаряд от СЛАП удари Папа Цуксарт във врата. Главата му просто изчезна, заедно с шлема и мушнатия под ремъка му пакет „Кемъл“. Едната му ръка падна на желязната площадка. Другата още се крепеше, макар и да беше трудно да се каже върху какво. Ние приехме това без особени емоции — всеки си имаше собствени проблеми. Никой не беше цял. Кървяхме, препъвяхме се, падахме и ставахме. „Исоги Мару“!

На другата площадка Мюрийн падна и вече не можеше да стане. Валери свали колана си, промуши го под колана на ирландката, щракна катарамата и започна да влачи ранената по стоманените площи, а аз, застанал на колене, изстрелях по преследващите ни огледалници всичките комулативни ракети от „Мицукито“. С последната разбих стълбището — термитът превърна половината площадка в живописна паяжина, разтичаща се в искри и сълзи от разтопен метал.

От коридора затракаха „Крафтсмани“, в слушалките завибрираха виковете на двете девойки. Затичах се след тях — по широката, блестяща ивица кръв, която Мюрийн оставяше върху плочките.

Обкръжиха ни, изрязвайки с лазерите си проход в стените на комплекса. Но проходът беше тесен и големият варел за вода ни даваше никаква защита. Лежахме, чувствайки горещината на собствените си тела, и правехме всичко възможно, за да оцелеем. Огледалниците стигнаха толкова близо до нас, че някои дори махнаха телескопическите щикове от дулата на своите „Дайхацу“. Но ние

много силно желаехме да оцелеем. Последните си преследвачи убихме от разстояние няколко метра — аз със своя глок, а Мюйриън със старомодния си валтер.

А когато те отстъпиха, позволявайки ни да си отдъхнем, когато осъзнах, че Калчър Валчър е убит, когато обхванатата от конвулсии Мюйриън падна по очи върху стоманената плоча, когато Валери се допревърза с бинт от личната си аптечка, аз намерих изход. През вентилационната шахта, чийто люк разбих със снаряди от СЛАП-а.

— Валери! Шивон! Бързо!

Мюйриън вдигна глава.

— Не мога да стана — изрече тя студено. — Не мога да помръдна краката си. Гръбнакът. Оставете ме.

Сигурно няма да повярвате, но това изобщо не звучеше патетично.

Нашата професия си има свои принципи, свой неписан кодекс. Аз приклекнах и я целунах по мръсната, покрита с кървава кора буза. После ѝ помогнах да седне, опирачки гърба ѝ в резервоара с вода. Дадох ѝ „Крафтсман“ и последния останал ми пълнител. Валери, без да казва нищо, остави до нея патрондаша с гранатите. Те бяха две. После, без да поглеждаме назад, аз и Валери се вмъкнахме в шахтата. Не можехме да направим нищо повече за Мюйриън. Наистина.

Не бяхме успели да изпълзим надалеч, когато я чухме да стреля с „Крафтсмана“. А след миг чухме вика ѝ. Не, не вик. Пеене. Мюйриън Шивон Тъли, червенокосата Мюйриън Шивон Тъли от Дъблин, от живописната Фениън стрийт, пееше, изпразвайки последния си пълнител в огледалниците, които идваха към нея по стълбището с телескопически щикове на дулата на своите „Дайхацу“.

*In Dublin's fair city
Where the girls are so pretty...[\[16\]](#)*

„Крафтсманът“ се задави и млъкна, след което избухнаха в кратки интервали и двете гранати.

I first set my eyes on sweet Molly Malone...[\[17\]](#)

Изстрели от старомодния валтер. Първи, втори, трети... И пеене, все по-диво, все по-отчаяно.

*As she wheeled her wheelbarrow
Thru' streets broad and narrow,
Crying... [18]*

Изстрел. И тишина.

Мюйриън Шивон Тъли от Фениън стрийт. Нищо не можехме да направим. Нищо. Когато измъкваш от вентилационните тръби върху платформата Валери ван Хоутен, тя умря. Имаше разкъсана бедрена артерия. Лошо направената превръзка не беше успяла да спре кръвта. Преди битката и по време на нея Валери беше взимала „Ейфорал“ и „Battle Dust“, а когато я раниха, започна да взима стимулатори и аналгетици. Не усещаше болката, така че не беше разбрала, че умира. Умря точно когато ни намериха момчетата на Ян Куйпърс. Същият Куйпърс, който, когато беше чул, че има S.Y.A., си бе спомнил за дока, в който беше забравеният от всички транспортен кораб „Исоги Мару“. И си беше спасил задника. Своя, както и на тримата младежи и девойки, които бяха с него. Спаси и моя задник. Макар че не беше длъжен да се притеснява за мен. Та нали когато му дадох заповедта S.Y.A., не му казах нищо за транспортния кораб — нито на него, нито на Новак, нито на Райкинен. Нашата професия си има свои закони и принципи. Куйпърс, Новак и Райкинен трябваше да отвличат вниманието, трябваше да примамят огледалниците подир себе си. А „Исоги Мару“ трябваше да откара от планетата мен, Папа Цуксарт, Сантакана, Калчър Валчър и Мюйриън Тъли. И Валери.

Но Валери умря.

Представете си, излетяхме без никакви проблеми. Не ни взривиха торпедата на „Нашвил“ и „Електра“, не ни хванаха с притеглящ лъч, не изпратиха изтребители подире ни. Чудеса не се случват всеки ден. Но този ден ние извадихме късмет.

Отлетяхме.

И тогава, на борда на „Исоги Мару“, който след изхвърлянето на трюма се оказа раздрънкана барака, дадох една много глупава, направо безумна клетва. Омотан с бинтове, надупчен от инжекции, аз обещах нещо на адмирал Ръскин, наричан Жабата; обещах друго нещо на адвоката Ямаширо от концерна „Шрьодер и Хайкацу“, както и на Каленберг, президента на Концерна; Разбира се, не забравих за компанията „Ифигения Тетис“, както и за въоръжените й сили, а също и за огледалниците от Междупланетните сили за сигурност. Никого не забравих. А и добавих — като резерва — всички онези, които биха могли да ми застанат на пътя, които биха могли да ми попречат.

Дадох обещание. И ще го изпълня. Дори и това да отнеме години, десетки години, аз няма да забравя на кого какво съм обещал. Чуваш ли, Шивон? Чувате ли ме, Хайме, Папа, Валчър, Новак, Ейнар?

Чуваш ли ме, Валери?

Само търпение. Няма да забравя.

[1] В оригинала — Culture Vulture , букв. Ценител на изкуството (англ.) — Б.пр. ↑

[2] Край на предаването. Няма нужда от потвърждение. (англ.) — Б.пр. ↑

[3] Край (англ.) — Б.пр. ↑

[4] Прекратяване на военните действия. (англ.) — Б.пр. ↑

[5] Край на предаването, без потвърждение. (англ.) — Б.пр. ↑

[6] Surrender unconditional . (англ.) — Безусловна капитулация. — Б.пр. ↑

[7] Потвърдете (англ.) — Б.пр. ↑

[8] Потвърдете и препотвърдете. — Б.пр. ↑

[9] Потвърждавам, Ръскин. (англ.) — Б.пр. ↑

[10] Обявявам безусловна капитулация (англ.). — Б.пр. ↑

[11] „До после, алигаторе“. (Заглавието на известна рокендрол песен на Бил Хейли). — Б.пр. ↑

[12] End of transmission (англ.) — Край на предаването. — Б.пр. ↑

[13] No confirmation required (англ.) — Не се изисква потвърждение. — Б.пр. ↑

[14] Ядрена мощност, много по-голяма от необходимата за унищожение на неприятеля. — Б.пр. ↑

[15] „Надежда всяка тука оставете“. (итал.) — Б.пр. ↑

[16]

В прелестния град Дъблин,
девойките са тъй красиви.

(англ.) — Началото на популярната песен „Molly Malone“, неофициален химн на гр. Дъблин — Б.пр. ↑

[17] За пръв път съзрях сладката Моли Малоун. — Б.пр. ↑

[18]

Докато тя караше количката си
през улиците тесни и широки,
викайки...

— Б.пр. ↑

ЗЛАТЕН СЛЕДОБЕД

„Златен следобед“ беше написан за антологията „Тринайсет котки“, пусната от издателство „Свръхнова“ през 1997 година. За произхода на тази антология се носят най-различни легенди, също така много хора претендират, че са автори на идеята и вдъхновители на заглавието. Аз обаче смея да твърдя, че знам истината, а тя е следната. Мирослав Ковалски, шефът на „Свръхнова“, през 1995 година издаде книгата на Тадеуш Конвицки „Памфлет за себе си“. В тази книга господин Тадеуш е посветил много топли думи на своя котарак Иван, който по онова време вече не е бил между живите. „Вие, фантастите — каза ми веднъж Ковалски, силно поощрен от Данута Гурска, известна преводачка и също голяма почитателка на котките — всички до един имате котки, всеки от вас е стопроцентов любител на котките. Защо не напишете по един разказ за котки и котешки истории? За антология. Ако напишете за котките толкова хубави, топли и мили неща като Конвицки, антологията ще се хареса.“

Така че се събрахме голяма група — с котките се захванаха, освен останалите, Ева Бялоленцка, Марчин Волски, Гено Дембски, и аз, разбира се. Когато чух паролата „котка“ аз веднага реших да се заема с една от най-известните котки в литературата — Чешърския котарак, философът с убийствената усмивка. Не мога да кажа нищо повече за разказа, трябва да се прочете и толкоз.

Така че ще се огранича с един анекдот и една любопитна подробност.

Анекдотът засяга антологиите като такива, особено изключително популярните в англосаксонската фантастика и фентъзи тематични антологии — а точно такава беше „Тринайсет котки“. В предговора към един от известните си разкази Роджър Зелазни разкрива как е възникнал този разказ. Обадили му се по телефона, на другия край на линията бил Гарднър Дозоа, който предложил на Зелазни да участва в тематична антология. Тема: еднорози. Зелазни отговорил, че ще си помисли. Скоро телефонът иззвънял повторно и този път на писателя се обадил друг издател, предлагайки на Зелазни да напише разказ за тематична антология. Тема: барове. Зелазни още не бил успял да се опомни, когато Фред Саберхаген Му предложил по телефона да участва в тематична антология. Темата: шах и шахматисти. Моментът съвпаднал с приятелско посещение на Джордж Р. Р. Мартин, който изслушал оплакванията за многото работа, след

което предложил решение. „Зашо не напишеш разказ — попитал шаговито той, — който да става и за трите антологии?“ Така се появил известният разказ „Вариациите на еднорога“, в която еднорог играе шах в бар. А главният герой носи името Мартин — така Зелазни се отблагодарил за идеята.

Наистина, жалко, че у нас издаваните и преиздаваните тематични антологии са такава рядкост. Без проблеми бих добавил към Чешърския котарак, ако има такава необходимост, бар и шахматна дъска.

А сега обещаната любопитна подробност, свързана със „Златен следобед“. Това изобщо не е моя измислица или *licentia poetica*^[1]. А е факт: намерени през 1997 година снимки, доста смели за времената, когато са били направени и свидетелстващи за не особено невинния интерес на Луис Карол към много млади момичета, наистина са продадени в аукционна къща „Сотби“, точно за сумата, посочена в разказа.

Ще добавя също, че имаше някои личности, които ми отправяха упреци и си позволяваха да се надсмиват на факта, че текстът в „Златен следобед“ е изпъстрен с голямо количество фрази на пет чужди езика, включително и мъртвите — ни повече, ни по-малко. Някои с наистина диво Schadenfreude^[2] се запалиха по рекламирането на прословутия и куриозен закон „за защита на полския език“. Аз пък си позволявам да съм на мнение, че хората, които не знайт чужди езици, са назадничави и достойни за съжаление, а законът трябва да преследва не табели, на които пише: „Cafu“, „Sex Shop“ и „Irish Pub“, а такива, на които изброените думи са заменени с неразбираеми за никого думи и изрази. Точно табелите от последния вид, които днес са по-многообразни, са престъпни, а първите са ясни и разбираеми за всички — с изключение на умствено недоразвитите, разбира се.

В „Тринайсет котки“ беше включен също — по волята на издателя — вече познатият на читателите по-ранен разказ „Музиканти“. Това, че в „Музиканти“ става въпрос за котки, обаче, беше от второстепенно значение. Същественото беше — да разкрия завесата на професионалната тайна, — че издателят страдаше от липса на разкази за антологията, защото беше принуден да отхвърли повечето изпратени като трагични спрямо котките. Тоест халтура.

„Златен следобед“ беше номиниран за наградата „Януш А. Зайдел“ за 1997 година на Полкона в Бялисток през 1998 година, но загуби във финалното гласуване. Така че „В ямата от бомбата“ остана единственият ми разказ извън вещерския цикъл, за който получих „Зайдел“.

И накрая един цитат, обясняващ защо Чешърския котарак, защо другите котки, защо „котешка“ антология. Цитатът е от вече споменатия „Памфлет за себе си“ на Тадеуш Конвицки и обяснява всичко. След дълъг фрагмент, посветен на котака Иван, господин Тадеуш пише: „Котката, с котката, за котката, а хората? — ще попитате. Хората да си гледат работата“.

Няма какво да се добави. Можеш само да се съгласиш.

[1] Поетична волност (лат.) — Б.пр. ↑

[2] Злорадство (нем.) — Б.пр. ↑

*Какъв прекрасен юлски ден.
Следобедът е златен...*

Луис Карол, „Алиса
в страната на чудесата“

Очертаваше се един изумителен следобед, подобно на всички онези прекрасни следобеди, които съществуват единствено за това да бъдат прекарвани в дълго и сладко far niente^[1], докато окончателно не се изморите от разкошното мързелуване. Разбира се, такова благоразположение на духа и тялото не може да се постигне просто така, от здравословен начин на живот, без подготовка и без план, като просто се изтягаш където ти попадне. Не, скъпи мои. За това е нужна предварителна подготовка, както от интелектуално, така и от физическо естество. Безделието, както се казва, трябва да се заслужи.

Така че, за да не се губи нито един от точно отброяваните моменти, от които, както се знае, са съставени тези разкошни часове, аз се хванах за работа, а именно: тръгнах към гората и влязох в нея, без да обръщам внимание на забитата в края ѝ предупредителна табела: „ВНИМАНИЕ: ДЖАБЕРУОКИ“. Без пагубната за такива случаи припряност намерих отговарящото на каноните на изкуството дърво и се изкатерих по него. После подбрах един подходящ клон, ръководейки се при избора си от теорията за revolutionibus orbium coelestium^[2]. Какво, твърде научно ли ви се струва? Добре де, ще ви го обясня по-просто: избрах си клон, на който през цялата втора половина на деня слънцето ще ми напича козинката.

Слънчицето приличаше, кората на дървото ухаеше, птички и насекоми припяваха с различни гласове извечните си песни. Аз се изпънах на клона, провесих изящно опашка, подпрях брадичка на лапите си и тъкмо се наканих да се потопя в гореспоменатата блажена дрямка, и бях готов да продемонстрирам на целия свят безкрайното си безразличие към него, когато изведнъж забелязах тъмна точка в небето.

Точката се приближаваше бързо. Вдигнах глава. При нормални условия въобще нямаше да обръна никакво внимание на разни приближаващи се тъмни точки, тъй като в нормални условия подобни

точки обикновено се оказват птици. Но в Страната, където временно пребивавах, условията изобщо не бяха нормални. Отблизо летящата точка можеше да се окаже, например, пиано.

Но статистиката за кой ли път оправда титлата си царица на науките. Вярно, че приближаващата се точка не беше птица в класическия смисъл, но далеч не беше и пиано. Въздъхнах тежко, защото бих предпочел пианото. Пианото, стига да не лети в небето заедно с въртящ се стол и седящия на него Моцарт, е преходно и недразнено ушите явление. Но Радецки — защото това беше точно Радецки — успяваше да бъде много шумно, изморително и нетърпимо явление. Ще ви кажа не без капчица злорадство: това всъщност беше всичко, което умееше Радецки.

— Котките ядат ли прилепи? — изскърца той, правейки кръгчета над мен и моя клон. — Котките ядат ли прилепи, питам?

— Омитай се, Радецки.

— Ах, колко си циничен, Честьр, ха-ха! *Do cats eat bats?* Котките ядат ли прилепи? А случайно прилепите да ядат котки?

— Явно искаш да ми кажеш нещо. Казвай по-бързо и се махай!

Радецки заби нокти в клона над моя, увисна с главата надолу и прибра ципестите си крила, приемайки най-приятния за очите ми вид на мишка.

— Знам нещо! — тъничко изписка той.

— Най-накрая! Природата е безгранична в милостта си.

— Гост! — изпища прилепът, извивайки се като акробат. — Гост посети Страната! Какъв весел ден! Имаме гост, Честьр! Истински гост!

— Видя ли го със собствените си очи?

— Не... — Той се смути, разклати огромните си уши и смешно помръдна с блестящия си, приличащ на копче, нос. — Не съм го виждал. Но за него ми разказа Джони Катърпилър.

Няколко секунди не ме напускаше желанието да го съмрмя както трябва и без да си подбирам думите за това, че ми развали сиестата, разпространявайки непроверени слухове, но се сдържах. Първо, Джони Катърпилър имаше много недостатъци, но склонността към безотговорно бръщолевене и фантазиране не беше сред тях. Второ, макар че появата на гости в Страната беше доста рядко явление и по правило доста тревожно, то се случваше сравнително редовно. Няма

да повярвате, но веднъж при нас попадна един инка, напълно изглупял от листата кока или някаква друга предколумбова гадост. Добре се забавлявахме с него! Той обикаляше наоколо, досаждаше на всички, говореше нещо на неразбираем език, викаше, плюеше, лигавеше се, заплашваше всички с обсидиановия си нож. Но скоро си тръгна, при това завинаги, както и всички останали. Замина си ефектно, жестоко и кърваво. С него се захванаха кралица Маб и свитата ѝ, която обожаваше да се нарича Властелините на сърцата. Ние ги наричаме просто Сърцата. *Les Coeurs*.

— Аз ще отлитам — внезапно обяви Радецки, прекъсвайки размишленията ми. — Ще отида да съобщя на останалите. За госта става въпрос. Е, всичко хубаво, Честър.

Аз се опънах върху клона, без да го удостоя с отговор. Той не го заслужаваше. В края на краищата аз бях котарак, а той беше само една летяща мишка, която напразно се опитваше да изглежда като миниатюрен граф Дракула.

Кое може да е по-лошо от един идиот в гората?

Онзи от вас, който извика нищо, не е прав. Има нещо по-лошо от идиот в гората.

И това е идиотка в гората.

Идиотката в гората — внимание! — може да бъде разпозната по следните белези: първо, чува се от половин миля разстояние; второ, тромаво подскача на всеки три-четири крачки, припява си, говори си сама; трето, опитва се да ритне с крак въргалящите се по пътечката шишарки, но никога не уцелва.

И накрая, щом ви забележи на клона на дървото, възклика: „Ox!“ и започва да ви зяпа нахално.

— Ox! — каза идиотката, вирна глава и ме зяпна нахално. — Здрави, котенце!

Аз се усмихнах, а идиотката, която и без това беше болезнено бледа, пребледня още повече и сложи ръце зад гърба си. За да скрие треперенето им.

— Добър ден, господин котарак — измърмори тя, след което направи реверанс. Не беше кой знае колко грациозен.

— Bonjour, ma fille^[3] — отвърнах аз, без да спирам да се усмихвам. Както може би се досещате, целта на френския беше да я объркам. Все още не бях решил как да постъпя с нея, но не можех да се лиша от удоволствието да се позабавлявам. А сконфузената идиотка е нещо доста забавно.

— Ou est chatte^[4]? — неочеквано изписка идиотката. Както несъмнено се досещате, това не беше разговор. Просто първата фраза от учебника по френски език. Но въпреки това — любопитна реакция.

Разположих се по-удобно на клона. Бавно, за да не изплаща идиотката. Вече споменах, че още не бях решил какво да правя понататък. Естествено, не се страхувах да се скарам с Les Coeurs, които бяха узурпирали изключителното право да унищожават гостите и реагираха рязко, ако някой се осмелеше да ги лиши от това право. Аз, като един котак, естествено, плюех на изключителните им права. Всъщност плюех на всички права. Затова вече бях имал малки сблъсъци с Les Coeurs и тяхната кралица, червенокосата Маб. Не се страхувах от подобни сблъсъци. Дори ги провокирах всеки път, когато имах желание за това. Само че сега не изпитвах особено желание. Но се наместих по-удобно на клона. Предпочитах да си свърша работата с един скок, защото нямах ни най-малкото желание да гоня идиотката из гората.

— Никога в живота си — каза момичето с леко разтреперан глас — не бях виждала котарак да се усмихва. По такъв начин.

Помръднах с ухо, давайки ѝ да разбере, че нищо ново не ми казва.

— Аз имам котка — заяви тя. — Казва се Дайна. А ти как се казваш?

— Ти си гостенка тук, скъпо мое момиче. Така че първо ти трябва да се представиш.

— О, моля за извинение. — Тя направи реверанс и сведе поглед. Жалко, защото очите ѝ бяха тъмни и много красиви за човек. — Наистина не беше учтиво от моя страна. Първо трябваше аз да се представя. Казвам се Алиса. Алиса Лидъл. Озовах се тук, защото влязох в заешката дупка. Следвах белия заек с розовите очи. Той беше облечен с жилетка. А в джобчето на жилетката имаше часовник.

„Инка — помислих си аз. — Говори разбираемо, не плюе, няма обсидианов нож. Но въпреки това е инка“.

— Тревичка ли сте пушили, госпожице? — попитах учтиво. — Или сте пили барбитурати? А може би сте се нагълтали с амфетамини? Ma foi^[5], колко рано ги започват децата в наши дни.

— Не разбрах нито дума — поклати тя глава. — Нищо не разбрах от това, което ми каза, котенце. Нито дума. Ни думичка!

Тя говореше странно и беше облечена още по-странно — едва сега обърнах внимание на това. Разкроено палтенце, престилчица, якичка със заоблени краища, къси ръкавчета с воланчета, чорапчета... Да, по дяволите, чорапчета. И обувчици с кайшки. *Fin de siecle*^[6], проклет да съм. Значи трябваше да изключи наркотиците и алкохола. Освен ако облеклото ѝ не беше театрален костюм. Можеше да е попаднала в Страната директно от представлението в училищния театър, където е играла малката мис Мъфет, която седи на пясъка до един паяк. Или направо от вечеринката, с която младата трупа е отбелязала успеха на спектакъла, погълътайки прахчета с шепи. След известно размишление реших, че това е най-вероятното.

— Какво сме погълнали, тогава? — попитах аз. — Какво вещество ни е позволило да постигнем особено състояние на съзнанието? Какъв препарат ни е пренесъл в Страната на чудесата? А може би просто сме изпили голямо количество топъл gin and tonic?

— Аз ли? — изчерви се тя. — Нищо не съм пила... Тоест само една мъничка глътчица... Е, може би две... Или три... Но пък на бутилката имаше надпис „Изпий ме“. Това нямаше как да ми навреди.

— Да, все едно слушам Джанис Джоплин.

— Моля?

— Няма значение.

— Щеше да казваш как ти е името.

— Честър. На твоите услуги.

— Честър се намира в графство Чешър — гордо заяви тя. — Скоро го учихме в училище. Значи ти си Чешърския котарак? И каква услуга ще ми направиш? Нещо приятно?

— Просто няма да ти направя нищо неприятно — усмихнах се аз, оголвайки зъби, като окончателно реших все пак да я оставя на разположение на Маб и *Les Coeurs*. — Смятай го за услуга. И не очаквай нищо повече. Довиждане.

— Хммм... — обърка се тя. — Добре, сега ще си ида... Но първо... Кажи ми, какво правиш на дървото?

— Лежа в графство Чешър. Довиждане.

— Но аз... Не знам как да изляза оттук.

— Просто искам да се отдалечиш оттук — поясних аз. —

Защото, ако смяташ съвсем да се махнеш, това ще са напразни опити, Алиса Лидъл. Оттук няма излизане.

— Не разбрах?

— Оттук не можеш да излезеш, глупачке. Трябвало е да погледнеш и от обратната страна на листчето. Онова, което е било на бутилката.

— Това не е вярно — заядливо заяви тя. — Ще се поразходя тук, а после ще се върна у дома. Трябва. Ходя на училище и не мога да изпускам уроците. Освен това ще липсвам на мама. И на Дайна. Дайна е котката ми. Казах ли ти за нея? Довиждане, Чешърски котарако. А ще бъдеш ли така любезен да ми кажеш накъде води тази пътечка? Къде ще попадна, ако тръгна по нея? Живее ли някой там?

— Там — посочих аз с леко помръдане на главата, — живее Арчибалд Хейг, за приятелите си просто Арчи, той е по-шантав и от мартенски заек. Затова го наричаме Мартенския заек. А ей там живее Берtrand Ръсел Хата, толкова чалнат, колкото всеки шапкар. Затова така го и наричаме: Шапкаря. И двамата, както може би вече си се досетила, не са с всички си.

— Но аз нямам желание да се срещам с безумни или побъркани.

— Всички тук сме побъркани. Аз съм. И ти си.

— Аз? Не е вярно! Защо говориш така?

— Ако не беше побъркана — поясних, вече поотегчен, — нямаше да попаднеш тук.

— Непрекъснато говориш със загадки... — започна тя и очите ѝ изведнъж се ококориха. — Хей-хей... Какво ти става? Чешърски котарако? Не изчезвай! Моля те, не изчезвай!

— Скъпо дете — казах меко, — аз не изчезвам, просто твоят мозък престава да функционира, губи способност дори трескаво да бълнува. Спира да работи. С други думи...

Не довърших изречението. Някак си не можех да се решава да ѝ обясня, че умира.

— Отново те виждам! — тържествуваща възклика тя. — Отново си тук. Повече не прави така. Не изчезвай така неочеквано. Това е ужасно. От него ми се вие свят.

- Знам.
- Вече трябва да тръгвам. Довиждане, Чешърски котарако.
- Сбогом, Алиса Лидъл.

Ще прескоча малко събития. В този ден повече не мързелувах. Разбуден и изтръгнат от благата дръмка, вече не бях в състояние да възстановя предишното си състояние. Какво да се прави, светът отива на кучешки. Вече не оказват никакво уважение на спящ или просто почиващ си котарак. Къде са онези времена, когато пророкът Мохамед, решавайки да стане и да отиде в джамията и в същото време не искали да буди притисналия се към ръкава му котак, отрязал ръкава си с нож? Никой от вас, обзалагам се на каквото поискате, няма да се реши на тази благородна постъпка. Затова сигурно никой от вас няма да успее да стане пророк, ако ще цяла година да тичате от Мека до Медина и обратно. Какво пък, както Мохамед се отнесъл с котака, така и котакът се отнася с Мохамед.

Размишлявах не повече от час. После — сам се изненадах — слязох от дървото и без да бързам, поех по тясната пътечка към дома на Арчибалд Хейг, наричан, както вече споменах, Мартенския заек. Разбира се, ако бях поискал, щях да се озова при Заека за няколко секунди, но сметнах това за прекалена любезноть, която би го накарала да си помисли, че ще искам нещо от него. Може пък и да имаше нужда от това, но нямах намерение да го правя.

Скоро сред охрата и жълтевината на есенните листа се откроиха червените керемиди на къщичката на Заека. До слуха ми достигна музика. Някой — или нещо — тихичко свиреше и припяваше „Greensleeves“. Мелодия, която идеално подхождаше на времето и мястото.

*Alas, my love, you do me wrong
To cast me off discourteously
And I have loved you oh so long
Delighting in your company...[\[7\]](#)*

В градинката пред къщичката беше поставена маса с покривка. На масата бяха наредени чинийки, чаши, чайник и бутилка уиски „Чивас Регал“. До нея седеше домакинът, Мартенския заек, и гостите му: Шапкаря, който стоеше тук почти непрекъснато, и Пиер Дормаус, който идваше тук — както и където и да било — изключително рядко. Начело на масата седеше тъмнооката Алиса Лидъл, отпусната по детски непосредствено в плетения стол, държаща в ръце чашка. Като че ли изобщо не я вълнуващо фактът, че на five o'clock whisky and tea^[8] присъстват заек с небрежно стърчащи мустаци, дребосък с идиотски цилиндър и колосана яка, както и закръглен съсел, който дремеше, облегнал глава на масата.

Арчи Мартенския заек ме забеляза пръв.

— Вижте кой идва — възклика той, а тембърът на гласа му недвусмислено показваше, че в тази компания чай пиеше само Алиса.
— Кой идва? Да не ме лъжат очите? Но това е, ще цитирам пророка Йеремия, най-благородното от животните с величествени движения и надменни крачки.

— Някъде тайно са разбили седмия печат — подхвана и Шапкаря, като сръбна от порцелановата чаша нещо, което очевидно не беше чай. — Погледнете само, иде бледият котарак и води ада след себе си.

— Истина ви казвам — отбелязах аз без високопарност, приближавайки се към тях, — звучите като разстроени наркомани.

— Сядай, Честьр — каза Мартенския заек. — Налей си. Както виждаш, имаме си гост. Той тъкмо ни развлечаше с разкази за приключенията, които е преживял от мига, в който е влязъл в нашата Страна. Сигурен съм, че с удоволствие ще го послушаш. Нека ви запозная.

— Вече се познаваме.

— Разбира се — каза Алиса и се усмихна весело. — Познаваме се. Тъкмо той ми показа пътя към прелестната ви къщичка. Това е Чешърския котарак.

— Какви си ги наприказвал на детето, Честьр? — помръдна с мустаци Арчи. — Пак си се хвалил с красноречието си, за да докажеш превъзходството си над останалите същества? А, котако?

— Аз имам котка — ни в клин, ни в ръкав изтърси Алиса. — Тя се казва Дайна.

— Вече ни каза.

— А този котарак — Алиса ме посочи нетактично с пръст — понякога изчезва, и то така, че във въздуха остава да виси само усмивката му. Бррр, кошмар.

— Е, какво ти казах! — Арчи повдигна глава и ушите му, украсени със залепнали тревички и пшенични класове, щръкнаха. — Изфукал се е! Както винаги!

— Не съдете — обади се Пиер Дормаус с абсолютно трезв глас, без да вдига глава от покривката, — за да не бъдете съдени.

— Млъквай, Дормаус! — махна с лапа Мартенския заек. — Спи и не се обаждай.

— А ти продължавай, продължавай, дете мое — подкани я Шапкаря. — Ние ще послушаме с удоволствие разказа за твоите приключения, а времето лети.

— И още как — изръмжах аз, гледайки го в очите. Арчи прихна пренебрежително.

— Днес е сряда — каза той. — Маб и *Les Coeurs* играят своя идиотски крокет. На бас, че не знаят нищо за нашата гостенка.

— Подценяваш Радецки.

— Повтарям ти, имаме време. Затова ще се възползваме от него. Подобни забавления не ни попадат всеки ден.

— И какво му е забавното тук, ако смея да попитам?

— Сега ще видиш. Е, скъпа Алиса, разказвай. Целите сме слух.

Алиса Лидъл ни огледа любопитно с тъмните си очи, сякаш очакваше, че наистина ще се превърнем в нещо.

— Така, докъде бях стигнала? — замисли се тя, без да дочека метаморфозата. — Аха, сетих се. Поничките, на които имаше надпис: „Изяж ме“, бяха покрити много красиво със стафиidi върху жълт крем. Ах, колко бяха вкусни тези понички! Направо имаха вълшебен вкус! И наистина бяха вълшебни. Отхапах само една хапка и започнах да раста. Изплаших се, нали разбирате... И бързо отхапах от друга поничка, също много вкусна. И веднага започнах да се смалявам. Това бяха магии, да. Можех да ставам ту голяма, ту малка, можех да се свивам и да се разтягам. Както си поискам. Разбирате ли?

— Разбираме — отвърна Шапкаря и потри ръце. — Е, Арчи, твой ред е. Слушаме те.

— Всичко е от ясно по-ясно — надменно заяви Мартенския заек.

— В глупостите ѝ се забелязва очевиден еротичен подтекст. Яденето на поничките е израз на типично детските орални блянове, които се базират на все още спящата сексуалност. Да ближе и да мляска, без да мисли — това е типично за периода на полово съзряване, макар че трябва да призная, че на света са известни и такива личности, които до дълбока старост не излизат от тази възраст. Що се отнася до предизвиканото чрез яденето на поничка свиване и разтягане — то мисля, че няма да се окажа първооткривател, ако ви напомня за мита на Прокrust и прокрустовото ложе. Става дума за подсъзнателното желание да се приспособи, да вземе участие в загадката на посвещението и присъединяването към света на възрастните. Тук също има и сексуален подтекст. Момичето желае...

— Ето в какво се състояло вашето забавление — отбелязах аз. — В психоанализа, чиято цел е да се разбере как се е озовала тук. Само че проблемът се Състои в това, Арчи, че при теб всичко се основава на сексуалността. Което, впрочем, е типично за дивите и питомните зайци, невестулките, катериците и останалите гризачи, на които само едно нещо им е в главата. Но ще повторя въпроса си: кое му е забавното тук?

— Както при всяко забавление — каза Шапкаря, — забавно се оказва побеждаването на скуката.

— И фактът, че на някой това не му е забавно, по никакъв начин не доказва, че този някой е по-висше същество — изръмжа Арчи. — Не се усмихвай, Честър, тук няма кого да прельстиш със своята усмивка. Кога най-после ще разбереш, че колкото и да се правиш на умен, никой от присъстващите няма да ти отдаде почит като на божество. Не се намираме в Бубастис, а в Страната...

— Страната на вълшебствата? — обади се Алиса и ни огледа.

— Чудесата — поправи я Шапкаря. — Страната на вълшебствата е Falrie. Това тук е Wonderland. Страната на чудесата.

— Семантика — избоботи в покривката Дормаус. Никой не му обърна внимание.

— Продължавай, Алиса — подканни я Шапкаря. — Какво стана по-нататък, след пирожките?

— Аз — продължи момичето, играейки си с чашката — много исках да намеря белия заек с жилетката, онзи, който имаше още и

ръкавици, и часовник на верижка. Помислих си, че ако го намеря, може да се озова до онази дупка, в която паднах... И през нея ще мога да се върна у дома.

Ние се умълчахме. Тази част нямаше нужда от пояснения. Сред нас нямаше никой, който да не знае какво символизира черната дупка — падане, дълго безкрайно падане. Сред нас нямаше такъв, който да не знае, че в цялата Страна няма никой, който дори отдалеч да прилича на бял заек с жилетка, часовник и ръкавици.

— Вървях си аз — тихо продължи Алиса Лидъл — по обсипаната с цветя полянка и изведнъж се подхлъзнах, защото поляната беше мокра от росата и много хълзгава. И паднах. Сама не знам как, но цопнах в морето. Така си помислих, защото водата беше солена. Но се оказа, че изобщо не е море. Разбирате ли? Това беше една огромна локва от сълзи. Защото по-рано бях плакала, и то много... Защото се изплаших, и си помислих, че никога повече няма да намеря нито заека, нито дупката. Всичко това ми го разясни една мишка, която също плаваше в онази локва, тъй като и тя като мен паднала в нея. Измъкнахме се взаимно от локвата, тоест мишката ме измъкна малко, и аз я измъкнах малко. Тя, горката, беше цялата мокра и имаше дълга опашка...

Алиса замълча, а Арчи ме погледна с превъзходство.

— Независимо какво си мислят за това всякакви там котараци — обади се той, разкривайки на показ два жълти зъба, — мишата опашка е фалически символ. С това се обяснява, така да се каже, паническият ужас, който обхваща някои жени, щом зърнат мишка.

— Не, направо сте се побъркали — рече убедено Алиса. Никой не ѝ обърна внимание.

— А соленото море — обадих се ехидно аз, — образувано от момичешките сълзи, това, разбира се, е докарващата ги до плач страст по пениса, така ли, Арчи?

— Точно така! За това са писали Фройд и Бетелхайм. В дадения случай по-уместно е да се позовем на Бетелхайм, тъй като той се е занимавал с детска психология.

— Никакъв Бетелхайм няма да зовем — намръщи се Шапкаря, наливайки уиски в чашите. — И Фройд нека *requisat in pace*^[9]. Тази бутилка е точно за нас четиридесета, comme il faut^[10] не ни трябват други. Разказвай, Алиса.

— После... — замисли се Алиса Лидъл. — После случайно се натъкнах на лакея. Но когато се вгледах отблизо, се оказа, че това не е никакъв лакей, а голяма жаба, облечена в лакейска ливрея.

— Аха! — зарадва се Мартенския заек. — Ето я и жабата! Мокро и хълзгаво земноводно, което, когато се раздразни, се раздува, расте, увеличава размера си! Как мислите, какво символизира? Разбира се, че пенис! Ето какво!

— Естествено — кимнах аз. — Че какво друго? Ти всичко асоциираш с пениса и задника, Арчи.

— Вие сте побъркани — каза Алиса. — И цинични.

— Разбира се — потвърди Дормаус, вдигайки глава и поглеждайки ни със сънените си очи. — Всички знайт това. О, тя е още тук? Още ли не са дошли за нея?

Явно притеснен, Шапкаря огледа гората, от дълбините на която се разнасяше някакво прашене и хрущене. Аз, като един истински котарак, отдавна бях чул тези звуци, още преди да се приближат към нас. Това не бяха *Les Coeurs*, а група зблонки, търсещи в тревата нещо за ядене.

— Да, да, Арчи. — Въобще нямах намерение да успокоявам Заека, който също чу прашенето и наостри уши. — Трябва да побързаш с психоанализата, защото Маб ще я довърши вместо теб.

— А защо не я довършиш ти? — помръдна с мустаци Мартенския заек. — Като по-висше същество, ти знаеш по вода механизмите, които стоят в основата на психичните процеси. Със сигурност знаеш как стана така, че умиращата дъщеря на декана на колежа „Крайст чърч“, вместо да си отиде в мир, скита из Страната, без да се пробужда от дълбокия си сън?

— „Крайст чърч“? — не сдържах изумлението си аз. — Оксфорд? Коя година?

— Хиляда осемстотин шейсет и втора — избоботи Арчи. — Нощта на седми срещу осми юли. Това важно ли е?

— Не. Направи си извода. Или вече си готов?

— Разбира се.

— Изгарям от любопитство.

Шапкаря наля. Арчи отпи от чашата си, погледна ме отново гордо, прокашля се и потри лапи.

— Тук си имаме работа — започна той тържествено и високомерно, — с типичен казус на конфликт между Аз, его и суперего. Както е известно, уважаеми колеги, в човешката психика азът е свързан с онова, което е опасно, инстинктивно, грозно и непонятно, което е свързано с невъзможността да се сдържи копнежът по лекомисленото удовлетворяване на стремежа към приятното. Споменатото лекомислено подчинение на инстинктите подтиква въпросната особа — както самите ние току-що видяхме — лекомислено да изпълнява въображаеми инструкции от типа „изпий ме“ или „изяж ме“, което — невърно, разбира се, — трябва да показва попадането на аза под контрола на рационалното его. В егото на въпросната особа е вкоренен викторианският принцип на реалността, действителността, необходимостта да се подчинява на заповеди и забрани. Реалността е суворото домашно възпитание, сувората, макар и външно пъстроцветна реалност на „Young Misses Mafazine“^[11], единственото четиво на това дете.

— Не е вярно! — извика Алиса Лидъл. — Чела съм и „Робинзон Крузо“. И сър Уолтър Скот.

— Напук на всичко това — Заекът въобще не обърна внимание на виковете й, — неуспешно се опитва да се надигне и неразвитото свръхгено на гореспоменатата и — sit licentia verbo^[12] — присъстваща тук особа. Между другото свръхгегото, дори и в зародиш, се явява решаващо за способността да се фантазира. Затова тя се опитва да предаде извършващите се процеси в картини и образи. Vivere cesse, imaginare necesses^[13], ако ми позволят уважаемите колеги да перифразирам...

— Уважаемите колеги — прекъснах го аз, — ще си позволят да отбележат, че изводът ти, макар и теоретически правilen по принцип, не обяснява нищо, а сам по себе си представлява класически случай на академични дрънканици.

— Не се обиждай, Арчи — неочеквано ме подкрепи Шапкаря, — но Честьр е прав. Все още не знаем как Алиса се е оказала тук.

— Защото и двамата сте глупави! — размаха лапи Заекът. — Нали вече ви казах: донесла я е една изпълнена с еротика фантазия! Страховете й! Възбудените от някакъв наркотик скрити блянове...

Той изведенъж мълкна, забелязвайки нещо зад гърба ми. Сега и аз вече чуха шума на пера. Щях да ги чуя по-рано, ако не бяха

дрънканиците му.

На масата, точно между бутилката с уиски и чайника, се спусна Едгар. Едгар е тукашният гарван. Той лети много и дрънка малко. Затова в Страната на чудесата го използват предимно като куриер. И този път беше така. В клюна си Едгар държеше голям плик, украсен с разделените от корона инициали „МК“.

— Дяволска шайка — прошепна Шапкаря. — Дяволска шайка фукльовци.

— За мен ли е? — изненада се Алиса. Едгар кимна с глава, клюн и плик.

Алиса взе плика, но Арчи безцеремонно го изтръгна от ръцете ѝ и счупи печата.

— Нейно кралско величество Маб и т.н., и т.н. — прочете той, — те кани да вземеш участие в играта на крокет, която ще се проведе...

Той ни погледна.

— ... днес... — Помръдна с мустачки. — Значи, разбрали са. Проклетият прилеп се е разприказвал и те са разбрали.

— Чудесно! — Алиса Лидъл запляска с ръце. — Игра на крокет! С кралицата! Може ли да тръгвам? Няма да е учтиво да закъснявам.

Шапкаря се изкашля гръмогласно. Арчи повъртя писмото в лапите си. Дормаус захърка. Едгар мълчеше, наежил черните си пера.

— Задръжте я тук колкото можете — внезапно реших аз и станах. — Скоро ще се върна.

— Не прави глупости, Честьр — измърмори Арчи. — Нищо няма да направиш, дори и ако успееш да се добереш до мястото, в което много се съмнявам. Маб знае за нея и няма да й позволи да си тръгне. Няма да я спасиш. Възможностите са, честно казано, нулеви.

— Искаш ли да се хванем на бас?

Вятърът на времето и пространството все още шумеше в ушите ми и рошеше козината ми, а земята, на която стоях, за нищо на света не искаше да спре да трепери. Но равновесието и жестоката реалност бързо и ефективно изтласкаха horror vacui^[14], която ме беше обхванала през последните няколко минути. Гаденето отстъпваше, макар и неохотно, очите ми лека-полека привикваха към Евклидовата геометрия.

Огледах се.

Градината, в която бях попаднал, беше напълно английска, тоест извънредно обрасла и занемарена. Някъде отляво намирисваше на блато, оттам се чуваше и късо крякане, от което си направих извода, че има и малко езерце. Навътре в градината проблясваха светлинките на обрасъл с бръшлян двуетажен дом.

По принцип бях уверен, че съм попаднал на точното място, в точното време. Но исках да съм сигурен.

— Има ли някой тук, по дяволите? — нетърпеливо попитах аз.

Не се наложи да чакам дълго. От мрака изникна някакъв риж, раиран тип. Не ми изглеждаше да е стопанинът на градината, макар усилено да се опитваше да заприлича на такъв. Не беше и глупак. Личеше му, че още като малко коте е придобил добри маниери и *savoir-vivre*^[15]. Щом ме видя, той поздрави вежливо, седна и прихвана опашката си с лапи. Да, ще ми се да видя някой от вас, хора, да реагира толкова спокойно на появата на същества от вашата митология. И демонология.

— С кого имам удоволствието да говоря? — попитах кратко и безцеремонно аз.

— Ръсет Фиц-Пурк Трети, ваша милост.

— Това — с мръдане на ухoto му показах, какво имам предвид, — разбира се, е Англия.

— Разбира се.

— Оксфорд?

— Точно така.

Явно бях попаднал където трябва. Патката, която чувах, сигурно плаваше не в езерце, а по Темза или по Чаруел. А кулата, която бях видял при приземяването си, беше кулата Карфакс. Само че проблемът беше, че кулата Карфакс изглеждаше по същия начин, както при предишното ми посещение в Оксфорд, а то беше през 1645 година, малко преди битката при Нейсби. Помня, че тогава съветвах крал Чарлз да зареже всичко и да бяга във Франция.

— Кой управлява Британия в момента?

— В Англия — Мерлин от Гластънбъри. В Шотландия...

— Не питам за котарациите, глупако.

— Извинете, ваша милост. Кралица Виктория.

Провървя ми. Но пък от друга страна, бабата беше управлявала шейсет и четири години, от 1837 до 1901, така че не беше изключено да не съм достигнал или да съм прескочил нужната година. Разбира се, можех направо да попитам рижкото за датата, но нали се сещате, това не ми подхожда. Готов съм да призная, че не съм вездесъщ. Но престижът, както казват, *liber alles*^[16].

— Чий е този дом?

— На Венера Уайтблек... — започна той, но веднага се поправи:

— Тоест човешкият стопанин на дома е деканът Хенри Джордж Лидъл.

— Има ли деца? Не питам за Венера Уайтблек, а за декан Лидъл.

— Три дъщери.

— Коя се казва Алиса?

— Средната.

Тихичко въздъхнах с облекчение. Рижкото също. Той беше сигурен, че не го разпитвам, а го изпитвам.

— Много съм ви задължен, сър Ръсет. Успешен лов.

— Благодаря, ваша милост.

Той не ми отвърна с пожелание за успешен лов. Знаеше легендата. Знаеше какъв вид лов би могла да означава появата ми в неговия свят.

Минах през оградата, през стените, облепени с крещящи тапети на цветчета, през мазилката, през мебелите. Минах през гласове, шепоти, въздишки и стенания. Минах през осветената living room^[17], в която деканът Лидъл и жена му разговаряха със слабичък, прегърбен брюнет с буйна коса. Намерих стълбището, минах покрай две детски спални, от които лъхаше на млад, здрав сън. При третата стая се натъкнах на Пазачката.

— Дойдох с мир — бързо казах аз, отстъпвайки пред предупредителното съскане, зъбене, показване на нокти и ярост. — С мир!

Лежащата на прага Венера Уайтблек присви уши, възнагради ме с поредната вълна от омраза и зае класическа бойна поза.

— Внимавай, котко!

— Аpage! — изхриптя тя, без да променя позата си. — Вън!
Никой демон няма да прекоси прага, на който лежа!

— Дори такъв — нетърпеливо се обадих аз, — който ще те нарече Дайна?

Тя потрепери.

— Пусни ме — повторих аз, — Дайна, котко на Алиса Лидъл.

— Ваша милост? — неуверено ме погледна тя. — Тук?

— Искам да вляза. Отмести се от пътя ми. Не, не, не си отивай.

Влез с мен.

Стаичката, напълно в духа на епохата, беше натъпкана с мебели до пръсване. И тукашните стени бяха облепени с тапети с чудовищни цветни мотиви. Над скрина висеше не много сполучлива графика, изобразяваща, ако можеше да се вярва на подписа, някоя си госпожица Уест в ролята на Дездемона. А на леглото в безсъзнание лежеше Алиса Лидъл, обляна в пот и бледа като призрак. Тя бълнуваше толкова силно, че без малко да видя във въздуха над нея въображаемите червени керемиди на дома на Заека и да чуя „Greensleeves“.

— Возили се с лодка по Темза — тя, сестрите й и сър Чарлз Латуидж Доджсън — изпревари Венера Уайтблек въпроса ми. — Алиса паднала във водата, измръзнала, вдигна температура. Идва лекар, изписа разни лекарства, даваха ѝ ги от домашната аптечка. Случайно между лекарствата се оказа и шишенце с лауданум. И тя го изпи. Оттогава лежи в това състояние.

Замислих се.

— А безотговорният Чарлз е онзи мъж с коса на пианист, който разговаря с декана Лидъл? Когато минавах през гостната, усетих мислите му. Той изпитва силна вина.

— Да, той е, същият. Приятел на семейството. Преподавател по математика, но иначе съвсем приличен тип, Не бих го нарекла безотговорен. Той не е виновен за случилото се в лодката. Никой не е застрахован от това.

— Той често ли е с Алиса?

— Често. Тя го обича. Той я обича. Когато я гледа, мърка. Измисля и разказва на момичето всякакви необикновени истории. Тя обожава това.

— Аха — помръднах аз с ухо. — Необикновени истории. Фантазии. И лауданум. Дойдохме си на думата. Сега е ясно откъде се е

появила. Впрочем стига за това. Да помислим за момичето. Искам тя да оздравее. Колкото се може по-скоро.

Котката присви зелените си очи и мустаците ѝ щръкнаха, което при нас, котките, означава безкрайно изумление. Но бързо се взе в лапи. И се умълча. Знаеше, че ако попита за причините, довели до моето желание, това ще бъде абсолютна липса на тект. Освен това знаеше, че аз няма да отговоря на въпроса ѝ. Никой котарак не отговаря на подобни въпроси. Правим винаги каквото пожелаем и не сме свикнали да се обясняваме.

— Искам — повторих настойчиво аз — болестта да напусне госпожица Алиса Лидъл.

Венера седна, помига, помръдна с ухо.

— Това е ваше право, княже — каза меко тя. — Аз... аз мога само да ви благодаря... за уважението. Обичам това момиче.

— Това не е уважение. Така че не ми благодари, а се хващай за работа.

— Аз ли? — Тя едва не подскочи от изненада. — Аз ли трябва да я лекувам? Но това е забранено на обикновените котки! Мислех си, че ваша милост сам ще благоволи... Пък и аз не бих успяла...

— Първо, на света няма обикновени котки. Второ, аз мога да нарушавам всякакви забрани. В тази минута — нарушавам. Хващай се за работа.

— Но... — Венера не сваляше от мен очи, в които изведнъж се появи страх. — Но нали... Ако аз измъркам болестта от нея, тогава аз...

— Да — отвърнах пренебрежително аз. — Ти ще умреш вместо нея.

„Струва ми се, че обичаш това момиче — помислих си. — Така че докажи любовта си. Може би си си мислела, че е достатъчно да лежиш на коленете ѝ, да мъркаш и да ѝ позволяваш да те милва? Като същевременно затвърждаваш всеобщото мнение, че котките са лъжливи създания, че се привързват не към хората, а към мястото?“.

Разбира се, че беше под достойнството ми да говоря подобни неща на Венера Уайлблек. И съвсем не беше нужно. Подкрепяше ме властта на авторитета. Единственият авторитет, който признават котките. Венера тихо измяука, скочи на гърдите на Алиса и започна силно да тъпче с лапки. Аз чуха тихото пропукване на дамасковото

одеяло, в което се забиваха ноктите й. След като намери точното място, котката легна и започна силно да мърка. Въпреки явната липса на опит, тя се справяше идеално. Веднага усетих, как с всяко измъркане тя извлича от болната онова, което трябваше да бъде извлечено.

Аз, естествено, не ѝ пречех. И внимавах да не ѝ попречи някой друг. Оказа се, че съм постъпил правилно.

Вратата тихо се отвори и в стаята влезе бледият брюнет, Чарлз Латуидж или Латуидж Чарлз, забравих как беше. Влезе с наведена глава, изпълнен с разкаяние и препълнен с мъка и вина. Забеляза лежащата на гърдите на Алиса Венера Уайтблек и веднага реши, че има на кого да си го изкара.

— Хей, ккк... котко — извика той, заеквайки. — Псст! Слизай от леглото ввв... веднага!

Той направи две крачки и погледна към креслото, на което лежах аз. Видя ме — а може би не мен, а само усмивката ми, висяща във въздуха. Не знам как успя, но ме видя. И пребледня. Тръсна глава. Разтърка очи. Облиза устни. После протегна ръка към мен.

— Хайде, докосни ме — казах аз колкото се може по-сладко. — Само ме докосни, грубиян такъв, и през целия си останал живот ще си бършеш носа с протеза.

— Кой си ти-и-и — каза той, заеквайки. — Кой си-и-и-и?

— Името ми е легион — отговорих равнодушно аз. — За приятелите ми съм Малигнус, *princeps potestatis aeris*^[18]. Аз съм един от онези, които кръжат, оглеждайки се, *quaerens quern devoret*^[19]. За ваш късмет ловуваме предимно мишки. Но на твоето място не бих бързал да си правя никакви изводи.

— Това нннн... — заекна той, този път толкова силно, че очите му едва не изскочиха от орбитите си. — Това нннне...

— Възможно е, възможно е — уверих го, продължавайки да се усмихвам с белите си остри зъби. — Стой си на мястото, намали движенията си до минимум и ще ти подаря здравето. *Parole d'honneur*^[20]. Разбра ли какво ти казах, двукраки? Единственото, което ти позволявам да помръдваш, са клепачите и очните ябълки. Освен това ти позволявам да продължиш внимателно да вдишваш и издишваш.

— Но...

— Не разрешавам да дърдиши. Не мърдай и мълчи, сякаш от това зависи животът ти. А той, между другото, зависи.

Той ме разбра. Стоеше, потеше се в тишината, гледаше ме и усилено мислеше. Мислите му бяха ужасно объркани. Не очаквах да намеря такива мисли у един преподавател по математика. В същото време Венера Уайтблек си вършеше работата, а въздухът вибрираше от магията на нейното мъркане. Алиса помръдна, застена. Котката я успокои, полагайки леко лапичка на лицето ѝ. Щом видя това, Чарлз Латуидж Доджсън — спомнихи си как се казва — потрепери.

— Спокойно — казах меко аз, противно на очакванията. — Тук се провежда лечение. Това е терапия. Въоръжи се с търпение.

Той ме погледа няколко секунди.

— Ти си мmm... моя собствена фантазия — промърмори той най-накрая. — Няма смисъл да разговарям с... тtttтеб.

— Точно това ти казах и аз.

— Това — той лекичко помръдна ръка, сочейки леглото, — това е тtt... терапия? Котешка терапия?

— Позна.

— „Thought to be madness“ — изрече той, като по чудо без да заеква, — „yet here is method in’t“^[21].

— И това все едно аз съм го казал!

Зачакахме. Накрая Венера Уайтблек спря да мърка, легна на една страна, прозя се и няколко пъти облиза козинката си с розовото си езиче.

— Мисля, че свърши — неуверено се обади тя. — Всичко изкарах. Отровата, болката и треската. Имаше още нещо в костния ѝ мозък, не знам какво. Но заради верността си и него изтеглих.

— Браво, My Lady.

— Ваша милост?

— Слушам.

— Още съм жива.

— Нали не си си мислела — усмихнах се високомерно аз, — че ще те оставя да умреш?

Котката присви очи в безмълвна благодарност. Чарлз Латуидж Доджсън, който от дълго време следеше разтревожено действията ни, неочеквано силно се прокашля.

— Говори — разреших му благосклонно аз, вдигайки поглед към него. — Само не ми заеквай, ако обичаш.

— Не знам какъв ритуал се провежда тук — започна тихо той, — но има неща на небето и земята...

— Премини направо към тях.

— Алиса все още е в безсъзнание.

Ха! Той беше прав. Като че ли операцията беше сполучлива. Но само за лекаря. „Medicine, cura te ipsum“^[22] — помислих си аз. Не бързах да говоря, чувствайки върху себе си любопитния поглед на котката и неспокойния поглед на преподавателя по математика. Премислих различните възможности. Една от тях беше да свия рамене и да се омета оттук. Но вече се бях замесил много здраво в тази история и нямаше как да отстъпя. Първо басът, на който се бяхме хванали със Заека, а и престижът...

Усилено размишлявах. Но ми попречиха.

Чарлз Латуидж изведнъж подскочи, а Венера Уайтблек се напрегна и рязко вдигна глава. Върху странните викториански тапети се замята бърза, пъргава сянка.

— Ха-а-ха-а-а! — запищя сянката, кръжейки около свещника.

— Ядат ли котките прилепи?

Венера присви уши, засъска, изви гръбнака си и яростно изхъка. Радецки предвидливо увисна на абажура.

— Честър! — извика той отвисоко, разпервайки едното си крило.

— Арчи заповяда да ти предам да побързаш. Loша работа! Les Coeurs отведоха момичето! Побързай, Честър!

Аз изругах много грубо, но на египетски, така че никой не ме разбра. Погледнах към Алиса. Тя дишаше спокойно, на лицето ѝ се беше появило нещо като руменина. Но, дявол да го вземе, тя още не идваше на себе си!

— Тя все още вижда съня си — откри Америка Чарлз Латуидж Доджсън. — И се боя, че това не е нейният сън.

— Аз също се боя от това — погледнах го в очите. — Но сега не е време за разсъждения. Трябва да я измъкнем от бълнуването, преди нещата да станат необратими. Радецки! Къде се намира сега момичето?

— На полянката в Страната на чудесата! — изскърца Радецки. — На полето за крокет. С Маб и Les Coeurs!

— Да отлитаме!

— Отлитайте! — Венера Уайтблек показа ноктите си. — Аз ще пазя тук.

— Секунда само. — Чарлз Латуидж потри челото си. — Не мога да разбера всичко... Не знам накъде и защо се каните да летите, но... Няма да успеете без мен... Точно аз трябва да измисля края на тази история. А за да го направя... By Jove^[23]! Трябва да дойда с вас!

— Шегуваш се — изхъках аз. — Сам не знаеш какво говориш.

— Знам! Това си е моята фантазия.

— Вече не е.

По пътя на обратно *horror vacui* беше още по-гадно. Затова бързах. Случва се при подобни прехвърляния бързането да се окаже пагубно. Малка грешка в изчисленията — и попадаш във Флоренция през 1348 година, по време на епидемията от Черна смърт. Или в Париж, през нощта на 23 срещу 24 август 1572 година^[24].

Но на мен ми провървя. Попаднах точно там, където трябваше.

Шапкаря не грешеше и не преувеличаваше, като наричаше тази долна банда кухи фукльовци. Те правеха всичко ефектно и заради ефекта. Винаги. Така беше и сега.

Разположената между акациевите дървета зелена площ неуспешно се преструваше на игрище за крокет. Ефектът се получаваше заради забитите в нея полуокръгли вратички, които на крокетен жargon се наричаха *arches*. Около десетима *Les Coeurs* държаха в ръцете си реквизита: чукчета, или *mallets*, а на тревичката се въргаляше нещо, което би трябвало да представлява топки, но всъщност приличаше на свити на кълбо таралежи. Тон в групата даваше, разбира се, червенокосата Маб, наконтена в карминов атлас и крещящи бижута. С повишен тон и властни жестове тя показваше на *Les Coeurs* местата, които трябваше да заемат. Междувременно едната ѝ ръка не слизаше от рамото на Алиса Лидъл. Момичето наблюдаваше кралицата и подготовката за играта с искрен интерес и пламнали бузи. Тя определено не разбираше, че се готви не игра, а садистична и показна екзекуция.

Неочакваната ми појава предизвика — както обикновено — леко объркване и шум сред *Les Coeurs*, което обаче беше набързо пресечено от Маб.

— Съжалявам, Честьр — рече студено тя, мачкайки с обсипаните си с пръстени ръце воланчетата на рамото на Алиса. — Много съжалявам, но вече си имаме пълен комплект играчи. Между другото, точно по тази причина не ти изпратихме покана.

— Лошо няма — прозях се аз, показвайки резци, кучешки зъби, премолари и молари, казано накратко цялото ми чене и зъбен емайл, — лошо няма, Ваше величество, аз така или иначе щях да бъда принуден да откажа поканата. Не съм почитател на крокета, предпочитам други игри и забавления. А що се отнася до отбора играчи, то не разполагахте ли и с резерви?

— А теб какво те касае — присви очи Маб — какво имаме и какво нямаме?

— Разбирате ли, трябва да прибера оттук госпожица Лидъл. Надявам се, че това няма да ви развали забавлението?

— Аха. — Имитирайки усмивка, Маб също ми продемонстрира част от ченето си. — Аха. Разбирам. Само ми обясни, защо безкрайните ни спорове относно хегемонията трябва да включват и отнемането на играчки? Ние какво, да не сме деца? Нима не може, след като предварително сме се уговорили за времето и мястото, да се реши това, което трябва да се реши? Може ли да ми обясниш това. Честьр?

— Маб — отвърнах аз. — Ако имаш желание да дискутираш, само назови времето и мястото. Предварително, разбира се. Сега не съм в настроение да уреждам диспути. Освен това играчите се тормозят. Затова просто отмъквам госпожица Лидъл и изчезвам. Няма да се натрапвам.

— За какъв дявол — когато нервничеше, Маб започваше да говори на някакъв ужасен жаргон — ти трябва това дете, проклета котко? Защо толкова много ти е дотрябала? А може би работата съвсем не е в детето? А? Отговори ми!

— Казах ти, нямам желание да споря. Същото се отнася и за отговарянето на въпроси. Ела тук, Алиса.

— Хич и не помисляй да мърдаш, сополанке. — Маб стисна с пръсти рамото на Алиса и лицето на момичето се сгърчи и пребледня

от болка. От изражението в тъмните ѝ очи стигнах до извода, че тя е започнала да разбира какви игри се играят тук.

— Ваше величество — огледах се и видях, че *Les Coeurs* започват лека-полека да ме обграждат, — благоволете да свалите прекрасната си ръчичка от рамото на това дете. Веднага. Благоволете, ваше величество, да инструктирате своите подлизурковци да спазват предвидената в протокола дистанция.

— Сериозно? — Маб показа и останалата част от ченето си. — А ако не благоволя, какво ще се случи, ако мога да запитам?

— Можете. Тогава, червенокоса измамнице, аз също ще се откажа да спазвам протокола. Ще изкарам вътрешностите на цялата ваша банда смотаняци.

Това сложи край на празните приказки. *Les Coeurs* изведнъж се нахвърлиха върху мен, без да чакат Маб да им заповядва и да махне с обсипаната си с пръстени ръка. Нахвърлиха ми се всичките, които присъстваха. А те бяха много.

Но аз бях подготвен за това. Разхвърчаха се парчета от украсените им със символи на карти за игра салтамарки. Разхвърчаха се парчета от тях самите. От мен също, но в значително по-малко количество. Паднах по гръб. Това донякъде ограничи маневреността ми, но затова пък можех да ги правя на кайма и със задните лапи... Усилията ми постепенно започнаха да се увенчават с успех — няколко *Les Coeurs*, здраво белязани от моите нокти и зъби, се обърнаха в срамно бягство, пренебрегвайки воплите на Маб, която с прости думи им даваше заповеди, какво точно и откъде да ми изкормят.

— Че кой въобще ви обръща внимание? — внезапно се развила Алиса, внасяйки в суматохата съвсем нов тон. — Вие сте една кол ода карти! Просто една кол ода карти!

— Така ли? — изкрешя Маб, като я дръпна грубо. — Какви ги говориш?!

Един от отряда ѝ, къдраво момче със знак спатия на гърдите, ме хвана с две ръце за опашката. Направо не мога да понасям подобно фамилиарничене, затова незабавно му откъснах главата. Но останалите вече ми се бяха нахвърлили и ме налагаха с юмруци, с токовете на обувките си и чуковете за крокет, дишайки учестено. Бяха зли като самия пъкъл. Но и аз бях лош. Само след миг около мен стана по-

просторно и аз успях да премина от позиционна война в маневрена. Тревата вече беше здраво почервенияла и беше станала адски хълзгава.

Алиса изрита с всичка сила Маб в пищяла. Нейно кралско величество изискано изруга и със замах удари момичето по лицето. То се стовари право върху един от *Les Coeurs*, който точно в този момент се опитваше да стане. Преди да успее да отърси момичето от себе си, аз го цапардосах веднъж в окото. А другия, който се опитваше да ми попречи, го цапардосах два пъти. Останалите двама си плюха на петите и аз успях да се изправя.

— Е, мила моя Queen of Hearts^[25]? Може би за днес стига? — казах аз, бършайки кръвта от носа и мустаците си. — Може да довършим друг път, като предварително се уговорим за времето и мястото?

Маб ме възнагради с такъв букет от ругатни, в който определението „раиран кучи син“ беше най-мекото, макар и най-често повтаряното. Тя очевидно нямаше намерение да отлага конфликта за друг път. Няколко *Les Coeurs* вече се бяха съзвели от първоначалния шок и се подготвяха за ново нападение. А аз бях много изморен и със сигурност имах едно счупено ребро. Прикрих с тялото си Алиса.

Маб изпищя триумфално. Клоните на акацията неочеквано се разгърнаха като водите на Червено море. И оттам, разпалено от миризмата и врявата на *Les Coeurs*, в тръс изтича едно Джаберуоки, по-точно доста пораснал екземпляр Джаберуоки. Страхотно ужасно Джаберуоки.

— Ще заповядам да ми ушият шапка от теб, Честър — изрева Маб, посочвайки на Джаберуоките върху кого трябва да се нахвърли.
— Ако от теб изобщо остане достатъчно кожа за шапка!

Аз съм котарак. Имам девет живота. Само че не помня дали ви казах, че осемте вече съм ги използвал?

— Бягай, Алиса! — изсъсках аз. — Бягай!

Но Алиса Лидъл дори не помръдна, парализирана от страх. Изобщо не се изненадах.

Джаберуоките заора с нокти в тревата, сякаш се канеше да изкопае станция на метрото или тунел под Монблан. Черно-червеникавата му кожа щръкна, правейки го да изглежда два пъти по-голям, макар че и без това той си беше достатъчно грамаден. Мускулите под кожата му изпъкнаха и засвириха Деветата симфония, в

очите му се разгоря адски пламък. Раззина паст така, че неволно му се възхитих. И се хвърли върху мен.

Зашитавах се яростно. Дадох всичко от себе си. Но той беше поголям и адски силен. Преди да успея да го сваля от себе си, той здраво поработи върху мен.

Едва се държах на лапите си. Кръвта ми капеше в очите и се съсираваше върху хълбоците ми, а острият край на едното от счупените ми ребра усилено се опитваше да намери нещо в десния ми дроб. Алиса крещеше така, че ушите ми пищяха. А Джаберуокито със сила избърса яйцата си в тревата, помръдна остатъците от ушите си, погледна ме изпод разкъсаните си клепачи и над кървящия носоклюн. Отново раззина паст и изведнъж рязко я затвори. Вместо отново да се хвърли върху мен и да ме доубие, той внезапно мълкна като омагьосан. Като кравешки задник.

Аз се обърнах инстинктивно и, честно ви казвам, за последен път бях виждал такова нещо в „Раждането на една нация“ на Грифит. Между дърветата към мен се носеше помощ. Но това не беше US Cavalry^[26] или ку-клукс-клан. Беше моят познат, някой си Чарлз Латуидж Доджсън. Изглеждаше не по-зле от свети Георги от картина на Карпачо, беше въоръжен с ворпален меч, пръскащ навсякъде ослепителни мигблисални отражения.

Търляха се честлинни комбурси (и сврецаха в плите), а щурпите бяха съвсем окласни (и равапсатаха прасурси)^[27].

Няма да повярвате, но Джаберуокито побягна първо. След него с подвити опашки се втурнаха онези от Les Coeurs, които все още се държаха на краката си. Последна напусна бойното поле кралица Маб, проливайки сълзи върху копринената си рокля. Аз виждах всичко като през напълнен с отвара от цвекло аквариум. А миг по-късно...

Закълнете се, че няма да се смеете. Миг по-късно видях как един бял заек с розови очи поглежда часовника, който беше извадил от джобчето на жилетката си. След това паднах в черна бездънна дупка.

Падането продължи дълго.

Аз съм котарак. Винаги падам на четири лапи. Дори и да не го помня.

— Ах — неочеквано каза Чарлз Латуидж Доджсън, облегнал лакти върху върбовата кошница с пирожки. — Познато ли ти е, Чешърски котарако, разкошното усещане за сънливост, съпътстващо събуждането в лятното утро, когато въздухът е изпълnen с пеенето на птички, през отворения прозорец подухва живителен вятър, а ти, лежащ с притворени очи, виждаш, сякаш все още насьн, лениво поклащащите се зелени клонки и повърхността на водата, покрита със златисти бръчици? Ах, повярвай ми, Котенце, това е блаженство, което граничи с дълбок копнеж, блаженство, което пълни очите със сълзи, подобно прекрасна картина или стихотворение.

Няма да повярвате. Той не заекна нито веднъж. Пикникът си вървеше както му е редът. Алиса Лидъл и сестрите ѝ играеха шумно на брега на Темза, една по една влизаха в привързаната за брега лодка и една по една скачаха от нея. Ако междувременно се случеше някоя от тях да пълосне в плиткото, тя писваше заразително и повдигаше високо полите на роклята си. Тогава седящият до мен Чарлз Латуидж Доджсън слабо се оживяваше и леко се изчервяваше.

— And I have loved you oh so long... — замърках аз под мустак, стигайки до извода, че в думите на Мартенския заек имаше много истина.

— Не можах да разбера.

— „Greensleeves“. Но да не говорим за това. Знаеш ли какво, скъпи ми Чарлз? Опиши всичко това. Както се вижда от приложената илюстрация, приказката постепенно се разшири и се напълни с всякакви куриозни фигури. Време му е да опишеш всичко това. Още повече, че началото вече е поставено.

Той мълчеше. И не сваляше поглед от радостно пиращата Алиса Лидъл, която вдигаше полите си толкова нависоко, че се виждаха гащичките ѝ.

— „Макар че времето е зло и бързо то отлита“ — изведнъж каза тихо той. — „Дете с безоблачно чело и чудо в очите. Не чувам вече твоя смях, лицето ти не срещам. Порасна ти и вече, ах, за мен не се досещаш.“^[28]

— По-добре се придържай към прозата — не издържах аз. — Поезията не се търси много на пазара.

— Да, да, разбира се — съгласи се той. — Мисля, че поотрасне ли още малко, съвсем ще ме забрави.

Погледнах го и леко се намръзих, а той рече:

— Не можеш ли... хммм... да се материализираш още малко?

Усмивката ти, висяща във въздуха, леко ме изнервя, да знаеш.

— Днес, скъпи ми Чарлз, не мога да ти откажа нищо. Твърде много съм ти задължен.

— Няма нужда — смутено отвърна той и отмести поглед. — Всеки на мое място... Не можех да допусна, че теб... че ти... ще бъдеш убит от собствената ми фантазия.

— Благодаря ти, че не го допусна. Но просто ей така, между нас казано, откъде, о, гордост на кавалерията и пехотата, успя да намериш ворпалски мигблистален меч?

— Откъде съм намерил... какво?

— Дреболии, Чарлз. Отклонихме се от темата.

— Книга, в която да се опише всичко? — Той отново се замисли.

— Не знам. Повярвай ми, не съм сигурен, че ще успея...

— Ще успееш. Силата на фантазията ти е способна да троши ребра.

— Хммм. — Той протегна ръка, сякаш се канеше да ме погали, но навреме се отказа. — Хммм, кой знае? Може пък на нея... да ѝ хареса такава книга? Освен това колежът не ми плаща много, няма да е зле да скътам някой друг фунт настрани... Разбира се, ще трябва да я издам под псевдоним. Работата ми като преподавател...

— Нужен ти е приличен *nom de plume*^[29], Чарлз — прозях се аз.

— И не само заради управата на колежа. Името ти няма да изглежда добре на корицата. Звучи така, сякаш някой, който е болен от белодробен пневмоторакс, се опитва да си продиктува завещанието.

— Не може да бъде — възмути се той. — Може пък ти да имаш някое предложение? Нещо, което да звучи по-добре?

— Имам. Уилям Блейк.

— Подиграваш се.

— Тогава Емили Бронте.

Този път той мълкна и дълго време не се обади. Момичетата Лидъл намериха на брега миди. Радостните им възклициния нямаха край.

— Спиш ли, Чешърски котарако?

— Опитвам се да заспя.

— Е, спи, спи, нощни тигре. Няма да ти преча.

— Лежа на ръкава на сюртука ти. Ами ако решиш да станеш?

— Ще си отрежа ръкава — усмихна се той. Мълчахме дълго, гледайки Темза, в която плаваха патици и гмурци.

— Литературата... — внезапно заговори Чарлз Латуидж, който имаше такъв вид, сякаш е бил събуден неочеквано рано сутринта. — Литературата е мъртво изкуство. Навлизаме в двайсети век, а той ще бъде векът на изображенията.

— Имаш предвид оная веселба, измислена от Луи Жак Манде Дагер?

— Да — потвърди той. — Точно фотографията имам предвид. Литературата — още повече фантазията, е лъжа. Писателят мами читателя, влечи го по безпътицата на собственото си въображение. Мами го с двусмислици и многосмислици.

— Значи фотографията не е двусмислица? Дори онази, която изобразява дванайсетгодишно момиче, лежащо на шезлонг в достатъчно двусмислена поза?

Той се изчерви.

— Няма от какво да те е срам — отново махнах с опашка аз. — Всички ние обожаваме красивото. Мен също, скъпи ми Чарлз Латуидж, ме привличат младите котки. Ако се увличах по фотографията като теб, също нямаше да тръгна да търся други модели. Плюй на правилата да добрия тон!

— На никого не съм ппп... показвал тези снимки. — Изведнъж той отново започна да заеква. — И никога няма да ги ппп... покажа. А ти трябва да знаеш, че имаше такъв мmm... момент, когато възлагах на фотографията определени надежди... От финансово естество.

Усмихнах се. Мога да се обзаложа, че той не разбра усмивката ми. Не разбра какво си помислих... Не знаеше какво бях видял, докато летях надолу по черната шахта на заешката дупка. А аз видях, че след сто и трийсет години, през месец юли 1996 година, четири негови снимки на момичета между единайсет и тринайсет години в романтично и възбуджащо въображението викторианско бельо и двусмислени, но твърде еротични пози, щяха да бъдат предложени на търг в Сотби и щяха да бъдат продадени за четирийсет и осем хиляди и петстотин фунта стерлинги. Добра сума за четири късчета обработена с химикали хартия.

Но нямаше смисъл да говоря за това.

Чух плясък на криле. На близката върба кацна Едгар. И започна призивно да грачи. Нямаше нужда. И сам разбирах, че вече е време.

— Край на пикника — станах аз. — Сбогом, Чарлз.

Той не се изненада.

— Можеш ли да вървиш? Раните ти...

— Аз съм котарак.

— Трябаше да се досетя. Та ти си Чешърския котарак. Ще се срещнем ли отново? Как мислиш?

Не му отговорих.

— Ще се видим ли отново? — повтори той.

— Nevermore^[30] — отвърна вместо мен Едгар.

Общо взето това е краят, скъпи мои. Така че е време да приключвам.

Когато се върнах в Страната, златният следобед беше в разгара си: нали при нас времето тече по-различно, отколкото при вас. Само че не отидох при Заека и Шапкаря, за да изпием заедно спечелената от баса бутилка и да се похваля с поредния — след упорития Шекспир — успех в направляването на съдбата на световната литература. Не отидох и при Маб, за да се опитам да изгладя конфликта с помощта на банален, но изпълнен с комплименти разговор. Отидох в гората, за да си полежа на клона, да си ближа раните и да си грея кожухчето на слънце.

Някой беше изкъртил табелата с надпис „ВНИМАНИЕ: ДЖАБЕРУОКИ“ и я беше захвърлил в храстите. Най-вероятно го беше направило самото Джаберуоки, което често постъпва така, защото обожава да изскуча ненадейно пред посетителите, а предупредителната табела свежда до нула ефекта на изненадата.

Но клонът си беше там, където го бях оставил. Изкатерих се на него. Провесих изящно опашка. Полегнах, след като предварително се уверих, че Радецки не се върти наоколо.

Слънцето приличаше. В плите весело се търляха и сврецаха честлинни комбурси и щурпи, а прасурсите равапсатваха нещо, но какво точно, не можах да разбера. Намираха се твърде надалеч.

Беше златен следобед.

Беше прекрасно и леко меланхолично. Каквото е винаги тук.

Впрочем вие и сами можете да прочетете за това. В оригинал.
Или в някой от преводите.

Та те са толкова много.

[1] Безделие (итал.) — Б.пр. ↑

[2] „De revolutionibus orbium coelestium“ — „За въртенето на небесните сфери“, труда на Коперник, в който са изложени основите на хелиоцентризма. — Б.пр. ↑

[3] Здравей, момиче (фр.) — Б.пр. ↑

[4] Къде е котка? (развален фр.) — Б.пр. ↑

[5] Ей богу (фр.) — Б.пр. ↑

[6] Края на века (фр.) — Б.пр. ↑

[7]

Уви, любима, ти ме нарани,
неучтиво ме изгони.

А от толкова отдавна те обичах,
на компанията ти се наслаждавах.

— Б.пр. ↑

[8] Традиционно английско пиене на чай и уиски в пет следобед.

— Б.пр. ↑

[9] Почива в мир (англ.) — Б.пр. ↑

[10] Напълно достатъчно (фр.) — Б.пр. ↑

[11] „Списание за момичета“ — Б.пр. ↑

[12] Ако мога да кажа (лат.) — Б.пр. ↑

[13] Да се живее не е задължително, да се фантазира е необходимо. (лат.) — Б.пр. ↑

[14] Ужасната празнота (англ.) — Б.пр. ↑

[15] Благовъзпитаност (фр.) — Б.пр. ↑

[16] Над всичко (нем.) — Б.пр. ↑

[17] Всекидневна (англ.) — Б.пр. ↑

[18] Княз, властелин на въздуха (лат.) — Б.пр. ↑

[19] В търсене какво да изяде (лат.) — Б.пр. ↑

[20] Честна дума (фр.) — Б.пр. ↑

[21] „Дори това да е безумно, в него има последователност“ — цитат от „Хамлет“ на Шекспир. — Б.пр. ↑

[22] Лекарю, излекувай се сам. (лат.) — Б.пр. ↑

[23] За бога! (англ.) — Б.пр. ↑

- [24] Вартоломеевата нощ. — Б.пр. ↑
- [25] Дама купа (англ.) — Б.пр. ↑
- [26] Кавалерията на САЩ (англ.) — Б.пр. ↑
- [27] Думите са цитати от „Алиса в страната на чудесата“, превод Стефан Гечев. — Б.пр. ↑
- [28] Това е стихотворението-епитафия към „Алиса в огледалния свят“, превод Светлана Комогорова — Кома. — Б.пр. ↑
- [29] Псевдоним (фр.) — Б.пр. ↑
- [30] Никога веч (англ.) — Рефрен от поемата „Гарванът“ на Едгар Алън По. — Б.пр. ↑

СЛУЧАЯТ В МИСЧИВ КРИЙК

„Случаят в Мисчив Крийк“, разказът, чиято идея носих в себе си почти шест годиш, се появи горе-долу на границата между миналия и този век — започнах го през зимата на 1999 година, а беше готов малко след новогодишната нощ на Y2K, или 2000 година. Заглавието е в чест на Брет Харт, който озаглавява разказите си в подобен стил.

Написах „Случаят...“ след много дълго прекъсване в писането на къси форми; да припомня — предишният ми разказ, „Златен следобед“, беше завършен през 1997 година. Пенталогията за вещера, естествено, ме погълна изцяло. Особено накрая, по време на последните два тома.

За разказа са ме вдъхновили безброй книги — Джанет Кейв и Марджъри А. дю Монд, „Вещици и вещерство“, Филип У. Сарджънт, „Вещици и магьосници“, Брайън П. Левак, „Лов на вещици в Европа в стари и нови времена“, а и за „Магьосницата“ на Жул Мишле няма нужда да споменавам. Малко трудове за магии и вещици са подминали прочутата афера в Сейлъм.

Случаят Сейлъм, който е разгledан в новелата с подробности, с добросъвестност по отношение на историческата истина, е бил много нетипичен. Случил се е през февруари 1692 година, тоест много късно. Престъпното безумие е преплувало Атлантика дълго след като престанало да бушува и почти изчезнало в Европа. Пиковият период на европейското преследване на вещици е между 1600 и 1620 година. Само в Сейлъм са убити над двайсет и двама души. Това може и да не е малко само по себе си, но съдиите в Сейлъм не могат да се сравняват с Филип Адолф фон Еренберг, епископът на Вюрцбург, който само за една година изгорил на кладата деветстотин вещици. Колегата му, епископ Фукс фон Дорнхайм от Бамберг, изгорил шестстотин. Във Франкония, във Фулда, били изгорени триста жени за три години. Рекордът обаче бил в саксонския Кведлинбург — там били изгорени сто трийсет и три жени... за един ден. А в силезийския град Ниса — наистина ренесансов, в съответствие с духа на епохата, с духа на прогреса, както прилягало на века на промишлената революция — гилдията на майсторите на печки построила на братята си доминиканци специална печка за изгаряне на вещици. Прогрес! В забвение отишли дървеното рало, чекръкът, хромелът — те изглеждали като купчина съчки на пазара; сега вече имали плуг, тъкачен стан, водна мелница и печка за вещици. В прототипа от Ниса били изгорени

само около стотина жени, но това бил опит, който не отишъл напразно, а дал плодове три века по-късно. В същия този район. В Аушвиц.

Но да се върнем към Сейлъм. Докато изучавах аферата, добих силното усещане, че основите й не са там, където са в повечето европейски случаи, изобщо не става въпрос за психоза, фанатизъм, за яростното женомразство на духовенството, при което, трябва да се каже ясно, католическото духовенство и обвиняваната в какво ли не Инквизиция умело сдържали напъните на реформираните църкви; лутераните и англиканците със същата разпаленост пращали жените на изтезания и ги побивали на кол. В Сейлъм, според впечатлението, създало се у мен, в действителност никой от доносниците и съдиите по онова време не е вярвал в магии, а е ставало въпрос за пари или лична вражда, което впрочем внушава и Артър Милър в своята знаменита пьеса. Оттук и замисълът и лайтмотивът на разказа, впрочем близки до „Музикантите“ — мъчим животните, защото са безсилни пред нас, изтезаваме „вещиците“, защото какво могат да ни направят безсилни жени. И изведенъж — изненада...

Разказът беше публикуван в августовския брой от 2000 година на списание „Нова фантастика“.

Натъкнаха се на трупа случайно, той ги погледна изведнъж с черните дупки на очните си кухини иззад един хвойнов храст. От изсъхало дърво, с което сякаш бяха едно цяло. На пръв поглед беше точно така — сякаш човекът и дървото бяха умрели заедно. Едновременно. Сякаш се бяха сраснали в момента на смъртта.

Джейсън Ривет потрепери.

„Разбира се — поправи се той мислено, — те няма как да са умрели заедно“. Дървото беше бяло, почти без клони, уродливо, полуизгнило, превито, разцепено — беше ясно, че е умряло отдавна, много отдавна. Човекът, чиито останки бяха приковани към дървото, със сигурност беше умръял по-късно. Също отдавна, но по-късно.

— Дявол да го... — започна Адам Стаутън, но мълкна.

Чичо Уилям се наведе в седлото и се изплю. Преподобният Мадокс не каза нито дума.

Абирам Торп слезе от седлото, приближи се предпазливо, приведе хвойновия храст с мускета си. Застана до Исмаил Сасамон. Попита нещо, индианецът му отговори. Кратко и гърлено.

Черепът, отделен от скелета, беше набит на клон на около шест фута над земята. Под черепа, около един фут по-долу, беше закрепен гръденят кош; между обраслите с мъх ребра стърчаха изгнили дървени клинове. Едната ръка, с кошмарно разперени пръсти, висеше около ключицата. Другата, заедно с тазовите и бедрените кости, пищялите и куп дребни костици, лежеше в подножието на изсъхналото дърво.

— Червенокожи — каза убедено конетабъл Хенри Коруин. — Това е работа на диваци.

— Исмаил казва, че не е — възрази Абирам Торп. — Нали, Исмаил?

— Не са мохоки — изрече гърлено индианецът. — Не са сенеки. Не са мохикани. Не са лени ленапи.

— Той самият е червенокож — изсумтя конетабълът, — затова ги говори такива. Нито един християнин не би постъпил така с покойник. Не бих се изненадал, ако се окаже, че клетника са го приковали жив към дървото. Как мислите, господин Торп? Нали вие разчитате следите не по-лошо от дивак, извинете за сравнението...

— Какви ти следи — промърмори ловецът. — Това е нещо старо. Сигурно е тук от години...

— По време на Войните на крал Филип — отбеляза Адам Стартън — в горите е било пълно с трапове, нямало нищо странно в това да се намери череп в храстите. Мислиш ли, Абирам, че и този тук виси някъде от седемдесет и пета година?

— Възможно е. Струва ми се...

— Трябва да погребем останките — прекъсна го преподобният Мадокс, явно без да се интересува какво му се струва на трапера. — Слизайте от конете, господа.

— Няма ли да е загуба на време? — намръщи се чично Уилям. — Това са само няколко кости на някакъв дивак, убит от други диваци. Нека...

— Ние сме християни — прекъсна го хрипливо Джон Мадокс с обичайния за него неприятен и нетърпящ възражения тон. Слабият пастор с висока шапка, загърнат с мантия, изглеждаше като голяма черна птица. „Голям черен гарван — помисли си за кой ли път Джейсън Ривет. — Мършав черен гарван върху сив кон.“

Преподобният се обърна върху седлото и измери юношата с такъв поглед, сякаш беше успял да прочете мислите му.

— Вземи конете, момче. Отведи ги при потока и ги напой. Поживо! Слизайте, господа. Да погребем покойника.

— Е, няма да се преработим — промърмори дърводелецът Стартън. — Не е останало много от този. Ще е достатъчно да се разрови земята с обувка...

Хенри Коруин избоботи нещо недоволно. Джейсън Ривет не го чу — той вече водеше конете надолу към котловината.

От потока лъхаше хлад, миришеше на конски босилек и изгнили кори на дървета. Водата беше кафява от торфа, а на местата, където течението беше издълбало ями, изглеждаше черна в сянката на приведените над котловината дървета. До самия бряг растяха букове, чиито клони се бяха сплели и образуваха навес. Под буковете, зад гъстия тръннак, се бяха настанили сасафраси^[1], лиственици и борчета.

На завоя на поточето, от дълбочината под ерозиалия бряг изскочи пъстърва, с плясък, достоен за бобър. Джейсън Ривет потрепна, конете надигнаха муцууните си.

— Ако конете са се напили, води ги тук, момче — долетя отгоре гласът на преподобния Мадокс. — И по-живо! Размърдай се!

„Престани да ме командваш — помисли си Джейсън. — Престани да гледаш на мен като на слуга, като на негър, престани да се разпореждаш с мен, и то с такъв тон, сякаш ме ругаеш, че съм мързелив и не изпълнявам точно заповедите ти. Това ми омръзна. И ми омръзна чично Уилям да допуска това, да гледа равнодушно и да се прави, че нищо не е чул. Ех, ако беше жив татко, той не би позволил на никого да прави това. Дори и на самия преподобен Джон Мадокс.“

„Омръзна ми“ — повтори мислено Джейсън Ривет, докато хващаше в юмрука си юздите на шестте коня. Те тръгнаха послушно, като се подхлъзваха, тропаха и звънтяха с подковите си по камъните — сивият скопец на преподобния, кафявият кон на дърводелеца Стакън, дорестата кобила на Абирам Торп, петнистата кобилка на конетабъла Коруин, куlestият жребец на чично му и собственият му сиво-кафяв кон.

— Хайде, момче — напомни му пасторът. — Не се бави!

„Писна ми — помисли си Джейсън. — Писна ми и от него, и от цялата тази експедиция. И както ми се струва, не съм единственият, на когото му е писнало.“

— Трябва да погледнем истината в очите — изрече навъсено Адам Стакън. — Ние сме на повече от шейсет мили от върши. Храната за конете свършва, а няма откъде да си намерим още, защото дори и в тези гори да има някакво жилище или ферма, сигурно са на бедняци и там няма да получим нищо. По дяволите, господа, колко дълго смятате да проточвате това начинание — до зимата? Докъде смятате да стигнем, до река Кънектикът? До Апалачите? Абирам Торп, по дяволите, отвори си устата, повтори това, което ми каза неотдавна. Някой трябва да го каже най-накрая, по дяволите!

Облегналият се на мускета си Абирам Торп пристъпи от крак на крак, мачкайки в ръце украсената с енотова опашка шапка. Не беше тайна, че не си пада по приказките. Ако го питаха — отговаряше кратко и навъсено, и то не винаги. А ако не го питаха, се обаждаше много рядко.

— Струва ми се — промърмори най-накрая ловецът, като се изкашля в юмрука си, — че трябва да се връщаме. Отидохме малко далечко.

— Малко далечко? — изсумтя Адам Стакън. — Хубава работа! На повече от шейсет мили на запад от Уотъртаун сме! Стигнахме по-

далеч от капитан Елизур Холиоук през хиляда шестстотин трийсет и трета година!

— Господа — преподобният Мадокс впери пронизващ поглед в трапера и дърваря, очите му пламтяха като черни езера между периферията на шапката и по-зацепаната белота на яката. — Вие и двамата се съгласихте доброволно да участвате в преследването, никой не ви е принуждавал. Затова съм учуден от думите ви и от неочекваното ви обезкуражаване, господин Стартън. Изглежда, сте забравили за целта, от която се ръководим. Законът и правосъдието...

— Законът! — изсумтя отново дърводелецът, прекъсвайки пастора. Джейсън Ривет отдавна беше забелязал, че в цялата компания Стартън беше единственият, който не се притесняваше да прекъсва преподобния. — Законът не може да нахрани конете, по дяволите!

— Внимавай! — каза Хенри Коруин. — Гледай да не призоваваш дявола, Адам Стартън. Защото той винаги е готов да се яви.

Дърводелецът се огледа боязливо, хвърли поглед към купчината пръст, затрупала сваления от дървото скелет. Но веднага вдигна гордо глава.

— Що се отнася до вашето правосъдие — каза той, гледайки пастора, — уверявам ви, че то ще се осъществи и без нас. Конят на девойката е паднал още след Пенакук, уморила го е, видяхте трупа. А тя няма никакви шансове да прекоси пеша пустошта — саката е. Така че правосъдието ще се извърши от студа и глада, а за палач ще послужи някоя мечка, вълк или червенокожите. От нея ще остане не повече, отколкото от това тук. Няколко оглозгани бели кокала. Така че можем да се връщаме вкъщи и с чиста съвест да съобщим на целия окръг, че...

— Не! — прекъсна го конетабъльт Коруин рязко и енергично. — Няма да се върна, докато не я хвана. Или не видя трупа. Впрочем, за трупа се съмнявам. Не забравяйте с кого си имаме работа. Ако беше обикновена девойка, отдавна вече да сме я хванали. Но тя не е обикновена. За такава като нея гладът и дивите зверове не са нищо, защото има дяволска сила! Забравихте ли на какво беше способен Джордж Броуз от Сейлъм? Макар и да беше невзрачен на вид, можеше да държи в разперените си ръце мускет и бъчонка меласа колкото си иска дълго, защото...

— Това какво общо има със случая? — прекъсна го рязко дърводелецът. — А?

— Това — изсумтя Хенри Коруин, — че за разлика от някои хора аз не съм страхливец. При вида на някой мъртвец не пълня гащите и не казвам, че искам вкъщи.

— Ти самият току-що показва, че се страхуваш от дявола, Коруин.

— От нищо не ме е страх!

— Нито пък мен!

— Успокойте се, господа — спря препирната хрипливият глас на Джон Мадокс. — Одобрете се. А да се боим трябва единствено от Бога. Както разбирам, конетабъл Коруин, вие сте за продължаване на преследването?

— Точно така. Искам да видя девойката на бесилото, и нямам намерение да преотстъпвам наказанието нито на вълците, нито на червенокожите. Освен това не съм дърводелец, не ме е страх от скелети.

— Господин Хопууд?

Чичо Уилям премести с езика си тютюна за дъвчене на другата буза, изплю се върху папратите. Помълча няколко секунди. Но Джейсън Ривет не се съмняваше в отговора му. И не сгреши.

— А на мен ми е все едно. Както кажете, преподобни. Ако наредите да вървя — ще вървя. Ако наредите да се връщаме — също добре. Аз съм подир вас.

— А аз — пасторът прониза с поглед дърводелеца — съм за това преследването да продължи. Защото така повелява законът и така повелява Светото писание. И това би било достатъчно, дори и да се окажех в малцинство. Но в случая вие сте в малцинство, господин Стаутън.

— Интересно броите, преподобни. И малко преждевременно обявявате резултатите, струва ми се.

— Броя правилно — отговори студено пасторът. — Господата Коруин и Хопууд споделят моето мнение. Значи водя с три на два гласа и това е краят на гласуването. Няма да тръгнем да питаме за мнението му един юноша. Още по-малко пък — индианец. Така че продължаваме по следата.

— Няма следи — изрече с гърления си глас Исмаил Сасамон, изниквайки като дух от гъсталака.

— Какво значи няма? — намръщи се Абирам Торп. — И къде са се дянали? Огледа ли както трябва, Исмаил?

— Няма следи.

— Няма следи — повтори след продължителната тишина Адам Стакутън. — В такъв случай накъде да вървим? Какво ще наредите, преподобни? Конетабле? И ти, Исмаил? Тук не се интересуват от мнението ти на индианец и не се съобразяват с него. Но аз, по дяволите, с удоволствие бих го узнал.

Индианецът го погледна, а лицето му беше като на изсечена от дърво кукла.

— Накъде ще наредиш да вървим? — повтори дърводелецът, дори без да се опитва да скрива насмешката си.

— Нататък, накъдето са секачите. — Лицето на Исмаил все така не изразяваше нищо. — Чуват се секачи. Наблизо има сечище.

Мълчаливо, без дори да чака команда, отрядът се озова върху седлата. Исмаил се понесе напред, останалите подир него — толкова бързо, колкото позволява гората. Отпред бяха Абирам Торп, вече приготвящ мускета си, и конетабъл Коруин. Джейсън Ривет беше най-отзад. Вече го бяха научили да си знае мястото.

— Интересно — промърмори яздещият пред него Адам Стакутън, — кой ли шета тук, на сред пустошта? Нещо не съм чувал за селища на запад от Уорчестър и планацията Пенакук.

Уилям Хопууд не отговори, зает с проверката на състоянието на пистолета и рязаната си пушка. Джейсън Ривет знаеше, че чичо му умее да борави с оръжията. Всички знаеха това. Само по тази причина бяха взели чичото в отряда. Уилям Хопууд имаше славата — ако това беше точното определение — на убиец. Всички знаеха, че на младини е ловувал в горите пенобскоти, пекоти и нашуи, че е преследвал сенеки и мохоки, че има колекция от скалпове. Както твърдяха недоброжелателите, предимно женски.

Преподобният Мадокс, разтревожен от скърцането на кремъковия механизъм, се обърна назад. И на него му беше известно ширещото се мнение за чичото. И също беше забелязал как от сънлив и безразличен към всичко ленивец Уилям Хопууд се беше превърнал в хищник с пламнал поглед.

— Стреляйте само по команда, мистър Хопууд — изсъска той. — По команда, не по-рано. Разбрахте ли?

Движеха се нагоре по течението, лавирайки между струпванията от сасафраси и сумакови храсти. Скоро и нетренираният слух на Джейсън долови съпровожданите от ехо удари на няколко брадви. А малко по-късно рязък тръсък и съвсем близкото хрущене на чупещи се клони известиха за резултатите от усилията на дървесекачите. След минута отрядът от Уотъртаун излезе на сечището. Заблестяха отсечени дървета и стърготини. Замириса на смола.

Дърварите бяха шестима. Трима сечаха клоните от повалените борове. Двама търкаляха към края на поляната големи дънери, умело управлявайки впряг от два ниски и набити космати коня. Последният, който беше най-близо, събираще клоните и ги подреждаше на купчини.

Когато видяха отряда, дървесекачите застинаха, Джейсън забеляза, че всички имат еднакви светли коси и някак страни лица.

— Не се бойте, хора! — извика Мадокс, като легко разтвори мантията си, за да се видят сребърните ресни, с които беше обширна обърнатата яка на свещеника. — Ние сме добри християни, поддръжници на краля, реда и закона.

Дърварите не изглеждаха изплашени. Наистина, бяха ги сварили неподгответни, но не успяха да ги изплашат. Те несъмнено бяха виждали и мускети, и пушки с къси цеви, и пистолети, но върху широките им, наподобяващи месечини лица, не се появи и сянка на страх. Тези широки лица — Джейсън Ривет вече беше разбрал, че изглеждат странини заради липсата на бради и заради неестествено светлите вежди и ресници — не изразяваха нищо, освен абсолютно безразличие.

— Ние сме християни и стражи на закона — повтори преподобният, докато се надигаше в седлото и оглеждаше сечището. — Идваме от Уотъртаун, окръг Мидълсекс. Преследваме избягал от затвора престъпник, осъден от законния съд на Колонията в Масачузетския залив.

— Този престъпник е жена — добави конетабъл Коруин. — Млада светлокоса жена. Да сте виждали такава?

Дървесекачите го гледаха така, сякаш е прозначен. Сякаш изобщо не разбираха думите. Сякаш изобщо не ги чуха. Този, който се намираше най-близо, се извърна и спокойно продължи да събира клоните, сякаш нищо не е станало.

— Какво, не разбирате ли? — избухна Коруин. — Или се правите, че не разбирате?

Единият от дървесекачите, най-високият, прехвърли брадвата си от едната ръка в другата, отвори уста и няколко пъти раздвижи устни, съвсем като риба. После изрече нещо абсолютно неразбираемо.

— Холандци — заяви уверенично Уилям. — Това са холандци. Или немци.

— Холандците обикновено знаят френски — отбеляза Мадокс.
— Вие нали говорите френски, господин Стакутън?

— Къде ти — промърмори дърводелецът. — Едва-едва. Но добре, ще опитам... Мосю! Бонжур! Ну шерше ун... Една девойка... Значи фам... Ун фам, дето е избягала от призорон...^[2]

— Попитайте ги от кое селище са — вметна пасторът.

— Вуле ву? Компри? Парле кел селище? Кел...^[3] О, по дяволите! Не знам как се казва...

— Не би помогнало, дори и да знаеше, Стакутън — прекъсна го конетабъл Коруин. — Те не разбират нито дума. И работата не е във френския. Те просто са идиоти. Идиоти са и това е!

Джейсън Ривет можеше да се закълне, че светлите лица на дървесекачите изсветляха още повече, воднисто сините очи за миг оживяха. Най-високият отново размърда устни, сякаш повтаряше след конетабъла някоя позната дума. После се усмихна, показвайки красивите си бели зъби. Отново издаде няколко неразбираеми звуци. А после се обърна, замахна с брадвата и отсече поредния клон от поваления дънер. Останалите също се върнаха към заниманията си, изглежда, напълно забравяйки за дошлите от Уотъртаун добри християни и стражи на закона.

— Трудно е да не се съглася с вас, конетабле — изрече кисело Мадокс. — Тези хора несъмнено са слабоумни. „Блажени си нисшите духом, защото тяхно е царството небесно.“

— Първите, които срещаме от два дни — поклати глава Стакутън.
— И да се окажат идиоти! Тяхно ще бъде царството небесно. За тях щастие, а за нас — каръщина. И сега какво да правим? Кого да питаме?

Дърводелецът гледаше Исмаил. Индианецът безмълвно, с лице почти толкова равнодушно, колкото и на дърварите, посочи водещия до сечището път, набразден от следи от каруци и копита. Абирам Троп

подкара дorestата си кобила. Конетабълт и Мадокс го последваха. Чичото освободи спусъка на мускета си.

— Сигурно наблизо има селище — досети се Джейсън, приближавайки се до коня на дърводелеца. — Как мислите, господин Стартън?

— А ти как мислиш, момче? Че тези са дошли от Бостън?

— Не ми се подигравайте. Аз само попитах. Нали казаха, че на запад от плантацията Пенакук няма селища.

— Казаха.

— И какво?

— Грешаха.

Джейсън Ривет се приведе към шията на коня, за да премине под един нисък боров клон.

— Господин Стартън?

— Какво има още?

— Този скелет, дето беше прикован към дървото... А сега тези странни дървесекачи... Не ви ли е страх, че...

— Какво?

— Че това е магия? Нечисти сили?

— Не говори глупости, момче.

Поток препречи пътя им, но пътеката водеше право към брод, така че те с лекота преминаха през пясъчното дъно, без дори да намокрят стремената си. Веднага след брода дърветата оредяваха — скоро излязоха от гората и отъпканата пътека зави и продължи да се точки по периферията ѝ. Излязоха на голяма, зелена ливада, обляна в слънце, миришеща на сено, което беше събрано на няколко купи. Исмаил Сасамон се спря, изкашля се, посочи с ръка. Напълно излишно — гледката вече беше пред погледа на всички.

До една от купите, почти съборена, стоеше строен пъстър жребец, впрегнат в доста олющена зелена двукулка. Никой от отряда не беше успял да каже нито дума или поне да направи жест на учудване, когато от сламата изскочи като изплашен елен светлокос мъж, гол до кръста. Без да губи нито миг, без дори да се огледа, той хукна да бяга, ловко прескачайки магарешките бодили и купчините слама; при това изобщо не му пречеха широките панталони, които той придържаше с ръце. И все пак панталоните постоянно се смъкваха, и

преди беглецът да достигне тъмната стена на гората, на няколко пъти лъсна белият му задник, рязко контрастиращ със загорелия му гръб.

— Дяволите да ме вземат... — започна Адам Стартън и мъкна, виждайки как от купата се надига втора фигура, този път на жена.

Джейсън Ривет преглътна и отвори уста.

Абирам Торп изсумтя, дърводелецът го подкрепи, чичото се изкикоти. Преподобният Мадокс се обрна в седлото и ги изгледа яростно.

— Като животни — процеди той. — Обзети от похот и потънали в грях като говеда. Няма нищо смешно, господин Хопууд. Какво се кикотите, господин Стартън? Това е не само наглост и разврат, но и нарушаване на закона. Господин конетабъл Коруин...

— По-добре първо да разузнаем — натърти Абирам Торп, ставайки сериозен. — Да попитаме тази жена за пътя.

— Свещени думи — добави дърводелецът. — Първо трябва да ѝ развържем езика. Така че плашете девойката със закони и наказания, защото ще избяга.

Но жената нямаше вид, че се кани да бяга. Тя се надигна от сеното, обу си дългите чорапи, нахлузи си обувките. Закопча роклята си, прикривайки формите си, които само допреди малко бяха на показ и при вида на които Джейсън Ривет го побиха тръпки и дишането му се учести. На юношата му се стори, че учестено дишат също и чично му, и дърводелецът Стартън, и конетабълът. С приближаването на жената дишането им се ускоряваше още повече. А тя се приближаваше, чистейки с пръсти тревичките от разкошните кестеняви коси, стигащи до средата на гърба ѝ.

— Не се бой. — Адам Стартън се облиза. — Ние сме християни, поддръжници на краля и закона.

— Не се боя ни най-малко — усмихна се жената, смело вдигайки към конниците зелените си очи. Тънката ленена рокля беше плътно прилепнала към гърдите ѝ.

Джейсън Ривет отново преглътна и почувства, че седлото изведнъж е станало неудобно, а панталоните му — тесни.

— Не ме е страх от вас, християни, поддръжници на краля и закона. Ако наистина сте такива, за каквите се представяте.

— Такива сме! — потвърди Хенри Коруин, гордо изльчвайки костеливото си тяло. — А в тези краища ни доведе...

— Това, което ни доведе тук — хрипливо го прекъсна преподобният Мадокс, — е предназначено за по-достойни уши. И разум, способен да го разбере. Прикрий безсрамната си голота, жено.

Мина известно време, преди тъмнокосата жена да разбере, че преподобният има предвид ръцете ѝ, оголени до над лакътя. Тя ги покри с изчистената от сеното рокля, без да отмества поглед от пастора, което явно много ядосваше Мадокс.

— В Колонията в Масачузетския залив — прогърмя пасторът, поглеждайки жената сякаш не от седлото на сивия скопец, а от върха на планината Синай — безсрамното разголване се преследва от закона. Както и развратът. Казвам ти това, за да го запомниш, което аз ще подпомогна, като разговарям с някой от местните власти. А сега ни покажи пътя към селището, което, предполагам, се намира наблизо. Покажи ни пътя към някой, с който можем да поговорим. Човек със съответното положение, длъжност и разбира се, пол! Разбиращ ли думите ми, жено?

— Всичките.

— А кой беше този, който избяга? — попита рязко конетабъл Коруин.

— Мъжът ми — поясни спокойно тъмнокосата. — Работи на сечището. Избяга, защото го е страх от чужди хора. Той е... чуждоземец. Швед.

— Както и онези другите на поляната, нали? И те ли са шведи?

— Някои от тях. — Жената се усмихна мило. — Има и холандци, и един норвежец. Както разбирам, сте ги срещнали. И нищо не сте разбрали. Трябва да призная, че не говорят добре нашия език. Освен това, казано направо, са си необразовани...

— Забелязахме. А къде ви е селището?

— Наблизо, на брега на река Мисиф Крийк. Селището също се казва Мисиф Крийк. А аз съм Франсис Флауърс.

— Името ти не ни интересува — отсече Мадокс. — Води ни в селището, жено. Казах ти, че спешно ни е нужен по-сериозен човек. Притежаващ разум.

— Разбира се, разбира се. — Жената не се усмихна, но Джейсън можеше да заложи главата си, че в зелените ѝ очи проблеснаха весели искрици. — Както заповядате, поддръжници на краля и закона. Аз, с

ваше пъзвание, ще потегля най-отпред, за да предупредя за посещението ви подходящите компетентни личности.

Мадокс не благоволи да отговори. Той подкара коня с пета и го насочи към ясно видимата, завиваща зад гората пътека. Индианецът потегли заедно с него. Жената — Франсис Флауърс — скочи в двуколката, изsviri пронизително и изпляска с поводите. Пъстрият жребец веднага потегли в тръс, а двуколката заподскача след него като петниста жаба.

— Енергично язди девойката... — промърмори Абирам Торп...

— И в сеното сигурно си я бива — добави Адам Стартън.

Чичо Уилям се изкикоти.

Тръгнаха покрай рекичката, която веднага след края на гората се разля нашироко. Веднага след разлива, зад нивите с царевица и жито, сред кленовете, брястовете и брезите се белнаха дървените плочки на покривите.

— Как го каза тя? — подхвърли конетабълт Коруин. — Мисиф Крийк? Никога не съм го чувал. Реката несъмнено е приток на Суифт Ривър, но нито веднъж не съм чувал за селища на запад от плантацията Пенакук и Елуис Марш. Наистина, по-рано имаше, но всички изгоряха през седемдесет и пета, по време на Войните на крал Филип.

— Вече осемнайсет години оттогава — отбеляза Абирам Торп.

— Строят хората. Търсят нови земи. Понякога надалеч...

— Надалеч — потвърди с горчивина пасторът. — Понякога твърде далеч. Особено ако имат повод за това.

— Какво намеквате, преподобни?

Мадокс не отговори.

Видяха как носещата се по кавалерийски двуколка намали скорост, после спря. Франсис Флауърс се наведе и размени няколко думи с някого — царевицата им пречеше да видят с кого. После жената изsviri и се понесе в тръс към селището.

Те бързо достигнаха до събеседницата й, която се оказа момиче на около дванайсет години с кошница с царевични кочани. При вида им тя се спря, вдигна глава. Очите ѝ бяха зелени като на Франсис Флауърс, и косите ѝ имаха същия цвят. Дългите ѝ къдрици се подаваха изпод периферията на сламената шапка.

— Какви ги говори тази Франсис — каза тя смело, местейки поглед от конник на конник. — Какво магаре? Тук има само коне. Не

виждам никакво магаре. А ти индианец ли си?

Исмаил Сасамон леко кимна. Мадокс подкара коня си. Адам Стакутън леко позабави своя и започна да се движи крачка в крачка с момичето. Хенри Коруин направи същото. Както и Джейсън Ривет.

— Искате ли да ви взема на седлото, госпожице — предложи дърводелецът.

Момичето вдигна глава и раздвижи ноздри.

— Не. Много благодаря. И не съм никаква госпожица, а Верити Кларк.

— Ха! А аз си мислех, че Франсис Флауърс ти е майка. Приличаш на нея.

— Франсис ми е братовчедка, не ми е никаква майка. Тя няма деца. Но се старае както може. Във всеки удобен момент. Дори когато мъжът ѝ, Арне Ленарт е на сечището, тя се качва на двуколката и отива при него. И правят бебе.

Дърводелецът се изкашля и замълча, вторачен в гривата на коня. Конетабълът внимателно се вглеждаше в девойката.

— Значи този швед се казва Ленарт — намръщи се той. — А братовчедка ти се казва Флауърс. Що за семейство е това?

— А?

— Братовчедка ти не носи фамилията на мъжа си.

— А защо трябва да я носи?

Коруин замълча. Но само за малко:

— А баща ти? Каква е фамилията му?

— Татко умря.

При реката, на обсипана с пера поляна, пасяха гъски. Оттатък ливадата, в сянката на кленовете, се виждаше гробище, заобиколено от ниска каменна ограда. Гробовете бяха много. Това веднага се набиваше на очи.

В самия край на селището, зад зелените огради, се строеше голяма сграда. Там се трудеха няколко души, до конниците достигаха удари на чук. Почти изпод копитата на сивушкото на пастор Мадокс изскочи червеникова котка и се понесе бързо към оградата.

— А вярно ли е, че в градовете има машини? — обади се изведенъж Верити Кларк.

— Какви машини?

— Които сами правят разни неща. И които имат колела.

— Карети? Вършачки? Водни чукове?

— Точно. И разни грамади, които се движат по релси.

— Да.

— О! Това е прекрасно!

— А как се чувства Джанет Харгрейвс? — Преподобният Мадокс се обърна в седлото и измери момичето с ястребов поглед.

— Кой?

— Джанет Харгрейвс. Онази чужда жена, която дойде при вас... нас скоро. Тази с болния крак. Здрава ли е? Още ли я боли кракът?

Момичето го гледаше с широко отворена уста и още по-широко отворени очи. „Или е страшно хитра — помисли си Джейсън Ривет, — или наистина нищо не знае и нищо не е видяла, и хитростта на преподобния не доведе до нищо.“

Мадокс ядно стигна до същия извод, защото подкара коня си и престана да обръща внимание на момичето. Верити Кларк въздъхна шумно. Вървеше до коня на Джейсън, като подскачаше, и подпяваше.

Вече бяха съвсем близо до селището, толкова близо до строящия се дом, че към ударите от чукове се присъедини хрипливото пеене на трионите, а вятърът донесе острата миризма на прясно срязано борово дърво. Виждаха се дърводелците, бяха шестима. Адам Стартън изгледа постройката с окото на специалист.

— Добра работа — оцени кратко. — Добре се справят.

— Личи си.

Когато видяха отряда, дърводелците прекъснаха работата си, а Джейсън Ривет въздъхна от смайване. Ако това не противоречеше на здравия разум, би могъл да се закълне, че пред него са неотдавна срещнатите дървесекачи от селището, по някакво чудо прехвърлени тук. Със същите светли коси, със същите странни лица без бради и със светли вежди и ресници. Със същите безразлични, празни очи, в които не се забелязваше никаква реакция.

— Здравейте. Идваме от Уотъртаун. Ние сме поддръжници на краля и закона...

Мадокс млъкна. Беше разbral, както и останалите, че разговорите с дърводелците са безсмислени.

— С тях не може да се говори — със звънък глас потвърди очевидното Верити Кларк. — Не се бой от тях, Ейдриън ван Рийсъл. Няма да ти сторят зло. Продължавай работата.

— Tot Uw dienst, juffrouw^[4].

Конниците преминаха между сградите и веднага забелязаха онези, които ги чакаха на верандата на една от къщите.

Едната от жените беше вече познатата им Франсис Флауърс. Не можеше да не се забележи, че втората, малко по-стара, приличаше на малката Верити, така че тя несъмнено беше майката на момичето. Третата жена беше висока и слаба, костите прозираха под восьчната кожа на лицето ѝ, а изпод шапката ѝ се подаваха прошарени къдици. Четвъртата жена, невероятно красива, имаше черни коси, лъщящи като крило на врана, и кървавочервени устни. Скромната салтамарка, обикновената памучна пола и бялата престилка ѝ стояха добре и изглеждаха по-привлекателно, отколкото коприната и елмазите на жената на губернатора на Колонията. Но най-страница беше петата.

Петата жена, седнала в люлеещо се кресло с висока резбована облегалка, беше пълна и вече в доста напреднала възраст. Носеше черна шапка с тока и къса пелерина. Очите ѝ бяха сиво-зелени, толкова светли, че изглеждаха сякаш нямат шарки, а само тъмните петна на зениците. Джейсън Ривет забеляза, че в очите ѝ има нещо, което те кара да забиеш поглед в пода и да си признаеш, че ти си изял конфитюра. Пълната жена излъчваше авторитет. Но Джейсън Ривет не знаеше тази дума.

— Срещнах ги на полето, бабо — разнесе се в тишината пискливото гласче на Верити Кларк. — Това са поддръжници на краля и още нещо си там.

— Вече знаем това — каза Франсис Флауърс, усмихвайки се ехидно. — Вие, господа, изявихте желание да говорите с някой, който има подходящото положение, разум и пол. Те са пред вас.

— Добре дошли, господа — каза пълната жена със светлите очи. Ако Джейсън беше чул този глас зад гърба си, щеше да реши, че говори млада девойка. — Добре дошли в Мисчиф Крийк. Аз съм Дороти Сътън.

— Що за детинщини? — измърмори на висок глас пастор Мадокс. — Що за шеги? Къде е мъжът ти, жено?

— Не може да не сте видели гробището зад оградата. Той лежи там, Господ да се смили над душата му.

— Искам да говоря с мъж!

— Вие вече разговаряхте. — Ехидната и нагла усмивка не слизаше от устните на Франсис Флауърс. — С дървесекачите. И с дърводелците, строящи хамбара. Не ви ли стига?

— Няма ли други?

— А, има, има — обади се чернокосата красавица. — Например този.

Между къщите се появи мъж с панталони с навити крачоли, бутащ количка, пълна с тор. Когато минаваше покрай тях, той ги дари с глуповата усмивка и ускори ход с произплашен поглед. Констабъл Коруин тихо изруга, дърводелецът Стаутън изсумтя, а чичо Уилям се изплю. Преподобният Мадокс изскърца със зъби.

— Значи тук няма... — изхриптя той и се изкашля. — Тук няма... други мъже? Вашите бащи? Братя? Нито една от вас няма мъж?

— Няма — потвърди Дороти Сътън. — Така реши съдбата, не беше особено благосклонна към нас напоследък. Така че само аз мога да ви посрещна в Мисиф Крийк, пришълци от далечни краища. Аз, а заедно с мен и госпожите Фейт Кларк, Анабел Прентис и Джемайма Тиндал.

Светлите ѝ очи явно въздействаха на пастора, защото когато той заговори, сдържаната злоба изчезна от гласа му. Поне така изглеждаше.

— Е — сви той рамене, — изглежда, такова изпитание ни е изпратил Господ. Сигурно не ви е лесно без мъже?

— Има такива моменти.

— Чуйте тогава. Аз съм Джон Мадокс, пастор от Уотъртаун в окръг Мидълсекс. Това е господин Хенри Коруин, конетабъл на същия окръг. И останалите господа са в служба на закона. Преследваме избягала от затвора престъпница на име Джанет Харгрейвс. Какво можете да ни кажете по този въпрос?

— Нищо.

— Напомням ви: всеки поданик на краля е длъжен да се подчинява и да помага на закона. А който укрива престъпник или му помага, се наказва наравно с него.

— Знам това. Мога ли да попитам в какво се е провинила споменатата Джанет Харгрейвс?

— В магьосничество.

— Моля?

— Джанет Харгрейвс — в гласа на преподобния отново проличаха злоба и нетърпение — е вещица. Тя се занимава с черна магия и е осъдена със законно решение на съда.

— И вие преследвате тази Джанет Харгрейвс от самия Уотъртаун? Почти от Бостън? За магьосничество?

— Именно. Отговаряй на въпросите ми, жено.

Дороти Сътън го гледа дълго време.

— Нищо не знам за никаква Джанет Харгрейвс — изрече тя най-накрая. — Както и за други личности, преследвани за черна магия. Не мога да ви помогна. Тоест не мога да ви помогна по друг начин, освен с гостоприемство. И угощение, ако не се погнусите от скромната храна. И нощувка, ако не сте свикнали прекалено с изискания комфорт, който аз не мога да ви предложа.

Адам Стартън, конетабълът и Абирам Торп с охота слязоха от конете, чicho Уилям последва примера им. Преподобният Мадокс остана на седлото, продължавайки да пронизва жената с поглед.

— Ние сме добри пуритани — каза той най-накрая, сочейки с очи и пръст Франсис Флауърс. — Придържаме се към законите на Колонията. А тази тук я хванахме безсръбно да развратничи. Посред бял ден. Няма значение, че е с мъжа ѝ. Защото апостол Павел в посланието си до солуняните казва: „Понеже това е Божията воля — вашето освещение: да се въздържате от блудство.“

— Обаче — лицето на Дороти Сътън дори не трепна — същият този Павел казва в посланието си до коринтяните: „Не се отклонявайте един от друг.“ А в книгата „Притчи Соломонови“ пише: „И весели се с жената на младостта ти. Тя да ти бъде като любезна кошута и мила сърна; нейните гърди да те задоволяват по всяко време; и възхищавай се винаги на нейната любов.“

— Млъкни, жено! — изръмжа Мадокс, а лицето му стана вълче.

— Истина ти казвам, няма нищо по-лошо от изкривяване на думите Божии, прочетени от неразумни същества. Мирише ми на ерес, на безбожните идеи на антиномианите. Особено на Ана Хътчинсън. Не ти ли е познато това име, Ана Хътчинсън? А? Защото ми изглеждаш такава като нея, на която повече ѝ отива да е мъж, отколкото жена, повече проповядваща, отколкото слушаща. Трябва да си знаеш мястото!

— Абсолютно съм съгласна с вас, преподобни.

Мадокс изчака известно време, за да не изглежда, че се е предал лесно, след което слезе от сивушкото.

— Приемаме поканата ти, жено.

— Ще отведем конете ви в конюшнята и ще се погрижим за тях.

— Индианецът ще се погрижи за това. Вземи конете, Исмаил.

— Исмаил — повтори сериозно Дороти Сътън. — Колко вярно!

Исмаил, синът на Агар! Защото е казано: „Той ще бъде между човеците като див осел; ще дига ръката си против всекиго, и всеки ще дига ръката си против него; и той ще живее независим от всичките си братя.“

— Исмаил Сасамон е покръстен дивак — изрече сухо Мадокс. — И опитомен. Макар че, честно казано, от езичник, както и от див звяр, не може да се изкорени дива чеството. Исмаил от малък всяка сутрин и вечер слуша вкъщи моите молитви, словото на Светото писание и псалмите, същото прави и родителката му. Не трябва да се боите от него.

— Изобщо не се боим. Кания ви вътре по християнски обичай. Гост в дома — Бог в дома.

— Благословено да е името Му. Сега ще влезем. Само да си изтупаме дрехите и да наредим вързопите си.

Когато жените се скриха в къщата, пасторът се обърна към останалите членове на отряда. Лицето му, както забеляза Джейсън, все още беше смръщено, зло, но сега повече наподобяваше лисича муцуна, отколкото вълча. Конетабъльт Коруин също забеляза това.

— Вие подозирате...

— Подозирам — отсече полугласно Мадокс. — Тези чуждоземни простаци ми приличат на бегълци. Когато се приберем, трябва да съобщим в Хартфорд и Провидънс, че дори и да пратим вест до Олбани. Що се отнася до жените, намирисва ми на сектантство или вероотстъпничество. Безбожните антиномиански идеи на бостънските секти, всички тези Хътчинсовци и Дайъровци. Или, което е повороятно, те са квакерски отцепнички, защото такива по принцип се заселват на безлюдни места. И за това също губернаторът трябва да бъде уведомен след завръщането ни. В момента обаче важното е друго — вещицата Харгрейвс. Не изключвам възможността да лъжат и да я крият тук. Така че трябва да действаме по-хитро. Трябва ни план. Чуйте, ще влезем, все едно се възползваме от поканата, но нека от

време на време някой да излиза и да оглежда добре — по къщите и плевнищите, да гледа в прозорците, да не би отнякъде да надникне вещицата. А ти, Исмаил, остави конете в конюшнята. И се разходи из селището, търси следи, водещи от къщите към гората, към сеновалите и към други укрития. Ако някой види преследвачи и иска да се скрие, обикновено бяга от селото в гората.

— Трябвало е да станете конетабъл, а не пастор — изрече с възхищение Хенри Коруин.

— А ако някоя от тези жени — продължи Мадокс, без да коментира — излезе от къщата, докато ние сме там, то нека някой от нас веднага да я последва и да провери...

— Тогава тя веднага ще се сети — промърмори Абирам Торп.

— Това е целта, да се сети и да се изплаши. Нали народът казва, че гузен негонен бяга, току-виж вещицата се уплаши, а като тръгне да бяга, Исмаил ще я хване.

— Наистина — повтори Коруин, — губите си времето като свещеник.

— Исмаил — в конюшнята. Господин Стартън, вие с момчето първо пообиколете из селото, разгледайте. Но не твърде дълго, за да не ви заподозрат. Веднага се връщайте.

— Ще се върнем по-бързо и от веднага — промърмори под нос дърводелецът. — От къщата така мирише на гозби, че коремът ми къркори. А пък мен ме пращат да шпионират. Да вървим, момче.

По средата на отъпканата улица играеха три девички — момиченца. Две се опитваха да завържат на кучето шапка с лентичка. Третата, Верити Кларк, буташе с пръчка някаква странна, състояща се от много колела играчка. Когато ги видя, им помаха с ръка. Адам Стартън също помаха, усмихвайки се накриво и измъчено.

— Чумата да го тръшне този Джон Мадокс — промърмори той.

— Как си го представя това шпиониране? Да надничаме в спалните и скриновете на жените? А може би под леглата и в нощните гърнета?

— Преподобният каза — прогълътна Джейсън — да гледаме в прозорците. Ето там, където са зелените капаци на прозорците, се помръдна завесата... Видях...

— Наблюдават ни.

Факт, наблюдаваха ги, и не само скришом, иззад завесите, но и напълно явно, демонстративно. Две девойки, нито една от които не би

могла да е по-голяма от Джейсън, ги зяпаха иззад оградата и дори не си и помисляха да се крият зад близките слезови храсти. Едната беше чернокоса, а другата — светлокоса. И двете бяха много привлекателни. Джейсън почвства, че се изчервява, и се извърна. От другата страна на улицата, на украсена с връзки билки веранда, седеше на пейка млада, но доста пълничка жена, която пушеше лула. Тя също им помаха с ръка, като при това весело се усмихваше. Този път дърводелецът не отговори на поздрава.

— Странни жени се срещат в тези горски селища — рече той.

— Господин Стартън?

— Какво?

— Пасторът каза, че са анто... мянки...

— Антиномианки. Като Ана Хътчинсън. И Мери Дайър, която я обесиха в Бостън през шейсета година. И двете твърдяха, че изобщо не е задължително да се изпълняват заветите и заповедите на Господ. Имаха много привърженици, защото, както сам разбираш, има доста хора, на които им е мила такава свобода, в която всеки може да прави каквото си иска.

— Преподобният каза също — Джейсън погледна през рамо към веселата жена с лулата, — че това може да са квакери. Отцепници. А ако... Господин Стартън, а ако...

— Ако какво?

— Ако това са вещици? Само вещици? Селище на вещици?

— Не ставай глупав, момче.

— Мъжете са като омагьосани... А и скелетът в гората...

Господин Стартън? Нали в Сейлъм...

— Не ставай глупав, казах. Хайде, да се връщаме. Толкова вкусно мирише, че не мога да издържам повече.

Двете млади девойки иззад оградата в двора със слезовите храсти, чернокосата и русокосата, ги съпроводиха с погледи. А очите им бяха блестящи, огнени, натрапливи. Нагли. Джейсън Ривет се извърна. Но чувстваше как от погледите им косата на тила му настърхва.

Ароматната храна се оказа царевица с фасул, поднесена в големи чинии, придружени с огромни хлебчета с тъмнокафяви хрупкави

корички и халби с кленов сок. Джейсън и дърводелецът ядяха бързо и ненаситно. Конетабълът Коруин и Абирам Торп се възползваха от случая и за да правят компания, си взеха по още една порция. Чично Уилям пъхна в устата си голяма щипка тютюн за дъвчене. Преподобният Мадокс бърбореше баналности.

Младите жени, които бяха поднесли ястията, изчезнаха някъде. Заедно с тях се изгуби и Фейт Кларк, майката на малката Верити. И Франсис Флауърс. Джейсън прогони руменината върху бузите си и треперенето в слабините при мисълта, че Франсис се е върнала на ливадата, в купите сено. Прогони настойчивата и дори подробна картина на това какво прави тя там със своя швед.

В къщата останаха само светлокосата Дороти Сътън и другите две жени: пъlnата Джемайма Тиндал и красивата Анабел Прентис. Когато Джейсън и дърводелецът влязоха, преподобният Мадокс точно хокаше красивата. Джейсън слушаше несъсредоточено. Той беше погълнат от яденето, освен това вече беше слушал пастора по-рано, а именно в Пенакук и Елуис Марш, където Мадокс отговори с подобна реч на изразеното от хората удивление.

— Не те разбирам, жено, наистина не те разбирам! Ако ставаше въпрос за убиец, разбойник, конекрадец или грабител, никой нямаше да се учуди от последствията. Ако тук, в селището, някой ви ограби, опозори, изнасили някое от вашите момичета, вие сами бихте пришпорвали преследвачите, за да намерят престъпника дори накрай света и да го накажат. А когато ние преследваме вещица, вие се учувдвате, въртите глави, кривите си носовете, мислите, че не виждам. Магьосничеството е също такова престъпление като убийството, кражбата и изнасилването и дори по-лошо. Отците Пилигрими са решили, че Колонията в Масачузетския залив ще се управлява в съответствие с Божиите закони, а в книгата „Изход“ се казва: „Магесница“...

— „Магесница жена да не оставиш жива“ — довърши студено Дороти Сътън, като отпусна на коленете си бродерията, която шиеше.
— Знаем, преподобни, чели сме. А ако понякога нещо ни учудва, то прощавайте, но такава е суетната ни и несъвършена женска природа. Не ни хокайте, а продължете разказа си. Ще се радваме да чуем какво се е случило в Сейлъм. И дотук, в Мисиф Крийк, достигнаха някои

слушове, но досега никога не сме имали възможността да слушаме толкова мъдри и благочестиви хора.

Мадокс изпръхтя и се изпъчи върху пейката. Той не разбираше дали светлокосата се надсмива над него или проявява уважение. Най-накрая се спря на втората възможност.

— В Сейлъм, в окръг Есекс — възобнови той разказа си, — престъпни хора и вещици се договорили със Сатаната. Ако не била бдителността на просветените, праведни и богообразливи хора, то злото като проказа би им изяло сърцата и църквата би рухнала... Щеше да се спусне нощ над света. А всичко започнало с черна негърка, носеща езическото име Титуба. Истината, беше казал някой, не помня кой, но беше от Нови Йорк, че заради тези езичници-негри злото все ни среща и ще продължава да ни среща. Лошо е, че са дошли тук от Африка.

— Наистина. — Дороти Сътън вдяна конеца в иглата. — Не мога да не призная, че сте прав по този пункт, преподобни. И този просветен мъж от Нови Йорк. Наистина е ковачница за мъдреци този Нови Йорк.

— Така е, така е — кимна Джемайма Тиндал. — Аз също съм чувала как един човек, не помня кой и откъде беше, каза, че е много лошо, че сме поканили тези африканци и сме им позволили да дойдат тук.

Конетабъл Коруин гръмко се изкашля. Чicho Уилям беше съbral слюнка в устата си, но не я изплю, възпрян от чистотата и аромата на белия под. Мадокс мълча известно време, гледайки сурво слабата жена.

— Надушвам нещо квакерско в теб, жено — изрече той най-накрая, изговаряйки думите бавно и натъртено. — Търговията с роби, независимо какво дрънкат квакерите, е и човешко, и Божие право. В Светото писание се казва: „А колкото за робите и робините, които ще имаш, от народите, които са около вас, от тях да взимаш роби и робини.“^[5] Ереста, че това е зъл и греховен обичай, е измислена от квакерите, и те ще бъдат осъдени за това. Но аз говоря за негрите и твърдя, че ние не желаем да виждаме негри тук. В Англия има достатъчно заблудени хора, влезли в конфликт със закона, които са длъжни да си платят за това. Не трябва да ги затварят в тъмници и да ги карат на безлюдни острови, както съм чул, че правят, а трябва да ги докарват точно тук, в Колониите, при нас и във Вирджиния, и те да се

трудят за всеобщото благо и за умножаване на материалното имущество.

— Ааа — поклати глава Джемайма Тиндал. Това е друго нещо.

— Друго е. — Мадокс продължаваше да говори, сякаш чете проповед. Друго е, жено.

— За черните искат много пари. — Чичо Уилям сочно измляска със слонка, но отново не се изплю. — А птичките от Нюгейт биха били безплатни...

— Христианинът си е христианин — добави конетабълът Коруин. — До негрите дяволът винаги ще се добере, защото те са родени в африканското езичество. Който се е родил и израснал сред дяволско идолопоклонничество и магия, от него не е толкова лесно да се изгони дяволът, дори със светена вода. Например Титуба от Сейлъм.

— Именно — напомни Дороти Сътън, като в същия момент убоде пръста си с иглата. — Не се придръжаме към темата. Да се върнем в окръг Есекс, преподобни. В Сейлъм.

— Имало е магия и преди Сейлъм — обади се мълчалият до момента Абирам Торп. — Вече минаха десет години, откакто хванаха една вещица... В самия Бостън.

— Вещицата Гловър. — Дърводелецът Стартън налага лъжица фасул, давайки с кимане знак, че слуша. — Обесиха я. Занимаваше се с магии, беше омаяла един бостънски зидар...

— Джон Гудуин. — Оказа се, че най-много подробности знаеше самият преподобен Мадокс. — Вещицата Гловър изтезавала с магии зидаря Джон Гудуин, жена му и детето с помощта на парцалени кукли, набити с магическа материя, предимно — козя козина.

— Ах! — твърде театрално се зае да чупи ръце Анабел Прентис.
— Виж ти! Козя козина! Ужасно!

— Тази Гловър — извика конетабълът, — както се изясни на следствието, е била ирландка и папистка! Дяволът винаги поддържа папистите. Където има папист, там търси и дявола. Това важи особено много за продажните прелати! Всичкото зло е от папистите!

— Разбира се — каза сериозно Дороти Сътън.

— Само за необитаем остров са! — изсумтя Джемайма Тиндал, но мълкна, когато видя погледа на пастора.

Дороти Сътън огледа иглата и въздъхна:

— Продължавайте, преподобни, продължавайте. Слушаме внимателно.

— Сатаната не спи. — Мадокс отново се превърна в проповедник. — Не престава да въвежда в изкушение. Който е слаб духом и по вяра, тщеславен или плах, като нищо може да се озове в дяволските му нокти. Забележете, това важи особено много за жените.

Джемайма Тиндал и Анабел Прентис наведоха глави и като по команда се прекръстиха. Пасторът с кимане и сумтене изрази одобрението си.

— Дяволът — продължи той, — който несъмнено дошъл в окръг Есекс заедно с негърката Титуба, намерил в Сейлъм благодатна почва за своето противно семе. И веднага се проявил. През февруари миналата, тоест 1692 година, започнал същински ужас. Няколко млади девойки, сред тях Елизабет, дъщерята на преподобния Парис, а заедно с нея и Абигейл Уилямс, Ана Патман, Сара Вибър, Сюзан Шелдън и Мери Уолкот започнали да проявяват признания на магьосническа агресия и мания. Говорели безсмислени неща, а лицата и телата им се изкривявали в ужасяващи конвулсии...

— Господи Боже! — Този път Джемайма Тиндал се зае да чупи ръце — не по-малко театрално, отколкото Анабел Прентис преди това. Конетабълът Коруин не престана да гледа злобно и двете жени.

— Против конвулсите не помогнали нито клизми, нито кръвопускане — продължи Мадокс, без да забелязва нищо и, изглежда, вече близо до транс. — Но девойките признали кой ги омагьосва и ги изтезава. Арестували и разпитали черната Титуба, и тя си признала, че е в договор с дявола и назовала съучастничките си. На първо място — Сара Гуд.

— Сара Гуд! — този път чично Уилям не се сдържа и сочно се изплю на пода. Веднага леко се Изчерви и размаза плюнката с обувка.

— Сара Гуд — започна да се оправдава той, кашляйки. — Дяволско семе. Най-лошата от тях, от всички вещици. В дома си държала дяволски творения. Куче, някаква жълта птица, още някакви космати създания и котарак на име Тейлрингс. И това всъщност не бил котарак, а истинско чудовище с големина на тигър, людоед с железни нокти. Ужасяващо.

— Летяла с метла — добави сърдито Абирам Торп. — Ходела на шабати. Заедно с онази... Е... Акушерката от Андовър... Как се

казваше...

— Марта Кариър — напомни навъсен конетабъльт. — А другата се казвала Нърс. Ребека Нърс.

— Отклонявате се от темата — обади се меко Дороти Сътън. — Постоянно се объркваме от отклоненията. Да се върнем към Сара Гуд. Как е било с нея? В какво се била провинила? Освен това, разбира се, че е имала космато куче, котка и канарче?

— Сара Гуд — изрече сухо Мадокс — се заинатила, явно с дяволска помощ, и по никакъв начин не искала да си признава и да издава съучастничките си. За щастие една от вече посочените девойки, невинната Ана Патман, посочила кой я е принуждавал да върши дяволски деяния и кой, както самата тя видяла, летял на дяволските шабати, на които по отвратителен начин се надсмивали над Тайнствата. Младата Ана Патман...

— ... Обвинила когото могла. — Дороти Сътън вдигна пръсти, огледа бродерията. — Особено онези, на които имала зъб.

— Тя обвинила виновните. — Мадокс отново я изгледа студено. — Виновните, жено! Онези от окръг Есекс, които били встъпили в договор с дявола и с магьосническата си дейност са измъчвали и преследвали хората, и са планирали събаряне на християнския ред и възцаряване на Сатаната по целия свят. Съдът изучил делото и разгледал доказателствата, а те били неопровержими. Виновните били застигнати от сурово, но справедливо и заслужено наказание. Джордж Бъроуз, Бриджит Бишоп, споменатата вече Сара Гуд, Ребека Нърс, Джон Проктър и жена му Елизабет, Джон Уилърд, Марта Кариър и двете ѝ деца, Джайлс Кори и жена му Марта... всички увиснали на бесилки на Гелоуз Хил.

Той мълкна. В тишината се чуваха ударите на чуковете от строящия се хамбар. После закукурига петел. Джемайма Тиндал се забавляваше като навиваше лентичка на пръста си. Красивата Анабел Прентис, преметнала крак върху крак, съблазнително поклащаща своето обуто с лек сандал стъпало. Както забеляза Джейсън Ривет, на дърводелеца Стартън едва не му изтекоха очите, докато се взираше в изящната костица върху оголения прасец.

— Общо — прекъсна тишината Дороти Сътън — дванайсет обесени, двама умрели в затвора. И Джайлс Кори, който не бил обесен, а изтезаван до смърт и доубит с камъни. И тук, до пущинака, също

достигат новини. Но там, в Сейлъм, не са се постарали както трябва. В Стария свят само Бамбергският епископ е изгорил на кладата шестстотин жени. Между другото, преподобни, защо в Сейлъм сте ги бесили, а не сте ги горили? Нали в Библията се повелява да се изгарят, като се казва: „Който не пребъде в Мене, той бива изхвърлен навън като пръчка и изсъхва; събират ги и ги хвърлят в огъня и те изгарят.“^[6] А на друго място се казва: „И тъй както събират плевелите и ги изгарят в огън, така ще бъде и при свършека на века.“^[7] „И ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърдане със зъби.“^[8]

— Млъкни, жено! — извика пасторът. — Наистина, ползваме се от гостоприемството ти, но е трудно да се издържи, когато този, който е съд на греха, подхвърля Божие слово. А ти знаеш ли какво е грях? Грях, и то смъртен, е съмнението. И снизходжението. Защото в Светото писание, което цитираш като папагал, е казано още: „Нивата е светът; доброто семе, това са чадата на царството; плевелите са чадата на лукавия; неприятелят, който ги пося, е дяволът; жетвата е свършекът на века, а жътварите са ангели.“^[9] Но тук, на земята, ние, свещениците и съдиите, трябва да поемем бремето върху собствените си гърбове, ние трябва да изкореняваме злото и да прогонваме дявола, защото ако се поколебаем, ще рухне редът и ще настане хаос!

Дороти, а след нея и останалите жени, се хванаха за главите, показвайки с това, че думите на преподобния са ги ужасили. Коруин изсумтя, но Мадокс не му обърна внимание.

— Води се война! — крещеше той, почервениявайки. — Вечна война! Война с дявола, но също и със земния враг! Ние сме обкръжени от врагове! На север са французите, на юг — папистите испанци, вечните врагове на истинската вяра! Как да им се противопоставим, ако рухне редът? Не можем! Затова онези, които подриват реда, като вешниците, са предатели, вървящи ръка за ръка с врага. А за предателите има само едно наказание — смърт. Това иска законът, това иска Бог! А който помага на предателите и вешниците, самият той е престъпник и заслужава смърт! По човешка присъда, а ако я избегне — по Божия! Бог ще накаже снизходителните към вешниците, както е наказал и Ахаб! Но ние няма да проявим снизходжение! Ще хванем отвратителната престъпница! И ще се изпълнят думите на Светото писание, че „кучетата ще изядат Йезавел при рова на Езраел“^[10]!

Навън залая куче с голям усет към драматизма. После отново настъпи дълга тишина.

— Моля за извинение, господа. — Анабел Прентис се изправи и с малко сладострастен жест изпъна дрехата си. — Задълженията ме зоват.

Веднага щом излезе, Мадокс даде доста явен знак на Абирам Торп. Но той още не беше оставил халбата си, когато се изправи Адам Стакън. Пасторът сви рамене, съгласявайки се. Абирам Торп въздъхна с облекчение и придърпа към себе си чинията с царевицата.

— Аз също... — помоли Джейсън Ривет, опитвайки се да заглуши къркоренето в корема си. — Аз също трябва...

Дороти Стакън майчински се усмихна.

— Когато излезеш от къщата — вляво, момче. Няма как да се объркаш.

След малко Джейсън Ривет вече седеше върху дебелата дъска с дупка по средата и мъжествено се бореше с реакцията на организма си срещу първия от два дни насам обилен обяд, гонеше мухите и наблюдаваше света през изрязаното във вратата сърчице. „Това е някакво много странно селище — мислеше си той. — Дори клозет си имат. Дърводелецът Стакън напразно ми се присмиваше. Интересно, къде ли последва той чернокосата Анабел Прентис? И къде ли се намира сега и какво прави Исмаил Сасамон? Дали е открил нещо?“.

Първите следи, на които се натъкна Исмаил Сасамон, водеха от оградите към реката. Индианецът чуваше разнасящия се шум от плискане на вода. Но нито една от перачките не можеше да е преследваната Харгрейвс. Харгрейвс куцаше с единия си крак, Исмаил вече се беше нагледал на следите й, можеше да ги разпознае дори нощем.

Той свърна зад дървен хамбар и излезе при ограда със слънчогледи от двете й страни. Надуши дим, който силно подразни гърлото му. Бързо установи, че източникът му е пчелин. Две жени с шлемове с мрежи, едната, ако се съди по ръста, по-скоро девойка, събираха мед, заобиколени от жужащи над кошерите пчели. Исмаил

добре огледа жените. По необходимост, за да е сигурен. Високата фигура приличаше на преследваната Харгрейвс. Но индианецът скоро се увери, че не е тя. Движеше се по различен начин.

Той продължи нататък. След поредната ограда, при отворените врати на барака за дърва, се сблъска с Фейт Кларк, майката на малката Верити.

Той се поклони ниско и понечи да премине покрай жената, без да вдига поглед към нея. Когато обаче се озова до нея, тя го хвани за ръкава. Той опита да се изтръгне, но тя не го пусна. Индианецът се огледа, изплашен не на шега.

— Не се бой — каза Фейт.

„Лесно ти е да го кажеш“ — помисли си Исмаил, когото две години по-рано бяха пребили без милостно, до кръв, за много повинен контакт с бяла жена.

— Никой не ни вижда и няма да ни види. — Жената сякаш четеше мислите му. — Исках да ти задам само няколко въпроса, библейски Исмаил Сасамон. Първо: даваш ли си сметка, че изобщо не се казваш Исмаил Сасамон? Явно не — отговори си сама тя, след като той не само не отговори, но и нито един мускул не трепна върху тъмното му, силно изсечен лице. — А знаеш ли от кое племе си? Отговори?

— От пасамакодите.

Насред бараката, заобиколен от цепеници и стружки, имаше голям пън за цепене на дърва. Фейт Кларк се наведе и остави върху него няколко предмета. Исмаил Сасамон потрепна. Вътрешно. Но външно не показа ни най-малко изненадата си.

Гердан с бели и виолетови раковини. Три свързани едно с друго орлови пера. И покомокон — ръбеста тояга от твърдо дърво.

— Наистина интересна и в същото време тягостна игра на съдбата — продължи жената, наблюдавайки го внимателно — е, че именно ти прислужваш като ловджийско куче на потомъка на проповедник баптист и проститутка от Ийст Енд, извадени от затвора в Нюгейт, натоварени насила на кораб и изпратени в Новия свят. Защото не си пасамакод и името ти не е Исмаил.

И този път индианецът не реагира по никакъв начин.

— Не си пасамакод и името ти не е Исмаил — повтори напевно Фейт Кларк. — Ти си от рода на Лосовете от племето на уампаноагите,

и се казваш Покумтук, син на Уахунса, който е бил син на Нинигрет. Тази, която смяташ за своя майка, е скрила истинското ти име и произход, за да не узнае никой, че си дете на Меномини, сестрата на Метакомета, великия сахем на уампаноагите. Да, този същият, когото дженгизите^[11] са наричали крал Филип, предводителят на голямото въстание през 1675 година. Този, чието име все още предизвиква у дженгизите ужас и се асоциира с кръв и пожарища.

*Eia ei ei, eia ei
Eia ei, ho oho ei
Ate, heie lo
Ate, heie lo*

Той дори не усети момента, в който започна да се поклаща и тихо да ѝ приглася.

— Треперете, дженгизи! Идват уампаноагите, идват нарагансеките, идват нашуите, идват бойците нипмуки и пекоти. Отмъщение! Ще пролеем кръвта ви, дженгизи, ще ви удавим в морето, през което дойдохте, за да крадете земята ни, да ни убивате и да ни заразявате с болести. Отмъщение! Добрият бял е мъртвият бял! Помниш ли, Покумтук, сине на Уахунса? Ти беше само на шест години, но трябва да помниш! Как се лееше кръвта на дженгизите под ножовете и томахавките на воините, как те бягаха в паника, как падаха селищата им! Трябва да помниш как се виеше огънят над покривите на домовете на Суанси, Таунтън, Мидълфрантик, как горяха Брукфилд, Хадли, Нордфилд, Дирфилд, Мидфилд и Рентам...

*Eia ei ei, eia ei
akue — de, ate lo
aia — ku, eia ho
Ate, eia ho*

— Горяха не само домовете им — продължи жената, вече на езика, който Исмаил започваше да разбира, макар и с усилие. —

Огънят изгаряше отвратителните им английски имена. Прекръстените от дженгизите местности се пречистваха от огъня, възраждаха се, отново ставаха тези, които са били: Опеханкануг, Нонантум, Натик, Кискимин, Покопопук, Уапанге, Масапекуа, Мутамусимсак, Тауакони, Лапоуинса...

*Eia ei ei, eia ei
Eia ei, ate lo
Ate, heie lo
Ate, eia ho*

— Но надеждите се разсеяха бързо, победата се превърна в поражение, а поражението — в клане. Великият сахем Метакомета, наричан крал Филип, беше убит предателски от подкупен от дженгизите ренегат. Твойт баща, Уахунса, бил ранен и дженгизите го заклали при Големите блата Окефеноке. Истинската ти майка, Меномини, дъщерята на Киниква, загинала с разбита от приклада на мускет глава. Вземи гердана. Вземи покомокона. Вземи и това.

Исмаил Сасамон-Покумтук видя върху пъна томахавка. И нож — прекрасен, дълъг, остър стоманен нож, с каквito някога търгуваха холандците край Олбани.

— Добрият дженгиз — каза жената — е мъртвият дженгиз.

*Eia ei, eia ei
Ate, heia lo
Eia ei, ate ho*

Исмаил Сасамон, продължавайки да танцува, разкопча и захвърли кафтана си. „Шенектади — помисли си трескаво той — не е никакво Олбани. Не Уорчестър, а Куисингамон, не Белмонт, Лин и Арлингтън, а Пекуосет, Саугус и Менотоми. И Шавмут, а не Бостън. Стига с този Бостън!“.

Той разкъса ризата си и я хвърли на земята. Стига shirt. Стига boots. Стига breeches и stockings^[12].

*Ate, heia lo
Eia, eia ei...*

Исмаил Сасамон се възраждаше и пречистваше, освобождаваше се от имена и названия.

Адам Стартън заслони очите си с длан — слънцето го бе заслепило за миг. Но този миг беше достатъчен. Анабел Прентис, чернокосата красавица, която той следеше, изчезна. Просто изчезна.

Той постоя малко на място и се огледа. Мълчаливите дърводелци-чужденци бяха изчезнали от строежа. Сега при скелето на бъдещия хамбар беше поставена дълга маса, около която се суетяха три жени. Той вече беше виждал две от тях — много млади, чернокоса и светлокоса. Това бяха девойките, които толкова внимателно разглеждаха Джейсън Ривет по време на одевешната му разходка със Стартън. На верандата на близката къща, заобиколена от връзките билки, седеше още една от жените, които дърводелецът вече беше виждал — пълничката с лулата.

Той се обърна. За миг се зачуди дали да не се върне в къщата. Не за да продължи обяда си или да послуша пастора, а за да подремне, облегнал гръб на белосаната стена. Но не се върна. От главата му не излизаше гледката на тънката като на оса талия на Анабел Прентис. И стройният задник, чиито очертания не можеха да се скрият от полата. Дърводелецът пристъпи от крак на крак и намести панталоните си на чаталя.

На вратата на хамбара се мярна нещо бяло. Адам Стартън не забеляза какво точно. Но предполагаше. Някакво непреодолимо желание го накара да влезе. Подозренията му се оказаха правилни. Това стана ясно веднага, щом очите му свикнаха с полумрака.

— Знаех си — каза Анабел Прентис. — Знаех си, че ще дойдеш за мен.

Дърводелецът преглътна, усещайки как се изчервява. Жената се разсмя — легко, свободно, звънко. Стоеше облегната на един от стълбовете, съблазнително наведена.

— Е — тя промени позата си на още по-съблазнителна, — няма от какво да се срамуваш. Това е нещо нормално. Ние обикновено се стремим към това, което желаем, вървим след това, към което изпитваме непреодолимо влечење. А ти нали изпитваш към мен непреодолимо влечење? Признай си!

Дърводелецът не си призна. Анабел Прентис се разсмя отново.

— Изпитваш, изпитваш — увери го тя. — Видях как ме гледаш. Събличаше ме с поглед. Като пред съд, в който съдят за магьосничество. Какво, господин страж на закона от Уотъртаун? Та това е стандартна процедура, така постъпиха в Сейлъм и Андовър, в Медфорт и Лин, така направиха и в Чарлстън, същото се прави и в съдилищата на всички други градове и окръзи на Колонията в Масачузетския залив. Не греша, нали? Съдиите събличат момичетата голи, усърдно търсейки върху телата им знак, петно, значение на дявола. О, не се съмнявам, че тогава неугасим свещен устрем и страст погълъщат господа съдиите. Те оглеждат грижливо, внимават да не пропуснат някое кътче, а когато се налага, си помагат с наслюнчени пръсти. И колко огромна е радостта им, когато намерят нещо, защото винаги се намира по нещо. Нали така, господин страж на закона? И ти си виждал подобни неща, нали си присъствал на такива огледи?

Преди дърводелецът да успее да направи нещо, Анабел Прентис бързо разкопча и съблече горната си дреха. Под нея имаше тънка блуза, която изобщо не скриваше формите ѝ. Много привлекателни форми. Стаятън с усилие прегълътна. „Трябва да си тръгна оттук — помисли си. — Трябва да си тръгна колкото се може по-бързо, защото това ще свърши зле. Тази жена е побъркана.“

— Да, присъствал си — повтори Прентис. — Ти си бил свидетел, когато пред съда на окръг Мидълсекс са разъбличили Джанет Харгрейвс. И аз прекрасно знам какво си си мислел тогава. Знам също какво си си представял по-късно, през нощта, когато, затворил очи, си изпълнявал съпружеския си дълг пред жена си, която за осем години брак не ти е позволила да ѝ вдигнеш ризата по-нависоко, отколкото е било абсолютно необходимо, и то само в пълна тъмнина. Затова тръгна с пастора и конетабъла, затова взе участие в преследването. Нали? Защото в сравнение с кокалестата жена с риза до петите, ти е по-приятен грехът на Онан в мрака на бивака, със стиснати клепачи, под които непрестанно виждаш голата вещица.

„Трябва да изляза — помисли си дърводелецът, червен като цвекло. — Незабавно трябва да изляза оттук!“.

Но той не беше в състояние да направи нито крачка. Можеше само да се пули. Анабел Прентис само се усмихна. И започна бавно да се разсьблича.

— Мислиш си — досети се тя, — че това е магия, че мога да ти чета мислите? Не е необходимо, твоите мисли са банални, очевидни и прозрачни като изворна вода. Чета и виждам всяка от тях, включително и това, че ти не вярваш нито в магията, нито във вещиците. Ха! Толкова ли си сигурен? По-добре не рискувай, провери, убеди се лично. И осезаемо. Е, ела при мен. Виж. Докосни.

Под вече разкопчаната блуза имаше сутиен, украсен с дантелени ленти. Адам Стартън никога не беше виждал нещо подобно. Но често си го беше представял.

— Разгледай ме добре — Анабел Прентис изпъна рамене и дълбоко откритите гърди излязоха още повече от прегръдката на сутиена. — Огледай ме добре, инч по инч. Може би ще видиш върху мен знака на Звяра, клеймото на Сатаната? Може би тук, между тези две най-обикновени гърди, ще видиш трета, тази, от която на шабатите дават на Дявола да смуче? Ела. Виж. Докосни.

— Страхуваш се от пастора си? — отгатна тя отново, виждайки, че той не се помръдва и не пристъпва нито крачка. — Не се бой. Ако пасторът попита какво сме правили тук, ще кажеш, че сме чели псалми. И „Песен на песните“. Ела при мен, „кажи ми ти, когото люби душата ми, где пасеш стадото си, где го успокояваш на пладне; че защо да съм като една, която се скита край стадата на твоите другари?“^[13].

Тя се приближи до него, пристъпвайки толкова леко, че изглеждаше сякаш плува по вятъра, без да докосва със стъпалата си посипаната върху глинения под слама. Дърварят стоеше като стълб — като статуята на жената на Лот.

— „Положи ме като печат на сърцето си“ — заговори тя отново, прегръщайки го, — „като печат на мишцата си, защото любовта е силна като смъртта, ревността е лута като преизподнята, а завистта е непримирима като Шеол“^[14].

Той не се противеше и не протестираше, когато тя го привлече върху купчина сено. Ухаеше на сапун.

— „Много води“ — прошепна тя — „не могат угаси любовта, нито реките могат я потопи.“ Свали си панталоните, мой господине.

Адам Стартън притисна лице към черните ѝ коси. „Този сополанко Джейсън — помисли си той — май беше прав. Това не са обикновени жени, не са като тези, които съм срещал и познавал. Всички те миришат на сапун, дори и малката Верити. Всички ухаят на сапун.“ Докато си мислеше тези неща, той с резки движения на треперещите си ръце късаше закопчалките на сутиена. Гърдите на Анабел Прентис изскочиха изпод тъканта като два игриви, дръзки и агресивни звяра. Адам Стартън застена и впи в тях устните и ръцете си, може би твърде силно и твърде рязко, защото жената го удари с длан по челото, за да го накара да се опомни. Самата тя беше заета с катарамите на колана му и клина на панталоните му, а когато се справи със задачата, когато се добра до същността и взе тази същност в дланта си, дърводелецът изстена сърцераздирателно и се напрегна. За кратко имаше усещането, че той е придатък към своята мъжественост, а не обратното. Смъкна сутиена и блузата на чернокосата, прегърна я, притисна устни към гърдата ѝ, твърда като гутаперча^[15], галеше и стискаше втората гърда, вдигна полата ѝ. Отново беше твърде рязък и Анабел Прентис отново го успокои, като този път силно, наистина силно стисна юмрук и онова, което държеше в него. Адам Стартън нададе вой и подви колене. Жената го хвани за раменете и го обрна по гръб — беше силна и решителна, той сигурно не би могъл да ѝ се съпротивлява, дори и да искаше. Седнала с цялата си тежест върху бедрата му, тя с едно движение свали панталоните му. И скочи върху него. Като пантера. Дърводелецът нададе още по-силен вой, но не можеше да направи нищо, притиснат към сеното, стегнат между бедрата и чатала ѝ. Анабел Прентис го погледна в очите, зъбите ѝ се оголиха в усмивка. После бавно се надигна, възможно най-високо, и бавно се спусна. Наведе се, подарявайки на ръцете му това, което те жадуваха. Адам Стартън застена, но този път само с похот и страст. Движенията на жената станаха по-спокойни и овладени — той вече можеше да не се страхува, че онова, което ценеше най-много, ще бъде смазано. Кръвта пулсираше и шумеше в слепоочията и ушите му като океан.

Скоро — твърде скоро — всичко свърши. Анабел Прентис не промени позата си. Само въздъхна, почисти една тревичка от носа си.

Адам Стартън съжали, че всичко е свършило. И веднага осъзна, че не само на него му е тъжно, но и на жената.

— Е — каза тя не без приятно учудване в гласа, — не се изльгах в теб, страже на закона и реда. Изборът ми беше добър. Защото сега си мой. Сигурно вече разбираш, че си мой?

Адам Стартън не отговори и не попита нищо. Анабел Прентис почеса сърбящия я нос, прекара двете си ръце през черните си коси, опря длани в раменете на дърводелеца, стисна го силно с коленете си, бавно се надигна и бавно се спусна — веднъж, втори път, трети, все по-бързо и по-бързо. Той забрави за Божия свят. Вече нищо нямаше значение. Нито Джанет Харгрейвс, нито преследването, нито преподобният Мадокс, нито кралят, нито законът, нито съдиите от Колонията в Масачузетския залив.

Нищо.

Дороти Сътън продължаваше да бродира. Джемайма Тиндал разглеждаше паяка, спускащ се по паяжина от греда на тавана.

— След Сейлъм — отново се зае с разказа си преподобният Мадокс — тази дяволска зараза се прояви и в Андовър, и в Чарлстън, и в Дорчестър, а също така и в Лин, Медфорд, Роксбъри, а най-накрая, година след Сейлъмските събития — и у нас, в Уотъртаун. Ставаха всякакви загадъчни явления. У младите девойки се появяваха треперения и гърчове, в бълнуванията си те викаха разни думи, предизвикващи опасения. Няколко жени се оплакаха от това, че у мъжете им от време на време се наблюдава полова немощ, несъмнено заради урочасване. Скоро подозрението падна върху Мери Харгрейвс, моряшка вдовица. Арестуваха я и започна следствие. Но вещицата не искаше да си признава нищо.

— Въпреки че — Джемайма Тиндал откъсна поглед от паяка — настойчиво я уговаряхте?

— Запази сарказма си за себе си, жено — промърмори конетабълът Коруин. — Колкото и да е странно, ти вече няколко пъти доказа, че не си глупава, така че няма какво да се правиш на глупачка. Много добре знаеш, че изтезанията по време на следствие не са позволени. Законът го забранява. Никой, нито в Сейлъм, нито в

Андовър и изобщо никъде не е изтезавал магьосници по време на следствието. Не са изтезавали и старата Харграйвс.

— И тя нищо не си призна, така ли?

— Не си призна — съгласи се навъсено Мадокс. — Но доказателствата бяха неопровержими. А показанията, представени пред съда, не предизвикаха никакво съмнение. Харграйвс беше закопана от останалите арестувани вещици. Те свидетелстваха под клетва, че Харграйвс собственоръчно е изготвяла от сланината на бебета мазило за полети. Че на шабатите Харграйвс им е заемала срещу подпись Черната дяволска книга. Че е взимала от дявола и е давала на други отвратително, светотатствено причастие — червена хостия и червено вино. Тоест кръв.

— Необичайно. След такива показания Мери Харграйвс, естествено, си призна?

— Не — смути се конетабълът. — Не си призна и тогава. Продължи да упорства. Тогава арестуваха дъщеря й, Джанет Харграйвс. Тя също отначало не искаше да си признае. Едва после... След като старата умря в затвора... Когато грижливото изследване откри на чатала на Джанет знака на дявола и всички свидетели го посочиха, тя си призна вината. Оказа се, че тя, както и майка ѝ, е вещица.

— Ах! Невероятно!

— Но истина. Беше издадена присъда: смърт чрез обесване. Но преди да я приведат в изпълнение, вещицата избяга от затвора. По неизвестен начин, вероятно чрез използването на магия. Арестуваха часовите, те се кълняха, че не знаят какво е станало с тях, че вещицата ги е омагьосала. Това е напълно възможно, защото тя е красива...

— Дяволска красота — изсумтя Мадокс. — На която може да е подвластен само грешник. Часовите, в чиято смяна вещицата избяга, ще си изкупят греховете. Ще ги изкупят, и то строго. Ще се погрижа за това.

— Не се и съмнявам — кимна Джемайма Тиндал и стана. — Моля за извинение. Задължения.

Пасторът направи знак на конетабъла, Коруин кимна.

— А, вървете, вървете — каза Дороти Сътън. — А ние тук ще си поговорим с пастора още малко. Едно нещо ми е много интересно: говори се, че самият губернатор на Колонията, сър Уилям Фипс...

Хенри Коруин не чу докрай изречението, а се забърза подир излязлата Джемайма Тиндал.

Край строящия се хамбар стоеше дълга маса, около която се суетяха три жени и подреждаха чинии и блюда. Коруин забеляза, че от реката се връщат мъжете, приключили с измиването си. Петнайсет души. Дърводелците от строежа, дървесекачите от сечишето.

Коруин бързо се обърна. Беше се загледал и съвсем беше забравил за жената, която трябваше да следи. Но Джемайма Тиндал не беше изчезнала, а вървеше бавно, като постоянно се спираше и се оглеждаше, сякаш проверявайки дали я следва конетабълт. „Добре — помисли си той ядосано, — ако искаш да си поиграем, ще си поиграем“.

Тръгна подир нея, но след като направи няколко крачки, се спря и заслони очите си с длан, преструвайки се, че гледа покривите на къщите и кръжащите над тях ястреби. Жената свърна зад ъгъла на къщата, конетабълт ускори крачка, почти побягна. Зад къщата имаше голяма плевня, но той успя да забележи как вратата се поклаща на пантите си. След кратък размисъл влезе.

Джемайма Тиндал беше там — стоеше в гъста от прах ивица светлина, падаща косо през дупка в тавана.

— Ти сам призна — прекъсна тя неловкото мълчание. — Съвсем скоро призна, че не съм глупава. Оцених комплиманта, давайки си сметка, че ти е коствал много. Така че защо си помисли, че ако ме последваш, ще те отведа някъде?

— Изобщо не съм разчитал на това — хрипливо отвърна той.

— А на какво разчиташе?

— Има и други начини да се стигне до истината.

— Вярно, има — съгласи се тя. — Но използването на повечето от тях, особено най-ефективните, е забранено от закона. Ти самият неотдавна си позволи да ме поучаваш на тази тема. Макар че тази забрана не ти е пречила особено много в Уотъртаун. Нали?

— Много знаеш — промърмори конетабълт. — Наистина много. Хвалиш се с тези знания, опитваш се да ме объркаш, правейки се на прорицателка, ясновидка или магьосница. Да знаеш, че няма смисъл от това.

Джемайма се усмихна. Усмивката ѝ не беше весела. Слабото ѝ восьчно лице заприлича на череп.

— Знам, че няма смисъл — съгласи се тя. — Ти не вярваш в магията. Не си вярвал и когато си повдигал обвиненията против Мери Харгрейвс. Защото нали ти си скальпил това обвинение, в крак с идващата от Сейлъм мода. Част от свидетелите си подкупил, други си заплашил, трети са се включили доброволно, радвайки се, че могат да навредят на някого. А всъщност е ставало въпрос за имуществото на старицата. За земята и парите в брой, които ѝ е оставил мъжът ѝ, морякът.

— Ти знаеш прекалено много, жено — процеди Коруин.

— О, ще те учудя още повече. Колкото и да е странно, на плановете ти е попречил именно Сейлъм. Всички са чували за Сейлъм. И всички, включително и Мери Харгрейвс, са знаели защо по време на следствието там Джайлс Кори е бил измъчван до смърт. За да се обяви конфискуване на имуществото, е необходимо да се получи самопризнание за участие в престъплението. Джайлс Кори е завещал имуществото си на своя зет, който е в безопасност далеч във Вирджиния. Издържал е изтезанията и не се е признал за виновен в глупавите обвинения. Умрял е от мъченията, но не е било възможно да се отнеме имуществото му. Не достигало самопризнанието за вина.

— Говори. — Коруин се озъби във вълча усмивка. — Продължавай. Слушам те внимателно.

— Макар и тежко болна, Мери Харгрейвс е понесла всичко, което са ѝ направили по време на следствието. И умряла. Но ти не си можел да допуснеш да се повтори историята с Джайлс Кори. За разлика от неговия случай на теб ти е била под ръка наследницата на Мери Харгрейвс. Дъщеря ѝ Джанет. Значи е можело да бъде обвинена и тя. И отново не са липсвали свидетели, че Джанет е летяла на метла, клела се е в Черната книга, целувала е аналното отверстие на Дявола и е гълтала червена хостия, отново са били намерени кукли, натъпкани с козя козина и прободени с игли, отново някоя богообоязлива жена не е имала съмнение кой е виновен за това, че членът на мъжа ѝ е увиснал. И Джанет Харгрейвс е била подложена в Уотъртаунския затвор на същите процедури, през които е преминала и майка ѝ. Продължаваш ли да слушаш внимателно?

— Цялото ти знание, жено — изрече бавно конетабълтъ, — въпреки това, в което нагло се опитваш да ме убедиш, не идва от твоята голяма и свръхестествена мъдрост. Съвсем не. Всичко, което знаеш, просто си го чула отнякъде. Някой ти го е разказал. Няма да питам кой, защото знам и без това. Твоите признания не са ми нужни. Ще ми кажеш само къде се крие този някой.

— Само това? — усмихна се Джемайма Тиндал. — И нишо повече? Много ми е интересно, как ще изтръгнеш от мен такова признание? Ще използваш същите методи, както и против жените от Сейлъм и против Мери Харгрейвс? Ще ме лишиш от сън? От вода? Ще обещаеш да ме помилваш? Ще ме завържеш за цяла нощ на кълбо, с пети на шията, така че на сутринта кръвта да се лее на потоци от носа ми? Или ще постъпиш както с Джанет Харгрейвс — просто ще ми раздробиш стъпалото чрез примка, стягана с колче? Ex, конетабле, конетабле, благодари на твоя Бог, че не мога да ти навредя, да ти причиня непосредствена болка. А е жалко, защото имам голямо желание за това.

Коруин бавно се приближи до стълба и свали от куката навито конопено въже.

— За разлика от теб, жено — каза той, проверявайки с дърпане здравината на въжето, — аз имам и възможност, и желание да ти навредя. А тъй като желанието е истинско и силно, то и вредата ще е голяма. Ще ми кажеш веднага какво знаеш. В противен случай ще ти изпотроша ставите.

— Опитай.

Когато той скочи към нея, тя направи само една крачка встрани и отвори малка врата в задната част на плевнята. На прага стоеше Исмаил Сасамон. Конетабълтъ едва го позна.

Хенри Коруин беше смел човек. Той не се парализира от страх, а малко хора не биха се поддали на паниката при вида на Исмаил Сасамон. Индианецът беше гол, само бедрата му бяха покрити с разкъсана, завързана около кръста му риза. Лицето му, от челото до брадичката беше почернено с дървесен въглен, косите бяха завързани на опашка и украсени с орлово перо, торсът беше нашарен със сажди, глина и червена кора.

Хенри Коруин не се уплаши. Той светкавично измъкна изпод сюртука си пистолет, дръпна петлето и стреля право в лицето на

индианеца. Но Исмаил Сасамон беше не по-малко бърз. Той отби дулото и куршумът се заби в гредата над дъската. В кълбата дим и посипващия се от тавана прах конетабъльт за миг изгуби ориентация. И повече не успя да я намери.

Исмаил Сасамон го удари в слепоочието с покомокона. Конетабъльт се олюля, а индианецът го удари още веднъж, така че слепоочната му кост изпукна и хълтна. Коруин падна, хриптеики, напрегнатите му крайници затрепериха спазматично.

Индианецът седна на гърба му, хвани го за косата. Измъкна от колана си нож, стоманен нож от онези, с които търгуваха холандците от Шенектади. Направи кръгов разрез на кожата на черепа — над челото, над ушите и през тила. Не беше правил това никога през живота си, но се получи напълно ефективно.

Дърпане, бърз плосък разрез по темето, пак рязко дърпане. Конетабъльт закрещя така, че от пода и стените отново започна да се сипе мазилка. Исмаил го резна през адамовата ябълка. После скочи, размахвайки скалпа.

— Хи-и-их ей, ей, ей, е-е-е-ейейе хи-и-и-и-их!

Джемайма Тиндал наблюдаваше всичко това с усмивка, придаваща на лицето ѝ вид на череп.

— Това е омагьосано село... — простена Джейсън Ривет, неспособен да се успокои след онова, което беше видял в процепа между дъските на плевнята. — Защо дойдохме тук... Всичко това са магии...

— Стига си дрънкал — промърмори чичо Уилям.

— Не ставай глупав, момче — щракна със зъби преподобният Мадокс.

Джейсън ги предупреди навреме. Сега всички бяха навън — пасторът, Абирам Торп с мускета, чичото с късата пушка. От верандите на къщите ги наблюдаваха жените. Мълчаливи. Неподвижни като стълбове. Около дългата маса край строящия се хамбар седяха мъжете. Те ядяха безмълвно, бавно вдигайки дървените лъжици. Не ги интересуваше нищо. Включително и приближаващият се Исмаил Сасамон, пеещ, крещящ, размахващ ножа и томахавката, гол, с почернено лице, омазан с глина, опръскан с кръв.

— Ей, еяа, еяа, ей, ей, еяа, ей...

— Стой, Исмаил! — извика пасторът. — В името на Бог ти нареждам да спреш! Исмаил!

— Стреляй, Абирам — изсъска Уилям Хопууд, виждайки, че индианецът не само нямаше намерение да спира, но даже се затича. — Стреляй! Да го пратим по дяволите! Да пратим червенокожия по дяволите!

Двамата натиснаха спусъците едновременно. Рязаната пушка на Уилям Хопууд засъска, засмърдя и задимя. Мускетът на трапера само изщрака.

— Божичко... — изстена Абирам Торп, гледайки празните щракания на петлето. Кремъкът го нямаше. Явно беше изпаднал заради разхлабения винт. — Божичко!

Уилям Хопууд се пресегна с трепереща ръка към кутията с барута. Абирам успя само да хване мускета за дулото и да го завърти, опитвайки се да нанесе страшен удар по главата на нападателя. Но индианецът се гмурна ловко под приклада и със силен замах заби ножа в корема на Абирам, а когато траперът се преви на две, му разби главата с мощн удар с томахавката.

— Исмаил — закрещя Мадокс. — Осьзной се, безумецо!

Уилям Хопууд захвърли рязаната пушка, прицели се с пистолета. Исмаил Сасамон се завъртя и запрати томахавката. Тя удари чично Уилям право в ръката, стиснала оръжието, отскочи и го уцели в лицето. Чично Уилям приседна тежко, а пистолетът му гръмна. Пасторът странно се закашля и се олюя, на бялата му яка разцъфна голямо кърваво петно. Опитвайки се напразно да се улови за стълба, преподобният Мадокс рухна върху стъпалата. Джейсън Ривет настръхна зад оградата.

Исмаил Сасамон се наведе над тялото на Абирам Торп, хвана го за опръсканите с мозък коси. Уилям Хопууд, притискайки с ръкав течащата от лицето му кръв, все пак успя да сипе барут в рязаната пушка, дръпна петлето и вкара в тялото на индианеца половин фунт сачми.

Исмаил отлетя назад и падна, вдигайки облак прах. Уилям Хопууд изкрещя диво и триумфално, хвърли пушката, извади ножа и с три скока се добра до проснатия индианец, вкопчи се в завързаните на

опашка коси, и продължавайки да крещи, направи разрез над ухото на жертвата си. Кръвта плисна върху ръцете и лицето му.

Изпаднал в еуфория от скалпирането, той забеляза ножа, който Исмаил стискаше в ръката си, едва когато острието се заби в корема му. Индианецът рязко дръпна ножа нагоре, Уилям Хопууд изкрещя диво, изплю кръв. И падна.

Исмаил се изправи. Джейсън Ривет изкрещя пискливо, притискайки се към земята. Индианецът обърна глава, и я наклони странно. И видя момчето. Джейсън изкрещя отново.

Сачмите бяха извадили едното око на индианеца, бяха раздробили бузата му, бяха откъснали ухото му и бяха превърнали раменете и торса му в кървава маса от висящи късове месо. Въпреки това Исмаил се държеше твърдо на краката си. Без да отмества единственото си око от Джейсън, той се наведе и хвана чично Уилям за косите.

Джейсън Ривет нададе вой от ужас. Исмаил Сасамон разтърси скалпа. Мръщейки осакатеното си лице, той понечи да издаде бойния вик на уампаноагите. Не успя. Зад гърба на Джейсън проехтя гърмеж и половината глава на индианеца се скри в червена експлозия.

Пасторът падна на стъпалата, димящият пистолет се изплъзна от ръцете му. Цялата яка и предницата на кафтана му вече изцяло бяха пропити с кръв. Джейсън Ривет запълзя към него. През обхваналия го ужас и безнадеждност виждаше на праговете на къщите и на верандите жени, неподвижни като статуи, като карнатиди. Виждаше мъжете около дългата маса, равнодушни, бавно вдигащи лъжиците си. „Магии — трескаво си помисли той. — Това е черна магия, те са вещици. Все пак бях прав — дошли сме тук да срещнем гибелта си“...

— Преподобни... Това са... вещици...

Джон Мадокс затрепери като в треска и се разкашля, обливайки Джейсън в кръв. Очите му, до този момент призрачно светещи само с бялото си, изведнъж станаха нормални — зли и враждебни. „Сега ще ме наругае — помисли си Джейсън. — Дори умирайки, ще ме наругае.“

Преподобният захриптя:

— Омитай се оттук... момче... — едва разбираемо прошепна той. — Махай се... Не се бави...

Джейсън се изправи. Огледа се. Избърса лицето си, размазвайки върху него кръвта на пастора. И хукна да бяга. Между къщите, към нужника, от който, както вече знаеше, не беше далеч до реката, ракитака и гората.

Не успя да направи и три крачки.

Изведнъж се почувства така, сякаш на всеки от краката му виси стофунтова тежест, а на гърба му — воденичен камък. Отъпканата почва изведнъж се превърна в гъста и лепкава тиня, в блато, в което той беше затънал над коленете. И сега стърчеше неподвижен и безсилен, като насекомо в лепкавата вътрешност на хищна орхидея.

Страхът така го парализира, че не можеше дори да крещи.

— Браво — чу се гласът на Дороти Сътън. — Много добре, госпожице Пейшънс Уитни. Отлични заклинания, госпожо Елън Блай. Прекрасно!

— Аз го хванах първа! — възклика Пейшънс Уитни, чернокосата, хващайки Джейсън за ръкава. — Остави го, Елън!

— Как ли пък не! — извика тънко Елън Блай, светлокосата, хващайки Джейсън за другия ръкав. Момчето почти увисна, разпънато между тях. — Аз го хванах първа!

— Да бе! Пускай го!

— Ти го пускай!

— По-спокойно, госпожици — намеси се рязко Дороти Сътън. — Злобата вреди на красотата. И няма защо да се биете за плячката, тъй като плячката не е ваша. Момчето ще бъде за госпожа Хипатия Харлоу.

— Защо? — развика се Пейшънс Уитни. — На какво основание?

— Тя вече си има един! — подкрепи я пискливо Елън Блай. — Тя си има Ейдриън ван Рийсъл! Защо Хипатия...

— Защото Хипатия се нуждае! — отсече Дороти Сътън.

— Ние също се нуждаем! — заяви Пейшънс Уитни.

— Вие с вашите нужди можете да почакате — изрече сухо Дороти. — Или да ги удовлетворявате така, както на вас, сополанки, все още ви приляга, докато на зреите жени — вече не. И достатъчно за това. Хипатия! Ела тук. Както каза умрелият преди малко пастор Мадокс, цитирайки Левит: „А колкото за робите и робините, които ще имаш, от народите, които са около вас, от тях да взимаш роби и робини.“ Така че взимаме. Вземи този юноша, Хипатия. Дарявам ти го.

— Благодаря, Дороти.

Тракащият със заби Джейсън Ривет надуши мириз на сапун, трева и тютюн. Обърна глава и видя веселата, пълничка жена, която пушеше лула, докато двамата с дърводелеца Стартън се разхождаха из селището. Видя пухкавата ѝ ръка, пръстите ѝ, които се протягаха към очите му. Стисна клепачи. Усети докосването. В главата му проблесна, в ушите му зашума. Волята му се пръсна, разлетя се като разбита мраморна статуетка, а съзнанието му потъна в меко, топло и равнодушно към всичко небитие.

— Ти си мой — заяви властен глас. — Върви.

Той се подчини на заповедта. Мисълта, че от този момент нататък ще бъде все така, беше една от последните му съзнателни мисли.

Пейшънс и Елън гледаха навъсено, сумтяха и ругаеха. Дороти Сътън се огледа.

— Трябва да се махнат оттук тези тленни останки, Джемайма — каза тя. — Къде е Анабел?

— Тук съм.

— Ох! Виждам, че не си пиляла времето си. Погрижила си се за себе си.

— Че как! — Анабел Прентис погледна гордо Адам Стартън, който я следваше с празен поглед, послушен като куче. — Бива си го мъжът, а? Красавец! И страсен, хе-хе!

— А ние? — попита отново жално Пейшънс Уитни. — Ние — кога?

— Следващия път! — отсъди Дороти Сътън. — Анабел, а този поддръжник на закона и краля вече напълно ли е във властта ти? Успокои ли се? Нали няма да има изненади?

— Няма да има — увери я Анабел Прентис.

Но Адам Стартън ѝ показва колко много се лъже.

Той я бутна така, че тя тупна по задник на земята, право в краката на Джемайма Тиндал. А дърводелецът хукна да бяга. Той се носеше посрещ улицата, между наредените в шпалир изумени жени. Профуча покрай мъжете, застинали с лъжици в ръце, неподвижни около дългата маса, като на картина, пародия на „Тайната вечеря“.

— Спрете го! — извика Дороти Сътън.

Джемайма Тиндал вдигна ръце, направи жест като че ли отблъска от себе си нещо невидимо и същевременно тежко. Адам

Стаутън падна, запълзя по земята в облак прах, но веднага скочи и с няколко скока стигна до зелената двуколка на Франсис Флауърс, скочи върху капрата, хвана камшика.

— Я-я-я-яха-а-а!

Изплашеният от вика и удара на камшика пъстър жребец стремително се понесе напред, а преследващите дърводелеца жени приседнаха и се свиха под градушката от камъни, излитящи изпод копитата на животното. Двуколката летя няколко мига подир коня, без да докосва земята с колелата, а после падна и подскочи сажен нагоре при следващата дупка. Вкопчилият се в юздата Адам Стартън увисна във въздуха, изглеждаше, че всеки момент ще излети. Но не излетя. Той извика, още веднъж удари жребеца с камшика, двуколката се понесе към гората като състезателна квадрига.

И дърводелецът Адам Стартън щеше да избяга, ако не беше младата Верити Кларк.

Верити вървеше по края на полето с царевица, нежно и силно притиснала в прегръдката си червеникавокафяв котарак. Котаракът беше разперил лапи и не изглеждаше възхитен, но мъжествено и достойно понасяше нежностите. А когато двуколката с Адам Стартън премина покрай Верити, момичето пусна котака, насочи пръст към двуколката и изкрешя пронизващо.

От главините на колелата като дъжд се посипаха искри, пламна огън и се вдигна дим. Жребецът се вдигна на задните си крака, тегличът се счупи с тръсък, сбруята се скъса. Двуколката излетя като комета с огнена опашка и се стовари на земята, разбивайки се на трески с неописуем грохот.

— Не исках да стане така! — разнесе се в тишината тънкият и жален вик на Верити Кларк. — Изобщо не исках това! Исках само да спра колелата. Извинявайте!

Няколко от жените тръгнаха към мястото на катастрофата. Дороти Сътън, скръстила ръце на гърдите си, ги изчака да се върнат. Тя вече знаеше какво ще кажат.

— За съжаление той е мъртъв — потвърди опасенията й Франсис Флауърс. — Счупил си е врата. Жалко.

— Жалко — процеди през зъби Анабел Прентис.

— Жалко — съгласи се делово Джемайма Тиндал. — Само той, пасторът и момчето бяха достатъчно ценен материал за

възпроизвеждане на потомство. Какво да се прави, каквото е станало, не може да се върне назад. Но някой сериозно трябва да си поговори с това момиче.

— Аз ще го направя — увери я Дороти Сътън и се обърна към масата, около която мъжете, уморени от апатичното наблюдение, отново се бяха хванали за лъжиците. Сякаш нищо не се беше случило.

— Франсис, въдвори ред.

— Да, разбира се. Господин Ейдриън ван Рийсъл!

— Tot Uw dienst, juffrouw^[16].

— Моля да махнете от пътя останките от двуколката — изрече властно Франсис Флауърс. — Моля да хванете коня. Моля да отнесете оттук труповете. Моля да ги отнесете в гората и да ги приковете към дърветата. На обичайното разстояние от селището. Разбрахте ли?

— По-добре отиди с него, Франсис — посъветва я Дороти Сътън. — Да го наглеждаш.

— Добре.

— Вериги, ела тук. Остави котката и ела тук, момиче. По-бързо!

— Идвам, бабо!

Вървяха бавно между къщите. Две жени. Едната възрастна, пълна, с черна пелерина и черна шапка с връзка, хванала за ръка вървящата до нея девойка със синя рокля.

— Бабо, наистина не исках.

— Нищо не казвай.

На прага на една от къщите стоеше Фейт Кларк. В компанията на млада жена със светли коси. Светлокосата се поклони.

— Вече няма причини за опасения — каза сериозно Дороти Сътън. — Всичко свърши, вече нищо не те заплашва, Джанет Харгрейвс.

— Благодаря. — Джанет неловко се поклони. Личеше си, че кракът още ѝ създаваше неприятности. — Благодаря. Не знам как да се отплатя...

— Няма нужда да благодариш.

Джанет Харгрейвс седна отново. Безмълвно. Дороти Сътън я погледна. Изпитателно. Но доброжелателно.

— Провървя ти — каза най-накрая тя със сериозен тон. — Много ти провървя. С мен някога се случи нещо подобно. През 1640 година, когато ме хванаха в Ридинг и ме давиха в Темза. И на мен ми провървя.

Може би е било предопределено, че и аз някога ще спася някого, ще му помогна да избяга. Както тогава ми помогна Агнес Симпсън. После ще решим какво да правим с теб, сестро. Ще решим заедно. Сега други неща са ми на главата. Заеми се с нея, Фейт.

— Разбира се.

Слънцето клонеше към заник, постепенно почервениващото кълбо вече висеше над стената на гората, когато две жени, стара и млада, най-накрая излязоха на върха на хълма, издигащ се над селището при завоя на Мисчиф Крийк. Спряха се, мълчаливо гледайки към хоризонта.

— Силата, която ни е дала Богинята — заговори най-накрая възрастната вещица, — трябва да използваме само за да помагаме, спасяваме и изцеляваме. С помощта на нашата сила трябва да правим света по-добър. Затова трябва да използваме силата умело, разумно. А разумно означава практически и полезно. Силата не бива да се изразходва напразно. Разбираш ли ме, госпожице Верити Кларк?

— Разбирам.

— Тогава защо постоянно използваш силата за забавление, мила моя? За непрактични неща? Механизми? Машинки? Колелца и колички?

— Вече се извиних за двуколката — нацупи се девойката. — Вече казах, че съжалявам и че не съм искала... И изобщо...

— Какво?

— Именно машините и количките са практически. И грамадите, движещи се по релси. Никога ще настъпи време...

— Погледни, Верити — каза възрастната вещица. — Погледни тук и ми кажи какво виждаш.

— Ами... гори.

— Точно така. Гори, само гори от Кейп Код до Луизиана, от Флорида до Канада. Нищо повече, само дива, гъста, непроходима гора. Това е Новият свят! Това е Америка! Тук няма и никога няма да има релси, по които да се движат разни грамади или машини. Тук, в Америка, за такива неща като машини просто няма бъдеще. Никакво бъдеще, Верити. Защото ние, американските вещици, нямаме право да си губим времето за някакви си машини.

— Но...

— Никакво „но“. Приключвай с механизмите. Разбра ли ме, мила моя?

— Разбрах.

Над простиращите се от Кейп Код до Луизиана и от Флорида до Канада гори висеше тънкият сърп на луната. Над главите на вещиците тихо прелетя прилеп.

— Някой ден — меко прекъсна мълчанието Дороти Сътън, галейки кестенявите коси на Верити Кларк — ще имаш дъщери, мила моя. Дъщери, следващото поколение американски вещици. Много е важно силата, която ще им предадеш в наследство, да бъде истинска и полезна. Мисля, че не искаш единственото, на което са способни дъщерите ти, да бъде чупенето на движещи се машини? Не искаш това, нали? Значи трябва да се учиш. И да се отърваваш от вредните навици.

— Да, бабо. Разбирам.

— Тогава да се връщаме. Много огладнях.

— Ооо, и аз също.

Те бавно се спускаха по склона, сред високите треви. Спускаха се към селището, откъдето се носеше приятният мириз от дима на комините.

— Бабо...

— Да?

— Когато порасна, и за мен ли ще хванем мъж?

— Разбира се.

— А ако не дойде нито един?

— Винаги идва по някой, Верити. Винаги.

Долу, между брястовете, проблясвайки като сребро, течеше Мисиф Крийк.

[1] Лаврово дърво, разпространено в Северна Америка и източна Азия. — Б.пр. ↑

[2] Господине! Здравейте! Ние сме... Ние търсим... Една девойка. Значи жена. Една жена, дето е избягала от затвора. (развален фр.) — Б.пр. ↑

[3] Искате ли? Разбирате ли? Кажете, кое селище? Кое... (развален фр.) — Б.пр. ↑

[4] Както наредите, госпожице. (нидерл.) — Б.пр. ↑

- [5] Левит, 25:44. — Б.пр. ↑
- [6] Евангелие от Йоан, 15:6. — Б.пр. ↑
- [7] Евангелие от Матей, 13:40. — Б.пр. ↑
- [8] Евангелие от Матей, 13:42. — Б.пр. ↑
- [9] Евангелие от Матей, 13:38, 39. — Б.пр. ↑
- [10] Трета книга на царете, 21:23. — Б.пр. ↑
- [11] Индианско наименование на бялата раса. — Б.пр. ↑
- [12] Риза, обувки, панталони, чорапи (англ.) — Б.пр. ↑
- [13] Тук и по-долу цитатите са от „Песен на песните“. — Б.пр. ↑
- [14] Букв. гроб (ивр.); в юдаизма — задгробният живот. — Б.пр. ↑
- [15] Тропически дървета, източник на нееластичен природен латекс със същото име, произведен от сока на тези дървета. — Б.пр. ↑
- [16] На Вашите услуги, госпожо! (нидерл.) — Б.пр. ↑

Издание:

Автор: Анджеј Сапковски

Заглавие: Нещо приключва, нещо започва

Преводач: Васил Велчев

Език, от който е преведено: полски

Издание: първо (не е указано)

Издател: Издателска къща „ИнфоДАР“ ЕООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2011

Тип: сборник разкази

Националност: полска (не е указана)

Редактор: Лора Шумкова

Коректор: Ангелина Вълчева

ISBN: 978-954-761-479-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/704>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.